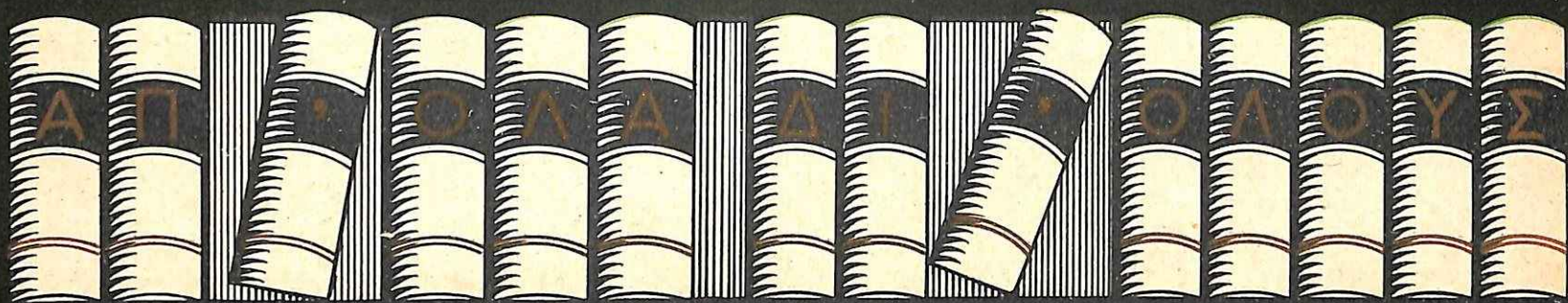
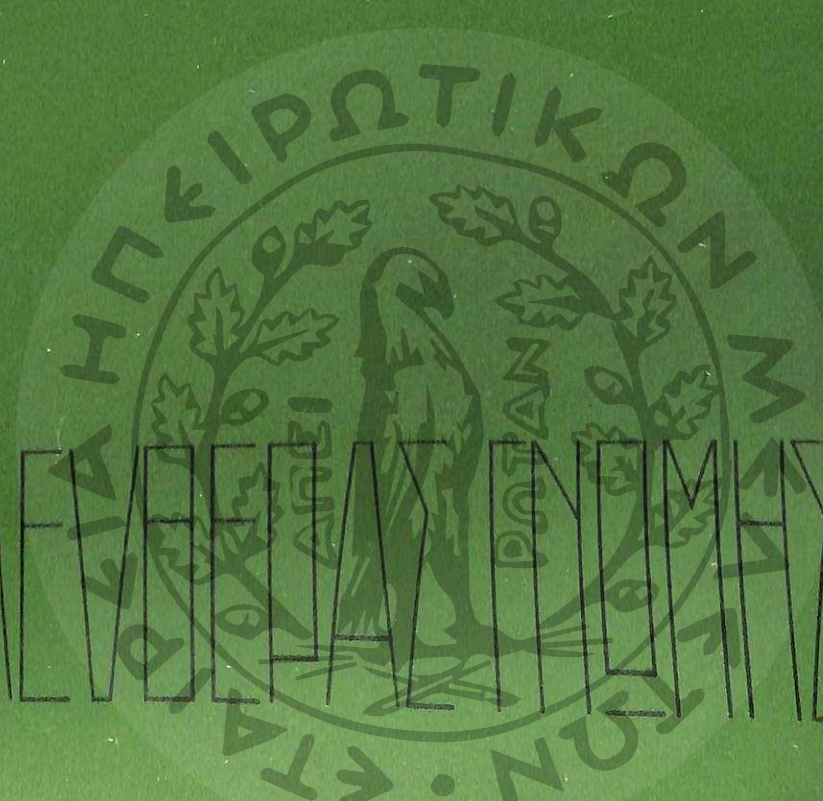

ΜΑΙΟΣ 1936

Α·Ο·Δ·Ο

ΕΚΔΟΣΙΣ "ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΝΟΜΙΜΗΣ"

Α Π' Ο ΛΑ Δ Ι' Ο ΛΟΥΣ

ΕΤΟΣ Α' ΑΡΙΘ. 2

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ
"ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΓΝΩΜΗ"

ΜΑΪΟΣ 1936

Διευθυντής : Ι. Δ. ΚΟΚΚΙΝΑΚΗΣ

Αρχισυντάκτης : Ν. ΧΑΓΕΡ ΜΠΟΥΦΙΔΗΣ

ΠΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ!

Ένα καταπληκτικό επεισόδιο του άθρησενιακού πολέμου από το μέτωπο της Σομαλίας. Δίπλα στο πτώμα του διοικητού
της όχυρας θέσεως Λάμα Σιλλίντι θρέθηκε ο σκύλος του που υπερασπιζόταν το πτώμα του ηρωικού του από τις μέλισσες
των τσακαλιών και των γυπαετών.

ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΙΤΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ 1-75000

ΗΜΕΡΟΜ. 16-8-85

ΑΡΙΘ. 36192

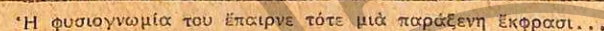

«Όλοι πλέον τώρα γνωρίζουν ότι εάν στην περίπτωση της
Ρηνανίας η συνθήκη της ειρήνης εξεστράτευαν από τις λόγχες
Αγγλία. Και τότε, πάλι, η «νίκη» του επιδρομικού στην Αδρια-
2 - Α. Ο. Δ. Ο. κρυφή και φανερά υποστήριξε της Γαλ-

[illegible]

Σε λίγο όμως διεκόπη πάλι το διάβασμά του : υπήρξε άνθρωποι του Τελωνείου. Πέριμενε να ξεμπερδέψουν πρώτα μ' αυτούς οι συνταξιδιώτες του και ύστερα αποφάσισε να κατεβάσει κι' αυτός από το δίχτυ της δυο βαλιτζες που είχε μαζί

βρισκόταν πουθενά. Μία καμαριέρα του βασιλιά -λι τους πλη
Α. Ο. Δ. Ο.

A. O. Δ. O. = 3

φόρησε πώς την είδε να κατεβαίνει στη Λαζάννη. Αυτό τους έ-
καμε να πιστέψουν πως η Άγγλιδα κατέβηκε επίτηδες, ελπίζοντας μ' αυτό τον τρόπο ν' αποφύγει το άνοιγμα των άποσκευών της. Απεφάσισαν λοιπόν ν' ανοίξουν τις βαλίτσες της, έστω και αν η κάτοχός τους άπουσίαζεν. Δεν βρήκαν μέσα σ' αυτές πα-
ρά γυναικεία άσπρόρρουχα, μεταξωτές κάλτσες, ζώνες, έσάρ-
πες, μυραδιές, ένα νεοσσερό από ταρταρούχα με χρυσά μονο-
γράμματα και μια γαλάζια παντουφλίτσα μεταξωτή, ακριβώς
όμοια με κείνην που βρέθηκε στη βαλίτσα του σιωπηλού ταξι-
διώτη.

— Παράξενο ! μουρμούρισαν ό τελωνειακός. Και καθώς
δ άνθρωπός μας έμπαινε πάλι την στιγμή εκείνη στο διαμέρι-
σμα για νά ξαναπαρή τη θέσι του, του είπε δείχνοντάς του την
μικρή παντούφλα :

— Αυτό δεν σας ανήκει ;
Τό πρόσωπον του ταξιδιώτη έγινε κατακόκκινο από τό θυ-
μό και άποκρίθηκε με ύφος υπερήφανο ανθρώπου, τόν όποιον
ετόλμησαν νά προσβάλουν :

— Τί θά πη αυτό ; Μήπως με υποβάλλετε σέ ανάκρισι ;

— Αν έισθε άστυνομικός νά μάς τό πητε.

Ο τελωνειακός άπουσκήθηκε χωρίς νά έπιμείνη, μά όταν
έφθασε στο κατώφλι της πόρτας είπε :

— Παρακαλούνται οί κύριοι νά κατεβούν για νά εξετάσου-
με τά μεγάλα μπαγκάζια που είναι στην σκευοφόρο.

Όλοι έτοιμάσθηκαν νά τόν άκολουθήσουν, την ίδια στιγμή
δμως ένας υπάλληλος του σταθμού προσεφέρθη νά τους διευ-
κολύνη.

— Αν θέλετε νά μου έμπιστευθήτε τά κλειδιά σας και τις
φορτωτικές, δεν είναι ανάγκη νά ένοχληθήτε σεις. Θά φροντίσω
μόνος μου για όλα.

— Λαμπρή ιδέα ! Έκαναν οί δύο φίλοι και ό άξιωματικός.

— Έτσι γλυτώνουμε τό κρύο.

— Κι' έσεις κύριε ; ρώτησεν ό υπάλληλος τόν άνθρωπο με την
γούνα.

— Εκείνος άπήντησεν άρνητικά,
με μιά κίνησι του κεφαλιού

— Έρχεσαι μαζί μου ; έπρό-
τεινεν ό Μπέρκ στο φίλο του.

Κι' εκείνος, ενώ πρό όλίγου έ-
ξέφρασε την έπιθυμία νά μην ά-
φήση τό θαγόνι, κατέβηκε τώρα
άκολουθώντας τόν Μπέρκ.

Αυτό τό άντελήφθη ό σιωπηλός
ταξιδιώτης και σαν κατέβαινε στο
πλάι - φόρμ, τούς έρριξε μιά θυ-
μωμένη ματιά.

Ο Μπέρκ, χαμηλώνοντας την
φωνή, είπε στον φίλο του :

— Έγώ θά πω μέσα κι' έσύ
νά φυλάς στην πόρτα.

Ενώ συνήθως αυτή ή έπιθεώ-
ρησης των άποσκευών γίνεται πολ-
ύ σύντομα, εκείνο τό θρόδυ έ-
ξαιρετικώς οί υπάλληλοι με με-
γάλη προσοχή εξέταζαν τό περιεχόμενο του κάθε μπαούλου.

— Δεν τούς φθάνει φαίνεται ή καθυστέρησης που είχαμε !
μουρμούρισε θυμωμένος ό σιωπηλός ταξιδιώτης. Είναι ανάγκη
νά μάς χασομερούν κι' εδώ !

— Ίσως νά γίνεται ένεκα της γυναίκας που σκότωσαν στον
σταθμό του Βουκουρεστίου. Μπορεί νάχουν την ύποψιν πως ό δο-
λοφόνος θρίσκει στο τραίνο μας, είπε κάποιος που τόν άκουσε.

— Σκότωσαν καμιά γυναίκα ; Ποιός σας τόπω ; Πότε ;
ρώτησεν άνήσυχος ό ταξιδιώτης.

Μά δ άνθρωπος που τούδωσε την πληροφορία αυτή εί-
χεν άπομακρυνθή και χαθή μέσα στο πλήθος.

Τότε στράφηκε σ' έναν υπάλληλο του τελωνείου, λέγοντας.

— Θέλετε νά ρίξετε μιά ματιά στις άποσκευές μου ; Όρί-
στε τά κλειδιά.

Όταν ό υπάλληλος έτελείωσε την έρευνα τόν ρώτησε :

— Δεν με χρειάζεστε πιά υποθέτω ;

Και προχώρησε προς την έξοδο μαζί με τούς άλλους έ-
πιβάτες.

— Σταθήτε μιά στιγμή, φώναξεν ένας από τούς υπαλλή-
λους, Έδώ είναι κάτι άποσκευές που κανένας δεν τις ζήτησε.

Σέ ποιόν ανήκουν ;

Κανένας δεν άπήντησε.

— Τότε θά τις άνοίξουμε στο Παρίσι, άφού ή φορτωτικές
τους είναι για κεί.

— Συγγνώμην, έφώναξεν ένας ταξιδιώτης. Καλύτερα θά εί-
ναι νά τις άνοίξετε εδώ.

Και πλησιάζοντας ψιθύρισε κάτι στο αυτί του υπαλλήλου.

— Ύστερα γυρίζοντας στους έπιβάτας είπε :

— Με συγχωρείτε που είμαι άναγκασμένος νά σας άργο-
πορήσω ακόμα λίγο, μά...πρόκειται περί έξαιρετικά λεπτής ύ-
ποθέσεως λίγων λεπτών και ύψώνοντας την φωνή του πρόσθεσε :

— Παρακαλώ τόν κάτοχο των άποσκευών αυτών νά παρευ-
σιασθή τό συντομότερο.

Και καθώς όλοι οί ταξιδιώτες άλληλοκυταζόντουσαν άπο-
ρημένοι, εκείνος είπε με έπίσημο τόνο :

— Είμαι άστυνομικός !

4 — Α. Ο. Δ. Ο.

Κανένας δεν μίλησε. Και ό άστυνομικός εξακολούθησε :

— Πολύ καλά. Θά τά ξαναπούμε όταν φθάσουμε στο Παρί-
σι. Θά σας παρακαλέσω μόνο τώρα νά μου δείξετε τά διασθη-
ρια και τά εισιτήριά σας.

Εκείνη τη στιγμή ό σιωπηλός άνθρωπος είχε φθάσει στην
πόρτα και έτοιμαζόταν νά βγί από την αίθουσα των άποσκευών.

Ο Μπέρκ τόν κράτησε :

— Τό εισιτήριό σας παρακαλώ ; του είπε.

Αυτός σταμάτησε, φάνηκε σαν νά διστάζη για μιά στιγμή,
ύστερα έβγαλε τό πορτοφόλι του και ψάχνοντας νευρικά σ' αυ-
τό, βρήκε τό εισιτήριο και τό διασθητήριό του και τό παρουσία-
σε στον Μπέρκ.

— Λουδοβίκος - Μιχαήλ Τζαρίν, Ρώσος ύπηκοος, τέως
γραμματεὺς πρεσβείας, έρχόμενος από τό Βουκουρέστι, εδιά-
θασεν ό άστυνομικός. Περάστε, κύριε...έπρόσθεσε και του έπέ-
στρεψε τά χαρτιά του.

Μόλις όμως ό ταξιδιώτης προχώρησε μερικά βήματα, ό ά-
στυνομικός τόν ξαναφώναξε :

— Κύριε ! Κύριε ! Κάτι σας έπεσε !

Ο Τζαρίν άπλωσε τό χέρι του.

— "Α, ευχαριστώ. Είναι τό εισιτήριό μου.

— Τό εισιτήριό σας ; Μά δε βλέπετε πως τό κρατάτε στο
χέρι σας ;

— Μπα ! Άλήθεια ! Τί άφηρημάδα ! Είπε ό Ρώσος με
ένα προσπατό χαμόγελο. Τότε κάποιος άλλος θά τόχασε.

Κι' έτράθηε προς την πόρτα. Μά ό Μπέρκ τούφραξε τόν
δρόμο.

— Δεν πιστεύω νά τόχασε κανένας άλλος, γιατί τό είδω νά
γλυστρά από τό πορτοφόλι σας.

Τό πρόσωπο του Τζαρίν έγινε κατακόκκινο.

— Δεν θά είδατε καλά κύριε,
και είναι καιρός που φαίνεται νά
πάψουν αυτά τ' άστεια. Η ιδιό-
της μου ως παλαιού μέλους του
διπλωματικού σώματος έπρεπε
νά με άπαλλάξη τουλάχιστον από
παρόμοιες διαψεύσεις. Και έπει-
τα, για ποιό λόγο, σας παρακα-
λώ, θά είχα δυό εισιτήρια σιδηρο-
δρόμου ;

— Πώς θέλετε νά ξέρω ; Έγώ
πιστοποιώ άπλως τό γεγονός και
άν άπατώμαι είμαι έτοιμος νά
σας ζητήσω συγγνώμην.

— Αυτό κι' εγώ περιμένω νά
κάμετε, είπεν ό ταξιδιώτης έξω
φρενών από τό θυμό του.

— Στο χέρι σας είναι νά μου
άποδείξετε πως κάνω λάθος. Μά
πρώτα - πρώτα μη παραφέρεστε.

"Αρχισε κι' όλος ό κόσμος νά
μάς προσέχη. Μου φαίνεται πως
είναι καλύτερα νά κανονίσουμε
τό έπεισόδιό μας έντελώς μετα-

ξύ μας...

Ο κόσμος όμως είχε πάρει είδησι και άρχισε νά στριμώ-
χνεται γύρω τους.

— Μά τί θέλετε από μένα επί τέλους ; ρώτησε με ύφος πιο
ήρεμο τώρα ό ταξιδιώτης με τη γούνα. "Αν τά χαρτιά μου δεν
είναι έν τάξει νά μου τό πητε.

— Δεν πρόκειται τώρα για τά χαρτιά σας. Πρόκειται γι'
αυτές τις βαλίτσες.

— Δεν είναι δικές μου.

— Τότε πείτε μας που είναι ή βαλίτς του ταξιδιώτη που
πήρε μαζί σας τό τραίνο από τό Βουκουρέστι.

— Κανένας ταξιδιώτης δεν πήρε τό τραίνο μαζί μου.

— Έπιμένετε ακόμα πως δεν ξέρετε σε ποιόν ανήκουν αυ-
τές ή βαλίτσες ;

Ο Τζαρίν έφερε τό χέρι στο μέτωπό του και είπε με μιά ύ-
πόκωφη φωνή :

— "Οχι, ξέρω ! Είναι δικές μου ! Μά σας δίνω τόν λόγο
μου πως δεν περιέχουν τίποτα που νά μπορή νά ενδιαφέρει τό
τελωνείο...

— Άνοίξτε τες, λοιπόν, νά ίδουμε.

Πήρεν από την τσέπη του ένα μάτσο κλειδιά και άνοιξε την
πρώτη βαλίτσα.

— Όρίστε, κυττάξτε, είπε στον άστυνομικό.

Δεν ύπήρχε μέσα τίποτε άλλο παρά μόνο γυναικεία άσπρό-
ρουχα, μερικά ζευγάρια παπούτσια, άλλα κανοούργια κι' άλλα
παλικά και δυό - τρία μεταξωτά φορέματα. Τά ίδια πάνω - κά-
τω πράγματα περιείχαν και την τελευταία, ό ταξιδιώτης
ρα άπ' αυτήν. "Αφού κύτταξαν και την τελευταία, ό ταξιδιώτης
ρότησε τόν άστυνομικό :

— Είμαι τώρα ελεύθερος νά εξακολουθήσω τό ταξίδι μου ;

Χωρίς ν' άπαντήση στην έρώτησί του εκείνος μουρμούρισε :

— Όλα αυτά τά αντικείμενα δεν είν' από κείνα που παί-
ρουν άστυνομικό :

— Είμαι τώρα ελεύθερος νά εξακολουθήσω τό ταξίδι μου ;

Χωρίς ν' άπαντήση στην έρώτησί του εκείνος μουρμούρισε :

— Όλα αυτά τά αντικείμενα δεν είν' από κείνα που παί-
ρουν άστυνομικό :

— Είμαι τώρα ελεύθερος νά εξακολουθήσω τό ταξίδι μου ;

Χωρίς ν' άπαντήση στην έρώτησί του εκείνος μουρμούρισε :

— Όλα αυτά τά αντικείμενα δεν είν' από κείνα που παί-
ρουν άστυνομικό :

— Είμαι τώρα ελεύθερος νά εξακολουθήσω τό ταξίδι μου ;

Χωρίς ν' άπαντήση στην έρώτησί του εκείνος μουρμούρισε :

— Όλα αυτά τά αντικείμενα δεν είν' από κείνα που παί-
ρουν άστυνομικό :

— Είμαι τώρα ελεύθερος νά εξακολουθήσω τό ταξίδι μου ;

Χωρίς ν' άπαντήση στην έρώτησί του εκείνος μουρμούρισε :

— Όλα αυτά τά αντικείμενα δεν είν' από κείνα που παί-
ρουν άστυνομικό :

— Είμαι τώρα ελεύθερος νά εξακολουθήσω τό ταξίδι μου ;

Χωρίς ν' άπαντήση στην έρώτησί του εκείνος μουρμούρισε :

— Όλα αυτά τά αντικείμενα δεν είν' από κείνα που παί-
ρουν άστυνομικό :

— "Οχι θέβαια.

— "Ε ! λοιπόν, μάθετε πως είμαι παντρεμένος, είπε μ' ένα
θριαμβευτικό χαμόγελο ό ταξιδιώτης κυττάζοντας τόν άστυνο-
μικό στα μάτια.

— Μά γιατί δεν μου τό λέγατε άμέσως ; Χωρίς άλλο ή
Κα Τζαρίν θά είναι ξαπλωμένη στο θαγκόν - λι και θά μπορού-
σεν ίσως κι' αυτή νά μάς έπιβεβαιώση τά λεγόμενά σας...Δεν
είν' έτσι ;

— Η κυρία Τζαρίν δεν ταξιδεύει μαζί μου, άπήντησεν ό ά-
νθρωπος με τη γούνα, καταφανώς ταραγμένος.

— Και όμως πήρατε δυό εισιτήρια στο Βουκουρέστι.

— Ναί, είν' αλήθεια. Μά ή γυναίκα μου άργησε νά έτοιμα-
σθή κι' έχασε τό τραίνο. Γι' αυτό άναγκάσθηκα νά φύγω μό-
νος μου.

— Καί καθ' όλο τό διάστημα του ταξιδιού δεν άνησυχήσατε
γι' αυτήν, δεν σκεφθήκατε νά της τηλεγραφήσετε από κανένα
σταθμό ;

— Καί θέβαια της έτηλεγράφησα.

— Μά πως ; Σεις δεν κατέβηκατε ούτε στιγμή από τό θα-
γόνι σας. Τουλάχιστον κανένας από τούς συνεπιβάτες δε θυμά-
ται νά σας είδε νά κουνήθητε από τη θέσι σας.

— Ίσως νά κοιμούντουσαν όλοι.

— Τη νύχτα πιθανόν' ό τηλεγράφος, όμως, καθώς ξέρετε,
δεν λειτουργεί τη νύχτα. Μά, επί τέλους, δεν καταλαβαίνετε και
μόνος σας, πόσο συγκεχυμένα, πόσο άντιφατικά είναι όλα αυτά
που μου λέτε ;

Τότε ό Τζαρίν εκάθησεν, ή μάλλον άφησε τόν εαυτόν του
νά πέση επάνω σ' ένα υπάγκο και είπε στενάχοντας :

— Θεέ μου ! Πόσο κόπο μου κάνετε ! Δεν μπορώ ώστόσο
νά εκθέσω την ιδιαιτέρη ζωή του σπιτιού μου μπροστά σ' όλον
αυτό τόν κόσμο !

— "Ω, μη σας νοιάζει... Αυ-
τά τά πρόσωπα που μάς τριγυ-
ρουν, θά βρέθηκαν κάποτε κι'
αυτά στη ζωή τους σε μιά περί-
πτωσι άνάλογη με τη δική σας.
Δεν ύπάρχει κανένας λόγος νά
στενοχωρησθε από την παρουσία
τους.

Ο Τζαρίν έρριξε μιά ματιά ά-
διάφορη τώρα σ' όλον εκείνο τόν
κόσμο, σήκωσε τούς ώμους του
και είπε :

— Στο κάτω - κάτω της γρα-
φής, μου φαίνεται πως δεν αξίζει
τόν κόπο νά στενοχωριέμαι, νά
φανερώνω πράγματα που είναι
τόσο κοινά στη ζωή των ανθρώ-
πων. "Οχι, ή γυναίκα μου δεν έ-
χασε τό τραίνο, ούτε ύπήρχε λό-
γος νά της τηλεγραφήσω από
κανέναν ενδιάμεσο σταθμό, άφού
ξεκινήσαμε μαζί από τό Βουκου-
ρέστι. Έσείς, που τά ξέρετε όλα,
έπρεπε μου φαίνεται νά τό ξέ-
ρατε κι' αυτό.

— Λέτε, λοιπόν, πως εταξίδευε με τό ίδιο τραίνο και ή
γυναίκα σας ;

— Βεβαιότατα...

— Θά ήταν, χωρίς άλλο, ή κυρία που καθόταν δίπλα σας
και κατέβηκε στη Λαζάννη...

— Τί λέτε καλέ ; Εκείνη ή φρικτή Άγγλιδα που δεν της
είπα ούτε μία λέξη, όσο την είχαμε μαζί μας στο διαμέριμα ;

— Άστειεύσε φαίνεται. Η Κα Τζαρίν καθόταν ακριβώς άπέ-
ναντί μου.

— Άπέναντί μας δεν καθόταν κανείς.

— Με συγχωρείτε, σε ποιό σταθμό άνεβήκατε σεις ;

— Μολονότι ό ρόλος μου δεν είναι νά με άνακρίνουν, αλλά
ν' άνακρίνω εγώ, έν τούτοις θά άπαντήσω στην έρώτησί σας.

Σας λέω λοιπόν ότι άνέβηκα στην Βιγκόες.

— Πώς ξέρετε λοιπόν ότι ή γυναίκα μου δεν καθόταν σ' έ-
κείνη τη θέσι πριν άνεβητε σεις στο τραίνο ;

— Δεν είμαι ό μόνος ταξιδιώτης που θρίσκόταν στο διαμέ-
ριμα με σας. Και οί άλλοι θά σας επαναλάβουν αυτό που
σας λέω κι' εγώ.

— Όλοι τούς άνέβηκαν σε ενδιάμεσους σταθμούς. Μόνο ή
γυναίκα μου κι' εγώ πήραμε τό τραίνο από τό Βουκουρέστι. "Α,
όχι, κάνω λάθος, και κείνη ή Άγγλιδα που κατέβηκε στη Λα-
ζάννη...

— Είναι λυπηρό που δε θρίσκειται τώρα εδώ νά πιστοποιή-
ση όσα λέτε.

— Καί από την Βιγκόες και πέρα τί άπέγινε ή Κα Τζαρίν ;

— Πολύ πριν ν' άνεβητε σεις στο τραίνο την είδα νά ση-
κώνεται και νά βγαίνει στο διάδρομο. Υπέθεσα πως πήγαινε
στο λαβατόρι, από κείνη την ώρα δεν ξαναγύρισε.

— Κι' αυτή ή παρατεταμένη άπουσία, αυτή ή εξαφάνισις
στο λαβατόρι, από κείνη την ώρα δεν ξαναγύρισε.

— "Οχι, γιατί ή γυναίκα μου έχει συχνά κάτι τέτοιες παρα-
ξενίες. Πολλές φορές κι' άλλοτε συνέθη νά φύγη έτσι ξαφνικά

και νά ξαναγύριση ύστερα από δυό ώρες ή δυό μέρες, κατά τά
•κέφια που είχε, πάντα με τό χαμόγελο στα χείλη και χωρίς νά
άναφέρει τίποτε γιατί ή φυγή της. Ύστερα τυχαίως συνέ-
βαινε νά μάθω πως είχε πάει στη μητέρα της ή σε καμιάν από
τις φιλένάδες της νά περάση τις ώρες που έλειπεν από κοντά
μου. Στην αρχή νευρίασα και κάποτε μάλιστα παραφέρθηκα.
Μά ύστερα κατάλαβα πως έπρεπε νά την μεταχειρίζουμαι όχι
σαν σύζυγο που παραβαίνει τά καθήκοντά της, μά σαν ένα πλά-
σμα άρρωστο και νευρικό. Σήμερα όμως κάποιο έξαιρετικό πε-
ριστατικό που μουρχεται τώρα στο νοῦ, με κάνει αληθινά νά
άνησυχώ.

— Όπως οί περισσότεροι Σλαῦοι, έτσι κι' ή γυναίκα μου
είναι ευαίσθητη και έξαιρετικά νυστικοπαθής. Έγώ είμαι υπέρ
του Τσαρικού καθεστώτος και εκείνη ενώ είχε πρώτα τις ίδιές
ιδέες με μένα, σιγά - σιγά άρχισε ν' αλλάζη γνώμη και νά συμ-
παθή τό σημερινό καθεστώς. Άγνοούσα τούς λόγους της μετα-
βολής αυτής μέχρι πρό όλίγων ωρών άκόμη. Μά τώρα που σας
μιλώ μου φαίνεται πως τούς έχω μαντεύσει.

— Εκείνη ή γυναίκα, εκείνη ή δῆθεν Άγγλιδα που άνέθηκε
συγχρόνως με μάς στο τραίνο, μ' άνησυχήσεν από την πρώ-
τη στιγμή.

— Μας κύτταζε μ' ένα παράξενο τρόπο, και έθαζε αυτή προ-
σπαθώντας ν' άκούση τί λέγαμε. Η ρωσική γλώσσα είναι τόσο
λίγο γνωστή έξω από τά σύνορα της Ρωσίας, ώστε είναι δύ-
σκολο νά συναντήσης ένα ξένο που νά την καταλαβαίνη. Και
όμως, σας επαναλαμβάνω, ή γυναίκα αυτή προ-παθούσε ν' ά-
κούση τί λέγαμε.

— Μπορώ μάλιστα νά προσθέσω πως δυό - τρεις φορές την
συνέλαβα νά κάνει νημάτα στη γυναίκα μου. Καταλαβαίνετε
τώρα την άνησυχία μου. Οί Μπολσεβίκοι, καθώς θά τό ξέρετε

κι' έσεις, έχουν πολλούς νυστι-
κούς πράκτορας. Ένας τέτοιος
πράκτορας ήταν χωρίς άλλο και ή
κείνη ή δῆθεν Άγγλιδα. Αυτή θά
διέταζε τη γυναίκα μου νά κατέ-
βη από τό τραίνο στη μέση του
ταξιδιού μας και ή γυναίκα μου
την άκουσε. Για ποιό σκοπό, θά
μου πητε ; Θά σας εξηγήσω άμέ-
σως. Κρατώ στα χέρια μου εδώ
πολλά μυστικά, που άφορούν τις
όργανώσεις και την άστυνομία
των ανθρώπων που κυβερνούν σή-
μερα τη Ρωσία. Και αυτό τό
γνωρίζουν οί Μπολσεβίκοι, κα-
θώς και ή γυναίκα μου. Έως τώ-
ρας ή άφοσίωσίς της, ή αντίληψις
για την τιμή της και ή έπιρροή
που έξασκώ επάνω της, την έμπο-
δίζουν νά με προδώση. Εκείνοι δ-
μως προσπαθούν νά την πείσουν
ν' άπαλλαγί από την έπιρροή
μου και από μένα ίσως τόν ίδιο.

Είναι περισσότερο από ένας μη-
νας που έχω κακά προαισθήματα, που νοιώθω πως ή ζωή μου
άπειλείται.

— Έπρεπε νά μάς τά πητε αυτά προτιότερα, πριν άνακαλύ-
ψουμε στη βαλίτσα σας μιά παντούφλα παρόμοια έντελώς με
κείνην που θρήκαμε λίγο πιο έπειτα στις έγκαταλειμμένες ά-
ποσκευές και πριν κυρίως άναφέρουν μπροστά σας πως μιά
γυναίκα δολοφονήθηκε στο σταθμό του Βουκουρεστίου !

Ο Τζαρίν έγινε κατάχλωμος.

— Μιά γυναίκα δολοφονήθηκε ;

— Δεν άκούσατε τόν συνάδελφό μου όταν μου τό έλεγε ;

— Ναί...Όχι...Μά πως θέλετε νά ταραχθώ άπ' αυτή την
είδησι, άφού σας επαναλαμβάνω, ότι ή γυναίκα μου άνεχώρη-
σε μαζί μου από τό Βουκουρέστι και ταξίδευε περισσότερο από
24 ώρες στο πλάι μου

— Κανένας όμως δεν μπορεί νά τό πιστοποιήση αυτό και
έως ότου εξετάλυνουμε την ύπόθεσι αυτή, θρίσκουμν στην άνάγ-
κη νά σας έμποδίσω νά εξακολουθήσετε τό ταξίδι σας.

Εκείνη τη στιγμή άκούσθηκαν ή φωνές των υπαλλήλων του
τραίνου.

— Έμπρός στις θέσεις σας για τό Παρίσι !

Η αίθουσα άδειασε σε λίγα δευτερόλεπτα.

Ο Τζαρίν έβρινε μόνος άνάμεσα στους δυό άστυνομικούς.

— "Ο ένας άπ' αυτούς άρχισε νά τό λέη :

— Σας συμβουλεύω νά όμολογήσετε την αλήθεια. Αυτό
θά είναι τό καλύτερο για σας. Από τό φόβό μήπως ή γυναίκα
θά είναι τό καλύτερο για σας. Την σκοτώσατε σεις. Αυτή δεν
σας σας προδώση ή σας σκότωση, την όμολογήστε καθαρά !

— Είπ' ή αλήθεια ; Γιατί δεν την όμολογείτε καθαρά ;

Ο Τζαρίν πήρε μέσα στα δυό του χέρια τό κεφάλι του και
χωρίς νά πη λέει άφησε νά τόν δονήγουν στην άστυνομία. Και
έκει, καθώς οί δύο πράκτορες της Ασφαλείας τόν έπέεζαν με
αλλεπάλληλες ερωτήσεις, τούς είπε μ' ένα ύφος τελείας έγκα-
ταλειψας τόν εαυτόν του.

— Κάντε με ό,τι θέλετε.

Την άλλη μέρα τό πρωί κατά τις 9 ή ώρα άκούσθηκε τό
τηλέφωνο νά κουδουνίζει. Ο Μπέρκ έσπευσε νά πάρη στο χέρι
του τό άκουστικό. Ένόσω άκουε νά τόν μιλούν, τό πρόσωπό του

— Μοῦ τηλεφωνοῦν πῶς δὲν θρῆκαν στὰ ροῦχα τοῦ θύματος κανένα δελτίο ταυτότητος, παρά μονάχα κάτι ἐπιστολὲς γραμμένες στὴ ρωσικὴ καὶ χωρὶς φακέλλους. Στὶς ἐπιστολὲς αὐτὲς γίνεται λόγος γιὰ τὰ Σοβιέτ, τὸν Λένιν καὶ γιὰ ἕναν ἄνθρωπο ποῦ δὲν ἀναφέρουν τὸ ὄνομά του, ἀλλὰ τὸν σημειώνουν μὲ ἕνα ἄστρο.

— Λοιπόν, τί λέτε γι' αὐτά ;
Ἐκείνη τῇ στιγμή ἀντήχησε πάλι τὸ κουδούνι τοῦ τηλε-
φώνου.

Πέρασαν ακόμα μερικές στιγμές που ο αστυνομικός άκουγε το τηλέφωνο, μη θέλοντας να πιστέψει στ' ατύχια του. Ύστερα έβγαλε νόημα στον συνάδελφό του να πλησιάσει και του είπε χαμοφώνως :

— Νὰ τὸν ἀφήσουμε ἐλεύθερο ; Ὁραῖα ιδέα ! Καὶ ἡ ιστορία τῆς παντεύφλας ; Ἡ ἀντιφάσεις του ;

— «Α ! Κύριε ! Εἰσθε λοιπὸν ἐδῶ ;
— Καθὲν βλάπτει Εὐαγγέλιον ! ἀποθνήσκουσιν ὁ Τύραννος

— Μια στιγμή, φίλε μου, του είπεν ὁ Τζαρίν, πρέπει πρῶτα νὰ ρωτήσης τοὺς κυρίους ἐδῶ ἂν μοὺ ἐπιτρέπουν νὰ φύγω. Γιατὶ ἔτσι ποὺ μὲ θλέπεις ἐδῶ μὲ κατηγοροῦν πῶς ἐσκοτώσα τὴν κυρία σου.

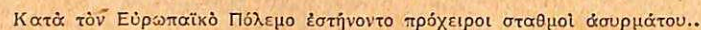
— Δὲν ξέρουμε κι' ἐμεῖς τί νὰ ποῦμε ! Ὁ κύριός σου μᾶς
θεθαίῳνει πῶς ἔφυγεν ἀπὸ τὸ Βουκουρέστι μαζὶ μὲ τὴν γυναί-

— Ἀκούστε με, εἶπε πλησιάζοντας τοὺς ἀστυνομικοὺς καὶ χαμηλώνοντας τὴ φωνή του ὁ Εὐτύχιος.

ρίου μου. Δεν θέλει να πιστέψη με κανένα τρόπο πώς η γυναίκα του πέθανε. Πιστεύοντας πώς είναι ζωντανή, θέλει να υπάρχει

Ἐκείνῃ τῇ στιγμή ὁ Τζαρίν πού σκούπιζε μὲ τὸ δάχτυλό του τὸ τζάμι πού εἶχε θολώσει ἀπὸ τὸ κρύο, ἐκούνησε τὸ χέρι του ἀποχαίρεινόντας φιλικὰ τοὺς ἀστυνομικοὺς καὶ εἶπε στὸν ὑπὲρ-
ρέτη του :

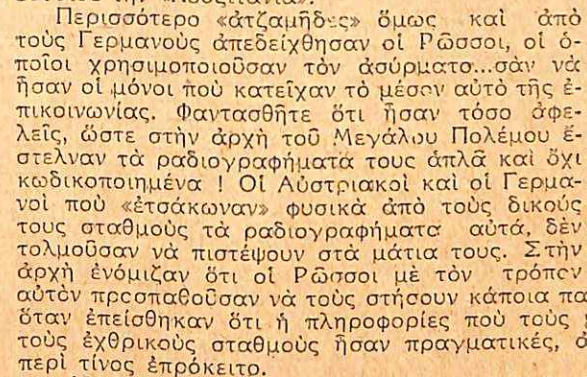
|| ||

Ὅταν ὁ Μαρκὸν ἀνεκάλυψε τὸ πρῶτο του μηχανήμα ἀσυρμάτου, ἡ εἰδησις τῆς ἐφευρέσεως αὐτῆς ἐπροξένησε μεγάλην αἰσθησὶν στὶς διεθνεῖς ὀργανώσεις κατασκοπείας. Ὅλοι ἀνταλμαζόνοντο ὅτι εἶχαν ἐφευρεθῇ ἀπλοῦστα αὐτὰ θαυμασιώτερος τοῦ πρώτου ἐπικρινωνίας καὶ κατασκοπῆς μετὰ τοὺς ἀρχηγούς του. Ὅσοι αἰθέρως, ἠγάπητε, δὲν γνωρίζει οὐτε ἕλεγχον, οὐτε λογοκρισίαν. Καὶ δὲν ὑπάρχουν ἐνδιάμεσοι σταθμοὶ ποὺ νὰ μποροῦν νὰ «σταματοῦν» τὰ κύματα.

Την εποχή του Μεγάλου Πολέμου, ο δαυρύματος θρισκότα άκόμη στα σπάρανα. Οι έμπολέμοι χρησιμοποιούσαν, βέβαια, πομπές και δέκτες. Οι δέκτες όμως δεν έλάνθαναν ούτε τις στοιχειώδεις προφυλάξεις για να κρατούν μυστικά τα όσα διεβιόζοντο μεταξύ των. Έφθαναν μέχρι το σημείο να έχι- νούν ότι η αντίπαλες υπηρεσίες μπορούσαν να συλλάβουν τα μηνύματα τους και να τα επωφεληθούν απ' αυτά.

Ἡ ὑπηρεσία ἀστυμάτων τῆς Ἰντέλλιτζενς Ζερβίς, ἐννοεῖται, ἦταν ἀνωτέρα ἀπὸ ὅλες τὶς ἄλλες ὑπηρεσίες τοῦ εἰδους αὐτοῦ. Ἐνα εἰδικὸ τῆς τμήμας, τοῦ περίφημο Γραφείου 40, τοῦ ὁποίου ἦταν ὑπαρχὸν ἀνταρραχὸν καὶ αὐτοὶ ἀκόμα οἱ ἀγγλικὸι κύκλοι, εἶ-

[illegible]

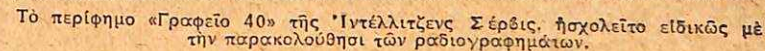
«Όπως δεν έχουμε άσφαλεις πληροφορίες της μεταπολεμικής κατασκοπείας, κατά τον έχουμε πολύ λίγα στοιχεία για τον ρόλο του Ήσασματος. Γιατί γενικά μόνον όσα κόλπα καλύφθηκαν από τους αντιπάλους των έφθασαν ληψί το κοινό. Θεωρούνται, έλέπετε, άχρηστα, όπως είναι φυσικό, όσα κόλπα είναι δυνατόν να έκδω, κρατούνται άσπληρως μυστικά από μεις υπηρεσίες.

για το ιστορικό της δολοφονίας αυτής.
Ήταν μεσάνυχτα. Ο ύπνρητης Κάρελ Φλέρντριν
ήταν νυκτερινή βάρδια του σ' ένα από τους δια-
δοχικούς που εργαζόταν, άκουσε έναν περιεργό θό-
ψατο. «Ανέθηκε αμέσως στη σκάλα και όταν ή-
νω χώλ, στάθηκε προσπαθώντας να καταλάβη
χέτο ο παράνομος αυτός θύρου». Έξαφνα ένοι-
τάθηκε μέσα στο σκοτεινό κοινό των ποιο-

Τὸ φοβερότερο ὅμως ἦταν ὅτι τὸ ζευγάρι ἀναλίσσθητο σῶμα. Τὸ πῶμα ἦταν τοῦ μηχανικοῦ ἐγκατασταθῆ πρό τριῶν ἐβδομάδων στὸ διπλάνο κροῦ ξενοδοχείου. Ὁ διευθυντὴς καὶ ἄλλα δύο ἄνθρωποι ἐκείνη τὴ στιγμή στὸ κεφαλόσκαλο. Εἶχαν ἀποφασίσει νὰ δοῦν τὴ συμβαίβει. Ὁ ἀνθρώπος ἐπιστὸς τοὺς ἐπρόλαβε καὶ ἀπειλῶντας τοὺς νὰ τοὺς ἐκλείσει καὶ τοὺς τέσσερις μέσα σὲ ἓνα ἀκόντιον καὶ τοὺς κλείδωσε.

«Υστερα από λίγα λεπτά της ώρας, ένας τ
τος ανέστατ'ωσε το ξενοδοχείον' θάλαγε κανεί
λπάνου του κοσμιὰ βόμβα...

Παρ' ὅλα αὐτά, οἱ τέσσαρες ἄνδρες δὲν εἶχαν
 σουν τὴν πόρτα τοῦ δωματίου, ὅπου τοὺς εἶχαν
 γὰ ἐλευθερωθοῦν. Κάτωχροι, θαρρῶντας κάθε

παιναν οἱ δολοφόνοι τοῦ Φορμῖς γιὰ νὰ τοὺς σκοτώσουν κι' αὐ-
τούς, περίμεναν νὰ ξημερώση.

Ἡ ἀνάκρισις ἀπέδειξεν ὅτι τὸ θῦμα ἦταν ἕνας πρῶην ἐθνικοσοσιαλιστής, ὁ ὁποῖος, ὅταν ὁ Χίτλερ εἶγεν ἀναλάβει τὴν ἀρχή

είνε ονομασθή γενικός διευθυντής του ραδιοφωνικού σταθμού του Μυλάκα - Στούτζκαρτ. Μία μέρα όμως, η μεταβίβαση ενός λόγου του Φύρερ διεκόπη στον σταθμό του Μυλάκα - Στούτζκαρτ, ένεκα κάποιας «βλάβης», όπως ισχυρίστηκαν ό Φορμίζ του μηχανήματος. Ή βλάβη αυτή έθεωρήθη ύποπτη. Και ό Φορμίζ απέλυθη και απέμονωθή. Έδρατίσθησ ύστερα από λίγο και πήγε στην Τσεχοσλοβακία. Λίγες βδομάδες μετά την έγκατάστασή του εκεί, κάτι μυστηριώδεις έκπομπες βροχών κυμάτων εστράφησαν την προσοχή των γερμανικών αρχών. Ή έκπομπες αυτές μετέδιδον σφοδρές επιθέσεις εναντίον της Κυβερνήσεως του Ράιχ. Έξήχησαν τότε ξηγήσεις από την Τσεχοσλοβακική Κυβέρνηση, η όποια άπνηγνε ότι θα προήρχοντο, χωρίς άλλο, από κανένα λαθροάι ιδιωτικό σταθμό άσυρταίου.

Όπου απειλήθη, πράγματι, ο μηχανικός Φορμύς Ικανώτατος ραδιοεργασίας, είχαν εγκαταστήσει ένα λαθραίο ραδιοφωνικό σταθμό σ' ένα χαριούδικι, κοντά στην Πράγα. Ή εγκαταστάσεις είχε γίνει στη σοφίτα του παιδαγωγού όπου έμενε. Καί είχε καταρρίψει να διευθύνει τις εκπομπές του σταθμού του κατά τέτοιο τρόπο, ώστε ήταν αδύνατο να τις συλλάβουν από μικρές αποστάσεις, μόνον πέραν των 200 χλμ. μπορούσαν να ακουστούν. «Επ' ελπίδα», κατ' ερώτημα από Γερμανία.

Κανείς δεν ξέρει αν η έκπομπη του λαθραίου ραδιοφώνου κοστίζει τον θάνατο ή την αιτία του θανάτου. Έάν δηλαδή για να καρπωθούν την σπουδαία αυτή ανακάλυψή του οι Γερμανοί τον σκότωσαν, Μερικοί φίλοι του αμφιβάλλουν γιατί. Βεβαιώνουν, αντίθετα, ότι ο δυστυχισμένος μηχανικός άπληστε ένας από τους έφευρέτες ή μάλλον ο έφευρέτης τον άκτιών τον θάνατο. Το μυστικό της έφευρέσεως αυτής κρατά με μεγάλη προσοχή το Γερμανικό Έπίτελείο.

Καὶ οἱ Γερμανοὶ φοβοῦμενοι μήπως μετὰ τὴν δυσἀρέσκειά του μὲ τις ἀρχὲς τοῦ τόπου του, ὁ Φορμὶς πουλοῦσε τὸ μυστικὸν τῆς ἐφευρέσεώς του σὲ κανένα ἄλλο Κράτος, τὸν ἐδολοφόνησαν.

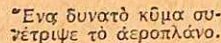
Αυτή είναι η γνωστή πλευρά του ρόλου που παίζει ακόμη -- ο ασύρματος στην κατασκοπεία. Όπως είπαμε, όμως, θα υπάρχουν και πολλές άγνωστες...

Πόσα μυστικά δὲν
θα εἶχαν νὰ μᾶς ἀπο-
καλύπτουν τὰ «Δευτε-
ρα Γραφεία» τῶν δια-
φόρων Εὐρωπαϊκῶν
Στρατῶν.

Και πάσας κτη-
ξεις δὲν ἡμεῖς ἐπιφυλά-
σσει ἀκόμη ἡ ἐφεύρεσις
αὐτή — ὁ ἀσύρματος
— πού μερὰ μὲ τὴν ἡ-
μέρα ὅλο καὶ τελειο-
ποιεῖται...

Ἀσούματος τῆς τῶσας
ἀνακαλυφθεὶς ἀπὸ τῆν
Ἰντέλιτζενη Σέρβου.

ΕΡΕΥΝΑ ΥΠΟ Α. ΜΙΤΣΕΝΤΟ

— Καί τώρα δώστε μου αυτό που έκρύψατε στην τσέπη σας...

A. O. Δ. O. - 9

Εκείνο το πρωί του Οκτωβρίου του 1806, εξακριβητική νευρική επίκρατορας στο μεγάλο αγρόκτημα του Ζακμέλ, όπου διέμενε η Αυτοί Μεγαλειότης ο μαύρος αυτοκράτωρ της Αΐτης, Ιάκωβος Ντεσσαλέν ο Α'.

Ευπόλοιοι μαύροι στρατιώτες περιεφέροντο ανήσυχα ανάμεσα στις πρόχειρες άχυρένιες καλύδες που ήταν κτισμένες γύρω από την μεγάλη μονόροφη έπαυλη, σχηματίζοντας κάθε τόσο όμιλους, τους οποίους, έν τούτοις, κάποιοι άόριστος φόβος δεν άργούσε να διαλύση.

Κάπου - κάπου, κανένας μιγάς ή μαύρος αξιωματικός διέσχιζε μέ θήμα ταχύ τόν άπέραντο κήπο διευθυνόμενος προς την έπαυλη. Οι στρατιώτες διέκοπταν άμέσως τά ψιθυρίσματά τους και προσπαθούσαν να δώσουν στο πρόσωπό τους μία προσποιητή έκφραση άδιαφορίας.

Οι θαυματοφύροι, όμως, δεν έδιναν καμιά άπολύτως σημασία στο ύψος και στην καταφανή νευρικήτητα των άνδρών τους. Οι ίδιοι έφαιναντο κυριολεκτικώς πανικόβλητοι. Ήξεραν ότι μέσα στην έπαυλη διεδραματίζετο από την προηγούμενη νύχτα μία φρικτή τραγωδία, που μπορούσε να έχει μοιραίες συνέπειες για τόν καθένα άπ' αυτούς.

Η 17η Οκτωβρίου είχε δρισηθί από τόν Αυτοκράτορα της Αΐτης, ως ήμέρα παρελάσεως και επίθεωρήσεως των αυτοκρατορικών στρατευμάτων. Ο Ντεσσαλέν ήθελε να κάνει μιά επίδειξη δυνάμεως στους κατοίκους του Ζακμέλ, οι οποίοι εξέδήλωναν τελευταίως επαναστατικές διαθέσεις.

Τό προηγούμενο, όμως, θράθυ, κάποιος κατάσκοπος τόν ειχε πληροφορήσει ότι ή διαθέσεις αυτές υπήρχαν και σταούς κόλπους του στρατεύματος. Συγκεκριμένως τρεις αξιωματικοί είχαν κατηγορηθί ότι συνεννοούντο μέ τους στρατηγούς Κριστόφ και Πεκόν για να τόν ανατρέψουν.

Ο Ντεσσαλέν είχε διατάξει άμέσως την σύλληψη των τριών αξιωματικών. Και τώρα τους «ανέκρινε» για να τους άποσπάσει όλα τά μυστικά της συνωμοσίας. Οι αξιωματικοί, ο στρατιώτης που περιέμεναν έξω από την έπαυλη, ήξεραν τί έσήμαινε «αυτοκρατορική ενάκρισις». Άλλως τε, κάθε τόσο, φρικτές φωνές τόνου άντηχούσαν μέσα στο διαμέρισμα του Ντεσσαλέν...

★

Προτού, όμως, προχωρήσουμε στην αφήγησι των συνταρακτικών γεγονότων, που έπρόκειτο ν' άποτελέσουν την άπαρχή ενός τρομακτικού και πρωτοφανούς στην Ιστορία έμφυλου πολέμου, άς ρίξουμε μία ματιά στην προγενεστέρα Ιστορία της Αΐτης, του τραγικού αυτού νησιού.

Επί τρεις περίπου αιώνας, ή Αΐτη είχε έν υποστή τόν ζυγό των Ισπανών, που την είχαν ανακαλύψει και των Γάλλων. Οι πρώτοι, άφού εξέδόνταν μέχρι τελευταίως τούς Ιθαγενείς κατοίκους της, είχαν φέρει από την Αφρική μαύρους σκλάβους για την έκμετάλλευσι των όρυχείων και την καλλιέργεια των φυτειών.

Οι Γάλλοι, οι οποίοι είχαν καταλάβει κάπως άργότερα τό δυτικό τμήμα του νησιού, είχαν συνεχίσει την εισαγωγή των μαύρων και έτσι, περί τά τέλη του 18ου αιώνας, ένθ υπήρχαν πεντακόσιες περίπου χιλιάδες νέγρων και μιγάδων στην Αΐτη, οι οποίοι δεν ξεπερνούσαν τις σαράντα χιλιάδες.

Έν τούτοις, αυτοί ήταν οι άπόλυτοι κύριοι του νησιού και τό άποικιακό καθεστώς που είχαν εγκαθιδρύσει έπορεί να θεωρηθί ως ένα από τά σκληρότερα που έγνωρίσε ποτέ ή Ιστορία.

Όλες ή φυτείες και τά όρυχεία άνήκαν άποκλειστικώς στους λευκούς. Μόνον αυτοί είχαν τό δικαίωμα να έμπορεύωνται και να κατέχουν δημόσιες έσσεις. Οι νέγροι και οι μιγάδες έθεωρούντο σαν κάτι χειρότερο από κτήνη. Ήσαν άναγκασμένοι να εργάζονται όλη τους την ζωή για τούς κυρίους τους και τό παραιμικρότερό τους παράπονο έτιμωρείτο μέ μαστίγωσι ή μέ θάνατο.

Αυτή ή κατάσταση διήρκεσε έως τό 1790, όπότε, μή μπορώντας πιά ν' άντέξουν οι μαύροι και οι μιγάδες επαναστάτησαν εναντίον των τυράννων τους και ύστερα από έξαντικόν ά-

γώνα άρκετών έτών, απέκτησαν την τελεία ανεξαρτησία τους, άφού προηγούμενως κατέσφαξαν και τόν τελευταίο λευκό που είχαν άπομείνει στην Αΐτη.

Ένας πραγματικά μεγαλοφυής μαύρος, ο περίφημος Τουσαίν - Λουθερόν, υπήρξεν ο ήρωας αυτής της επαναστάσεως. Επί τέσσερα ή πέντε χρόνια εκυβέρνησε δικτατορικώς και χάρις σ' αυτόν κάποια γαλήνη είχαν άρχισι να έπικρατή σιγά - σιγά.

Οι Ευρωπαίοι, όμως, δεν ήσαν διατεθειμένοι να χάσουν τόσo εύκολα μιά ανεξάντηλη πηγή πλούτου σαν την Αΐτη, και στά 1802, ο Ναπολέων έστειλε τόν στρατηγό Λεκλέρ για να την άνακαταλάβη. Ο Τουσαίν - Λουθερόν υπερασπίσθηκε μέ άφάνταστο ήρωισμό την ανεξαρτησία της πατρίδος του, στο τέλος, όμως, συνελήφθη αιχμάλωτος από τούς Γάλλους, οι οποίοι τόν έστειλαν να πεθάνη σε κάποια ειρική της Γαλλίας.

Ο άντικαταστάτης του Λεκλέρ, Ροσαμπώ, άντι να προσπαθήση να έξευμενίση τά πνεύματα, διέπραξε ηφάλμια επί σφαμάτων. Έπέτρεψε στους λευκούς να προδούν σε άντίποινα, έπανάφερε την δουλεία και όργάνωσε ο ίδιος συστηματικώς διωγμούς, προκαλώντας έτσι μιά νέα επανάστασι, πολύ άγριώτερη από την προηγούμενη. Αυτή τη φορά, επί κεφαλής των έξαρσηνών νέγρων ήσαν οι μαύροι στρατηγοί Ντεσσαλέν και Κριστόφ - πρώην συναγωνιστάι του Τουσαίν - και ο μιγάς Πεκόν.

Οι επαναστάται έσάρωσαν τούς Γάλλους και ή Αΐτη επανέκτησε την ανεξαρτησία της.

Την 1 Ιανουαρίου του 1804, συνεκλήθη ή πρώτη Έθνοσυνέλευσις, ή οποία εξέλεξε τόν Ντεσσαλέν ως Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Αυτός, όμως, ύστερα από μερικούς μήνας, εξανάγκασε τούς αντιπροσώπους των διαφόρων επαρχιών να τόν άνακηρύξουν αυτοκράτορα της Αΐτης, μέ τό όνομα «Ιάκωβος ο Α'».

Έγκαθιδρύσε άμέσως ένα άόρητο καθεστώς θίας, διωγμών, σφαγών και σε διάστημα δύο έτών κατώρθωσε να γίνη μισητός σε όλους και πρό πάντων στους στρατηγούς Πεκόν και Κριστόφ, που είχαν άποφασίσει να δώσουν ένα άπότομο τέλος σ' αυτή την καταστάσι - ο πρώτος γιατί σκεπτόταν τό καλό της πατρίδος και τό δεύτερος άποκλειστικώς και μόνο για τό συμφέρον του. Μέσα, λοιπόν, σ' αυτή την άμύοσφαιρα μίσους και φόβου, είχαν συλληφθί οι τρεις αξιωματικοί που έβασανίζοντο τώρα για ν' άποκαλύψουν τούς συντρόφους τους.

Και τώρα, άς συνεχίσουμε την αφήγησί μας.

★

Ξαφνικά, ζωηρή κίνησις παρετηρήθη μεταξύ των σωματοφυλάκων που έφρουρούσαν την είσοδο της έπαύλεως και σε λίγo ξεπρόβηκε ένας από τούς έμπιστους αξιωματικούς του Ντεσσαλέν. Έφορούσε στολή Γάλλου στρατηγού - όπως άλλως τε οι περισσότεροι αξιωματικοί του έκρέμοντο αναρίθμητα παράσημα. Έσάφι και στο στήθος του έκρέμοντο αναρίθμητα παράσημα. Έσάφι και στο στήθος του έκρέμοντο αναρίθμητα παράσημα. Έσάφι και στο στήθος του έκρέμοντο αναρίθμητα παράσημα.

Τό βλέμμα του ήταν ζωηρό και έξυπνο, ή άπαισία όμως σύσπαις που τό παρεμόρφωνε εκείνη την στιγμή τό πρόσωπο, του έδινε μιά κτηνώδη έκφρασι.

Πίσω του ήρχοντο επτά ή όκτώ στρατιώτες, που έσερναν τρεις άνδρας ή μάλλον τρία αίμόφυρτα όντα που είχαν κάποια μακρυνή όμοιότητα μέ άνθρώπινα πλάσματα.

Ήσαν σχεδόν τελείως γυμνοί και δλόκληρο τό σώμα άποτεμακρυνή όμοιότητα μέ άνθρώπινα πλάσματα.

Ήσαν σχεδόν τελείως γυμνοί και δλόκληρο τό σώμα άποτεμακρυνή όμοιότητα μέ άνθρώπινα πλάσματα.

Ήσαν σχεδόν τελείως γυμνοί και δλόκληρο τό σώμα άποτεμακρυνή όμοιότητα μέ άνθρώπινα πλάσματα.

— Έτσι τιμωρεί ο Αυτοκράτωρ τούς προδότες ! έφώναξε. Και τώρα έτοιμασθήτε όλοι σας για την παρόλασι !...

Έγύρισε προς τούς σωματοφύλακας που έκρατούσαν τούς τρεις δυστυχισμένους αξιωματικούς.

— Βάλτε τους να ψηθούν στον ήλιο !... διέταξε.

★

Ύστερα από μιά περίπου ώρα τά στρατεύματα του Ντεσσαλέν ήσαν παρατεταγμένα στην κεντρική πλατεία του Ζακμέλ. Κατ' αυτοκρατορικήν διαταγήν, όλοι οι κάτοικοι της πόλεως ώσειλαν να παρευρεθούν στην παρέλασι και να έπαινημήσουν τόν Ντεσσαλέν.

Μή μπορώντας να κάνουν διαφορετικά, είχαν ύπακούσει και, τώρα, έβλεπαν τόν μισητό τύραννο να περιφέρεται έφιππος και περιστοιχιζόμενος από τούς πιστοτέρους αξιωματικούς του έμπρός στην παράταξι. Παρ' όλη, όμως, την αυτοκρατορική διαταγή, άπόλυτη και έχθρική σιωπή έβασίλευε.

Ξαφνικά ποδοβολήτά άλόγων άντήχησαν και δύο αξιωματικοί διέσχισαν τό πλήθος, έπέρασαν καλπάζοντας από την πλατεία και έσταμάτησαν έμπρός στον Ντεσσαλέν.

— Μεγαλειότητε, έπενε από αυτούς μέ παραγμένη φωνή, οι στρατηγοί Κριστόφ και Πεκόν βρίσκονται έξω από την πόλι μέ σημαντικές δυνάμεις...

Τό πρόσωπο του Ντεσσαλέν από μαύρο έγινε γκριζωπό.

— Ο Κριστόφ και ο Πεκόν ! έβρυχήθη. Όστε έγκατέλειψαν χωρίς την άδειά μου τις επαρχίες τους !...

Έγύρισε προς την ακολουθία του.

— Γρήγορα ! έφώναξε. Διατάξτε τούς άνδρες σας να παραταχθούν σε σχηματισμό μάχης ! Δεν πρέπει ν' αφήσουμε αυτούς τούς προδότες...

Δέν έπρόφθασε ν' άποτελειώση τη φράσι του. Ξαφνικά από όλους τούς δρόμους που κατέληγαν στην πλατεία, ξεχύθηκαν μέ άγρια έξεφνητά έφιπποι και πεζοί στρατιώτες. Επί κεφαλής έκαλπάζαν οι δύο στρατηγοί Κριστόφ και Πεκόν.

Ο Ντεσσαλέν έξαλλος έσυρε τό σπαθί του. Οι στρατιώτες του, όμως, είχαν άρχισι ήδη να διαλύονται.

— Θάνατος στον τύραννο ! ούρλιαζε τό πλήθος.

Μέσα στον πανικό και στο παιδαριόμιο που είχαν δημιουργήθι, ένας από τούς «έμπιστους» αξιωματικούς της ακολουθίας έβγαλε τό πιστόλι του και τό άδειασε επάνω στον Ντεσσαλέν. Ή σφαίρα θήρκε τόν τύραννο στον ώμο. Έκλονίσθηκε, μέ μιά όμως προσπάθεια έσκήκωσε τό σπαθί του και μέ ένα τρομερό κτύπημα έσχισε τό κρανίο του προδότη.

Κατόπιν έσπρωξε τό άλογο του μέσα στο πλήθος, κτυπώντας δεξιά και άριστερά και προσπαθώντας ν' άνοίξη μιά δίοδο για να ξεφύγη.

Δέν τό κατώρθωσε. Ξαφνικά ένας στρατιώτης ώρμησε και έθύθισε την έφιλόλογή του στον λαιμό του άλόγου. Τό δυστυχισμένο ζώο κυλιόθηκε στο χώμα παρασύροντας τόν άναδάτην του.

— Μην τόν σκοτώσετε ! ξεφώνισε ο Κριστόφ, ο οποίος είχε καταφθάσει εκείνη τη στιγμή. Δεν πρέπει να πεθάνη ίσοο εύκολα !

Οι στρατιώται και τό πλήθος ήπύκουσαν...

Τό άπόγευμα της ίδιας ήμέρας, ο Ντεσσαλέν και οι λίγοι αξιωματικοί που τού είχαν μείνει πιστοί, πέθαναν ύστερα από φρικτή άγωνία δλοκλήρων ώρδων. Παρά τις άντιρρήσεις του Πεκόν, ο Κριστόφ τούς είχαν υποβάλει στα ίδια ακριβώς θασανιστήρια που είχαν υποστή τό πρωί οι τρεις αξιωματικοί.

Την έπομένη, οι δύο στρατηγοί συγκαλούσαν Έθνική Συνέλευσι, ή οποία άνέθεσε στον Κριστόφ την διοίκηση των θορείων επαρχιών μέ δικτατορικά δικαιώματα και στον Πεκόν την διακυβέρνησι των νοτίων.

Μ' αυτόν τόν τρόπο άρχισε ο έμφύλιος πόλεμος, που έπρόκειτο να διαρκέσι μέ άραιά διαλείμματα, έως τό 1915 !

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β' ΕΡΡΙΚΟΣ ΚΡΙΣΤΟΦ : Ο ΝΕΡΩΝ ΤΗΣ ΑΪΤΗΣ

Είναι δύσκολο να φαντασθί κανείς δύο πιδι διαφορετικούς άνθρώπους από τόν Πεκόν και τόν Κριστόφ.

Ένας από τούς έμπιστους αξιωματικούς της ακολουθίας έβγαλε τό πιστόλι του και τό άδειασε επάνω στον Ντεσσαλέν.

δοῦκα της Μαρμελάδας, της Λεμονάδας, της Σουμάδας και από τους κόμητας του Νουμερό - Ντέ (δηλαδή του Άριθμου Δύο), του Ντό - Μπομπόν (δηλαδή του Γλυκού Κουφέτου) κ.τ.λ., από τους θαρώνους του Καουτουκ και του Παστού Κρέατος, από τους ιππότες του Τζακό, Κοκό, Μπακό, Τακό κτλ.

Ο Κριστόφ, όμως, δεν άρκεσθηκε σ' αυτά. Σχεδίασε ο ίδιος τις φορεσιές των αυλικών του, διόρισε τελετάρχες, αυλάρχους, στρατοκρήκους, αξιωματικούς του στέμματος, αρχιθαλαμηπόλους, κυρίες της Αύλης - διάφορες μαύρες, φυσικά - έχειροτόνησε...μητροπολίτες και αρχιεπισκόπους !..

Συγχρόνως, έχοντας στη διάθεσή του το ταμείο του Κράτους, ανέγειρε πύργους και ανάκτορα, που σώζονται ακόμη και που αποτελούν πρότυπον έξωφρενικής αρχιτεκτονικής.

Το παλάτι του Σάν - Σουσί που έκτισε στην κορυφή ενός απόκρημνου βράχου, επάνω στη θάλασσα, ήταν η αγαπημένη του διαμονή.

Εκεί έμενε τους περισσότερους μήνες του έτους, μαζί με την γυναίκα του, τον γιό του, την κόρη του και τους αυλικούς τους. Έν τῷ μεταξύ είχε διοργανώσει ένα τακτικό στρατό 24 χιλιάδων ανδρών και μία σωματοφυλακή από ξένους τυχοδιώκτες και κακούργους του χειροτέρου είδους.

Η δουλεία είχε καταργηθεί, αλλά μόνον θεωρητικώς. Στην πραγματικότητα, οι 240.000 άπλοκοι του βασιλείου του ήταν υποχρεωμένοι να εργάζονται σαν κτήνη αποκλειστικώς και μόνον γι' αυτόν, για να του εξασφαλίζουν τα κολοσσιαία ποσά που απαιτούσαν η σπατάλη του.

Όσο δὲ περνούσε ο καιρός, τόσο η έγκληματική μανία του έμεγαλανε. Σχεδόν καθημερινῶς και τις περισσότερες φορές χωρίς κανένα απολύτως λόγο, διοργάνωνε σφαγές ή διαδικίες μαστιγώσεων. Οι δυστυχισμένοι μαύροι και οι ελάχιστοι μιγάδες που είχαν απομείνει στις νότιες επαρχίες...ένοσταλγοῦσαν την εποχή του Ντεσσαλέν.

Είχε κτίσει υπόγειες φυλακές, μέσα στις οποίες όποιος έμπαινε έχανε κάθε έλπίδα να ξαναδῇ τὸ φῶς τοῦ ήλιου.

Όταν ήθελε να υποβάλῃ σε θάνασις κάποιον έχθρό του, η έφευρετικότης του - όπως αναφέρει και η Μεγάλη Γαλλική Έγκυκλοπαίδεια - δὲν έγνώριζε όρια.

Ένα στρατηγό του, ο οποίος δὲν είχε εκτελέσει κάποια διαταγή, τὸν θανάτωσε ανοίγοντάς του την κοιλία και χύνοντας μέσα ζωντανούς ποταμούς, που τὸν κατεβρόχθισαν τὰ έντερα. Τὸ μαρτύριο τοῦ δυστυχισμένου αξιωματικού διήρκεσε τρείς δλόκληρες ώρες. Επίσης μιά από τις αγαπημένες του διασκεδάσεις ήταν να γδέρνῃ ζωντανούς ανθρώπους.

Η χαρακτηριστικότερη, όμως, έκδηλωση της έγκληματι-

κής μανίας του ήταν η ανατριχιαστικὴς γιορτὴς που διοργάνωνε στὸν πύργο τοῦ Σάν - Σουσί.

Ένας από τους Εὐρωπαίους τυχοδιώκτες που υπηρετοῦσαν ως αξιωματικοί στην σωματοφυλακή του, μᾶς δίνει σ' ἀπομνημονεύματά του την περιγραφή μίας τέτοιας εορτῆς :

«Γιὰ νὰ γιορτάσῃ την τρίτη επέτειο της αναρρήσεώς του στὸν θρόνο της Αἰτίας, ὁ Βασιλεὺς διοργάνωσε ένα καταπληκτικό γλέντι στὸν πύργο τοῦ Σάν - Σουσί, όπου έπροσκάλεσε όλους τους έμπιστους του με τις γυναίκες τους και τὰ παιδιά τους. Από την προηγούμενη ήμέρα είχε διατάξει τους στρατιώτες τους να συλλάβουν στην τύχη αρκετούς πολίτες, κατὰ προτίμησιν μιγάδας, και να τους οδηγήσουν στις φυλακές τοῦ πύργου.

«Η διαταγή αὐτή εκτελέσθη άμέσως. Συνελήφθησαν καμιά εξηνταριά πρόσωπα - άνδρες και γυναίκες - και έφυλάκισθησαν σὲ ειδικὸ διαμέρισμα τοῦ Σάν - Σουσί. Ὁ Κριστόφ τους έστειλε άφθονα φαγητά, κρασί και ρῶμι για νὰ είναι άκμαίοι την έπομένη. Οι δυστυχιμένοι αὐτοί, άν και ήξεραν τί τους έπερίμενε, έφαγαν και ήπιαν με μεγάλη όρεξη.

«Την ήμέρα της επετείου, από πολύ ένωρίς, άρχισε τὸ στράσιμο τοῦ τραπέζιου, στην μεγάλη αίθουσα τοῦ πύργου, η οποία θλέπει πρὸς την θάλασσα. Έξω από την αίθουσα, υπάρχουν μιά άπέραντη ταράτσα, χωρίς περιτοίχισμα, που τελειώνει στην άκρη ακριβῶς της κορυφῆς τοῦ βράχου, στη βάση τοῦ οποίου σπάζουν με μανία τὰ κύματα τοῦ ὠκεανού.

«Η μεγάλη αίθουσα, η οποία χρησίμευε ως αίθουσα συμποσίου και ως αίθουσα τοῦ θρόνου, είχαν επιπλασθῇ σύμφωνα με τις οδηγίες τοῦ Κριστόφ και φυσικά με τὸ χειρότερο γούστο. Όλα τὰ έπιπλα κι' αὐτὸ τὸ τραπέζι άκόμη, ήσαν χρυσά μέρη. Επίσης στους τοίχους και στα παράθυρα έκρέμοντο χρυσά παραπετάσματα.

«Πρὸς τὸ θράδυ, άρχισαν νὰ καταφθάνουν οι προσκαλεσμένοι. Ὁ Κριστόφ τους υπέδεχτο καθισμένος σὲ θρόνο του, με ένα έξωφρενικό στέμμα σὲ κεφάλι και έχοντας πλάι την γυναίκα και τὰ δυὸ παιδιά του. Όλοι, προτοῦ καθήσουν σὲ τραπέζι, ὤφειλαν νὰ γονατίσουν έμπρὸς του και νὰ τοῦ φιλήσουν τὸ πόδι !

«Μόλις ἔδωσε ὁ ήλιος, οι μαύροι λακέδες, οι όποιοι μέσα στις λιθρέες Λουί - Κενζ που φορούσαν ήσαν καμικώτεροι από όλους - αλλά μήπως και οι άλλοι αυλικοί καθὼς και η κυρίες της τιμῆς με τις φανταχτερὲς φορεσιές τους δὲν έμοιαζαν σαν έξημερωμένοι πιθήκοι ; - άναψαν τους πολυελαίους και τὸ έξημερωμένο έπαιζε. Στην αρχή όλα ήγιναν καλά. Οι προσκαλεσμένοι έτρωγαν και ήπιαν με σὸβαρό και επίσημο ὕφος, προσπαθώντας νὰ μεταχειρισθῶν τὰ άσημένια μαχαίροπρήκονα και μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ν' αποδείξουν στὸν Κριστόφ - και πρὸ πάντων στους έαυτούς των - ὅτι ήσαν πραγματικοί άριστοκράται.

«Οι σερβιτόροι έφερναν συνεχῶς πλούσια και καλομαγειρευμένα φαγητά, επάνω σὲ χρυσὲς ή άσημένιες πιατέλες. Οι μάγειροι τοῦ Κριστόφ ήσαν Γάλλοι - αὐτοί και ὁ χοροδιδάσκαλος ήσαν οι μόνοι λευκοί που έκατοικοῦσαν σὲ Σάν - Σουσί - και άνηκαν σὲ τὸ γένος τοῦ Άγίου Έρρίκου. Ὁ Κριστόφ, ὁ όποιος ήταν διάσημος καλοφάγας, τους επλήρωνε καταπληκτικῶς μισθοῦς και τους είχε απόλυτη έμπιστοσύνη.

«Έν τῷ μεταξύ, χάρις σὲ ἄφθονο ρῶμι και σὰ διάφορα άλλα ποτά, η άτμόσφαιρα είχαν άρχισι ν' αποκτῇ περισσότερη έγκαρδιότητα. Οι αυλικοί και οι προσκαλεσμένοι έτρωγαν τώρα με μεγαλύτερη έλευθερία, κάπου - κάπου έτολμοῦσαν νὰ χαμογελάσουν και τὰ μάτια τους έλαμπαν πρὸς τὸ ζωηρά...

«Πρὸς τὸ τέλος τοῦ δείπνου, ὅμως, ένα φρικτὸ γεγονός τους προδιέθεσε για τὸ ὅτι έπρόκειτο νὰ επακολουθήσῃ. Ένας σερβιτόρος, ἐνῶ έτοποθετοῦσε μιά πιατέλα επάνω σὲ τραπέζι, αναποδογύρισε τὸ ποτήρι τοῦ Κριστόφ, πράγμα που αὐτὸς θεωροῦσε ως εξαίρετικά κακὸν οἰωνόν.

«Έν τούτοις, χωρίς νὰ φανερῶσῃ καμιάν ἀπολύτως ταράχη, ὁ Κριστόφ έκανε νεύμα στὸν σερβιτόρο νὰ πλησιάσῃ και... τοῦ έμπηξε τὸ μαχαίρι που κρατοῦσε στὸν λαιμό. Ὁ δυστυχισμένος υπηρέτης κυλίσθηκε σφαδάζοντας σὲ πάτωμα. Ὁ Κριστόφ, ἀπαθέςτατος, ἀφῶ έφοῦγγισε τὸ μαχαίρι του, εξακολούθησε νὰ κόβῃ τὸ κρέας που ὤπρηξε μέσα σὲ πιάτο του.

«Σὲ λίγο, ὅμως, ἐπειδὴ ὁ υπηρέτης έμιογκρίζε, σαν μισοσφαγμένο ζῶο, ὁ Κριστόφ διέταξε νὰ τὸν πετάξουν σὲ θάλασσα. Αὐὸ λακέδες κρατώντας τον από τὰ πόδια και από τὸ κεφάλι, τὸν έσυραν έξω στην ταράτσα.

«Η θέα τοῦ αίματος είχε κάνει τους συνδαιτημόνας ν' αλλιάξουν έντελῶς ὕφος. Ένα κτηνώδες χαμόγελο ευχαριστήσεως έξωγραφίσθηκε σὰ πρόσωπα ὄλων. Πρὸ πολλοῦ η έγκληματική μανία τοῦ Κριστόφ και η δίψα του για άνθρωπίνη αίμα είχαν μεταδοθῇ στους ανθρώπους τοῦ άμέσου περιβάλλοντός του.

«Όταν τελείωσε τὸ δείπνο, ὁ βασιλεὺς, οι καλεσμένοι του καθὼς και ὄλοι οι αυλικοί του, ήσαν στυγνὸι σὲ μεθῶσι. Τὰ ποτήρια άδειάζαν τώρα με καταπληκτικὴ ταχύτητα. Τὰ μαῦρα πρόσωπα έγυάλιζαν παράξενα. Ὁ Κριστόφ είχε αφήσει τὸ στέμμα του νὰ πέσῃ στὸ πάτωμα και είχε ξεκουμπώσει τὸ ψηλὸ περιλαίμιό του. Τὰ μάτια του ήσαν κατακόκκινα και τοῦ έδιναν μιά τρομακτικὴ έκφρασι. Άγρια γέλια άνηχοῦσαν μέσα στην αίθουσα, ζητωκραυγὲς ὕπὲρ τοῦ Βασιλέως, ξεφωνητά...

«Ξαφνικά ὁ Κριστόφ έκτύπησε τρείς φορές τὰ χέρια του. Άμέσως ἀπλώθηκε απόλυτη σιωπή. Τὰ μάτια ὄλων έκαρφώθηκαν επάνω του.

«Εκείνος έγύρισε πρὸς τὸ μέρος ενός αξιωματικοῦ που στεκόταν πλάι του :

«Μοῦ φαίνεται ὅτι είναι ὥρα νὰ μᾶς φέρῃς τὰ μαῦρα πρόβατα, τοῦ έπε με ένα άπαίσιο χαμόγελο.

«Ὁ αξιωματικός ἀν' άρκετοί στρατιῶτες έβγῃκαν από την αίθουσα. Σὲ λίγο επέστρεψαν, σπρώχνοντας μπροστά μας τους δυστυχισμένους μαύρους και μιγάδας, που είχαν συλλάβει τὸ προηγούμενο βράδυ.

«Έν τῷ μεταξύ είχαν φθάσει και οι δήμιοι τοῦ Κριστόφ, οι όποιοι άρχισαν νὰ στήνουν μέσα στην αίθουσα πρόχειρες άγχόνες, σιδερένια παλούκια και διάφορα άλλα φρικτὰ ὄργανα θάνασις. Ὁ Κριστόφ είχε σηκωθῇ από τὸ τραπέζι και εξέταζε με μεγάλη προσοχή αν τὰ σχοινιά ήσαν στερεά, αν τὰ τοσεκούρια και τὰ μαχαίρια έκοβαν καλά κι' αν τὰ λουριά των καμτσικιῶν είχαν άρκετοὺς γάντζους στην άκρη...

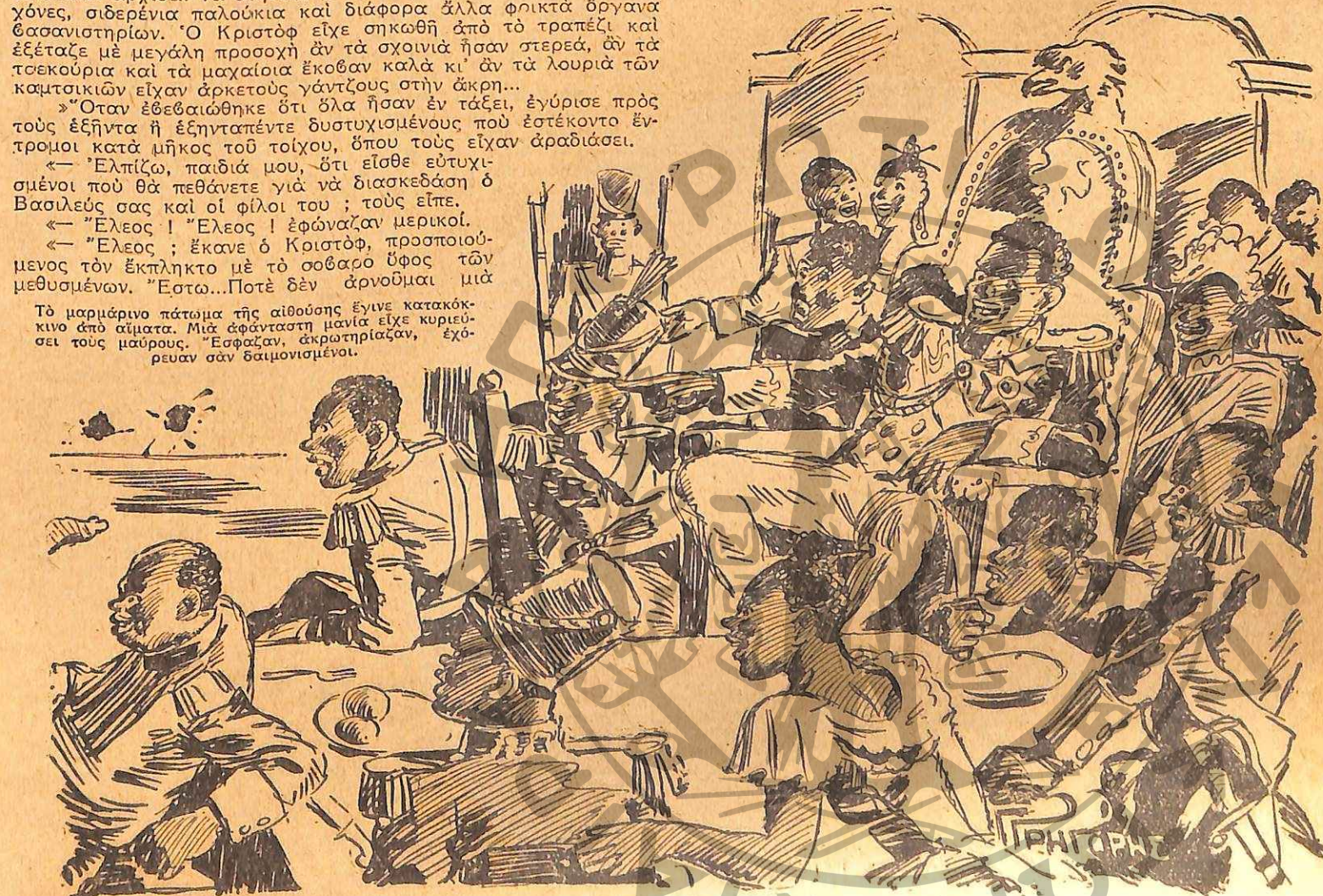
«Όταν έδεβαιώθηκε ὅτι όλα ήσαν εν τάξει, έγύρισε πρὸς τους έξῃκτα η έξηνταπέντε δυστυχισμένους που έστέκοντο έντρομοι κατὰ μήκος τοῦ τοίχου, όπου τους είχαν άραδιάσει.

«Έλπιζω, παιδιά μου, ὅτι είσθε εὐτυχισμένοι που θὰ πεθάνετε για νὰ διασκεδάσῃ ὁ Βασιλεὺς σας και οι φίλοι του ; τοῦς έπε.

«Έλεος ! Έλεος ! έφώναζαν μερικοί.

«Έλεος ! έκανε ὁ Κριστόφ, προσποιούμενος τὸν έκπληκτο με τὸ σὸβαρο ὕφος των μεθυσμένων. Έστῶ...Ποτέ δὲν άρνόμαι μιά

Τὸ μαρμάρινο πάτωμα της αίθουσῆς έγινε κατακόκκινο από αίματα. Μιά άφάνταστη μανία είχε κυριεύσει τους μαύρους. Έσφάζαν, άκρωτηρίαζαν, έχόρευαν σαν δαιμονισμένοι.

A. O. Δ. O. - 15

σμοδικές συσπάσεις παρειοδρώναν κάθε τόσο το πρόσωπό τους.
»Με την πρώτη ματιά που έβριξα ανάμεσα στους θάμνους, διέκρινα με φρίκη στην θάση του θωμού πέντε παιδάκια, δεμένα χειροπόδαρα...
»Βαθμωδόν, η φωνές των μαύρων εδυνάμωναν και δεν άργησαν να φθάσουν σε σημείο παροξυσμού. Ή μεγάλες φωτιές που έκαιαν ολόγυρα έπλαισιώναν επιθλητικά την καταπληκτική αυτή σκηνή.
»Ξαφνικά ο Σουλούκ έσκυψε και έσήκωσε από χάμω το ένα από τα πέντε παιδάκια. Τό έτοποθέτησε ανάσκελα επάνω στον θωμό και πιάνοντάς το από τα μαλλιά, του έσυρε το κεφάλι προς τα κάτω.
»Τότε η Άδελίνα έσήκωσε το χέρι της. Ήταν ώπλισμένο με ένα πελάριο μαχαίρι. Αποτόμως, απόλυτη σιγή απλώθηκε γύρω από τον θωμό. Όλοι τώρα έμεναν ακίνητοι, με τα μάτια τους ξεπεταγμένα έξω από τις κόγχες.
»Ξαφνικά, με μίαν αστραπιαία κίνηση η Άδελίνα κατέφερε ένα τρομερό κτύπημα στον τελευταίο λαίμο του δυστυχισμένου μικρού. Μία πνιγμένη φωνή αντήχησε και από την θαθείο πληγή το αίμα ανεπήδησε σαν από πίδακα Στην θέα του οι μαύροι — οι περισσότεροι από τους άνδρες ήταν πελάται μου — έσηκάθηκαν όλοι μαζί και άρχισαν να ουρλιάζουν και να χοροπηδούν γύρω από τον θωμό σαν δαιμονισμένοι.
»Η σκηνή της θυσίας επανελήφθη πέντε φορές. Μετά την σφαγή και του τελευταίου θύματος, το δάσος παρούσαζε ένα πραγματικό θέαμα κολάσεως. Οι μαύροι είχαν καταληφθή από μία έσπερίραπτη μανία. Μόνον ο Σουλούκ και η Άδελίνα έσκόλευσαν να μένουν ελκίνητοι εμπρός στον θωμό, με τους χιτώνες τους γεμάτους αίματα.
»Ξέροντας ότι η σατανική αυτή τελετή δεν θ' άργοσε να μετατραπή σε ανδραστικό όργιο, άρχισα ν' απομακρύνωμαι με την ψυχή μου πλημμυρισμένη από φρίκη. Και επί ολοκλήρους μήνας, το διανοητικό θέαμα που είχα δη, με κατεδίωκε σαν εφιάλτης.»
Δέν πρέπει να φαντασθήτε ότι πρόκειται περί μύθου ή περί δημιουργήματος νοσηράς φαντασίας. Ή λατρεία των πνευμάτων του Κακού είχαι τόσο βαθειά ριζωμένη στην ψυχή των μαύρων και των μιγάδων της Αιτής, ώστε και σή με ρ α κ ό μ η τ ά κρούσματα ανθρωποθυσιών δεν είναι σπάνια.
Τό Κακούργιοδικο του Πόρ - ω - Πρένς άσχολεϊται συχνά με τους Βεντού, από τους οποίους πολλοί άνήκουν στην ανώτερα κοινωνική τάξη της Αιτής.

Ο Σουλούκ, ένόμιζε ότι οι Δομινικανοί δεν θά τολμούσαν

να προβάλλουν σοβαρή αντίσταση και ήταν βέβαιος ότι η κατάκτησης των ανατολικών επαρχιών δεν θά διαρκούσε περισσότερο από μερικούς μήνας.
Τόν έπερίμενε, όμως, μία εξαιρετικά δυσάρεστη έκπληξη. Οι Δομινικανοί, όχι μόνο τόν απέκρουσαν, αλλά και παρ' όλίγον να διαλύσουν τελείως τόν στρατό του.
Ο Σουλούκ για να αποφύγη μία συντριπτική ήττα, άναγκάστηκε να επιστρέψη στις βάσεις του.
Ή αποτυχία του, όμως, δεν έμετρήθηκε τα φιλόδοξα σχέδιά του. Προτού ξαναγυρίσει στο Πόρ - ω - Πρένς, έστειλε στην Γερουσία ένα εξωφρενικό μήνυμα, όπου άπαιτούσε, με άπειλή να τόν ανακηρύξουν άμέσως αυτοκράτορα. Ή Ιστορία του Κριστόφ έπαναλαμβανόταν...
Οι γερουσιασται δεν έφεραν καμμία αντίρρηση και έτσι ο Σουλούκ άνεκνήρυχθη αυτοκράτωρ της Αιτής, με τό όνομα «Φωστήν ο Α'».
»Όταν έφθασε με τόν στρατό του έξω από τό Πόρ - ω - Πρένς, τά δύο Νομοθετικά Σώματα έβγήκαν να τόν προϋπαντήσουν και έπειδή δεν είχαν να τόν προσφέρουν στέμμα, κατεσκεύασαν ένα από χρυσωμένο χαρτόνι και τού τό έδωσαν.
Ο Σουλούκ τό έφόρεσε με την άπαιτουμένη μεγαλοπρέπεια, συνεχάρη τους γερουσιαστές και τούς βουλευτές, «διότι άνεγνώριζαν τις υπηρεσίες του προς την πατρίδα» και, άκολουθώντας τό παράδειγμα του Κριστόφ, ίδρυσε τό τάγμα του 'Αγίου Φωστίνου... Έτσι ξανάζησαν οι κομικοί τίτλοι του πρίγκηπος της Τρύπιας Μύτης, τού κόμητος του Παστού. Κρέστος κ.τ.λ. Μόλις έγκατεστάθη ως αυτοκράτωρ στο πρώην Προεδρικό Μέγαρο, ο Σουλούκ κατήργησε διά διατάγματος την Βουλή και την Γερουσία, ή οποίες «τώρα που αυτός είχαν αναλάβει τά ήνία του Κράτους ήταν περιττές», έμονοπάλησε όλα τά προϊόντα της χώρας, παρήγγειλε δύο θαρύτνια στέμματα — ένα γι' αυτόν και ένα για την Άδελίνα — στο Παρίσι και έθεσαν εκτός νόμου, όλους τούς πλουσίους μιγάδες. Έτσι ξανάρχισαν ή άρρωσταμένες σφαγές και οι διαγομοί, όπως άκριβώς στην έποχή τού Κριστόφ.
Τό 1850, ο Σουλούκ έξεστράτευσε για δεύτερη φορά έναντιόν του 'Αγίου Δομινίκου. Αλλά και πάλιν άναγκάστηκε να υποχωρήση. Οι Δομινικανοί δεν έφαινοντο διατεθειμένοι να υποκύψουν. Ο Σουλούκ, όμως, αντί ν' αποθαρρυνθή, προετοίμασε νέα εκστρατεία, που είχαν ως αποτέλεσμα την τελειωτική συντριβή του στρατού του. Ο ίδιος, για ν' αποφύγη την αίσχια λασία, άναγκάστηκε να εγκαταλείψη την αυτοκρατορική σκηνή και τις άποσκευές του στα χέρια του έχθρου.
»Όπως άλλοτε ο Κριστόφ, έτσι και αυτός τώρα έπέρριψε τις εύθινες στους τρεις κυριωτέρους στρατηγούς του, τούς οποίους έβασάνισε και έτουφέκισε, χωρίς γάν να τούς δικάση. Ο Σουλούκ άνάγκασε τις οικογένειες των θυμάτων της άνικανότητας του, να πάρειρεθούν στην έκτέλεσι, ή οποία έγινε δημοσίως.
Τόν επόμενο χρόνο, έπεχείρησε για τετάρτη φορά να κατακτήση τόν 'Αγιο Δομινίκο. Αλλά και πάλιν ο στρατός του

Ο Σουλούκ έφόρεσε με μεγαλοπρέπεια τό χαρτόνιο στέμμα...

υπέστη πανώλεθρία.
»Απελπισμένος, έπέστρεψε στο Πόρ - ω Πρένς, και για να προλάβη κάθε άποπειρα άνατροπής του, διωργάνωσε νέους διωγμούς και νέες σφαγές.
Έέλος, όμως, τόν Δεκέμβριο του 1859 έξερράγη επαναστατικό κίνημα έναντιόν του. Ο Σουλούκ δεν κατωρθωσε να τό καταστείλη και έπεσε αιχμάλωτος στα χέρια του αρχηγού των επαναστατών, τού στρατηγού Ζεφφάρ, ο οποίος τόν έκπρωτο, τόν έπεβίωσε σ' ένα καράβι και τόν έστειλε στην Ζαμάικα.
»Υστερα από αρκετά χρόνια τού έπετράπη να επιστρέψη στην Αιτή και να εγκατασταθή σ' ένα άγρόκτημα, όπου πέθανε έντελως παράφρων στα 1867.
»Όταν διαβάση κανείς την περιγραφή των φρικτών έγκλημάτων του, δεν μπορεί να μη σκεφθή ότι τού άξιζε πολύ τραγικότερο τέλος.
Με την πτώσι, όμως, και τόν θάνατο του Σουλούκ, δεν έπρόκειτο να τελειώσουν τά θάσανα της Αιτής. Ο έμφύλιος πόλεμος συνεχίστηκε με άφάνταστη άγριότητα επί πνήντα ακόμη χρόνια. Κάθε γενεά κληρονομούσε από την προηγούμενη τό μίσος και την έγκληματική μανία να έξοντώση τούς αντίπαλους και είναι έμφύλλο αν θά έπαυε ποτέ ο άλληλοσπαράγμός χωρίς την επέμβασι των 'Ηνωμένων Πολιτειών.
Τόν Ιούλιο του 1915, ύστερα από μία όμαδική σφαγή 200 πολιτικών καταδικών, οι 'Αμερικανοί κατέλασαν την Αιτή, άφώπλισαν τούς ενόπλους και έκήρυξαν τόν στρατιωτικό νόμο.
»Εν τούτοις, άφρασαν άθικτη την πολιτειακή όργάνωσι της μεγαλονήσου. Τό 'Αμερικανικό Κογκρέσσο εξέλεξε Αιτινό Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τόν Νταρκινσόν, και σύμφωνα με την συνθήκη του 1916, οι 'Ηνωμένοι Πολιτειαί ανέλαβαν την υποχρέωσι να μην έπεμβαίνουν παρά μόνο για να διαφυλάξουν την άνεξαρτησία της Αιτής και να εξασφαλίσουν την δημοσία τάξι. Συγχρόνως, όμως, διώρισαν διαφόρους 'Αμερικανούς ειδικούς, ως συμβούλους ύπουργών και άλλων κρατικών ύπηρεσιών, καθώς και αξιωματικούς για την αναδιοργάνωσι της Χωροφυλακής, ή όποια άντικατέστησε τόν τακτικό στρατό.
Και έτσι ή Αιτή, για πρώτη φορά στην Ιστορία της, έγνώρισε την πραγματική γαλήνη και την ευημερία που δεν είχαν κατορθάσει να της χάρισουν ούτε οι Γάλλοι και ή 'Ισπανία κατκτηται, ούτε οι διάφοροι μιγάδες και νέγροι δικτάτορες, θασιλείς ή αυτοκράτορες — έξαιρουμένων τού Τουσαίν - Λουθερτάρ και τού Προέδρου Ρισέ — που την έκυβέρνησαν ή μάλλον την αιματοκύλισαν κατά την διάρκεια των 125 ετών της άπολύτου άνεξαρτησίας της.
Οι 'Αμερικανοί έκτισαν σχολεία, δημόσια κτίρια, αυτοκινητικούς δρόμους, λιμένας, κατεσκεύασαν γέφυρες, σιδηροδρόμους, διάφορα άλλα έργα έκπολιτισμού, έρρυθμισαν την παραγωγή και τό έμπόριο και προ πάντων επέβασαν την τάξι και τό κράτος τού νόμου.
Γι' αυτό, ίσως, οι Αιτινοί έδέχθησαν στην αρχή χωρίς την παρομικρέτερη αντίδρασι την «προστασία» των 'Ηνωμένων Πολιτειών. Και οι ίδιοι ακόμη είχαν άπαιδίσει από τόν άκατάλυτο άλληλοσπαράγμό. Τελευταίως, όμως, άρχισε να παρητηρται μία ζωηροτάτη ένθικιστική κίνησι προς άνάκτησιν της άπολύτου άνεξαρτησίας.
Για μās τούς Έλληνες, ή Αιτή παρουσιάζει ένα έντελως ξεχωριστό ένδιαφέρον. Πρώτη αυτή, έπισήμως, ως Κράτος, διά τού Προέδρου της Μπουαγιέ, άνεγνώρισε την άνεξαρτησία της πατρίδος μας και έχαιρέτισε με τις θερμότερες εύχές την Έλληνική Παλιγγενεσία.
Λίγους μήνες μετά την έκρηξι της Έλληνικής Έπανάστασης, τό Έλληνικό Έπαναστατικό Διευθυντήριο τού Παρισιού, που άπέτελειτο από τόν 'Αδωνάντιο Κοραή, τόν 'Αλέξανδρο Βογορίδη, τόν Χριστόδουλο Κλωνάρη και τόν Νικόλαο Πικόλο, άπήλυθε προς την Αιτινή Δημοκρατία μίαν έκκλησι, ζητώντας χρηματική άρωγή.
Στην έκκλησι αυτή άπήντησε ο ίδιος ο Μπουαγιέ με ένα συγκινητικότατο γράμμα, όπου, αφού έκθέτει τις τραγικές οικονομικές συνθήκες, έξ αιτίας των οποίων ή Αιτινή Δημοκρατία δεν μπορούσε να βοηθήση χρηματικώς τούς Έλληνες επαναστάτας, έκφράζει τις ελκρινείς και θερμές εύχές τού λαού της Αιτής για την πραγματοποίησι τού ίερού σκοπού τού Έλληνικού άγώνος.
»Αξιζει να παραθέσουμε μερικά αποσπάσματα αυτού τού ώραιού γράμματος. Σημειώστε, ότι έχει συνταχθή στην Έλληνική γλώσσα, από κάποιον Έλληνα ιερέα, τόν σεβάσμιο Γρηγόριο, έγκατεστημένο στην Αιτή :
«... Μετά μεγάλην ένθουσιασμού — γράφει ο Μπουαγιέ — έμάθαμε ότι ή Ελλάς, έδράξατο τόν όπλον για κτήσεται την έλευθερίαν αυτής και την θέσιν, ήν μεταξύ των Έθνών τού κόσμου κατείχε.
Μία τόσο όραία και τόσο νόμιμος υπόθεσις και προ πάντων αι συναδέουσαι αυτήν πρώται επιτυχίαι ούκ έστιν άδιαφοροί τούς Χαιτίους οίτινες, ως οι Έλληνες, επί πολλόν καιρόν έκλινον την κεφαλήν της υπτανίας νειδίστον και διά των άλύσεων αυτών συνέτριψαν την κεφαλήν της θρανίας... Πολιται. Διερμηνεύσατε προς τούς συμπατριώτας ήμών τάς εούχας, ως ο Λαός τού Χαιτίου άνατέμνει εν τη άναγεννώμενη Ιστορία αυτού. Οι μεταγενέστεροι Έλληνες ελπίσουν εν τη άναγεννώμενη Ιστορία αυτού. άξια της Σαλαμίνος τρώπια. Είθε, παρόμοιοι τούς προγόνους να καταγαγών, κινούμενοι και υπό των διαταγών τού Μιλτιάδου διευθυνόμενοι να καταγαγών, εν τοις πεδίοις τού νέου Μαραθώνος αυτών, της άρσεως της Ιεράς υπόθεσεως, ήν επεχείρησαν υπέρ των δικαιοσύμων διατάσεων αυτών, μνημονευθόντων εν τριδος. Είθε, τέλος, διά των φρονίμων διατάσεων αυτών, μνημονευθόντων εν τριδος, ή Ιστορία, οι κληρονόμοι της καρτερίας και των άρετών των προγόνων...
Τή 15η Ιανουαρίου 1822 και 19η έτει της 'Ανεξαρτησίας ΜΠΟΥΑΓΙΕ»

ΠΑΡΑΞΕΝΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ

ΜΙΑ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΝΗ ΧΗΡΑ

»Απίθανο και όμως αληθινό ! Η γυναίκα αυτή που βλέπετε να σέρνεται πίσω από την άλλη, φέρει επάνω στα πόδια της τού σύζυγού της, σύμφωνα με τις άπαιτήσεις των έθμων της φυλής της ! Για ν' αποδείξη την μεγάλη της λύπη επί έξ ολοκληρους μήνες πρέπει να πηγαίνει με τά τέσσερα και σκεπασμένη κάτω από μία κουβέρτα σ' όλες τις δημόσιες γιορτές της φυλής της.

Ζευγάρι έξακολουθεί για καιρό την συμβίωσι του !

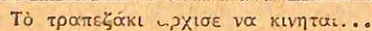
ΤΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΦΥΛΗΣ ΤΩΝ ΣΑΡΑ ΜΑΣ ΣΑ

Οι πρωτότυποι αυτοί μουσικοί χρησιμοποιούν αντί για τύμπανα, νεροκοκύδες, καθώς και ένα άλλο όργανο, από κομμάτια εύλων αναρμολογημένα έτσι, ώστε κτυπώματα αποδίδουν διάφορους ήχους. Τό τελευταίο αυτό όργανο θεωρείται ως ο πρόδρομος τού ελκοφών.
Σημειώστε ότι οι Σάρα - Μάσσα θεωρούνται ως οι πιο φιλόμουσοι από τούς άγριους. Όχι μόνο κάθε τελετή και κάθε γιορτή, αλλά και κάθε... αίσθημα της έκδηλως ή κανταδής των έρωταυμένων, π.χ., είναι συχνότερες στα χωριά τους. Μόνο που αντί για μαντολίνο και για κιθάρα, οι έρωταυμένοι κουδούνουν μαζί τους, κάτω από τά παράθυρα της καλής τους, τά παράδοξα αυτά όργανα...

ΙΝΔΙΚΟΣ ΦΑΝΑΤΙΣΜΟΣ

Σ τις μακρινές 'Ινδίες υπάρχουν πολλοί θρησκομανείς, που για να εξελώσουν τούς θεούς υποβάλλονται σε μαρτύρια, τά όποια σε μās θά έφαινοντο τουλάχιστον παράξενα. Ένα παράδειγμα είναι και ο φανατικός αυτός, που, καθώς βλέπετε στην εικόνα, έδύθηκε στις σάρκες του αυτά τά πελώρια άγκίστρια, για να σύρη τό άρμα μιας θεάς έως ότου πέση έξηντλημένος από τούς πόνους και την άγωνία του προστάθια...

Ο Έρρίκος Ρενώ, ο οποίος από δέκα και πλέον έτων μάχεται μετά θάνατος καί θρησκευτικής έπιμονής υπέρ του δόγματος της μετεψυχώσεως καί προσάγει με σειρά διαλέξεων να πείσει καί τους πιό δυσπίστους από τους άκροατάς του, αναφέρει μεταξύ άλλων καί τήν περίφημη πείραμα πού έκανε ο συνταγματάρχης Ροσσά στην υπηρέτριά του Ίωσηφίνα κατά τήν 1904. Άφου τήν απεκόμισε ο διάσημος έπιστήμων, τήν έκανε ν' ανατρέξει σ' όλη τήν προηγουμένη της ζωή, ή μάλλον, σ' όλες τ'ς προηγούμενες ζωές της. Καί ή Ίωσηφίνα, δανειζόμενη τήν φωνή καί τή μυική τών διαφόρων προσώπων, στά σώματα τών οποίων είχε κατοικήσει έλλοτε ή ψυχή της, μιμούμένη άκούη καί τόν γραφικό χαρακτήρα του καθενός, απέκλυψε ότι υπήρξε διαδοχικά: 1ον) Ο Ίωάννης - Κλαύδιος Μπορντόν, γεννηθείς στό Σαμβενί καί υπηρέτησας τήν στρατιωτική του θητεία στό 7ον σύνταγμα τού Μπεζανσόν. 2ον) ή Φιλομήλα Σαρπινύ, πού πατρεύθηκε κάποιον Καρτερόν καί, τέλος, 3ον) αυτή ή ίδια, ή Ίωσηφίνα.

Ἡ ἔρευνα ὁμως ποὺ ἔγινε ἀμέσως κατόπιν καὶ ποὺ διήρ-
κεσαν ὁλόκληρους μῆνας, ἀπέδειξε ὅτι πράγματι τὰ δύο αὐτὰ
πρόσωπα εἶχαν ζήσει σὲ προηγούμενες ἐποχές, καὶ ὅτι συνε-
πῶς ἡ Ἰωσήφειν εἶχε πῇ τὴν ἀλήθεια.

Είναι καιρός πού ήξελα νά μιλήσω γιά τόν πνευματισμό, μ' αμολογώ πώς μου έλειπε τό θάρρος. Οί φίλοι μου μ' άπογοή-
τευαν.

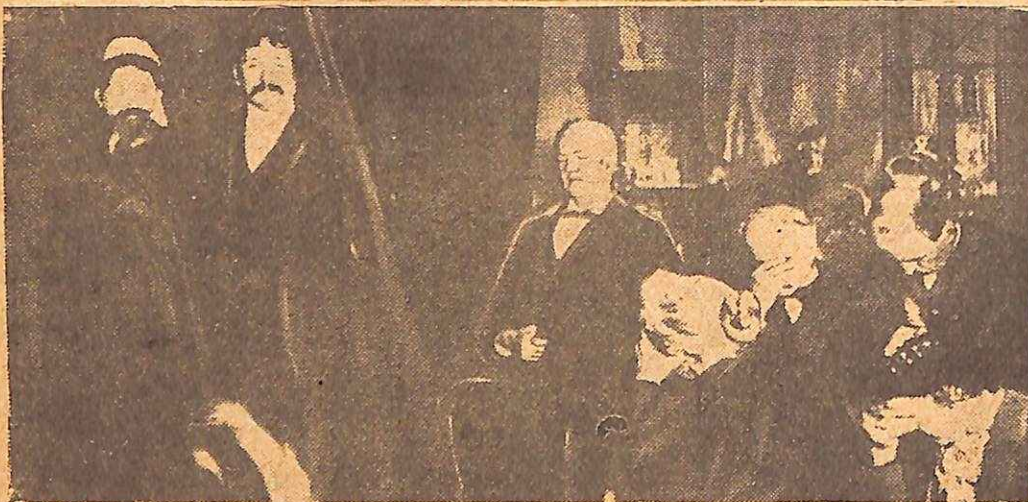
τα, σάν τόν Ουίλλιαμ Κροξ, τόν Ουγκά καί τόν Κάμιλλο Φλα-
μαριών — γιά'ν ἀναφέρουμε μόνο τούς πεθαμένους: Εὐτυχώς τὸ
περασμένο καλοκαίρι ἡ καλὴ μου τύχη μ' ἔκανε νά συναντήσω

— Καὶ θέβαια, ἀφοῦ καὶ σεῖς, ὅπως καὶ ἐγώ, πιστεύετε

20 - Α. Ο. Δ. Ο.

- Καλά
- Μ' ἔνα βαπόρι τῶν
- Ἀδύνατον ! φώναξε ἡ Ρενέ. Οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι δὲν

A stylized, high-contrast illustration of a man's face, possibly a historical figure, set against a dark background with large, bold, stylized letters and symbols. The man has a mustache and is wearing a dark garment. The background features large, bold, stylized letters and symbols, including 'Z', 'A', 'V', 'K', 'T', and 'L', along with a large '3' and a '5'. The overall style is graphic and abstract, with a textured, almost woodcut-like appearance.

Το εσωτερικόν μιας πνευματιστικής λέσχης του Μπόστον, κατά την διάρκεια ενός καταπληκτικού πειράματος. Οι παρευρισκόμενοι περιμένουν συγκεντρωμένοι πνευματικώς απόλυτως, να υλοποιηθῇ τὸ πνεῦμα.

Παρ' ὅλη τὴν ἐξήγησι αὐτὴ ποὺ τοὺς φάνηκε πιθανή, ὅχι ὅμως καὶ ἐντελῶς πειστική, ξανακάθησαν πάλιν καὶ οἱ τρεῖς τοὺς γύρω ἀπὸ τὸ τραπέζακι, μὰ δὲν ἐπέτυχαν ἄλλη ἀπάντησι ἀπ' αὐτὴ τὴ φράσι τὴν καταφανῶς εἰρωνική :

— Μερὸτ, δὲν ἀγαπᾷς φαίνεται τίς φάρσες.
— Ἦταν ὅμως φανερό πὼς τὸ τραπέζακι τοὺς εἶχε δώσει προηγούμενες ραντεβού στὶς 8 τὸ πρωῒ, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ τοὺς κάμῃ νὰ ἰδοῦν, κατεβαίνοντας, τὸ κάδρο ποὺ θὰ θρῑσκόταν ἐπάνω στὴν πολυθρόνα.

Τὰ φαινόμενα τηλεκινήσεως, ὅμως, δὲν ἐσταμάτησαν ἐδῶ. Τὴν ἄλλη μέρα τὸ θράδυ θρεθήκαμε, ὅλη ἡ συντροφιά, συγκεντρωμένοι γύρω ἀπὸ τὸ τραπέζακι καὶ ἐγώ, χωρὶς περιστροφές, ρώτησα :

— Μπορεῖς νὰ μᾶς παρουσιάσῃς ἀκόμη ἓνα φαινόμενο σὰν τὸ χθεσινὸν θραδὺν τοῦ κάδρου ;

— Θὰ προσπαθῶ, ἦταν ἡ ἀπάντησις.
Ἀκολούθησε μιά μεγάλη σιωπὴ καὶ σὲ λίγο πάλι :

— Κατ' ὀρθῶσα νὰ μετακινήσω δυὸ φροῦτα ἀπὸ τὴ φρουτιέρα !

Βρισκόμαστε τὴν ὥρα ἐκείνη συγκεντρωμένοι στὸ μικρὸ σαλόνι. Τὸ σαλόνι αὐτὸ συγκοινωνοῦσε μὲ τὴν τραπεζαρία μὲ μιά πλατεῖα πόρτα ποὺ ἦταν ὀρθάνοιχτη. Καθὼς θρῑσκόταν κοντὰ αὐτὴ τὴν πόρτα, σηκώθηκα καὶ προχωρῶντας ἕως τὸ κατῶ φλι τῆς, ἔρριξα μιά ματιὰ μέσα στὴν τραπεζαρία, γιὰ νὰ ἰδῶ ἂν εἶχαν πέσει στὸ πάτωμα τὰ φροῦτα. Δὲν ὑπῆρχεν ὅμως τίποτε κάτω στὸ πάτωμα. Προχωρῶ ἀκόμα λίγα βήματα καὶ τότε βλέπω στὸ μεσαῖο ράφι τοῦ μπουφέ, ποὺ στὸ μέσο ποὺ τὸν ἐκάλυπτε ὑπῆρχε μιά φρουτιέρα, ἓνα μαγναρίνι κ' ἓνα πορτοκάλι θαμμένα μὲ τὴν ἑξῆς, ὥστε δὲν μποροῦσε θέβαινα νὰ ἐξηγηθῇ ἀπὸ μιά ὁποιαδήποτε τυχαία πτώσι. Εἶναι ὀδυνηρὸν νὰ εἶναι περὶ τὴν ταράχη καὶ τὴν κατὰ πλῆξιν τῆς συντροφιάς ὅταν τοὺς ἐκάλεσα γιὰ νὰ πιστοποιήσουν τὴν «μετακίνησι» αὐτὴ, γιὰτὶ κοιμιά ἰδέα δόλου ἢ φάρσας δὲν μποροῦσε νὰ χωρέσῃ πιά σὲ κανέναν τὸ μυαλό, ἀφοῦ λίγη ὥρα πρὶν, ὅταν εἰμαστέ στὴν τραπεζαρία, ὅλα τὰ φροῦτα εὐρίσκοντο μέσα στὴ φρουτιέρα καὶ ἀφοῦ ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ περάσαμε ὅλοι μας στὸ πλαϊνὸ σαλονάκι ἕως τὴ στιγμὴ ποὺ εἶδαμε τὸ φαινόμενο τῆς τηλεκινήσεως, κανένας ἀπολύτως δὲν μετακινήθηκε ἀπὸ τὴ θέσι ποὺ εἶχε πάρει γύρω ἀπ' τὸ τραπέζακι. Σὲ λίγο ὅταν ἡ συζήτασις κῆπος, ξανασυγκεντρωθήκαμε πάλι γύρω στὸ τραπέζακι.

— Αὐτὸ ἦταν ὅλο ; ρώτησα.
— Γιὰ σένα, Μερὸτ, κατ' ὀρθῶσα νὰ μετακινήσω τὴ φωτογραφία ποὺ τόσο ἀγαπᾷς, ἦταν ἡ ἀπάντησις ποὺ ἐδόθη.

— Ποιὰ φωτογραφία ; ρώτησεν ἡ Μερὸτ, ποὺ δὲν εἶχε ἀκόμα καταλάβει.

Τὸ μυστηριώδες ἐκτόπλισμα, φωτογραφούμενον τὴ στιγμὴ ποὺ θάβαινε ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ μέντιου.

22 — Α. Ο. Δ. Ο.

— Τὴ φωτογραφία...στὴν κάμαρά μου !

— Μὰ δὲν ἔχω καμμιά φωτογραφία στοὺς τοίχους τῆς κάμαράς μου ;

— Ἐπάνω στὸ κομοδίνο...στὸ θιθλίον ποὺ εἶναι στὸ θάλο.

— Ἀλήθεια ! φώναξεν ἡ Μερὸτ. Ἐγὼ ἓνα μικρὸ θιθλιάρκι, «Τὸς Χαρακτήρες» τοῦ Λαμπρυγιέρ, μέσα σ' ἓνα ἀρχαῖο θάλο, ἐπάνω στὸ κομοδίνο μου. Καὶ μέσα στὸ θιθλιάρκι αὐτὸ ἔχω θαμμένες μερικὲς φωτογραφίες.
— Πᾶμε νὰ ἰδοῦμε, φωνάξαμε ὅλοι.

Περάσαμε σιγά - σιγά ἀπὸ τὸ δωμάτιον τῶν παιδιῶν ποὺ ἐκοιμῶντο στὰ κρεβάτια καὶ τοὺς καὶ θρεθήκαμε στὸ δω-

μάτιο τῆς Μερὸτ. Εἶδαμε τότε στὸ πάτωμα, κάτω ἀπὸ μιά καρέκλα, ποὺ θρῑσκόταν κοντὰ στὸ κρεβάτι, μιά φωτογραφία παρμένη πρὸ πολλοῦ, ἡ ὁποία εἶδειν τὴν Μερὸτ ἔρρωστη, ξεπλωμένη στὸ κρεβάτι τῆς... Τὴν εἰκόνα αὐτὴ τὴν συμπαθοῦσε πράγματι πολὺ ἡ φίλη μας.

Κ' ἔτσι, δὲν μοῦ ἔμεινε καμμιά ἀμφιβολία γιὰ τὴν ἀλήθειαν τῶν φαινομένων αὐτῶν τῆς «τηλεκινήσεως».

Ἡ Ροῦντυ Σνάιντερ εἶναι ὁ νεώτερος ἀδελφὸς τοῦ Βίλλυ Σνάιντερ, ἑνὸς περιφήμου μέντιου, γιὰ τὸν ὁποῖον εἶναι γίνε παρὰ πολλὸς λόγος στοὺς πνευματιστικὸς κύκλους. Πρὶν νὰ χρησιμοποιηθῇ ἀπὸ τὸν δόκτορα Osty, στὰ πειράματά του, ὁ Ροῦντυ ἐχρησίμευε ὡς μέντιον στὸν δόκτορα Shrenk Notzing τοῦ Μονάχου καὶ στὸν Harry Price, ὁ ὁποῖος εἶναι σήμερ αἰρηγῆτης τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Λονδίνου.

Ἀκούσατε πὼς διηγεῖται ὁ ἴδιος τὴν ἱστορίαν του.

«Στὸ 1918, ὁ πατέρας μου ἐργαζόταν σὲ ἓνα τυπογραφεῖο στὸ Μπραουνάου τῆς Αὐλίας. Τὸ ἔκτο τοῦ παιδὶ καὶ ἡμεῖς 10 χρόνων ἐκείνη τὴν ἐποχὴ. Ἡ οἰκογένειά μου δὲν εἶχε κανένα ἐνδιαφέρον γιὰ τὰ ψυχικὰ φαινόμενα. Ὁ πατέρας μου μάλιστα δὲν ἤθελε οὔτε ν' ἀκούῃ νὰ μιλοῦν γι' αὐτά. Ἐκείνη τὴ χρονιά, στὸ 1918, ἤρχοντο συνὰ στὸ μαγαζὶ μερικὸ ἀξίωματικοὺ καὶ ἀγόραζαν ἀπὸρο χαρτὶ περιτυλίγματος. ἤρχοντο τόσο συχνά, ὥστε μιά μέρα τὸ κορίτσι τοῦ μαγαζιοῦ τῶς ρώτησε μὲ περιέργεια σὲ τί χρησιμοποιοῦσαν τόσο πολὺ χαρτὶ.

Αὐτοὶ τῆς ἀπήντησαν, ὅτι κάθε θράδυ ρωτοῦσαν τὰ πνεύματα καὶ ἤθελον χαρτὶ γιὰ νὰ γράφουν τίς ἀπαντήσεις ποὺ τοὺς ἐδίδαν.

Ἐπειτα ἀπὸ λίγες μέρες, ἓνας ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικούς ἔφερε μαζί του τὸ τραπέζακι ποὺ χρησιμοποιοῦσαν, γιὰ νὰ καλέσῃ τὰ πνεύματα μπροστὰ στὸ κορίτσι τοῦ μαγαζιοῦ, θέλοντας νὰ τὸ διασκεδάσῃ. Δὲν κατάφεραν ὅμως νὰ κάμουν τὸ τραπέζακι νὰ κινηθῇ. Σὲ λίγο, μῆλκον στὴν αἴθουσα τοῦ μαγαζιοῦ οἱ ἀδελφοί μου Κάρλος καὶ Βίλλυ καὶ ἀρχισαν νὰ τοὺς περιγελοῦν γιὰ τὴν ἀποτυχία τους.

— Ἀλήθεια, δὲν τὰ καταφέρνουμε ἐμεῖς, εἶπεν ὁ ἀξιωματικός. Δὲν δοκιμάζετε κ' ἐσεῖς νὰ δοῦμε ;

Ἡ Κάρλος καὶ ὁ Βίλλυ ἐφώνησαν ἄλλον ἓναν ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς μου καὶ κάποιο φίλο τους μαζί καὶ κάθησαν καὶ οἱ τέσσερες γύρω ἀπὸ τὸ τραπέζακι, ἀκούγοντας τὰ χέρια τους πάνω σ' αὐτὸ καὶ λέγοντας διάφορα ἀστεῖα, γιὰτὶ δὲν ἐπίστευαν καθόλου στὸν πνευματισμὸ. Τὸ τραπέζακι, ὅμως, πρὸς μεγάλη τους κατὰ πλῆξιν, ἀρχισε νὰ κουνιέται.

— Ὡστε λοιπὸν εἶν' ἀλήθεια ! φώναξαν μὲ ἀπορία τὰ παιδιά. Μὰ ποῖος ἄρα γε ἀπὸ ὅλους μας νὰ εἶναι τὸ μέντιον ; Γιὰ νὰ τ' ἀνακαλύψουν, ἀρχισαν νὰ θάζουν μὲ τὴ σειρά ὁ ἓνας ὅστερ ἀπὸ τὸν ἄλλον τὰ χέρια τους ἐπάνω στὸ τραπέζακι, ποὺ δὲν ἐνακινῆθηκε παρὰ μόνο ὅταν τὸ ἀγγίξαν τὰ χέρια τοῦ ἀδελφοῦ μου Βίλλυ.

Καὶ τὸ τραπέζακι ἔγραψε ἓνα ὄνομα ἀγνωστο σὲ ὅλους : «Ὀλγα Λίντερ». Ἐτοὶ πρωτοφανερῶς πὼς ὁ Βίλλυ ἦταν μέντιον κ' ἀρχισαν νὰ γίνονται στὸ σπίτι μας πνευματιστικὰ πειράματα. Μὲ τὸ στόμα τοῦ ὑπνωτισμένου Βίλλυ μιλοῦσε πάντα ἡ «Ὀλγα Λίντερ». Δὲν εἶχε περάσει καλὰ - καλὰ ἓνας μῆνας, ὅποτε, ἓνα θράδυ, ἡ «Ὀλγα μᾶς εἶπε :

— Μοῦ χρειάζεται ὁ μικρότερος ἀδελφός τοῦ Βίλλυ, ὁ Ροῦντυ !

Οἱ γονεῖς μου εἶπαν πὼς δὲν ἦταν δυνατό νὰ παρευρίσκεται στὶς πνευματιστικὲς αὐτὲς συνεδριάσεις ἓνα παιδάκι ἐνδεκάμολις χρόνων, γιὰτὶ μποροῦσε νὰ τρομάξῃ καὶ ἴσως ν' ἀρρωστήσῃ. Ἡ «Ὀλγα ὅμως ἦταν ἀμετάπειστη.

— Αὐτὸ δὲν σημαίνει τίποτα. Ὁ Ροῦντυ θὰ ἔλθῃ !

Τὴν ὥρα ἐκείνη, συνεχίζει ὁ Ροῦντυ, ἐγὼ κοιμόμουν στὴν κάμαρά μου. Ἐξαφνὰ οἱ παρευρισκόμενοι στὴ συνεδρίασι μὲ εἶδαν νὰ μπαίνω στὴν αἴθουσά τους κοιμισμένος, σὰν ἓνας ὑπνοβάτης καὶ νὰ παίρνω θέσι ἀνάμεσά τους.

Τὸ πνεῦμα τῆς «Ὀλγας εἶπε τότε :

— Ὁ Ροῦντυ ἔχει τίς ἴδιες ἱκανότητες μὲ τὸν Βίλλυ.

Καὶ ἡ συνεδρίασις, ἄγωνα ἕως ἐκείνη τὴ στιγμὴ, ἐξακολούθησε παρουσιάζοντας τὰ ἴδια φαινόμενα ποὺ παρουσιάζοντο καὶ ἄλλοτε...

Κ' ἔτσι ὁ Ροῦντυ, «μέντιον - παιδί», μῆλκον στὴν ὑπηρεσία τῆς μεταψυχικῆς.

Ἡ δόκτορ Γκέλλεϋ, ὁ ὁποῖος διηύθυνε μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Μεταψυχικῶν Ἰνστιτούτου, ἀναφέρει μερικὰ ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέροντα πειράματα τοῦ Ἰνστιτούτου μὲ τὸ μέντιον Φράγκο Κλοῦσκι. Τὰ πειράματα αὐτὰ ἔγιναν μὲ τὴν συνεργασίαν τοῦ καθηγητοῦ Ρισέ, τοῦ κ. Ἀρνὸ ντὲ Γκραμμόν καὶ τοῦ ἴδιου τοῦ δόκτορος Γκέλλεϋ, τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1921.

Τὸ μέντιον καθόταν σὲ μιά κοινὴ καρέκλα. Τὰ δυὸ του χέρια τὰ κρατοῦσαν δυὸ πειραματιστὰ τοποθετημένοι ὁ ἓνας δεξιὰ του καὶ ὁ ἄλλος ἀριστερά του. Ἡ ἐπαφὴ τῶν πειραματι-

στῶν μὲ τὸ μέντιον ἐξησφαλίζετο ἐπίσης καὶ μὲ τὰ γόνατα, σὲ τρόπο ποὺ ὁ Φράγκ δὲν μποροῦσε νὰ κάμῃ τὴν παραμικρὴ κίνησι χωρὶς νὰ γίνῃ ἀντιληπτός. Κρατοῦσε ἄλλως τε καθ' ὅλη τὴν διάρκειαν τῶν συνεδριάσεων τὸ σῶμα του σὲ ἀπόλυτη ἀκίνησι. Τὰ χέρια του δὲν ἐκινεῖντο ποτέ.

Τὰ φαινόμενα παρουσιάζοντο κάτω ἀπὸ ἓνα χαμηλὸ κόκκινο φῶς, ὅπως διηγεῖται ὁ ἴδιος ὁ δόκτορ Γκέλλεϋ, τοῦ ὁποῖου παραθέτομεν ἐδῶ τὰ λόγια.

— Αἰσθανθήκαμε πρῶτα μιά δυνατὴ μυρωδιὰ ὀζοντος (ὀξυγόνου ἀλλοιωθέντος ἀπὸ τὴν διάθεσι ἡλεκτρικῶν σπινθῶν). Τὸ πραγματικὸν αὐτὸ φαινόμενον δὲν ἔλειπε ποτέ ἀπὸ τοὺς πειραματισμούς μας. Ὅπως ἐρχόταν αἰφνιδίως ἡ μυρωδιὰ αὐτὴ, ἔτσι αἰφνιδίως ἐπίσης καὶ ἔσθωνε. Καὶ τότε βλέπαμε (ἐπειδὴ τὸ φῶς ἦταν πολὺ ἀσθενικὸ), κατὰ ἀτμίους νὰ φωσφορίζουν ἑλαφρὰ, ἓνα εἶδος ὀμίχλης ποὺ ἐκυμαίνετο γύρω ἀπὸ τὸ μέντιον, ἴδιος ἐπάνω ἀπ' τὸ κεφάλι του. Συγχρόνως βλέπαμε νὰ ἐμφανίζονται κάποιες ὀχρὲς λάμψεις (ἀνταύσεις).

Ἡ ἀνταύσεις αὐτὲς ἦταν συνήθως πολλὲς καὶ στιγμιαίας διαρκείας. Κάποτε ὅμως ἦσαν διαρκέστερες καὶ πρὸ πυκνές. Τότε ἔδιναν τὴν ἐντύπωσιν πὼς εἶναι φωτεινὲς ἐπιφανείες ὀργάνων, ποὺ μ' αὐτὸ τὸν τρόπον μόνον ἦσαν θεατὰ, κυρίως τῶν ἄκρων τῶν δακτύλων καὶ ὀρισμένων χαρακτηριστικῶν τοῦ προσώπου.

Τέλος, ὅταν ἡ ὑλοποίησις συμπληρωνόταν, ἔβλεπε χέρια ἢ πρόσωπα τελείως ἀχηματισμένα.

Ἡ λάμψις αὐτὲς ἐκυμαίνονταν πάντα ἐπὶν ἀπὸ τὸ μέντιον, καμμιά φορὰ ὅμως ἀπεμακρύνοντο ἀρκετὰ ἀπ' αὐτό. Μερικὲς ἀνέβαιναν ἕως τὴν ὀροφὴ.

Καὶ πεισθήκαμε πὼς ἡ λάμψις αὐτὲς ἦσαν «ὑλοποιημένες» στὴ συνεδρίασι τῆς 21 Δεκεμβρίου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συνεδριάσεως αὐτῆς, κάθε φορὰ ποὺ μιά τέτοια λάμψις ἐπλησίαζε τοὺς παρατηρητὰς, τοὺς ἀκούα νὰ φωνάζουν :

— Κάτι μ' ἀγγίζει !

Ἰδού καὶ μιά ἄλλη σπουδαία διαπίστωσις :

— Στὶς 14 Νοεμβρίου, ἐνῶ ὁ καθηγητὴς Ρισέ παρακολούθευε τὸ ἀριστερὸ χέρι τοῦ μέντιου, εἶδα ἑξαφνὰ νὰ θγαίνῃ ἀπὸ τὴν ἀριστερὴ πλευρὰ τοῦ μέντιου — ἀναφέρει ὁ καθηγητὴς Γκέλλεϋ — μιά λευκὴ μάζα ποὺ σχεδὸν ἀμέσως πῆρε τὸ σχῆμα ἑνὸς χεριοῦ καὶ προχώρησε ζωηρὰ ἕως ὅτου ἀγγίξει τὸ χέρι τοῦ καθηγητοῦ.

Πὼς μποροῦσεν ἓνα τέτοιο φαινόμενον νὰ γίνῃ ἀπὸ ἓνα ταχυδακτυλουργὸ ; ρωτᾷ ὁ δόκτορ Γκέλλεϋ. Θὰ ἔπρεπε ὁ ταχυδακτυλουργὸς αὐτός νὰ ἔχῃ κάτω ἀπὸ τὰ ροῦχα τοῦ ἓνα μηχανισμὸ πολὺπλοκο καὶ κυρίως αὐτόματο, ἀφοῦ τὰ χέρια τοῦ μέντιου ἦταν ἀδύνατο νὰ μετακινηθοῦν γιὰ νὰ κάμουν τὸν μηχανισμὸ νὰ λειτουργήσῃ.

Αὐτὴ τὴν «οὐσίαν», τὴν τόσο παράξενη ποὺ δημιουργεῖ τὸ μέντιον καὶ ποὺ δὲν εἶναι, κατὰ τοὺς πνευματιστὰς, παρὰ ὑλοποιημένο πνεῦμα ἢ τμήμα περπνεύματος θεαμένου ἢ καὶ ζωντανοῦ ἀνθρώπου ἢ καὶ τοῦ ἴδιου τοῦ μέντιου, οἱ εἰδικοί τῆς μεταψυχικῆς τὴν ὠνόμασαν μὲ τὴν ἑλληνικὴ λέξι «ἐκτόπλισμα».

Τὸ ἐκτόπλισμα αὐτὸ, τὴν ὑπαρξί τοῦ ὁποῖου ἐπιστοίχισαν καὶ μὲ τὴν ὀρασίαν καὶ μὲ τὴν ἀφή διὰφοροὶ διόσημοι ἐπιστήμονες, ὅπως ὁ Ρισέ, ὁ Φλαμπαριόν, ὁ Γκέλλεϋ καὶ ὁ Ἀρνὸ ντὲ Γκραμμόν, ἀπεφασίσαν νὰ τὸ ὑποθέσωσιν σὲ καλοῦπι, γιὰ νὰ ὑπάρχῃ μιά ἀντικειμενικὴ καὶ ἀδιάμφωτη ἀπόδειξις τοῦ φαινομένου. Αὐτὸ ἔγινε κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπο :

Ἐποθετήσαν κοντὰ στὸ μέντιον ἓνα κάδο ποὺ περιεῖχε λυωμένη παραφίνη, ἡ ὁποία ἐπέπλεε σὲ ζεστὸ νερὸ. Τὸ πνεῦμα παρακαλεῖται νὰ θυβίση τὸ ὑλοποιηθὲν τμήμα τοῦ περπνεύματος του, τὸ πόδι του, δηλαδή, τὸ χέρι τοῦ ἓνα μέλους τοῦ σώματος του δυὸ, τρεῖς φορές στὴν παραφίνη. Σχηματίζεται τότε σχεδὸν ἀμέσως ἓνα καλοῦπι ποὺ ἐφαρμόζεται τέλειαν στὸν ἀέρα, τὸ μέλος. Τὸ καλοῦπι αὐτὸ στερεοποιεῖται γρήγορα στὸν ἀέρα. Ἐπειτα, τὸ μέλος ἐκείνο πάλιν ἐξαυλῶνεται καὶ ἀφήνει τὸ καλοῦπι τοῦ στοῦς πειραματιστὰς.

ΟΙ ΠΕΘΑΜΕΝΟΙ ΖΟΥΝ !

Θὰ σὰς διηγῶ τώρα κάποιες ἀληθινὲς ἱστορίες, πολὺ πρὸς διδακτικὰ καὶ πολὺ πρὸς πειστικὰ ἀπὸ ὁποιαδήποτε φωτογραφία. Ἐνός ἀπὸ τοὺς καλοὺς μου φίλους, ὁ κ. ντὲ Σαιν Πι, μοῦ εἶπε μιά μέρα :

— Ἐπειδὴ ἡ μεταψυχικὴ σ' ἐνδιαφέρει, σοῦ ὁμολογῶ πὼς κ' ἐγὼ ἀσχολήθηκα κάποτε μὲ τὴν ἐπιστήμην αὐτὴν μαζί μὲ τὸν συνταγματάρχην ντὲ Ροσσέ. Ἦμουν «μέντιον διὰ γραφῆς». Τὸ χέρι μου τρέχοντας αὐτόματα στὸ χαρτὶ, μιά μέρα, ἔγραψε τὰ παρακάτω λόγια : «Ἐχομε χάθῃ στὴν ὀρουσειρά τῶν Ἀνδεων. Ἄν δὲν μᾶς συνδοῦμε πρὶν ἀπὸ αὔριο τὸ μεσημέρι, τὸ καρεθάνι μᾶς θὰ πεθάνῃ ἀπὸ δίψα... Εἰδοποιήστε τὸν πατέρα μου Μιγκέλ Σ., ὁδὸς Μαγιόρ, στὸ Ρίον Ἰανέιρον».

Ὁ συνταγματάρχης ποὺ παρευρίσκετο στὴ σκηνὴ αὐτὴ μοῦ εἶπε :

— Μὰς ζητοῦν βοήθεια. Τί μποροῦμε ὅμως νὰ κάνουμε ; Ἀπὸ τὸ Ρίον ἕως τίς Ἀνδεις δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ φθάσῃ ὅχι αὔριο, μὰ οὔτε σὲ ὀκτὶ μέρες. Νὰ τηλεγραφήσουμε, ἄρα γε, στὴ διεύθυνσι ποὺ μᾶς δίνουν ; Εἶναι ὅμως τάχα πραγματικὴ ;

— Ἀς γράψουμε, εἶπα, σ' αὐτὸν τὸν ἀγνωστο ἂν ἡ διεύθυνσις εἶναι φανταστικὴ, ἡ ἐπιστολὴ θὰ μᾶς ἐπιστραφῇ. Ἄν ὅμως εἶναι πραγματικὴ, τότε καὶ ἔσο τὸ μήνυμα θὰ εἶναι ἀληθινόν. Ἐτοὶ κ' ἔγινε. Δυὸ μῆνες μολὶς εἶχαν περάσει ἀπὸ τὴν

ἡμέρα ἐκείνη, ὅποτε λάβαμε ἀπάντησι ἀπὸ τὸ Ρίον. Ὅλα ἦσαν ἀληθινὰ καὶ πρῶτα - πρῶτα ἡ διεύθυνσις τοῦ πατέρα τοῦ πατρὸς τοῦ ἐκινεῖντο. Ὁ νεαρὸς αὐτός. Βραζιλιανὸς εἶναι ἀναχωρήσει ἀπὸ τὸ Σαντιάγο τῆς Χιλῆς καθάλλαν σ' ἓνα μουλάρι καὶ εἶχε περιπλανηθῇ ἐπὶ τέσσαρες μέρες στὰς Ἀνδεις. Ἐνα καρεθάνι ποὺ ὠρῶνταν οἱ φίλοι του, τρομαγμένοι ἀπὸ τὴν ἀρρεσπείαν του, κατ' ὀρθῶσαν νὰ τὸν ἀνακαλύψουν σὲ καμιά ματάδῃ κατάστασι. Κ' αὐτὸ ἀκριβῶς μᾶς δίνει τὴν ἐξήγησιν τοῦ φαινομένου, γιὰτὶ ἡ κοματώδης κατάστασις εἶναι σχεδὸν κατὰ παρόμοιον μὲ τὸν θάνατον. Ἡ ψυχὴ τοῦ νέου ἐπλανάτο θάσανι-σμένη στὸν ἀπέραντον κόσμον. Τὸ «μέντιον διὰ γραφῆς», σὰν ἓνας δέκτης, ἐγαντῶσε τὴν περιπλανημένην αὐτὴν ψυχὴ καὶ τὸ χέρι αὐτόματα ἔγραψε στὸ χαρτὶ τὴν ἀγωνιώδη ἐπὶ κλήσιν τῆς.

Αὐτὴ ἄλλως τε εἶναι ἡ θεωρία τοῦ Μπέρσον γιὰ τὴν σχέσιν τῆς ψυχῆς μὲ τὸ σῶμα. Ὁ μέγας αὐτὸς φιλόσοφος βλέπει τὴν ψυχὴν σὰν ἓνα μαρτύρι καὶ τὸ σῶμα σὰν ἓνα καρφὶ ποὺ κρέμεται ἐπάνω τοῦ ἡ ψυχῆς - μαρτύρι.

Στὴν περίπτωσιν ποὺ ἀναφέραμε παραπάνω, μὲ τὸ φύσημα τοῦ θανάτου, ποὺ ὅλοένα ἐπλησιάζει, τὸ καρφὶ δὲν ἦταν πιά στερεωμένο καὶ ὁ μαρτύρι σχεδὸν ἐλεύθερος ἀρχίζει ἤδη νὰ πετᾷ...

ΝΕΚΡΟΙ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΠΟΥ ΜΑΣ ΜΙΛΟΥΝ

Ἐνός ἄλλος φίλος μου, ἄνθρωπος μὲ ἐντελὲς θετικὸ μυαλό, μοῦ ἔλεγε ἓνα θράδυ :

— Σὲ μένα ἓνα μονάχα «φαινόμενο» παρουσιάσθηκε σ' ὅλη μου τὴν ζωὴ, μὰ ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέρον.

Στὸ τέλος τοῦ 1916 ὑπηρετοῦσα ὡς ὑπαξιωματικὸς στὴ μοῖρα τῶν αὐτοκινήτων. Ἐτυχῇ γιὰ λίγες μέρες νὰ θρῑσκουμὶ μὲ ἀδεια κοντὰ στὴν οἰκογένειάν μου, στὸ Φλὲς τῆς Σάρτης, ὅπου εἶχαν καταφύγει οἱ δικοί μου γιὰ περισσότερη ἀσφάλεια. Ἐνα θράδυ στὸ σπίτι μῆς φίλης τῆς μητέρας μου, τῆς Κας Γ., ποὺ εἶχε κ' αὐτὴ καταφύγει ἐκεῖ μὲ τὸ γιό τοῦ καὶ τὸν ἐγγονό της, συνήντησα τὴν Κας Χ., ποὺ εἶχε ἔρρει γιὰ ἐπισκεψὶ καὶ ποὺ ἡσχολεῖτο μὲ τὸν πνευματισμὸ.

Τὴν παρεκάλεσα νὰ ρωτήσῃ ἐκεῖνο τὸ θράδυ τὸ τραπέζακι γιὰ νάχῃ κ' ἐγὼ τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν περιέργειάν μου, ἀμύητος καθὼς ἦμουν.

Καθῆσαμε λοιπὸν καὶ στὰ πρῶτα τριζίματα τοῦ τραπέζιου, ρωτήσαμε :

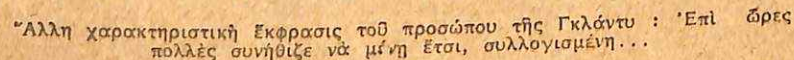
— Ποῖος εἶναι ;
— Μαρτέν. Ἦταν ἡ ἀπάντησις ποὺ ἐλάσαμε.

Ἐγὼ ταράχθηκα, γιὰτὶ δὲν ἦταν τρεῖς ἐβδομάδες ποὺ εἶχα γνωρίσει τὸν ταγματάρχην Μαρτέν στὸ μέτωπο.

— Σεῖς εἰσθε, ταγματάρχῃ Μαρτέν ; ρώτησα συγκινημέ-

Μία νεκρὰ Γερμανίς - μέντιον, σὲ κατάστασιν ὀνύσεως.

26 — Α. Ο. Δ. Ο.

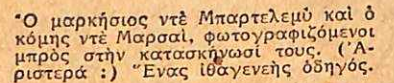
λο ένα ούρα
ος άγορασής
Κατά πάσαν
μέ τὰ παιδιά
οδεύοντας στο

θά θρεψη να
βεβαιότητα, ή Γκλάντου είχε μεγαλώ-
λοιπόν οικογενείας, παίζοντας μαζί τους και
κάποιους ποταμούς, παίζοντας μαζί τους και
την μητέρα τους κάθε φορά που ήταν
ποτάμι τους κάθε φορά που ήταν

Λίγο προτού φθάσουμε στην Αμερική, η

«Στις φωλιές τους !» άπαντούν όλοι συνήθως. Άλλά ή φωλιές δέν χρησιμεύουν στή πούλια καθόλου γι' αυτό τό σκοπό. Τίς φωλιές τή πούλια τίς κτίζειν άποκλειστικώς καί μόνον γιά γιά νά άποθέτουν τά αυγά τους καί γιά νά τά κλωσσουν. Μόνον όσον καιρό τά μικρά τους έχουν ανάγκη άπό τίς φροντίδες τών γονέων, τά πούλια μένουν ή νύκτα στίς φωλιές τους. Άλλά τό καθημερινό ένοδοχείο τοῦ ύπνου γιά τά πούλια είναι τά κλαδιά τών δένδρων καί μάλιστα τά πιο μακρυνά καί πυκνόφυλλα κλαδιά τους, όπου πηγαίνουν κοπάδια όλόκληρα. Έκεί κοιμούνται ή νύκτα. Στή Γαλλία, μάλιστα, τά δένδρα αυτά τά λένε «ένδρα γιά τόν ύπνο τών πουλίων». Μόλις θραύσει, τά πούλια πετοῦν εκεί καί τό καθένα έχει τό δικό του ώρισμένο...κρεβάτι ! Τεντώνονται, κρύβονται τό κεφάλι τους μέσα στή στερρά καί σέ λίγο «τόν παίρνουν» μέ μακαριότητα. Μά ό ύπνος τους είναι πολύ έλαφρός καί μέ τόν πιο παραμικρό θόρυβο είναι στό πόδι ή καλύτερα στό πτερό !

Από τον αιδεσιμώτατο Ντου-
ρισμούν μέχρι του "Οντεν" χαλ
(1904), ο κατάλογος των θυμάτων
που βρήκαν ηλεκρό θάνατο μέσα
στά άγρια λαγκάδια της Ίνδοκί-
νας, είναι μεγάλος και ένδοξος

Είναι μία περιοχή άπομονωμένη, περιεργή και ανθυγιεινή. Αποτελείται από απόκρημνες βουνοκορφές, απέραντα δάση, έρημες περιοχές με τρεχούμενα νερά και λίμνες. Κυκλωμένη από δάχρυλ, πνιγμένη από αδιάκοπους θροχούς, σπαρμένη από θηρία και πελώρια παχύδερμα, ύγρη, γεμάτη πυρετούς και πού ο χωρικοί της πεδιάδος την κυττάζουν με σεβασμό, με φόβο και καμιά φορά με φθόνο, ή χώρα των «Μόις» — γιατί έτσι την λένε την ανεξερεύνητη ακόμα αυτή περιοχή της «Ινδοκίνας» ή είναι ή γη που ανέχεται ακόμα τη σκληρότητα των ανθρώπων, ή νοσηρή και τρομερή επικράτεια των άγριων, των «Μόις» και των μουσικών των δυνάμεων, τις όποιες έξουσιάζουν οι δύο «δυνάστες» του δάσους, ο «βασιλεύς του Πυρός» και ο «βασιλεύς του Νερού». Και οι δύο τους βασιλεύουν ανάμεσα στους «Ζαράφ» — το πιο πολεμικό, το πιο παραπονοί από τα άγρια πνιγκηπάτα. Σέ τί συνίσταται ή ισχύς τους και ή βασιλεία τους ; Πώς ζούν ; Κανένα δεν τό ξέρει. Και όμως ο θρόνος λέει πώς είναι δύο και πώς υπάρχουν. Μά που είναι το χωρίο τους ; ... Κάπου εκεί στην καρδιά του όρεινου όγκου. Ποιός τους είδε ; Ποιά λίγοι Ιθαγενείς και δύο Εύρωπαίοι που ο ένας απ' αυτούς πλήρωσε με τη ζωή του την τέλην του. Κάτω απ' αυτούς

Η ΕΝΕΔΡΑ ΤΟΥ ΓΙΟ - ΤΣΙΕ

ἡ ἀποκατάστασις καὶ ἡ ἀνακατασκευὴ τῆς πόλεως ἐγένετο ἐν τῇ ἐποχῇ τῆς ἀρχαίας ἀρχαιότητος. ὁ μαρκήσιος ντὲ Μπαρτελεμύ μαζὶ μετὰ τὸν φίλον του τὸν κῆματτα Μαρσά, ὑπῆρξαν ἀπὸ τοὺς πρῶτους ποὺ ἐπεχείρησαν νὰ ἐξερῶνουν τὰς ἀγριὰς περιοχὰς τῆς Ἰνδοκίνας. Στὰ 1899, ὁ Μαρσά ἀπεβίβασεν ἕνα μέρος τοῦ Ἀννάι, οὗ διὰ ἐξερῶνται ἀποκαταστάσει καὶ διασχίσουν διὰ τὸ ὄρειον τοῦ Νταδὰκ.

*Η αποστολή ήταν έτοιμη, ή προετοιμασίες τελειωμένες, όταν
έξαφνα την παραμονή της αναχωρήσεως ένας άπεσταλμένος
του διοικητού έφθασε θιαστικά, φέροντας τὸ ἀκόλουθο τηλε-
γράφημα :

«Ὁ διοικητὴς τοῦ Οὐάγκ-Γκαού στὸν μαρ-
κήσιο Μπαρτελεμύ: Πληροφοροῦμαι, προ-
τίθεσθε μεταβεῆτε Μπίνχ-Ντίνχ διὰ Σόγκ-
Τράκου. Περιοχὴ ἐπικίνδυνος. Παράκαλῶ
θερμῶς ἀλλάξατε πορείαν».

Παρά την προειδοποίησή αυτή, ἐν τούτοις, οἱ δύο ἐξερευνηταὶ ξεκίνησαν στὶς 20 Φεβρουαρίου τοῦ 1899 καὶ ἐφθασαν σύντομα στὸ Νταβάκ, τοῦ ὁποῦ οἱ κάτοικοι εἶναι πραγματικοὶ λησταί. Ἡ ἀποστολὴ ἐξακολούθησε τὸ δρόμο της, μὰ ἡ δυσκολία ἄρχισαν νὰ παρουσιάζονται. Τὰ χωριά ἐστῆσαν ὁδοφράγματα καὶ ἠρνοῦντο ν' ἀφήσουν τοὺς «βαρβάρους» νὰ μποῦν σ' αὐτά. Οἱ κάτοικοι ἐκρῦβοντο μολὶς ἔδωσαν νὰ πλησιάζουν οἱ λευκοί. Ἡ πορεία μέσα ἀπ' αὐτὸ τὸ ἀπέραντο πυκνὸ καὶ ἄγριο δάσος γινόταν ἐπὶ κάθε μέρα καὶ πλεὶς ἐπίπονη, μεταβαλλόταν σ' ἕνα ἀληθινὸ μαρτύριο. Ἐπὶ τέλους, στὶς 8 Μαρτίου, ἡ ἀποστολὴ ἐφθασε στὸ Γιό - Ταϊέ, ὅπου ἕνας ἀρχηγὸς «μυδῶ» τὴν περίμενε. Τὴν νύκτα κατεσκήνωσαν ἐκεῖ καὶ τὴν ἐπομένη ξεκίνησαν στὶς 8 τὸ πρωῒ. Ἐδῶ δὲ δώσουμε τὸ λόγο στὸν ἴδιον μαρκήσιον ντὲ Μπαρτελεμύ :

«Ὡ ὥρα εἶναι 8. Ἑπτήμισες χαρούμενοι, παρ' ἄλη μας τὴν κούρασι. Ὁ νέος Ἰθαγενὴς ἀρχηγὸς μᾶς παρουσιάσεν ἕναν ἄλλο μὲ πρῶτον ἀρκετὰ δυσάρεστο, ὁ ὁποῖος μᾶς ἀνήγγειλεν ὅτι ὑπάρχουν 40 βαστάζοι ποὺ ἐπιθυμοῦσαν νὰ προσληφθοῦν στὴν ὑπηρεσίᾳ μας. Ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἤμουν ὀδοπορευτικὰ μελετώντας τὴν τοπογραφίᾳ. Ὁ ντὲ Μαρσαὶ διοικοῦσε τὴν φάλαγγα, ποὺ σὲ λίγο θὰ προχωροῦσε μὲ τὴν συνηθισμένη τάξι. Ὁ Ἰθαγενεὺς ποὺ εἶχαμε μαζί μας γιὰ νὰ μεταφέρουν τὰ πρόβια καὶ τίς ἀποσκευές, δὲν εἶχαν καμμιά ὄρεξι νὰ μᾶς βοηθήσουν, προφασίζόμενοι πὼς δὲν μπορούσαν νὰ φορτωθοῦν τόσο βάρος καὶ ζητοῦσαν νὰ κρατήσουν γιὰ βοηθοὺς καμμιά τριαντάριά νέους ἄνδρες, ὀπλισμένους, ὅπως κι' αὐτοὶ ἀπὸ τὴν κατορφή ἕως τὰ νύχια καὶ ποὺ ἔφαινοντο ἀποφασισμένοι νὰ μᾶς ἀκολουθήσουν. Αὐτὸ δὲν μοῦ ἄρεσε καὶ γιὰ νὰ μὴν αὐξάνουμε μὲ περιττοὺς μισέας τὰ ἔξεδά μας, ἀπεφάσισα ν' ἀπολύσω τοὺς βοηθητικούς αὐτοὺς. Διέταξα τὸν ἀρχηγὸ τους, ἕνα ὥραϊον νὰς βοηθήσει ἕνα σωρὸ θραχιδιὰ στὰ χέρια του, νὰ πάει τὸς ἀνέριπτος του καὶ νὰ φύγῃ, λέγοντάς του πὼς δὲ μᾶς ἔχρειάζοντο. Εἰδοποίησα συγχρόνως τὸν σὺντροφὸ μου πὼς εἴμαστε πιά ἔτοιμοι καὶ μπορούμε νὰ φύγουμε. Ὁ ντὲ Μαρσαὶ ξεκίνησε καὶ ἐτοιμάσθηκε νὰ γεμίσῃ τὸ τοφεκί του, γιατί φοβόμαστε νυκτερινὰς ἐπιθέσεις. Αὐτὸ δὲν ἄρεσε, φαίνεται, στὸν Ἰθαγενὴ ἀρχηγὸ ποὺ ἐπρόκειτο νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ στὸ δρόμο. Παρ' ἐνθάδε νὰ μὴ γεμισθῶμεν τὰ τοφεκά, προφασίζόμενος πὼς ἀπὸ τὸς τοφεκί. Ὁ ντὲ Μαρσαὶ ὁμως δὲν τὸν ἄκουσε καὶ γέμισε τὸ τοφεκί του. Ὁ ἄρχηγὸς τότε τῶν Ἰθαγενῶν ἔγινεν ἀπειλητικὸς καὶ ἀκούσαμε τὸν διερμητὴν ποὺ φώναζε : «Κύριε ! Κύριε ! Οἱ «Μόις» θὰ σᾶς σκοτώσουν !»

Ἡ σκηνὴ αὐτὴ προεκόλεσε κάποιοι ἀνησυγίαν στὴν ὀπισθοφυλακὴ καὶ ὁ ἀρχηγὸς μὲ τὰ πολλὰ θαυμάσια χειρωνακτικὰ καὶ φωνάζοντας θέλησε νὰ προχωρήσῃ μαζί με τοὺς ἀνθρώπους του. Κρατῶντες τότε τὸ πιστόλι στὰ χέρια μου καὶ προχωρῶντας καταπάνω του, νὰ διέταξέ με τρόπο σκαῖο νὰ ὑποχωρήσῃ καὶ νὰ πῇ σὴν ἄλλῃ ὁθῆ τοῦ ποταμοῦ νὰ περιμένῃ τὴς διαταγὰς μου. Ὑπήκουσε· ἡ φάλαγγ δμως ἐσταμάτησεν. Ὁ τὶς διαταγὰς μου νὰ ἀρχοῦν τὸν ἀρχηγὸ τῶν Ἰθαγενῶν ἀχθοφόρων ντὲ Μαρσαί εἶχε συλλάβει τὸν ἀρχηγὸ τῶν Ἰθαγενῶν ἀχθοφόρων καὶ ἔβωσε διαταγὰς νὰ γεμίσουν τὰ ὅπλα. Διέταξε καὶ ἐγὼ τὸ τε νὰ συγκεντρωθοῦν ὅλοι γύρω μου γιὰ νὰ μάθω τὶς ἀφορμὰς αὐτῆς τῆς ἀτάξιας. Οἱ ἄνθρωποι μου διέταχθησαν νὰ πυρὼσιν αὐτὴν ἀπὸ τὸν πρῶτον ἀπὸ τοὺς Ἰθαγενεὺς τῆς συνοδείας μας πού θά σὺν ἔτῃ νὰ μάς ἐπιτεθῇ, εἴτε νὰ θελήσῃ νὰ δραπετεύσῃ.

Στο διάστημα αυτό, οι Ιθαγενείς που τους έκρατσαν σε απόσταση στην άλλη όχθη του ποταμού, άρριαναν να φεύγουν, αφήνοντας άγριες κραυγές, στις οποίες αποκρίθηκαν άλλες παρόμοιες κραυγές ερχόμενες από το βουνό. Χωρίς καμμία αμφιβολία, είχαμε πέσει σε κάποια ενέδρα, "Ισως μάλιστα να μας έκύκλωναν από παντού μέσα σ' εκείνη την κοιλάδα. Σκέφθηκα - Τσιέ ήταν το μόνο μέρος που θα μας επέτρεπε να πιάς το Γιό - "Επρεπε να καταλάβουμε πρώτα αυτό το χωριό άμυνθούμε. "Επρεπε να τί θα κάναμε. Φώναξα τους ανθρώπους και ύστερα θα βλέπω τις σκέψεις μου και για να ζητή- μας για να τους άνακινώσω τις σκέψεις μου και για να ζητή- σω και τη δική τους γνώμη. Μά ενθ' έμεις είχαμε μαζευτή, και σκέφτηκα, οι άνθρωποι που μάς μετέφεραν τα πράγματα, συζητούσαμε, οι άνθρωποι να δράτετεύσουν, χωρίς να τους αντίλη- θήκαν την εύκαιρία να δράτετεύσουν, χωρίς να τους αντίλη-

Ἐξάκουσε οἱ ἄνθρωποι μας τοῦ ἀγγέλλειν ὅτι ὁ νεαρός ἀρχηγὸς τῶν Ἰθαγενῶν ἦλθε μὲν δύο πολεμίας τοῦ ζητῶντας νὰ μᾶς μιλήσῃ. Ἐλεγε πὺς εἶναι πιστός μας σύμμαχος καὶ πὺς αὐτὸς δὲν εἶχε καθόλου ἀνάμιχθῃ στὴν ἐνέδρα ποὺ ἀπέτυχε πρὸ ὀλίγου, πὺς δὲν ἤθελε παρὰ τὸ καλὸ μας. Διέταξε συγχρόνως μερικoὺς ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους του νὰ τρέξουν στὸ χωριό, ἐνῶ ὁ διερμηνεύς ποὺ εἶχεν ἀνακτήσει ἐν τῷ μεταξύ τὸ θάρρος του, μὴ εἶπε :

— Κυρία, θα πihτε από το ίδιο αίμα...Κι' ύστερα φίλοι.
Κατάλαβα πώς επρόκειτο για κάποια τελετή επίσημης
συμφιλίωσης και συμμαχίας. Κι' έτσι ήταν: θριγκόμαστε σε
φιλικό έδαφος. Σε λίγο, ήρθαν άνθρωποι από το χωριό χαρού-
μενοι και πρόθυμοι, φέρνοντας πάνω θριβή και ένα μαχαίρι.
Δεχθήκαμε να πιούμε μαζί με τους νέους μας φίλους από το
ζεστό αίμα του σφαγμένου πουλιού; πού ήταν ανάκατεμένο με
ένα έλεεινό ρακι. Στο ξέψιρ θα είμαστε αδελφοί στη ζωή και
στο θάνατο με τον άρχηγό του Γιό - Τσιέ, και ό δρόμος μας ή-
ταν πιά όσφαλής και ακίνδυνος.

«Ξέκρινεσαι λοιπόν πάλι, με νέους αυτή τη φορά θαστάζους, το περισσότερο γυναικεία. Καθώς προχωρούσαμε στο δρόμο, πιάσαμε την κουβέντα με τον νέο φίλο μας. 'Από τις ξηγήσεις που μας έδωσε με τον διερμηνέα, μπόρεσα να μάθω ότι ο άρχηγός του Γιο - Τσιέ ήθελε να εξασφαλίση την αναχώρησή μας, σύμφωνα με τις οδηγίες που είχε λάβει, οι «Μόις» όμως του είχαν αποστείλει μια πρεσβεία από σαράντα άνδρες, υπό την οδηγία του άρχηγου πού γνωρίζαμε. 'Ο τελευταίος αυτός μάλιστα είχε μιλήσει σαν άρχοντας, απειλώντας τους ανθρώπους του Γιο - Τσιέ, οι οποίοι γι' αυτόν τον λόγο φοβισμένοι είχαν άποτραβηχτεί, έκτος από τις γυναίκες και τα παιδιά. Κι' αυτά όλα μας τὰ έλεγε τώρα ο νεαρός άρχηγός για να φυλαγώμαστε, έπειδή οι «Μόις», κατά την γνώμη του, θά έπιχειρούσαν πάντως να μας σκοτώσουν. Μάς υπέδειξε μάλιστα ότι οι άλλοι ιθαγενείς ήθελαν να μάς παρασύρουν σε άλλους δρόμους για τον ίδιο άκριβəs σκοπό. 'Ο νέος μας φίλος μας έξηγήσεν ακόμα, ότι και οι ίδιοι οι ληστές δέν ήσαν σύμφωνοι για το πλάνο της επίθεσης: έφοβόντο μήπως οι φορτωμένοι ιθαγενείς, εξ αίτιας του φορτίου των δέν θά μπορούσαν να τρέξουν γρήγορα με τους πρώτους πυροβολισμούς και έφευγαν νεκροί κάτω από τις σφαίρες μας. 'Η σύμπτωση να γεμίσθι το έπλο του ο φίλος μου σαν ξεκινούσαμε και ή διαταγή που έδωσα έγω να προχωρήν χωριστά οι θαστάζοι από τους όπλιμένους, είχαν επιφέρει τη σύγχυση στους έχθρους μας και είχε ματαιώσει την ένέδρα.

Αυτά η μη αναγνώριζε σχετικά με την περιπέτειά μας. Την έπομένη πήγαμε να συναντήσουμε μιάν άποστολή καθολικών έρωμένων, που έγνωρίζαν οι άγριοι και που θρισκόταν άρκετά μακριά, κοντά στην όχθη του ποταμού. Πράγματι ή άποστολή μας, αλλάζοντας πορεία, κατέληξε να συναντήσει την καθολικήν άποστολή των Μπαϊχάρ, στην όποian μας ήδωγαν ενός παράξενος άγριάνθρωπος, που διετείνετο πώς είναι πνευματικός γυιός του αιδεσιμωτάτου πατρός Γκεράχ. πρωθιερέας της άποστολής.

Τέτοια ὑπῆρξεν ἡ ἐνέδρα τοῦ Γιό - Τσιέ, ἀπὸ τὴν ὁποίαν
κατάφερε νὰ διαφύγῃ ἡ ἀποστολὴ ντὲ Μπαρτελεμὺ - Μαρσαί.»

Δυστυχῶς δὲν συνέβαινε πάντα ἔτσι. Τὸ 1901, ὡς χρόνια
 ὁληθὴ ὕστερα ἀπὸ τὴν περὶπέτειά τῆς ἀποστολῆς Μπαρτελεμύ-
 Μαρσάι, ἡ Σαγκίν ἐμάθαν ἔξαινκα τὴν καταστροφὴ τοῦ ψι
 καὶ τὴν τρομερὴ ἐπανάστασι τῶν Μπλοθόβανι. Ἡ ἱστορία αὐτὴ
 ἔμεινε γιὰ κάμποσο καιρὸ σκεπασμένη μὲ μυστηριώδη ἀξέδιαλυ-
 τὸ. Μόνο ὕστερα ἀπὸ κάμποσους μῆνες ἔγινε ἱεραπόστολος, ὁ
 διδάσκεις πᾶτερ - Γκερλῆ, ἔρριξε φῶς στὸν ἐπικὸ θάνατο τοῦ
 Ροβέρτου καὶ τὴν ἀληθειάν τοῦ αὐτοῦ θά ἔπαυσε κατὰ τὰ

Τὸ 1901, ἐνῶ ὅλα ἦσαν ἡσυχά, ξέσπασαν ξαφνὰ κοντὰ στὰ σύνορα τοῦ Σιάμ, στὴν βορεινὴ καὶ ὀρεινὴ περιοχὴ τῆς Ἰνδοκίνας, τὸ τρομερὸ ἐπανάστατικὸ κίνημα τῶν Μπλοῦαν. Ἡ ἀφορμὴς τοῦ κινήματος αὐτοῦ εἶναι ἀκόμα σκοτεινὴ. Τὸ μόνον ποὺ ξέρουμε εἶναι πὼς οἱ ὑποκινητὰς τῆς στάσεως αὐτῆς εἶχαν σκοπὸ νὰ καταργήσουν τίς γαλλικὰς ἀρχές. Ἡ ἐπανάστασις ἐξαπλώθηκε μετὰ μιὰ ταχύτητα κεραυνοβόλο στὶς ἐπαρχίες τοῦ Μπασάκ, τοῦ Ἀτταπεῦ, τοῦ Σαραβάν. Σὲ κείνη τὴν ἐπανάστατημινὴν περιοχὴν θριασκῶν ἀπεμνημονεῖο, χαμένο ἀνάμεσα στὸ πυκνὸ δάσος καὶ στ' ἄγρια θουὰ, τὸ φυλάκι τοῦ ΨΙ. Ἡ φρουρὰ ποὺ ὑπῆρχεν ἐκεῖ ἀπετελεῖτο ἀπὸ μισοθρόους Ἀγγαίτες, ἐπὶ κεφαλῇ τῶν ὁποίων θριασκῶν δ' ἀρχιφύλακας Ροβέρτος, ὁ μόνος Εὐρωπαῖος.

Οι ληστές «Ξεντάς», που λημέριαζαν εκεί κοντά, άπερασαν να τὸν ἀπαγάγουν καὶ νὰ τὸν σκοτώσουν. Ἐτοί, στὶς 28 Μαΐου 1901, ὁ Ροβέρτος δεχόταν μυστηριώδεις τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ μικροῦ χωριοῦ Κόν - Κιτοῦ ποὺ γειτόναυε μὲ τὸ φυλάκιο, ὁ ὁποῖος τὸν εἰδοποίησε ὅτι ὁ στρατὸς τῶν «Ξεντὰς» ἐβάδιζεν ἐναντίον του. Ὁ Ροβέρτος, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν, εἰδοποίησε τὸν ἀστυνὸμόν τοῦ Ἀττοπεού, ὅτι ἐπρόκειτο νὰ τοῦ ἐπιτεθοῦν τὴν ἐπομένη. Ἰδίω τώρα πῶς ἀφηγείται τὸ φοβερὸ αὐτὸ ἐκτύπημα ὁ πάτερ - Γκερλάχ.

«Ο Ροβέρτος, ξέροντας πώς οι «Σεντάν» είχαν την ουγι-
θεια να κάνουν τις επιθέσεις τους την νύχτα προς τα ξημερώ-

ματα, φαντάσθηκε πώς τέτοιαν ώρα Ἰσῶς θά τοι γινῶται ἡ ἐπι-
 θεσις καὶ ἔσπευσε νὰ λάθῃ τὰ ἀναγκαῖα μέτρα γιὰ τὴν ἀμυνα.
 Ἐπεὶ δὲ ὁμῶς ὅλα ἦσαν γύρω σιωπηλὰ καὶ τίποτε τὸ ἔκτακτο
 δὲν παρατηρήθη, ὑπέθεσε πὼς θά ἀνεβλήθῃ ἡ ἐπιθεσις γιὰ τὴν
 ἐπομένη νύχτα.

Οι φρουροί ἐγκατέλειψαν τὶς θέσεις τους ὅπως συνήθως
στὶς 7 τὸ πρωῒ καὶ τὸ στρατόπεδο ἔμεινε ἀφρούρητο, ἐνῶ οἱ
στρατιῶται κατεγίνοντο μακριὰ ἀπὸ ἔργα ἐπιγωματώσεως.

ΟΙ «Συντάς» όμως, που είχαν ειδοποιηθεί για ό' αυτά, ξεπέθησαν στις 29, κατά τις 9 το πρωί. Ο Ροβέρτος κυκλοφόρος από το στίφος αυτό των διαμνημών που ουρλιάζαν σαν λυσσοσμένα σκυλιά, θέλησε να υπερασπίση τον εαυτό του με το ρεβόλβερ. Δυστυχώς όμως ο υπηρέτης του που το είχε καθαρό στο πρσί, είχαν αμειλίξει να το γεμίση. Τότε ο άνδρής Γάλλος ρίχθηκε στη μέση των αγρίων παραμετρώντας με τα χέρια του τις λόγχες... Αυτοί τα έχασαν προς στιγμήν, μπρός στην τόλη του. Αυτός κατώρθωσε να τρέξη στο όπλοστάσιο και να φωνάξη στους άνδρες του : «Σύνταξίς !...Γρήγορα !... Δέν πρόκειται γ' άσκήσις !»

Ἔπειτα ἔπεσε χάνοντας τὶς αἰσθήσεις του ἀπὸ τὸ ἄφθονο αἷμα ποῦ ἔτρεχεν ἀπὸ τὶς ἀπειράριθμες πληγές του !

Όταν ο δυστυχισμένος Ροδόττος ξαναβρήκε τις αισθήσεις του, οι «Ξενῶν» είχαν φύγει παίρνοντας μαζί τους διάφορα πράγματα για λάφυρα. Ο Ροδόττος είπε στους στρατιώτες του να τον μεταφέρουν στον στρατώνα, για να εξακριβώσει τις ζημιές που είχαν γίνει. Κατόπιν διέταξε τον «κάτ» να πάρει οκτώ στρατιώτες και να γρήγορα να με ζήτηση.

Ὁ «καί» ἀπήντησεν ὅτι ὑπῆρχον ἀπείροι ἔχθροι στὸ δάσος καὶ οἱ δὲν τοιαυτοὺς ν' ἀπομακρυνθῇ. Τότε ὁ ἀρχηγὸς τῆς φρουρᾶς εἶπε στὸν ἰθαγενῆ λογία:

— Θά ζητήσω νά μέ μεταφέρουν ἕως τὸ κονάκι τοῦ πατέρα Γκεράλχ. «Ὅταν μιλῶς μ' αὐτόν, θά ξαναγυρίσω νά πεθάνω ἐδῶ. Πάρε ἐξὸν τὴν διοίκησιν τῆς φρουρᾶς κατὰ τὴν ἀπουσία μου.»

— Δὲν θὰ τολμῇσω ποτὲ νὰ μείνω μόνος μου ! Θαρσῶ μαζὶ σας.... τοῦ ἀπήντησεν ὁ λοχίας.

Ο Ροβέρτος λιποθύμισε πάλι και οι στρατιώτες, αφού τον ξάπλωσαν επάνω σ' ένα φορείο, τον πήραν και ξεκίνησαν. Χάθηκαν όμως μέσα στο δάσος και πέρασαν εκεί τη νύχτα στο ύπαιθρο, αφού τοποθέτησαν το φορείο κάτω από μία τούφα από μπαμπού.

Ἡ μυρωδιά τοῦ αἵματος τράβηξε χιλιάδες μεγάλα μαύρα μυρμήκια πού μαζεύθηκαν καὶ ἄρχισαν νὰ ρουφῶν τίς πληγές τοῦ δυστυχισμένου Ροβέρτου, χωρίς αὐτὰς νὰ μπορῇ οὔτε νὰ κινηθῇ γιὰ νὰ ὑπερασπίσῃ τὸν ἑαυτό του. Οἱ στρατιῶτες πού τοὺς φάνεζαν, ἔβγαζαν τὰ μυρμήκια ξύνοντας τίς πληγές μετὰ νύχια τους !

χία τους !
 «Ο πατέρ 'Ιργικαγόν
 που είχαν ελδοποιηθῇ
 τὴν ἴδια νύχτα τῆς ἐ-
 πιθέσεως, ἀνέβηκε
 γρήγορα στὸ ἄλογό
 του κι' ἔτρεξε νὰ συ-
 ναντήσῃ τὸν ἀρχιφύλα-
 κα. Κι' ἐγὼ μόλις τὸ
 ἔμαθα, ξεκίνησα νὰ
 πάω στὸ πλευρὸ τοῦ
 ἀτυχοῦς καὶ γενναίου
 μας συμπατριώτη. «Ο-
 ταν ἔφθασα στὸ Ντάκ-
 Ντρέϊ, ποῦ ἦταν ἡ δια-
 μονὴ τοῦ πατέρ - Κεμ-
 λέν, θορήκα ἕναν ὑπη-
 ρετὴ ποῦ μοῦ εἶπε :
 «Ὁ ἀρχιφύλακας καὶ
 ὁ αἰδεσιμώτατος ἐὰ
 εἶναι ἐδῶ σὲ λίγο».
 Πραγματικὰ σὲ λίγη
 ὥρα ἔφθασαν, ἀκολου-
 θούμενοι ἀπὸ ἄλλους
 τοὺς μισθοφόρους, μὲ
 τὸν ἰθαγενῆ λοχία ἐπὶ
 κεφαλῆς. Μόλις καὶ
 μετὰ βίας ὑπόρρεσα νὰ
 κρατήσω τὰ δάκρυά
 μου, ὅταν εἶδα τὸν
 Ροβέρτο σὲ μιὰ τόσο
 αἰσθητὴ κατάστασι.

Δέν μπορούσαν ο κα-
υμένος ούτε τὰ χέρια
του νὰ κουνήσει καν :
ἦσαν κατακοιμισμέ-
να ἀπὸ τὴς λύγξης.

ομιένα από τις κα-
 'Ο καλός μου συνά-
 δελφος του είχε κάμει
 ('Ανω) : 'Ο πάτερ
 Γκερλαχ μαζί με δύο
 έκκρησιασθέντας ι-
 θαγενείς. (Κάτω :)
 'Ο λοχαγός Κουτέ.
 (Δεξιά :) 'Ο μαρκή-
 σιος ντε Μπαρτελεμύ
 που έσώθη ως εκ θαύ-
 ματος από την σφαγή
 του Γιό. Τσιέ.

μερικούς πρόχειρους επιδέσμους και επειδή η παραμικρή κίνηση προενοούσε αφάνταστους πόνους στον πληγωμένο, ανέβαλα για την άλλη μέρα να του επιδέσω τις πληγές, με περισσότερη επιμέλεια. Όταν ο Ροβέρτος αναπαύθηκε λίγο, με φώναξε κοντά του και μου είπε :

— Πάτερ μου, θέλω να τακτοποιήσω τη θέση μου. Μου υπηγόρευσε λοιπόν μια έπιστολή για τον αρχηγό του, τον κ. Καστανιέ, με όλες τις λεπτομέρειες των λογαριασμών και των πραγμάτων που έμεναν στο φυλάκιο. Έπειτα θέλησε να εομολογηθώ και να μεταλάβω. Την επομένη ο γενναίος και σπαραχτικός με παρεκάλεσε να τον μεταφέρουμε πάλι στο φυλάκιο : «Σας ίκετεύω, πάτερ μου, πάρτε με πάλι εκεί πάνω. Θέλω να πεθάνω εκεί που με έταξε η πατρίδα μου...»

Δεν νόμισα πως έπρεπε να είσακούσω την παράκλησή του αυτή, γιατί η συνειδήσις μου δεν μου επέτρεπε να τον αφήσω μόνο του σε παρόμοια κατάσταση.»

Η αγωνία του Ροβέρτου θάσταζε πολύ και μόλις στις 25 Ιουνίου πέθανε στον αρχιφύλακα Έρρικο, ο οποίος ύστερα από μερικούς μήνες θρήκε κι' αυτός τραγικό θάνατο με τη σειρά του, κατά την εξέλιξη της ίδιας αυτής επαναστάσεως των Μπολσεβάνι.

Τον Νοέμβριο του 1901 στις 4 το πρωί της 24ης, 450 «Σεντάν» ἐπετέθησαν ἐναντίον της Χριστιανικής Κοινότητος του Πάτερ Κεμλν που τότε εδέχθη με τα τουφέκια στο χέρι και κατώρθωσε να τους απωθήσει.

Επί τέλους, τον Απρίλιο του 1902, η επανάστασις αυτή κατεστάλη έντελως.

Ο ΤΡΑΓΙΚΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΟΤΕΝΤ' ΧΑΛ

Η επανάστασις των Μπολσεβάνι δεν είχε καλά - καλά τελειώσει και μια άλλη πυρκαϊά άναψε σχεδόν σύγχρονα λίγο πιο πέρα. Κατά το 1902 και 1903 οι άγριοι της περιοχής του Μπιν - Ντινχ, κοντά στα σύνορα του Άνναμ, έκαναν επιδρομές συχνά στα Άνναμίτικα χωριά. Ο τρόμος έβασίλευε σ' όλη την επαρχία και χρειάστηκε να οργανωθεί μια φάλαγγ για να ελρηνεύσει τον τόπο. Η φάλαγγ αυτή, διοικουμένη από τον Βιντσιλιόν έφθασε στα 1904 στη χώρα των «Μόις» και κατώρθωσε να επαναφέρει την τάξη. «Όλα έφαινοντο πια ήσυχα.

Στο φυλάκιο του στρατού του Τσέο - Ρίο, βασιλεύει άπλυτη ήρεμία. Έξαφνα ένας Άνναμίτης έξηγνλημένος και τρέμοντας μπαίνει στον στρατώνα ένα θρόδυ φωνάζοντας :

— Έσκότωσαν τον Όντέντ' Χάλ !

Η συγκίνησις που προξένησε το άγγελμα αυτό ήταν άπερίγραπτη.

Ο έπιθεωρητής Όντέντ' Χάλ ήταν πολύ γνωστός και πολύ τον εκτιμούσαν στην Ίνδοκίνα. Ελάτρευε την αρχαιολογία και στα 1894 επεχείρησεν ένα ταξίδι σε άγριες χώρες. Ύστερ' από δέκα δολόκληρα χρόνια, τον Μάρτιο του 1904, ο Όντέντ' Χάλ ξαναφάνηκε στο φυλάκιο του Τσέο - Ρίο και φανερώσε την πρόθεσί του να πάη στους «Σάντετς», τους περίφημους θεούς του «πυρός» και του «νερού». Ο αρχιφύλακας κ. Στένζερ προσπάθησε όσο μπορούσε να τον πείσει ν' αλλάξει γνώμη. Βλέποντας την έπιμονή του έξερευνήτο νά δοκιμάσει την επικίνδυνη εκείνη περιπέτεια, τον έβαλε να υπογράψει ένα χαρτί, όπου πιστοποιούσε ότι ανέλαμβανε μόνος του όλες τις ευθύνες.

Στις 12 Φεβρουαρίου 1904, σε μια έπιστολή που απήλυθε στον αιδεσιμώτατο Γκερλάχ, ο Όντέντ' Χάλ ανέφερε την πρόθεσί του να πάη να ίδη τον «Βασιλέα του πυρός» και ο Πάτερ - Γκερλάχ του απάντησε άμέσως, παρακαλώντας τον να μην έπιχειρήσει το ταξίδι αυτό το τόσο επικίνδυνο. Ο Όντέντ' Χάλ δεν απήντησε και ξεκίνησε για το ταξίδι.

Έγκατέλειπε το Τσέο - Ρίο και θάδιζε προς το τραγικό του πεπρωμένο.

Περί τα τέλη του Μαρτίου, ο έξερευνητής έφθασε στο Πόλ - Κουίγκ, ένα μικρό χωριό κοντά στο Πατέο - Πυί, που ήταν μια από τις διαμονές του «Βασιλέως του πυρός». Μη έχοντας κανένα μέσον συγκοινωνίας, έστειλε μήνυμα στην άποστολή τους «Μπανγκάρ», ζητώντας μερικούς έλέφαντες, που του έστάλησαν ύστερα από λίγες μέρες, μαζί με αρκετούς μισθοφόρους.

Όταν έλαβεν αυτές τις ενισχύσεις, ο Όντέντ' Χάλ απέφασε να έπισκεφθί άμέσως τον «Βασιλέα του πυρός» και έδωσε διαταγή στους ανθρώπους του να μείνουν στο Πόλ - Κουίγκ, για να τον ξαναπάρουν όταν θά γύριζε.

Στις 7 του Απριλίου, λοιπόν, αφού επέτυχεν άκρόασι από τον περίφημο «Σαντέτ», ο Όντέντ' Χάλ έπήγε στο χωριό του μονάχος, άπολος, συνοδευόμενος από τέσσερις Άνναμίτες. Έμπηκεν έτσι στο μυστηριώδες άντρο, του οποίου η πόρτες κλείσαν πίσω του για πάντα. Τι να συνέβη άρα γε ; Κανείς δεν μπόρεσε ποτέ να το έξηγήσει.

32 — Α. Ο. Δ. Ο.

Φαίνεται πως του έστησαν ένέδρα. Ο «Βασιλέας του Πυρός» δεν μπορούσε να άνεχθί την «προσβολή» πού του έκανε ένας λευκός με το να άψηφα όλους τους κινδύνους και να τολμά να Ισχυρίζεται πως θά κατώρθωνε να τον άνι κρύση κατά πρόσωπο.

Ο Εύρωπαίος αυτός έπρεπε να πεθάνη.

Ήταν η μόνη τιμωρία που του ταίριαζε για την «ασέβεια» του. Έτσι θά έπαρδειγματίζοντο και οι άλλοι, όσοι θά τολμούσαν τυχόν να σκεφθούν να τον μιμηθούν..

Όχι. Κανένας λευκός, κανένας αντιπρόσωπος της μισητής αυτής φυλής δεν έπρεπε ν' άντικρύη ποτέ τον «Βασιλέα του Πυρός» κατά πρόσωπο.

Και ο Όντέντ' Χάλ έπλήρωσε με τη ζωή του το «θράσος του».

Το θέβαιον είναι πως η ένέδρα αυτή ήταν από καιρό μελετημένη. Γιατί, καθώς λέν τουλάχιστον, μόλις ο Όντέντ' Χάλ και ο διερχόμενος του πρόφθαναν να μπειν στο άντρο του μάγου, έπασαν άμέσως νεκροί από τα λογχίσματα των ανθρώπων του, οι οποίοι έσκότωσαν συγχρόνως και τους τρεις Άνναμίτες που συνάδευαν τον έξερευνητή. Και ύστερα έβαλαν φωτιά και έκαψαν και τα πέντε πώματα μαζί. Στο Πόλ - Κουίγκ η ακολουθία του περίμενε πάντα την έπιστροφή του, όταν ήρθαν άγριοι σταλμένοι από τον «Βασιλέα - μάγον» και άνήγγειλαν «ότι ο Γάλλος άρχηγός είναι νεκρός» τον σκότωσαν οι πολεμιστάι του «Βασιλέως».

Ένας πανικός άμέσως κατέλαβε το μικρό χωριό. Οι μισθοφόροι γύρισαν στον τόπο τους, μαζί με τους έλέφαντες της άποστολής, ενώ ένας Άνναμίτης διέσχισε το δάσος για να φέρη την είδησι στους μισθοφόρους του Τσέο - Ρίο. Ένα άπόσπασμα έξεκίνησεν άμέσως εις άναζήτησιν του «Βασιλέως - μάγου» και στις 10 Μαΐου έφθασε στο Πατέο - Πυί, όπου είχε λάθει χώραν ο φόνος του δυστυχισμένου Εύρωπαίου. Δεν θρήκαν όμως εκεί παρά μονάχα τα άπνηθρακωμένα όσα του Όντέντ' Χάλ και των συντρόφων του. Όσο για τον «Βασιλέα - του Πυρός» είχε γίνει άφαντος, χωρίς να μπόρουν να τον ξαναβρουν.

Η ΑΓΝΩΣΤΗ ΧΩΡΑ

Αυτά είναι τα κυριότερα θύματα των άγρίων φυλών της Ίνδοκίνας.

Υπάρχουν όμως κι' άλλα. Κι' άλλα πολλά, όπως ο Περέ, ο Καννέδε, ο Ουγκώ, ο Μενάρ, που κοιμούνται στην κόκκινη γη της έγριας αυτής χώρας, όπου βόηκαν τον θάνατο...

Είναι πράγματι παράξενο και όμως αληθινό, πως σε άπόστασι όχι πολύ, μεγάλη από την Σαϊγκόν — την υπερμοντέρνα και πλουσία αυτή πόλι — υπάρχουν και θά υπάρχουν ίσως για πολύν καιρό άκόμα, σκλάβοι, άγριες φυλές, που ζουν σχεδόν πρωτόγονα, άνάμεσα στα θηρία, φυλές που άποφεύγουν με πείσμα τον πολιτισμό, που οδηγούνται από άπόκρινες δυνάμεις και που άποτελούν σχεδόν μπροστά στις πύλες της πρωτεύουσας, μια χώρα άνυπότακτη, άγνωστη, τραγική και γεμάτη μυστήρια...

— «οο» —

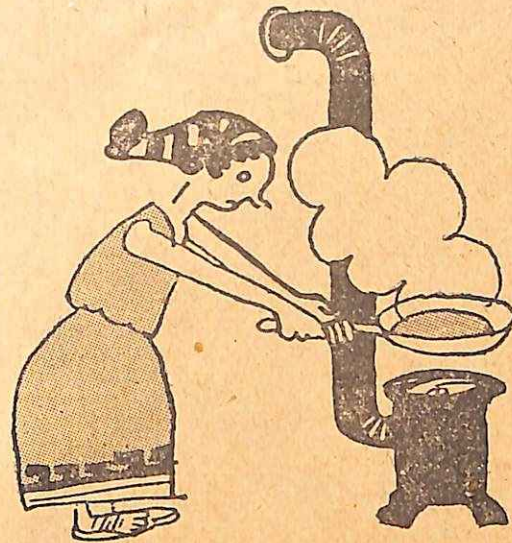
Για να μαθαίνετε και να διασκεδάσετε

ΦΙΔΙΑ ΠΟΥ ΑΝΤΕΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΠΕΙΝΑ

Τα μεγάλα φίδια, όταν πιαστούν ζωτανά, είναι αληθινοί άριστοτέχνες στην πείνα. Ο διεθυντής του Ζωολογικού Κήπου της Φραγκφούρης αναφέρει ότι εκεί τα μιν μικρά φίδια παίρνουν την τροφή τους κάθε 8 — 14 ήμερες, τα δε μεγάλα κάθε 3 — 6 έβδομάδες. Ένας τεράστιος όδας έβόσταξε την πείνα επί 16 δάκκαιρους μήνες. Ύστερα ένευμάτισε με δύο μικρά γουρουνόπουλα και από τότε μπόρεσε να μείνη νηστικός άλλους έξη μήνες.

ΕΛΕΦΑΝΤΕΣ ΠΟΥ ΦΕΡΝΟΥΝ ΤΥΧΗ

Στον Ζωολογικό Κήπο της Βομβάης, οι έπιστάτες θυάζουν τους έλέφαντες κάθε μέρα περίπατο έξω από τον Κήπο. Έκει θάλέπει κανείς τις γυναίκες με τα παιδιά τους, όταν περνούν από το δρόμο οι έλέφαντες, να τρέχουν κοντά τους και να περνούν κάτω από τα πόδια των έλεφαντων. Και γι' αυτό το «πέρασμα» δίνουν ένα φιλοδώρημα στους έπιστάτες που συνοδεύουν τα ζωα. Κατά την πεποίησι που έπικοατεί μεταξύ των Ίνδων, έχει μεγάλη τύχη όποιος κατορθώσει να περάση κάτω από την κοιλιά ενός έλεφαντος, χωρίς να τον πατήση ο έλέφας με τα φοβερά του πόδια. Φυσικά, τέτοιον κίνδυνο κανείς δεν διατρέχει, γιατί οι έλέφαντες του Ζωολογικού Κήπου είναι όλοι ήμεροι.

Τί διαφορά υπάρχει μεταξύ των φαγητών που θεωρούνται περίφημα και εκείνων που μπορούμε να δνομάσουμε άποκρουστικά ή γελοία ;

Ε, λοιπόν, δεν υπάρχει καμιά διαφορά. Η, μάλλον, υπάρχει μια μόνον : η συνήθεια !

Μας φαίνεται τρομερό, έξαφνα, να φάμε μπαγιάτικο ψάρι, ενώ άπεναντίας τρελλανόμαστε για το παραγινωμένο — και σκουληκιασμένο καμιά φορά — τυρί, που δεν είναι τίποτε άλλο παρά γάλα σε προχωρημένη ζύμωσι.

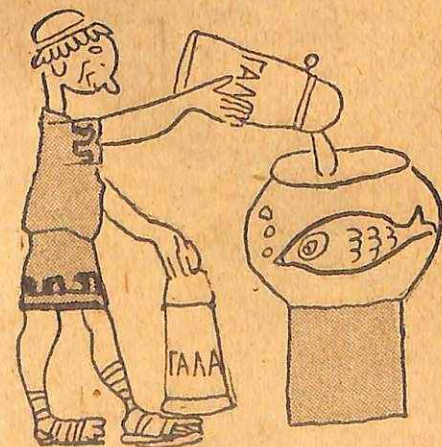
Μας άρέσει έξαιρετικά ν' άνακατεύουμε το λάδι με το ξύδι στις σαλάτες μας και κοροϊδεύουμε εκείνους που άνακατεύουν στο ραγού του άγριόχοιρου το μέλι με το πιπέρι. Και όμως όλα αυτά είναι ζητήματα συνήθειας μοναχά. Άν άνατρέξουμε στην Ιστορία, θά δούμε πως η συνήθεια αυτές, η σχετικώς με την τροφή, διαφέρουν καταπληκτικά στους διαφόρους λαούς.

Φαίνεται πως οι μακρυνοί μας πρόγονοι, πριν μάθουν να κυνηγούν και να ψαρεύουν, έτρωγαν χόρτα, ρίζες φυτών και διάφορα μαλάκια, στρείδια παρ. χάριν.

Το ότι κατέφεραν έπειτα να κυνηγούν ήταν μια πρόδοος, ένα θήμα δηλαδή προς τον πολιτισμό. Μά όταν απέκτησαν την συνήθεια να τρώνε φρέσκο κρέας, δεν μπόρουν με το άκαλλιέργητο μυαλό τους να κάνουν διάκρισι μεταξύ του άνθρωπινου κρέατος και του κρέατος των ζώων. Γι' αυτό η άνθρωποφαγία που συντάται σ' όλους τους πρωτόγονους λαούς, δεν είναι παρά ένα από τα πρώτα δείγματα...πολιτισμού !

Ο Ήρδωτος μας αναφέρει, ότι στον βον αϊώνα πρ. Χριστού, η Θαμαρίς, η βασίλισσα των Μασσαγέτων, διέταξε να ρίξουν το κεφάλι του έχθρου της Κύρου σε μια στέρνα γεμάτη αίμα, και παρακολούθησε το θέαμα λέγοντας : «Πιές να χορτάσης αίμα, που τόσο το διψούσες».

Η βασίλισσα Θαμαρίς δεν ήταν έξαιρετικά σκληρή γυναίκα. Μά ο λαός της

ΦΑΓΗΤΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ

= ΚΑΙ =

ΑΝΑΤΡΙΧΙΑΣΤΙΚΑ

είχεν από αίωνων την συνήθεια να τρώη τους ανθρώπους που πέθαιναν ύστερα από κανένα δυστύχημα, ψήνοντάς τους μαζί με άλλα ζωα, που σκότωναν στο κυνήγι. Γι' αυτό έλυπούντο υπερβολικά όταν κανένας πέθαινε από άρρώστεια, γιατί το κρέας του δεν έθεωρείτο τότε κατάλληλο να φαγωθί.

Την ίδια περίπου εποχή, η τόσο πολιτισμένη Αίγυπτος, μάς παρουσιάζει έκπληκτικές γαστρονομικές εικόνες. Ο λαός της άφηνε να ξεραίνονται στον ήλιο τα όρντύκια, ή χήνες και διάφορα άλλα μικρότερα πουλιά, και πάτρωνε έπειτα με τον καιρό λίγα - λίγα. Έπίσης και τα ψάρια τα πάστωναν στον ήλιο. Και επειδή τέτοιου είδους τροφή τους έφέρνη τρομερή δίψα, μετά το γεύμα περνούσαν από χέρι σε χέρι τα ποτήρια γεμάτα κρασί και μαζί μ' αυτά συγχρόνως κι' ένα μικρόν ανθρώπινο σκελετό, κα-

θέλοντας να γνωρίση όλες τις γαστρονομικές απολαύσεις, μετεκάλεσεν ένα σκλάβον από την Σπάρτη, μόνο και μόνο για να του έτοιμάσει αυτό το έθνικό φαγητό των Λακεδαιμονίων.

Όταν του το σερβίρισαν και πήρε μια κουταλιά να το γευθί ο τύραννος, με μια έκφραστική γκριμάτσα, έφώναξε :

— Τί φρίκη !

Και μη θέλοντας να πιστέψη πως το οϊκτρό αυτό κατασκευασμα ήταν πράγματι το κατ' έξοχην άγαπημένο φαγητό των Λακεδαιμονίων, έρώτησε τον σκλάβο μήπως τυχόν του έλειπε κανένα συστατικό.

— Ναι, απήντησεν ο σκλάβος. Του λείπει ή πείνα σας. Για να νοιώσετε όλη τη γλύκα και τη νοστιμιά αυτής της σούπας, θάπρεπε πριν την γευθίτε, να κουρασθίτε όλη την ήμέρα κυνηγώντας και να πάρτε και το λουτρό σας πρώτα στον Εύρώτα.

Η λιτότης αυτή των Λακεδαιμονίων ήταν — ευτυχώς για τους λοιπούς Έλληνες — μια θλίβερη έξαιρέσις. Γι' αυτό ο Σκύθης φιλόσοφος Άνάχαρις αναφέρει με θαυμασμό το πλούσια συμπόσια των Έλλήνων φιλοσόφων, στα οποία παρεάθησε όταν έμεινε κάμποσο καιρό στην Άττική κατά τον βον αϊώνα πρ. Χριστού. Είθε σ' αυτά τα συμπόσια να σερβίρουν κογγύλια ψημένα στη σάγαρα με πιπέρι και κίμινο, σούγα παγωνιά, σηκότη άγριοχοιρών, κεφαλάκια άρντων, κοιλίες γουρουνιών. Και όλ' αυτά σε μεγάλες ποσότητες, και σερβιζόμενα με σάλτσες που μισοχολούσαν από τα καλύτερα μπαχαρικά της Ελλάδος.

Υστερα από κάποιο τέτοιο Λουκούλειο δείπνο, όπου οι συνδαιτημένες ήπιαν άφθονο κρασί της Χίου και της Σικελίας, ο Δημοσθένης ρώτησε τον Άνάχαρις να του πη ποιά φαγητά προτιμούν οι συμπατριώτες του. Ο Σκύθης τότε με υπερηφάνως του. Ο Σκύθης τότε με υπερηφάνως του. Ο Σκύθης τότε με υπερηφάνως του. Ο Σκύθης τότε με υπερηφάνως του.

«Ένας άλλος λαός περίφημος έπίσης για το είδος του φαγητού του, είναι ο λαός των Λωτοφάγων. Ζούσαν άρα γε μόνο από τους σπόρους του λατού ; Έτσι λέει ή παράδοσις και προσθέτει ακόμα τα φρούτα αυτό ήταν τόσο γλυκό και μαγεμένο, ώστε έκανε τους ξένους που το δακίμαζαν, να έχενούν την πατριδα τους. Μάταια όμως ζητούν σήμερα να θρουν στην Άφρική αυτό το πολύτιμο θρολυκό δένδρο. Πουθενά κανένας δεν το συνήτησε έως τώρα.

Άλλά κι' άν το δέντρο αυτό μπόρυν σε να θρεθί, οι Λωτοφάγοι σήμερα, στον καιρό μας, με την τόσο πλουσία σε ποι- κιλία φαγητών κουζίνα μας, δε θά μάς προκαλούσαν παρά τον οίκτο. Τον ίδιο οίκτο που ασθανόμαστε και για τους κα- ημένους τους άρχαίους κατόικους της ημετέρας, οι οποίοι, καθώς μάς διδάσκει Σπάρτης, έτρέφαντο με τον περίφημο ή Ιστορία, έτρέφαντο με ένα μίγμα «μελανά ζωιά», ο οποίος ήταν ένα μίγμα από χοιρινό αίμα, ξύδι, αλάτι, λίπος και διάφορους δημητριακούς καρπούς χοι- τροκομένους, που επέπλεαν μέσα σ' αυτό.

Ο Κικέρων αναφέρει κάπου ότι ο τύραννος των Συρακουσών Διονύσιος, έφάνε με το άγαπούσαν έξαιρε- τικά και οι Έλληνες και οι Ρωμαίοι.

Α. Ο. Δ. Ο. — 33

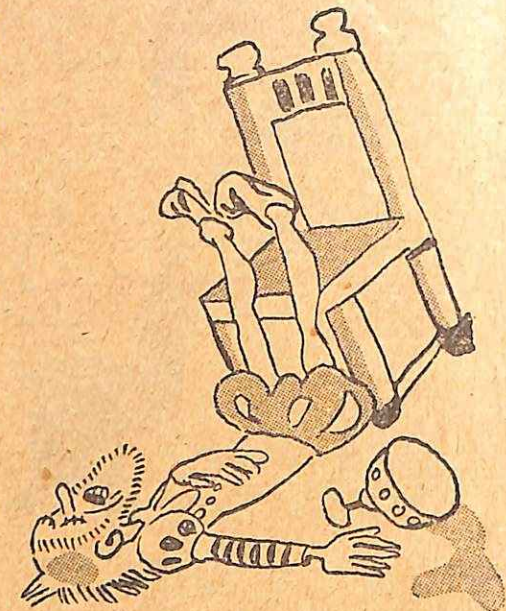
13. ΝΟ

γιατί τι τόπο μπορούν να πιάσουν στην κοιλιά τους κοιλιοδόβουλο ή γλωσσίστατες έστω και χιλών τέτοιων πουλιών ; Μά έτσι είναι η ανθρώπινη ματαιοδοξία. Κυνηγάει πάντα κάτι, μόνο και μόνο γιατί είναι σπάνιο ή ακριβό. Έτσι κι από τον πετεινό οι άρχαίοι Ρωμαίοι συνηθίζουν να τρώνε μόνο το λερί και τα νεφρά κι από την πάπια μόνο το μυαλό !

Ὁ Λούκιλλος τοὺς ἐκτετα-
μένους κήπους τῆς ἀπαύσεώς του
εἶχε τεχνητὴς λίμνης, ὅπου ἔτρε-
φε σπάνια ψάρια καὶ παμείνιστα
κλουβία μὴ σπάνια ἐπίσης πουλιὰ
πὺ τὰ τάζει μὴ ξερὰ σῦκα καὶ
διάφορα ἀρωματικά φυτὰ γιὰ νὰ
νοστιμεῖ τὸ κρέας τους. Ὁλη-
κράνταστὴ σπατάλῃ τῶν Ῥωμαίων
καγοποίησιν τὴν λαμπαργίαν τοὺς
οὐσοὺς κολλοσσαία ποσά. Ἦταν ὅ-
που μποροῦσε κανεὶς νὰ πῇ χω-
ρίαν ὑπερβολή, πὺς οἱ ἄνθρωποι
τὶς περιουσίας τους.

«... τις περιούσιες μερικές περι-
νταξίες φαγητών που μάς έρ-
ο την γηραιά 'Ασία. Θά σάς ε-
ξαφνα, για γλυκίσια μια τούρ-
αμένη με μέλι και ι' ένα τυ-
μα έπάνω, καθορυντιμένων...
ιών, όπως συνηθίζεται πολύ εκεί
'Επίσης στα μέρη που βρίσκον-
α σέ παραλίες ή σέ όχθες πο-
ρώνει κάτι μεγάλες μνήμες μπλέ-
κρόσους με λείψανα ψαριών και

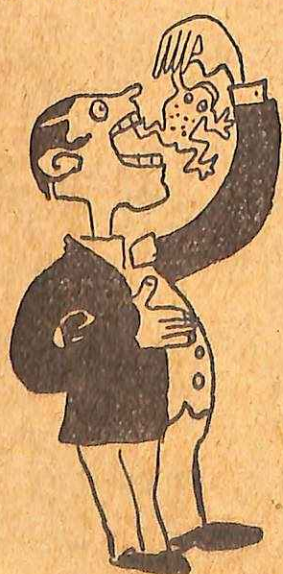

γεύμα που παρέμενε θρυλικό. Προσέφεραν στους καλεσμένους μαρμελάδα από τριαντάφυλλα με μοσχοκάρυδα, κανέλλα, γαρύφαλλα και ένα σωρό άλλα μπαχαρικά που έθεωρουσαν την εποχή έκείνη ως τα άποκροφώτα του πιο λεπτού γούστου για τους ανθρώπους που ήξεραν από καλή κουζίνα.

Διάφορα μπαχαρικά επίσης έθιζαν και στο κρασί τους για να το άρωματίζουν, αδιάφορο ο άν' ένα τέτοιο δυνατό κρασί τους έκαιγε το στόμα και τους έκανε ύστερα από μερικά ποτήρια να κυλιούνται σαν ζώα κάτω από το τραπέζι τους. 'Αφρονία φαγητών, άλλα με όχι απόλυτα λεπτό γούστο, ύπνηρχε πάντα στα γεύματα που έδινε ο βασιλεύς της Γαλλίας Φραγκίσκος ο Α'. Πλάι σε μεγάλες πιατέλλες γεμάτες χοντρά κομμάτια κρέας, με άφθονες σάλτσες, ύπνηρχαν και έλεκτα πιάτα με σηκία γουρουινών, σκυμμένα σε Ισπανικό κρασί, καθώς και σκυμοί μαγειρευμένοι με υπόλικο τυρί.

“Επειτα η Αικατερίνη τῶν Μεδίκων ἔφερε μαζί της στὴν γαλλικὴ αὐλὴ ἕνα σωρὸ ἱταλικῆς συνήθειας, ὅπως τὸ περίφημο «χρυσὸ κρασί», ποὺ δὲν ἦταν τίποτε ἄλλο παρὰ δυνατό κοκτέιλ καὶ τὶς ἀγώνισες, ἀγνωστες ἕως τότε στὴ Γαλλία. «Σ’ ἕνα κρατὶ ἐπίσημο, ποὺ ἐδόθη στοὺς γάμους ἐνὸς αὐλικοῦ, ἡ Αἰκατερίνη τῶν Μεδίκων παραγγέμισε τὴν κοιλίᾳ της μὲ τὸς δέκα ἀγκυλάρους καὶ τόσα λεiriά πετεινῶν, ποὺ περιμένα νὰ τὴν δῶ ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή νὰ σκάσει», ἀναφέρει ἕνας ἀπὸ τοὺς χρονικογράφους τῆς ἐποχῆς.

Αὐτὴ εἶναι, μὲ λίγα λόγια, ἡ ἱστο-
ρία τῶν πρὸ παραξενῶν φαγητῶν.

A cartoon illustration on a textured, brown background. A man with a large, cloud-like head is depicted behind a brick wall. He wears a tall, white chef's hat and has a grumpy expression. He is holding a large, sharp knife in his right hand. A black cat is running towards the wall from the bottom left. The drawing is done in a simple, sketchy style with black outlines.

βρίσκουν πὼς εἶναι περίφημες στὴ γεύσι.
Στὴν Κίνα ἐπίσης ἀγαποῦν πολὺ τὸ
κρέας τῶν ποντικῶν, τῶν γάτων καὶ τῶν
σκύλων ποὺ βλέπει κανεὶς σφαγμένους
καὶ κρεμασμένους γιὰ πούλημα στὰ διά-
φορα εἰδικὰ μαγαζιά. "Άλλως τε, σ' ὅλα
σχεδὸν τὰ σπίτια τρέφουν ὠριστεύμενους, ρά-
τσας σκυλιά, ποὺ βρίσκουν δι' ἔχουν ἐξαι-
ρητικὰ νόστιμο κρέας κ' ὅταν παχαί-
νουν ἀρκετὰ, τὰ σφάζουν καὶ τὰ μαγει-
ρεῖουν.

«Ας ξαναγυρίσουμε τώρα στην Εύρωπη, στην Εύρωπη της εποχής της θανατοφρονίας. Φαντασθήτε πως οι στρατιώτες του Άττιλα έτρεφαντο με κομμάτια κρέας που τά είχαν αλόγων τους. Οι άρπάκοι είχαν κάπως λεπτότερα κόρνατος. Ετρωγαν τις φέτες του θωδιού του κράτος, τασκαλειμμένες όμως με μέλι και καρύδια, και τα φαρόλια με λάδι από έδωσαν ένα Στ 1458, ο κόμης ντέ Φουά, έδωσαν ένα

Τὰ χρονικά τῆς ἐποχῆς ἀναφέρουν, ὥς ἐνας μεγάλους ἄρχοντας, ὁ Ἀπίκιος, ἔφθινε κατὰς δλόκληρες ἀπὸ τὰ ἐκλεκτότερα προϊόντα ὄλου τοῦ τότε γνωστοῦ κόσμου, γιὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν λαμπράγιά του. Κουβαλοῦσε σαλιγκάρια ἀπὸ τὴν Ἀφρική, γερανούς ἀπὸ τὴν Μῆλο, ἕνα εἶδος ψαριῶν, ποὺ ἦταν ἀφιερωμένα στὸν Ποσειδῶνα, ἀπὸ τὴν Καλχηδῶνα, χτένια ἀπὸ τὴν Χίο, μαρμαριούνια ἀπὸ τὴν Κίλικία κ.τ.λ. Ὁ Ἀπίκιος ἀγαποῦσε ἐξαιρετικά καὶ τὸ χοιρινὸ κρέας, ἰδίως τὸ θηλυκό. Μὰ ἔπρεπε ὁ χοῖρος ποὺ θὰ εἶχε τὴν τιμὴ νὰ φαγῶθῃ ἀπ' αὐτόν, νὰ τραφῇ ἐπὶ κάμποσον καιρὸ πρῶτα μόνο μὲ ξερά σῦκα καὶ παχὺ θουτρομένο γάλα, γιὰ νὰνὰ τὸ κρέας του τρυφερὸ καὶ γλυκό.

Με τις σπατάλες που έκανε για να ίκανοποιηθί τη λαμαργία τους ο μεγάλος αυτός κοιλιδούλος ανέκαλυψε μία μέρα πως δεν του έμεναν πιά παρά λεϊψάνια της κολοσσιαίας Άλλοτε περιουσίας του, μόλις δηλαδή τριάντα έκτατομύρια σπιμερινών δραχμών. Άπεφάσισε λοιπόν ν' αυτοκτονή, πίνοντας δηλητήριο, από τὸ φόβο του μήπως μία μέρα πεθάνει από τὴν πείνα. Καί πρέπει να παραδεχθούμε, πως ο φόβος αυτός του Άλκιμου δεν ήταν άβάσιμος, όταν σκεφθούμε πως κάποιος σύγχρονός του λαίμαργος σαν κι' αυτόν, έπληρωσε 60 χιλιάδες σχεδόν σπιμερινές δραχμές ένα μεγάλο μπαμπούινη τριών οκάδων, απ' αυτά που έτρεφαν και μεγάλωνα μέσα στο ένυδρειο του αυτοκράτορος Τίβεριου !

Ἐνα ἄλλο φαγητὸ τῶν ἀρχαίων ποῦ
κόστιζε μυριάθι ποσά, ἦταν καὶ ἡ γλῶσ-
σος τῶν ἀφρονῶν. Τὸ κυνήγι τῶν γλυκό-
λαλων αὐτῶν πουλιῶν διακοκοῦσε περισ-
σότερον ἀπὸ ἑξή μηνες. Ἐπρεπε νὰ τὰ
πιάσουν χωρὶς νὰ τὰ πληγώσουν καὶ νὰ
τὰ μεταφέρουν σ' ἕνα πελώριο κλουβὶ
γιά νὰ μποροῦν νὰ ἀισθάνωνται μιὰ σχε-
τικὴ ἐλευθερία ὥστε νὰ ζήσουν.

[illegible]

ΠΩΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝΤΑΙ Η ΠΕΡΙΟΥΣΙΕΣ

-ΑΠΟ ΦΤΩΧΟΠΑΙΔΟ-
ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟΥΧΟΣ

== Η ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΗ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ ΤΟΥ ΤΖΩΝ ΡΟΚΦΕΛΛΕΡ ==

Ἡ ἱστορία τοῦ πετρελαίου — μιὰ ἱστορία δυὸ μόλις γενεῶν — εἶναι μέχρι τῶν ἡμερῶν μας σχεδὸν ταυτόσημη μετὰ τὴν θιογραφία τοῦ Τζῶν Δ. Ροκφέλλερ. Τὸ μόνο ποὺ πορροῦμε ἴσως νὰ πούμε, εἶναι ὅτι ἡ δύναμις τὴν ὁποῖαν ἐδημιούργησεν ὁ Ροκφέλλερ ἔγινε στὸ τέλος τόσο σημαντικὴ, ὥστε νὰ μὴ μπορῇ πιά ἐνὰ μόνον ἀτομὸ νὰ τὴν διαχειρίζεται. Γι' αὐτὸ, μετεβλήθη εἰς μιὰ ἀνάθυμη ἐταιρεία, τὴν «Στάνταρ Ὁϊλ Κόμπανυ», καὶ τὸ δνομα τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς Τζῶν Δ. Ροκφέλλερ ἐξαφανίζεται σιγά - σιγά πίσω ἀπὸ τὴν ἐταιρικὴν αὐτὴν ἐπωνυμία.

«Έχοντας ανεπτυγμένο το «Γνώθ' ο' αυτόν», αντίθετως προς την φαινομενικήν μετροποσίτην τῶν ἄλλων Ἀμερικανῶν δισηκατομυριοχῶν, ὁ Ροκφέλλερ δὲν ἔδειξε ποτέ του καμμιὰ ἔπαρσι γιὰ τὰ πλοῦτη του ἢ τὴν δύναμιν αὐτοῦ. Συχνὰ ἀκοούθηκε νὰ λέη: «Γιὰ νὰ ζήσῃ κανένας πλούσιος χρειάζεται πρὸ παντὸς τρία πράγματα: τύχη, καὶ πάλι τύχη, καὶ πάντα τύχη! Πρέπει ὅμως κανεὶς νὰ ξέρη·νὰ ἐπιφωλεῖται τῆς εὐκαιρίας ποὺ τοῦ παρουσιάζει καμμιὰ φορὰ ἡ τύχη του.»

Είναι ολοφάνερο εύθες εξ αρχής, ότι ο Τζών Δ. Ροκφέλ-
λερ ήξερε, όσο κανένας άλλος, να επαφελίται αὐτῶν τῶν εὐ-
καιριῶν. Τίποτε ὅμως δὲν μᾶς κάμνει νὰ προβλέψωμεν ἀπὸ τίς
πρώτες του ἐπιτυχίες τὴν ἐξαιρετικὴν τύχην ποὺ τὸν περιέμενε ἀρ-
γότερα στὴ ζωὴ του.

Τὸ μικρὸ σπατάκι τοῦ Ριτσφόρ, στὴν πολιτεία τῆς Νέας Ὑόρκης, ὅπου ὁ Τζῶν Δ. Ροκφέλλερ γεννήθηκε στὶς 8 Ἰουλίου τοῦ 1839, μοιάζει σὰν ἄλλὰ τὰ σπατάκια τῶν μικροστών. Δυσὶ παρὰθύρα καὶ μιά πόρτα στὴν πρόσοψη καὶ στὸ ἑσωτερικὸ, δύο κάμαρες καὶ ἡ κουζίνα. Γύρω ἕνα δάσος καὶ μερικά χωράφια, ὅπου οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ καλλιεργοῦν τὰ λαχανικά τους καὶ τὰ μικρὰ παιδιά σκαφαλώνουν στὰ δένδρα γιὰ νὰ κόψουν τὴν ἄγουρα ἀκόμα φρούτα.

Διηγούνται ότι ο πατέρας του Τζών Δ. Ροκφέλλερ ήταν ένας μικρέμπορος εξαιρετικά ικανός, που είχαν άνακταυθ σε κάθε είδους υποθέσεις. 'Αργότερα, μάστιχα, όταν ο Ροκφέλλερ άρχισε να γίνεται διάσημος, θέλησαν να δημιουργήσουν έναν σκανδαλο γύρω από το όνομά του. Διέδιδαν ότι έθην ο Ροκφέλλερ είχαν άποκηρύξει τον πατέρα του, γιατί διήγε μιαν έκαδοτη ζωή. 'Η αλήθεια είναι ότι ο πατέρας του Τζών Δ. Ροκφέλλερ ήταν ένας άνθρωπος εργατικός και οικονομός, με λίγο ήλρη νησύχη όμως ζωή και που άγαπούσε την αλλαγή. Παρ' όλου τούς κόπους του άλλως τε και την εργατικότητα του, δεν κατώρρωσε ν' άποκτήση παρά μιá πολύ μικρή περιουσία. 'Η μετά τέρτα του Ροκφέλλερ ήταν μιá καλή νοικοκυρά, άφωτισμένη στίσπι της και στή θρησκεία. 'Απ' αυτήν εκπληρόνησεν ο γιός της την ελπίδα που έμεινε στή στή στο Θεό.

Μέσα σ' αυτό το σπίτι, σ' αυτή την οικογενειακή έστια των μικροαστών, των χωρικών σχεδόν, που δεν είχαν όμως Ροκφέλλερ. Ή σειρά της γεννήσεώς του διαφεύγει από τους τελευταίους χυνομερικοί, ότι ή μεγαλοφυΐες συναντώνται στους τελευταίους θλαστούς των οικογενειών, γιατί ο «Τζόνυ» ήταν ο πρωτότοκος όλων των αδελφών του. Λίγο ύστερ' απ' αυτόν γεννήθηκε ένα δεύτερο αγόρι, με το όποιον περνά τα παιδικά του χρόνια Πηγαίνοντα μαζί στο σχολείο και μαζί στο σπίτι δέχοντα από τον πατέρα τους τις πρώτες στοιχειώδεις γνώσεις του εμπορίου. Από τα μαθήματα αυτά έπωφελείται πολύ γρήγορα ο Τζόνυ και δείχνει ένα εξαιρετικόν ενδιαφέρον για το χρήμα και γιό, ότι μπορεί νάχη κάποια ύλική αξία και προσπαθεί, παιδάκι ακόμα, να κερδίσει μόνος του στην άρχη μερικές δεκάρες και ύστερα λίγα δολάρια. Όταν ο πατέρας του τον παίρνει μαζί του στην αγορά της μεγάλης γεωνικκής πόλεως, ο μικρός Ροκφέλλερ αγοράζει για λογαριασμό του με τα χρήματα που έκέρδισε σπίτι του, πουλώντας τις θρυβίδες του, διάφορα είδη φαντασιών, τα οποία μεταφέρει στο Ριτσφόρ για να τα μεταπουλήσει με κέρδος. Ο πατέρας ενθαρρύνει τις εμπορικές διαδόσεις του πρωτοτόκου του και θααίζει σ' αυτόν πολλές ελπίδες για το μέλλον.

Ο Τζών Δ. Ροκφέλλερ ήταν δεκατεσσάρων χρονών όταν η οικογένειά του έπληξε να κατοικήσει στο Κληθέλαντ της Πολιτείας του Όχιο. Τα δυο αδέρφια που έως τότε δεν μπορούσαν να φοιτήσουν παρά στο σχολείο του χωριού του, όπου στοιχειωδώς μόλις είχαν μορφωθεί, είχαν τώρα την ευκαιρία να παρακολουθήσουν τα μαθήματα μιάς Έμπορικής Σχολής, η οποία την εποχήν εκείνη μπορούσε να θεωρηθεί ανώτερη. Είχαν την ευκαιρία να τελειοποιηθούν εκεί στην ανάγνωση, στην γραφή, στην αριθμητική και εξιδάχθησαν την διπλογραφία και τα πρώτα έμπορικά μαθήματα.

Σὲ ἡλικία 16 χρόνων ὁ Τζὼν ἐγκαταλείπει πιά τίς θεωρητικές μελέτες γιά ν' ἀντιμετωπίζῃ τήν ζωή σ' ὅλην τήν τράχητά. Προσελήφθη γιά πρώτη φορά τόν Σεπτέμβριο οἱ 1855 ὡς μαθητευόμενος στό παραγγελιοδοχικό γραφεῖο Χέιττι. Τοῦτέ, μὲ 4 δολλάρια τήν ἐβδομάδα. Ἐπέσurreν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τήν προσοχή τῶν προϊσταμένων του μὲ τήν ἐργασιακότητα καί τήν εὐφυία καί ὕστερα ἀπὸ 15 μῆνες μόλις, ὅταν ἐκένωθη μιά θέσις βοηθοῦ λογιστοῦ, τὴν προσέφεραν στὸν νεαρό Ροκφέλλερ, ποῦ ἦταν τότε μόλις 18 χρόνων. Ἐπῆρνε τώρα 40 δολλάρια τὸν μῆνα, ποῦ τότε ἦσαν ἀρκετά ὄχι μόνο γιά τίς μικροδασκεδάσεις τῆς Κυριακῆς, ἀλλὰ καί γιά ν' ἀποταμιεῖν μερικά δολλάρια τήν ἐβδομάδα. Ἐπῆρσαν ἔτσι ἕνας χρόνος. Ὁ νέος πρέφει πάντα πιστοί τὸν Θεό, ἀλλὰ καί πεποιθῆναι στὸν ἑαυτὸ του. Βλέπει τὴν κερδίζουσιν οἱ παροικισμένοι του κι' ἀρχίζει ν' ἀντιλαμβάνεται τὴν ἀξία του ἐμπορεύματος αὐτοῦ, ποῦ λέγεται «ἐργασία» καί κυρίως τὴν ἀξία τῆς δικῆς του ἐργασίας. Ξέρει πὼς ὁ προκάτοχός του, ποῦ ἦταν θείατα ἕνας ἀνθρώπος ἡλικιωμένος καί πεπειραμένος, ἔπαιρνε δύο χιλιάδες δολλάρια τὸν χρόνο. Σ' αὐτὸν, συνεπῶς, ἔπρεπε νὰ δώσουν τοῦλάχιστον τὰ μισὰ καί ὅμως δὲν τοῦ ἔδιναν παρά μόνο τὸ τέτατον. Ἀποφάσισε λοιπὸν νὰ κάμῃ τὰ παράπονά του στοὺς προϊσταμένους του, στὴν ἀρχὴ μὲ πολλὴν λεπτότητα, κατόπιν...μὲ λιγώτερη. Ζητώντας τὴν ἀξεία ποῦ ἔδικαυτο νὰ περιμῆνῃ. Ἀλλὰ ἐκεῖνοι ἔκαναν τὸν κοῦφὸ. Καί τότε σκέφθηκε γιά πρώτη φορά ὁ Τζὼν ὅτι ἂν ἤθελε νὰ ἐπιτύχῃ στὴ ζωὴ του, ἔπρεπε νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ ὑπάλληλος καί νὰ ἐργασθῇ γιά λογαριασμὸν τοῦ, νιατὶ ἕνας ὑπάλληλος, ὅσο καλὸ μισθὸ κι' ἂν παίρνῃ, δὲν εἶναι δυνατὸν ποτέ του νὰ γίνῃ πλοῦσιος...

Ναι, αλλά πώς θα τα έβγαζε πέρα ; Ήταν μόλις 19 χρόνων. Έβγαζε, βέβαια, μερικά δολάρια κατά μέρος, δεν ήταν όμως αρκετά ώστε να του επιτρέψουν να κάνει μ' αυτά ένα ευόριο, πού να το αφήρ σημαντική κέρδος. Πού να βοη λοιπόν τή φανακρία κεφάλαια γιά τή δουλειά του ; Άπευθύνθηκε πρὸς

Ο Τζών Ροκφέλλερ

*Επισημάνσεις της ακριβοῦς τοποθεσίας ὅπου θὰ ἀνοιχθῇ ἓνα πηγάδι πετρελαίου
36 - Α. Ο. Δ. Ο.

A black and white photograph of a woman operating a large industrial machine, likely a typewriter or adding machine. She is wearing a dark cap and a high-collared jacket. The machine has several boxes or components labeled with numbers and text, including "073", "11553", and "REPAIR".

38 - A. O. A. O.

γάζονται φανερά
'χστερ' από λίγο όμως, ο

Ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἀνθρώπου ποὺ συνέλαβε τὴν ἰδέα τῆς δημιουργίας τοῦ τράστ, τοῦ ἀνθρώπου ποὺ συνετάραξε ἐπὶ χρόνια τὸν κόσμον ὁλόκληρον, ἐξαφανίζεται τώρα σχεδὸν ἐντελῶς. Ὁ Τζὼν Ροκφέλλερ πλησιάζει τὰ ἐνενήντα τοῦ χρόνιου. Ἡ φυσιο-

της του δράσεως δεν μπορούσε ν' άρνηθή την προσωπικότη
Α. Ο. Δ. Ο. —

福壽甯康

人欲燒膏處當備光明世界欲佳光明者請用新製李行燈廠真正美享
行油以此小燈點此佳油光明雖無異白晝計加滿一燈幾十點鐘一大省油無此
燈既可放在桌上亦可常手執又可作燈籠其令人喜用遠此燈乃本行是格數名家詳
考妙法所有龍頭燈心便燒極香燒時均可將燈油點淨亦無氣味
此燈雖比冒煙無光之洋鐵手執燈實道記得家中既用此燈則人眼目一清男女俱便加
添夜作不覺眼倦而得之利必定更多倘若家有小孩讀書燈光越好越有興味誰不願
小致請書上進道記得燈有時幫助之功此言實有道理請勿以為弄異又有人賣
燈罩打破燈心無配此不足慮因美享本行各埠皆有設時此燈燈枝發各處也實
至於此燈空價由鋪戶出賣每盞連燈罩心
乾淨乃有極好之光明每個小盞不可令其積塵龍頭有蓋可開以便倒淨小盞用久
以後將龍頭用開水洗一下此燈小心用之可歷久不壞其燈之平略去而但此燈用
時若覺有氣味或冒烟即可知乃初將之油或冒煙而然則此燈太香者其害實因
眼奇得燒膏處備之火價值於不和不覺中而倘若鋪家出賣要價過於定價請用
華字信告知各處美享行或請來行面議本行主權所放也至於燈罩燈心在
於後

零配燈心價目

每盞一個
心每條

Ἡ πρώτη διαφημιστική «ἀφίσσα», τὴν ὁποῖαν «ἐλάνσαρε» ὁ Ροκφέλλερ
στὴν Κίνα, γιὰ τὴν διάδοσι τῆς λάμπας τοῦ πετρελαίου.

ΤΟ ΤΡΑΣΤ ΤΗΣ ΑΓΑΘΟΕΡΓΙΑΣ

‘Ο Τζων Ροκφέλλερ, στα γραπτά του, έβλεπε ως σκοπό της ζωής του, την αγαθοεργία. ‘Από το 1890 άρχισε να όργανώνει ένα σωρό φιλανθρωπικά ιδρύματα. Και προτίτερα όλων άκόμα — αυτό όφείλουν να το αναγνωρίσουν οι αντίπαλοί του — είχε πάντα το χέρι του άνοιχτό για κάθε φιλανθρωπικό έργο. ‘Ο άνθρωπος που στην κοινή του έπιδραση όλες τις ώρες της σχολής του συναίσταται, σαν καλός Χριστιανός, χρήματα για την θρησκευτική κοινότητα των Βαπτιστών στην οποία έμικε, έγινε ο μεγαλύτερος φιλάνθρωπος του κόσμου όταν έγινε συγχρόνως και ο πλουσιότερος.

Ήταν άρα ένας από καθαρό αίσθημα φιλανθρωπίας, από άληθινή έλλογική αγάπη για τους ανθρώπους που έγκανίνασεν αυτή την τακτική της αγαθοεργίας, ή ήταν, όπως λέει ο βίος, γιατί «το πνεύμα των δωρεών βασιλεύει στην καρδιά του»; ‘Η μήπως ήταν γιατί αισθάνεται την υποχρέωση ν’ άφήσει μερικά από τα εκατομμύρια που έθησαύρισε σε φιλανθρωπικά ιδρύματα, ούτως ώστε να κατενύγη κάπως η δυσανεμία εκείνων που δεν έχουν τίποτε σ’ αυτό τον κόσμο και που δεν μπορούν να βλέπουν παρά με μάτι φθονερό την ευζωία και την καλοπέρασι των Κριστιάν της ‘Αμερικής; Πάντως ένα είναι βέβαιο. Πώς ο Ροκφέλλερ ούτε σ’ αυτό το επίπεδο της φιλανθρωπικής του δράσεως δεν μπορούσε ν’ άρηθθί την προσωπικότητά του.

Α. Ο. Δ. Ο. —

θηκε την αποκαλύψει του έγκλημάτος της δεν θρήκε να πη παρὰ μόνον ότι ήταν προτιμώτερο να θάψουν το πτώμα του παιδιού της «για να μην έχουν μπλεξίματα».

ΕΠΝΙΓΗΚΕ ΖΩΝΤΑΝΗ Ή Η ΝΕΚΡΗ ;

Η φοβερή δράκαινα ισχυρίσθηκε στην αρχή ότι έρριξε την κόρη της ζωντανή στη στέρνα, αργότερα όμως, στην πέμπτη εξέτασή της, έδήλωσε ότι την είχε σκοτώσει με ένα φυάρι, ύστερα από μια συζήτηση. Σ υ ζ ή τ η σ ι μ' ένα κοριτσάκι δικτά χρόνων' τι ειρωνεία !

Πρόεδρος (στην κατηγορουμένη) : Στην ανάκρισι είπες ότι έρριξες ζωντανή την κόρη σου μέσα στην στέρνα και ότι ύστερα την άκουσες να κλαίη και να ξεφωνίζει. Έπρόσθετες, μάλιστα, ότι τα κλώσματα της κόρης σου σου είχαν προξενήσει κάποια εντύπωση, μάλιστα ότι σκέπασες μ' ύλα ταύτα τη στέρνα με την πλάκα της των πενήντα κιλών και ότι έφυγες για να μην άκουες τις ένοχλητικές φωνές...

Η χήρα Ντικροζέ : Τό είπα αυτό, γιατί νόμιζα πως έτσι ελάφρωνα κάπως τη θέση μου...

Ο πρόεδρος : Μια γυναίκα ίκανή να ισχυρισθί ότι έπνιξε ζωντανό το παιδί της, είναι ίκανή και να τό έχη κάμει αυτό ! Ο άνακριτής σου είπε ότι θα ήταν λιγώτερο θάρρ το έγκλημά σου εν είχες σκοτώσει το παιδί σου πριν τό ρίξης στη στέρνα. Καί ίσως αυτό σ' έκανε να μεταβάλης κατόπιν την αρχική σου κατάθεση.

Η δράκαινα ξεσπά σε ζωηρότατες διαμαρτυρίες, με μια φωνή που μοιάζει με γαύγισμα :

— «Ε, λοιπόν, να πως γίνηκε τό κακό, κύριε Πρόεδρε. Είχα μια συζήτηση με τό...κοριτσάκι. Τής έδωκα από τη φούρκα μου δυό φτωχίες και ύστερα...δέν έβρω. Πονούσε τό κεφάλι μου.

Πρόεδρος : Δέν υπήρχε κανένα ίχνος αίματος στο φυάρι ! Οί κύριοι ένορκοι που ζέρουν πως είσαι μια ψεύτρα, θα καταλάβουν πού θρίσκειται ή αλήθεια !

Και ένα άλλο πρόβλημα όμως τίθεται στους ένόρκους : Θά ύπαχρεωθούν επίσης να εξακριβώσουν αν δέν έχουν να κάμουν με μια τρελλή. Θά τό ήγουντο ίσως αυτό. Αλλά οί ίατροδικασταί εδήλωσαν ήδη ότι ή δράκαινα είναι διανοητικώς εν πλήρει τάξει.

Μετά τό έγκλημά της, κατά τους τέσσερις μήνες που άκολούθησαν, ή χήρα Ντικροζέ σκέφθηκε να παντρευθί. Ζούσε άμέριμνη και εύτυχισμένη.

Πρόεδρος (στην κατηγορουμένη) : Έγραφες τρυφερά στον μνηστήρα σου.

Και έγραφες επίσης στην άδελφή Θηρεσία :

«Χαράζω τις γραμμές αυτές, ενώ οί δύο μου κορούλες κ ο ι μούνται». Κ α ι π ρά γματι αυτό συνέβαινε. Μόνο που ή μιά από τις δυό κόρες σου, ή Μαρία - Λουίζα δέν κοιμόταν στο κρεβάτι της, αλλά μέσα στη στέρνα και για πάντα...

Ένα ρίγος φρίκης διαπερνά τους άκροατάς.

Πρόεδρος : Σοϋ έμεινε ένα φόρεμα της δυστυχισμένης Μαρίας - Λουίζας.

Και είχες την άναλγησία τό φόρεμα αυτό να τό χάρισης σε μια άνεψιά σου που της άρεσε, να μασκαρώνεται την αποκρηά !

Σέ δαυτά, τό μόνο που βρίσκει ή δράκαινα ν' άπαντήσει είναι τό έξης :

— Αποτό την έποχή του θανάτου του άνδρός

μου, ύποφέρω από πονοκεφάλους.

Ούτε μια λέξη για την καϋμενούλα τη Μαρία - Λουίζα, που ένα μονάχα πλάσμα την αγάπησε, όσο ζούσε : ή άδελφή Θηρεσία.

Μεταξύ των μαρτύρων που παρελαύνουν τώρα ένώπιον των δικαστών, δέν συγκαταλέγεται ή άδελφή Θηρεσία. Τό φοβερό δράμα την έχει τόσο συγκλονήσει, ώστε δέν θρήκε την δύναμι να έμφανισθί στο δικαστήριο.

ΦΡΙΚΙΑΣΤΙΚΕΣ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ

Δικασταί και άκροαταί άκούουν με μεγάλη προσοχή τόν άστυνόμο Κίλεσι, στον όποιον έξωμολογήθη τό έγκλημά της ή μέγαιρα και ύστερα τόν νεαρό Ζοζέφ Ντεπρά που άνεκάλυψε τό σώμα της παιδούλας.

Ντεπρά : «Όταν άνήγγειλα στην χήρα Ντικροζέ ότι είχε άνακαλυφθί ένα πτώμα στην στέρνα, έθγαλε μερικά «ώ ! «ώ !» και ύστερα μās έπρόσφερε να πιούμε κρασί με μένα και στον πατέρα μου.

Ο είσαγγελεύς Γκετά ζητεί άτάραχος να έπιωλήθί ή ποινη τό θανάτου στην χήρα Ντικροζέ.

— Ποίος, λοιπόν, λέει, αξίζει την ποινη τό θανάτου περισσότερο από την άπάνθρωπη αυτή μητέρα, ή όποια, όμως, δυστυχώς, δέν θ' άνέθι στο ίκρίωμα, αφού ή ποινη της άγχόνης εξακολουθεί να μην επιβάλλεται στις γυναίκες.

Ο δικηγόρος Βαλάνσιο, μιά δόξα της Λυών για τας ποινικές ύποθέσεις, άγορεύει επί δύο ώρες περίπου, προσπαθώντας ν' άποδείξει ότι ή χήρα Ντικροζέ δέν διέπραξε τό έγκλημά της, εκ προμελέτης. Μετά την άγόρευσί του, ή συνεδρίασις κηρύσσεται περαιωμένη.

Η ΑΠΟΦΑΣΙΣ

Οί ένορκοι άποσύρονται. Η σύσκεψίς τους διαρκεί λίγο. Και όταν επανέρχονται στην αίθουσα, άπαντούν καταφατικώς στα δύο έρωτήματα που τους υπεβλήθησαν : ή χήρα Ντικροζέ έφόνευσε με την θέλησί της και εκ προμελέτης. Κατόπιν αυτού, ή χήρα Ντικροζέ καταδικάζεται εις θάνατον.

Ένας μακρός ψήυρος έπιδοκιμασίας ύποδέχεται στην αίθουσα την άπόφασί αυτή, ενώ ή Λουίζα Ντικροζέ εξακολουθεί να κρατά σκεπασμένο τό πρόσωπό της με τό μαντήλι της.

Οί διάδρομοι και τά περίεργα του δικαστηρίου καταλαμβάνονται από έκατοντάδες περιέργων. Οί χωροφύλακες με δυσκολία επιβάλλουν την τάξιν. Παρ' όλες τις προσπάθειές τους όμως ή κραυγή «θάνατος» ! «θάνατος» ! συνοδεύουν τό άμάξι που οδηγεί την κατάδικον στην φυλακή του «Αγίου Ιωσήφ» για πολλή ώρα.

Η ΑΔΕΛΦΕΣ ΠΑΠΕΝ ΚΑΙ ΤΟ ΑΠΟΤΡΟΠΑΙΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΤΟΥΣ

Ένα από τά συνταρακτικώτερα έγκλήματα των τελευταίων έτών ήταν άσφαλώς τό έγκλημα που διέπραξαν ή άδελφές Παπέν. Η δύο αυτές άδελφές ήταν υπηρέτριες και έσκότωσαν με πρωτοφανή άγριότητα την κυρία Λανσελέν, γυναίκα δικηγόρου του Μάν, στο σπίτι της όποιας ύπηρετούσαν, καθώς και την κόρη της Γενεβιέθ. Αφού εξερριζώσαν τά-μάτια των δύο δυστυχών γυναικών, ή άδελφές Παπέν, τις άποτελείωσαν μ' ένα τενεκεδένιο δοχείο, μ' ένα σφυρί και μ' ένα μαχαίρι της κουζίνας.

Η ΔΙΚΗ

Όταν ή δύο φόνισσες μπήκαν στην αίθουσα του δικαστηρίου, όλο τό άκροατήριο έδοκίμασε μιάν έκπληξι. Η άδελφές Παπέν δέν ήταν δύο τερατόμορφες άγριογυναίκες, όπως τις έφαντάζοντο οί περισσότεροι. Ήσαν δύο άσθενικές γυναίκες που μπήκαν στην αίθουσα τρομαγμένες, άλαφιασμένες, ύπακούοντας ίσως στις οδηγίες των δικηγόρων τους, ταπεινές, πειθήνιες, όπως θά ήταν και άπέναντι των κυριών των, έως την ήμέρα που τις κατέσφαξαν.

Θά έλεγε κανείς, βλέποντας τό ύφος τους, ότι ή δύο αυτές υπηρέτριες δέν βρίσκονται σε αίθουσα δικαστηρίου, αλλά σε μεσιτικό γραφείο, περιμένοντας να θροϋν κάποια θέσι. Μόλις άκούγεται ή φωνή τους όταν, σε σχετική έρώτησι του προέδρου δηλώνουν τά δνόματά τους και την ήλικία τους : 28 και 22 έτών. Η μία δηλώνει ως έπάγγελμα «μεγαρίσσια» και ή άλλη : «καμαριέρα». Και δέν άνατριχιάζουν μεν αυτές, ή φόνισσες, άνατριχιάζει όμως τό άκροατήριο, όταν ο γραμματέυς διαβάσει τό κατηγορητήριο. Καί έχει δίκαιο ν' άνατριχιάζι.

— Τά κρανία των δύο θυμάτων είχαν σχεδόν πολτοποιηθί. Τά δύο μάτια της Κας Λανσελέν ξερριζώθηκαν. Αλλά και της διδος Λανσελέν είχε χυθί έπίσης τό ένα μάτι, τό όποιον θρέθηκε σε κάποιο σκαλοπάτι.

Ακούοντας τις άνατριχιαστικές αυτές λεπτομέρειες, τό άκροατήριο καταλαβαίνει για ποιά λόγο δέν θέλησε να παρασταθί άυτοπροσώπως στο δικαστήριο ο κ. Λανσελέν, σύζυγος και πατέρας των δύο θυμάτων και γιατί άντεπροσώπευθηκεν από τόν δικηγόρο του.

Αδιάφορες για ό,τι γίνεται γύρω τους, ή άδελφές Παπέν ή μεγάλη τυλιγμένη σ' ένα μακρύ γκριζό επανωφόρι και ή μικρότερη, ντυμένη στα όλόμυρα, έχουν κατά τόν ίδιο τρόπο

τραθηγμένα προς τά πίσω τά μαλλιά τους, έχουν τά ίδια μι-σόκλειστα μάτια και ίδιο χρώμα έπιδερμίδος : σταχτί.

Όταν τελειώσε ή άνάγνωσις του κατηγορητηρίου, φανήκαν σάν...νά είχαν άποκοιμηθί. Ο πρόεδρος τις έκάλεσε να σηκωθύν και ν' άπαντήσουν «επί της ουσίας της ύποθέσεως». Αυτές για μια στιγμή έδειξαν κάποια νευρικότητα, άλλ' άμέσως ύστερα ξαναπήραν την ίδια στάσι, την γεμάτη έγκαρτέρησι και άδιαφορία.

Με μια άλλη κίνησι του κεφαλιού άπαντα ως επί τό πλείστον ή μια από τις φόνισσες, ή Χρηστίνα, στις έρωτήσεις που της άπευθύνονται. Έως τά δεκαπέντε της χρόνια έμεινε σε ένα όρφανοτροφείο, γιατί ή άδελφές Παπέν, μολονότι οί γονείς τους ζούν, άνετράφησαν σάν όρφανές. Η μητέρα τους δέν ενδιαφέρθηκε γι' αυτές παρ' μόνον όταν μπήκαν σε υπίτι ως υπηρέτριες και μπορούσε να παίρνη τούς μισθούς τους.

Η Χρηστίνα, πριν έργασθί μαζί με την άδελφή της Λέα στο σπίτι του Λανσελέν, είχαν έργασθί σε διάφορα άλλα σπίτια, όπου τό μόνο ελάττωμα που της εύρισκαν ήταν ο κακός της χαρακτήρας. Στο Λανσελέν ήταν ένθουσιασμένη που είχε προσληφθί μαζί της και ή Λέα.

Πρόεδρος : Πράγματι, πρέπει να ληφθί υπό σημείωσιν, ότι σ' ένώνει ένας πολύ τρυφερός-δεσμός με την άδελφή σου. Έξασκείς επ' αυτής μεγάλην έπιρροή.

Η άδελφές Παπέν είχαν πολύ ικανοποιητική άμοιβή στο σπίτι του Λανσελέν. Εκτός από τό μισθό τους, έπαιρναν και πολλά φιλοδωρήματα, γιατί τό ζεύγος Λανσελέν έδινε συχνά τσάγια και δεξιώσεις.

Πρόεδρος : Από τούς μισθούς σου και από τά φιλοδωρήματα που έπαιρνες, είχες άποταμιεύσει 23.000 φράγκα. Έ, αυτό είναι ένα ποσόν που δέν τόχουνε όλοι.

ΕΓΚΛΗΜΑ ΔΙΧΩΣ ΑΙΤΙΑ

Και τώρα, του κακού ο πρόεδρος προσπαθεί να πείση την Χρηστίνα να φανέρωσθ τά αίτια που έσπρωξαν αυτήν καθώς και την άδελφή της, να κάνουν τό φοβερό αυτό έγκλημα. Διαπιστώνει ότι οί Λανσελέν ήσαν άφεντικά πρώτης τάξεως. Δέν έφέροντο στις υπηρέτριές τους με καμμία έπαρσι, με καμμία άλαζωνεία.

Πρόεδρος : Είχες κανένα λόγο κρυφό, μυστικό να μισήσ την Κ Λανσελέν και την κόρη της ; Μήπως είχες κανένα παράπονο έναντίον τους που δε θέλησες να τό πής έως τώρα ; Η Χρηστίνα άπαντα καθαρά και κατηγορηματικά : «Οχι.

ΚΥΝΙΚΕΣ ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ

Φαίνεται ότι ή πρώτη αυτή όμολογία έδωσε ένα αίσθημα άυτοπεποιθήσεως στην Χρηστίνα. Τα θαραδιά της έλέφαρα άνασηκώνονται, φανερώνοντας δυό φωτεινά μάτια με θλέμμα κυκλικό. Άναγνωρίζει ότι είπε ψέματα στην άνάκρισι όταν έθεώρισε ότι αν έσκότωσε την κυρία της, τό έκαμε αυτό γιατί ή κυρία της πρώτη της είχαν έπιτεθί.

Χρηστίνα Παπέν : Δέν μου είπε τίποτε, ούτε μου έπέτεθηκε έγώ της έπιτεθήκα.

Έχτύπησε την κυρία της μ' ένα τενεκεδένιο δογ... που είχε θάρος μεγαλύτερο του ένός κιλού. Όταν ή Κα...λέν έπεσε κάτω, ή Χρηστίνα έφώναξε στην άδελφή της :

— Βγάλ' της τά μάτια !

Και ο πρόεδρος συνεχίζει :

— Η άδελφή σου σε ύπήκουσε, όπως σε ύπήκουσε πάντα. Άποτελείωσε την Κ Λανσελέν, χτυπώντας με δύναμι τό κεφάλι της στο πάτωμα. Καί θάζοντας τά χέρια της στις κόγχες της δυστυχισμένης, της έθγαλε τά μάτια.

Μα και ή Χρηστίνα έθγαλε ένα μάτι της διδος Λανσελέν, όταν αυτή έτρεξε για να σώση τη μητέρα της.

Πρόεδρος : Τό μάτι της κακόμοιρης κοπέλλας θρέθηκε σε μια έσφιγδα της σκάλας και στα μαλλιά της ένα δόντι ξερριζωμένο. (Αίσθησις στην αίθουσα).

Αλλά και ή Λέα Παπέν δέν είναι περισσότερο όμιλητική από την άδελφή της.

Με μια φωνή δυνατή όμολογεί με τό ύφος, με τό όποιον θά έλεγε την άπλουστερη φράσι :

— Ξερριζώσα τά μάτια της Κας Λανσελέν. Καί μαχαίρσα την διδα Λανσελέν.

Ο Πρόεδρος έξηγεί τότε στους ένόρκους ότι τις μαχαίριές τις κατέφερε ή Λέα Παπέν στα πόδια της διδος Λανσελέν μετά τόν θάνατο του θυμάτος της' και ότι, συνεπώς, σύμφωνα με τό γράμμα του νόμου, δέν είναι ένοχος παρ' μόνο για τόν φόνο της Κας Λανσελέν.

Ετσι μόνον ή Χρηστίνα κινδυνεύει να καταδικασθί εις θάνατον, γιατί αυτή διέπραξε δύο φόνους, «συνακολουθούς», όπως λένε εις την δικαστική γλώσσα.

ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ

Όλοι οί μάρτυρες οί όποιοι παρελαύνουν πρό των δικαστών μιλούν για την φρίκη του φοβερού έγκλημάτος και για την ψυχραιμία των δύο όπηρετριών ή όποιες, μετά τό έγκλημα, ήσαν άπεσούρησαν στα δαμάτιά τους. Οί μάρτυρες είναι οί άστυνόμοι και οί χωροφύλακες, τούς όποιους έσπευσε να ζητήσ κ. Λανσελέν, όταν στις έπίτά τό θράδυ, γυρίζοντας στο σπίτι του, για να πάρη την γυναίκα του και την κόρη του να πάνε στον γαμβρό του, όπου ήταν καλεσμένοι σε γεύμα, είδε ότι ή πόρτα του δωματίου τους ήταν κλεισμένη από μέσα.

Κατά την διάρκεια των μαρτυρικών αυτών καταθέσεων, καθώς και της καταθέσεως του ένοχου, ατροδικαστ ο υ, φέρνουν και τοποθετούν μπρος στους δικαστές τ α πειστήρια τ ο υ έγκλημάτος: τό αίματόστικο δοχείο, τό σφυρί και τό μαχαίρι.

Την εξέτασι των πειστηρίων άκολουθούν ή καταθέσεις των γυναικών π ο υ κρατούνται στις φυλάκες με τις δυό φόνισσες. Πρώτη εμφανίζεται μια λεπτοκαμωμένη, όλόξανθη φυλακισμένη, ή όποια καταθέτει ό τ ι μιά νύκτα, ή Χρηστίνα Παπέν κατελήφθη από μια έξαιρετικά ζωηρή νευρική κρίσι, κατά την όποιαν άνέφερε όλες τις λεπτομέρειες του έγκλημάτος της.

Καταθέτει και μια άλλη γυναίκα, αλλά και από αυτής την κατάθεσι δέν βγαίνει τίποτε τό καθαρό και τό ουσιαστικό.

Μόνον εάν ή Χρηστίνα και ή Λέα ήσαν τρελλές, θά είχαν μια έλπίδα να άθωωθούν. Αλλά δυστυχώς γι' αυτές φαίνεται πως δέν είναι. Οί έμπειρογνώμονες δηλώνουν ότι τό έγκλημα τους είναι άποτέλεσμα όργης.

Πρόεδρος (προς την Χρηστίνα) : Κατά την άνάκρισι, ήπειλήσες να θγάλης τά μάτια του άνακριτού, της θαυμασίας συνήγору σου και των φυλάκων. Οί ψυχίατροι λένε ότι όλ' αυτά είναι ύποκρισις.

Η Χρηστίνα δέν διαμαρτύρεται. Ύστερα από τά λόγια αυτά του προέδρου ήταν φυσικό ή καταθέσει των φρενολόγων να μη προξενήσουν μεγάλη περιέργεια.

Ιατρός Σουτσενμπέργκερ (ο όποιος υπέγραψε με δυό άλλους ίατρούς την έκθεσι για την διανοητική κατάστασι της Χρηστίνας και της Λέας) : Για να θεωρήσωμε τρελλές τις άδελφές Παπέν, θά έπρεπε να δεχθούμε ότι έτρελλάθηκαν και ή δυό συγχρόνως, την ίδια μέρα δηλαδή και τό ίδιο δευτερόλεπτο. Αλλά τέτοιο πράγμα δέν έχει ξανακουσθί.

Η κατηγορούμενες άκούει με φανερή προσοχή τόν φρενολόγο.

Με τό ίδιο πνεύμα καταθέτουν και οί δύο άλλοι ίατροί. Στα κάπως παράξενα φαινόματα της Χρηστίνας και της Λέας Παπέν δέν παραδέχονται ότι ύπάρχει τίποτε τό παθολογικό.

Την γνώμη αυτή των ίατρών της κατηγορίας άντικρούει ο ίατρός της ύπερασπίσεως κ. Λόγκρ.

Ιατρός Λόγκρ : Τό έγκλημα που διέπραξαν ή δυό άδελφές είναι τόσο σπάνιο, ώστε δέν μπορεί να θεωρηθί φυσικό λογική ή κατάστασίς τους. Αφού έσκότωσαν τά θυμάτά τους, ή δυό άδελφές έρίχθηκαν επάνω τους. Αυτό είναι φανερό έκδήλωση έπιληψίας.

Ο ίατρός Λόγκρ προσθέτει ότι για να φωτισθί τελείως τό δικαστήριο και να μην περιπέσθ σε πλάνη, θά έπρεπε ή άδελφές Παπέν να ύποβληθούν σε μακρά και συνεχή εξέτασι σε ειδικό ψυχίατρο.

Την άποψι αυτή την ύποστηρίζει και ο συνήγορος των κατηγορουμένων, ο είσαγγελεύς όμως την άπορρίπτει. Κατόπιν άγορεύει ο δικηγόρος του μηνυτού γίνεταί ύστερα ένα μικρό διάλειμμα και τέλος λαμβάνει τον λόγον ο είσαγγελεύς. Τό κατηγορητήριο του προξενεί μεγάλην έντύπωση. Ζητεί τό άνάτομο όριο ποινής για τις δυό κατηγορούμενες, δηλαδή : «θάνατο για την Χρηστίνα Παπέν και ισόβια δεσμά για την Λέα».

Ακολουθούν ή άγορεύσεις των συνήγορων της ύπερασπίσεως και ύστερα από σαράντα λεπτά σύσκεψι, τό δικαστήριο άπαγγέλλει την άπόφασί του : Η Χρηστίνα Παπέν καταδικάζεται εις θάνατον και ή Λέα εις δέκα έτών καταναγκαστικά έργα και εις είκοσι έτών άπαγόρευσι διαμονής σε όρισμένο μέρος.

A. O. Δ. O. — 47

Ο ΑΤΥΧΟΣ ΕΡΩΣ

ΤΗΣ ΛΟΥΠΕ ΒΕΛΕΖ ΚΑΙ ΤΟΥ ΓΚΑΡΥ ΚΟΥΠΕΡ

μους τόσο διαφορετικούς, ώστε μοιραία θα κατέληγαν να συναντηθούν κάποτε. Έκείνη, ένα τρελλοκόριτσο γεμάτο χαρά, που ξεκίνησε από το Μεξικό, για να κατακτήσει την ευτυχία και τη δόξα...

Η ζωή της, έως τότε, δεν ήταν και τόσο ρόδινη... Και όμως δεν είχε πάψει ποτέ από το να σκορπάρ γύρω της τη μουσική του γέλιου και του τραγουδιού της. Ο πατέρας της, ο συνταγματάρχης Βελέζ Βελλαουμπόζ, ήταν ένας αριστοκρατικής καταγωγής «καμπαλλέρο», που είχε παντρευθεί μια περίφημη και ωραιότερη αιδό, την Ντόνα Γκουαταλούπα. Σε κάποια επανάσταση όμως σκοτώθηκε. Και τότε η χήρα του, ολικά καταστρεμμένη, αναγκάστηκε να ξαναγορίσει στην τέχνη της. Αυτή τη φορά όμως, δεν ήταν μόνη. Μαζί της ανέβασε στα σανίδια της σκηνής την μικρή της Λούπε. Κι' έτσι η μέλλουσα γόησσα της οθόνης, άρχισε το στάδιό της με άσημαντα μικρά ρολάκια, με φτώχεια και στερήσεις.

Στην αρχή η Λούπε τραγουδούσε χωρίς μεγάλη επιτυχία. Ύστερα όμως από λίγο άφησε το θέατρο και μετεπήδησε στο καμπαρέ. «Έλ - Λιρίκο» και καθώς είχαν ωραίο στοργικό λαϊκό, λεπτό κομψό σωμάτιο και περίφημες γόμπες, απέσπασε τα θερμά χειροκροτήματα του κοινού. Πολύ γρήγορα όλο το Μεξικό μιλούσε για την «τρελή Λούπε», που με σθεναρά φώτα περνούσε ελαφρώς και καπριτσόζα ανάμεσα από τα διάφορα τραπέζια του καμπαρέ, ξεγυλιστρώοντας σαν φίδι από τα τόσα χέρια που άπλωνόταν να την αρπάξουν, στριφογυρίζοντας διαρκώς μέσα σ' ένα άπαλο θρόισμα των μεταξένιων φορεμάτων της, έως ότου η σάλα φωτιζόταν ξαφνικά και θάμπωναν τα μάτια από την αστραφτερή ομορφιά της.

Μια χορεύτρια, που την μεθούσε ο χορός, που την έβλεπε κανείς να ξεσπά σ' ένα ξαφνικό άργυρο γέλιο, την ώρα που περίμενε να την ιδεί να κλαίει, τέτοια ήταν η Λούπε Βελέζ και τέτοια θα είναι σ' όλη της τη ζωή.

Την τράβηξε κι' αυτήν σαν τόσες άλλες πεταλούδες η λαμπερή φλόγα του Χόλλυγουντ. Με χίλια θάσανα κατόρθωσε να φθάσει εκεί. Προσπάθησε να βρή εργασία, ν' αναδειχθεί, του κάκου. Και φυτοζωούσε στην πόλη των ονείρων, έως την ημέρα που ο Ντούγκας Φαίρμπανξ της έμπιστεύθηκε ένα μεγάλο ρόλο στο «Γκαουσό».

Έτσι γνώρισε την δόξα από την μιαν ημέρα στην άλλη. Γύρισεν ύστερα με τον Ρόντ Λά Ρόκ το «Κοπάδι των Γυπαετών» και επέβληθη πια ως αστέρι πρώτου μεγέθους. Και ύστερα από λίγο, αφού ζωντανέψε την Πάιθα στον «Κρίνο του Προαστίου» και αναγνωρίσθηκε πια απ' όλους το δυνατό της ταλέντο, την διάλεξαν για πρωταγωνίστρια στο «Τραγούδι του Λύκου».

Και τώρα, ως έρθουμε στον Γκάρυ...

Ελάχιτσι στο Χόλλυγουντ, ξέρουν πολλά πράγματα γι' αυτόν. Ένα δύστροπο παιδί, που πρό ολίγων χρόνων έφθασεν εκεί από την μακρινή Μαντάννα και που είχε ένα θυελλώδες ειδύλλιο με την Κλάρα Μπούου — αυτά είναι όλα όσα ήταν γνωστά για τη ζωή του στο Χόλλυγουντ, ως τη στιγμή που συνήνησε την Λούπε Βελέζ.

Αν ρωτούσε άρα γε κανείς τον Γκάρυ, θα ήθελε να μιλήσει για την περιπετειώδη του νεότητα που πέρασε στα άγνοια μένα του θανάτου και για την όποιαν κράτησε πάντα στα βάθη της ψυχής του μια ζωηρή νοσταλγία; Γιατί πριν ξεκινήσει για την κινηματογραφούπολη, ζούσε σ' ένα εξοχικό κτήμα, που ο πατέρας του, ο Κάρολος Κούπερ, δικαστής στη μικρή πόλη της «Ελενας, είχαν εμπιστευθεί στις φροντίδες του. Εργαζόταν εκεί όλη μέρα, μαζί με τους θεριστές και τους βοσκούς του και όταν ένυχταν, καθόταν να ξεκουρασθεί μπροστά στο άναμμένο τζάκι, ανάμεσα στους Ίνδους εργάτες του.

Ήξερε να αϊμαλωτίζει τ' αλογα με τη θηλειά, να πιάνει αετούς, να παίζει κιθάρα και να διαβάσει το μέλλον των ανθρώπων στα χαρτιά.

Δεν ήξερε όμως τίποτ' άλλο στον κόσμο, ούτε είχε άλλως τε και την περιέργεια να μάθη.

Δεν περίμενε τίποτε άλλο απ' τη ζωή.

Μα ο πατέρας του άρχισε ν' ανησυχεί για το μέλλον του. Εύρισκε πως ο Γκάρυ ήταν καιρός πια να γίνει κοινωνικός, να μάθει να μιλά, να φέρεται, να ντύνεται με μια στοιχειώδη φιλομάθεια όπως όλος ο κόσμος, να γίνει επί τέλους άνθρωπος ή μάλλον να γίνει, εάν ήταν δυνατόν, ένας τέλει άνθρωπος, άξιος των προγόνων του.

Έτσι ο Γκάρυ αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την ελεύθερη

και απρόντιστη ζωή που περνούσε έως τότε. Το κακό όμως ήταν ότι δεν τον τραβούσε κανένα επάγγελμα, ότι δεν είχε ιδιαίτερη κλίση σε κανένα, ότι δεν είχε ούτε καν το θάρρος για να παλαίψη στη ζωή.

Άρχισε κάνοντας τον οδηγό στους περιηγητές. Ύστερα τον φωτογράφο. Και αυτό ακριβώς το νέο του επάγγελμα τον έφερε έως τα στούντιο του Χόλλυγουντ, όπου ήλπιζε να ψαρέψει πελατεία. Έ, όταν θρέθηκε πλέον στο Χόλλυγουντ, άλλαξε πάλι επάγγελμα. Έγινε κομπάρσος στα διάφορα φιλμ που εγύριζαν εκεί...

Τον έβλεπε πάντα μ' ένα πικρό χαμόγελο στα χείλη, μ' ένα βλέμμα ειρωνικό...

Ο Γκάρυ νοσταλγούσε τα βουνά του, τους Ίνδους φίλους του, τα ζώα του, όλα όσα είχαν αναγκασθεί να εγκαταλείψει χωρίς καλά - καλά να νοιώσει το γιατί.

Αγάπησε. Αγάπησε μια... δυο φορές, μα η αγάπη του ήταν πάντα άτυχος. Η Κλάρα Μπούου, η τελευταία του αγάπη, δεν μπόρεσε να του μείνει για πολύ καιρό πιστή. Και έτσι κατέληξε ο Κούπερ να μισήσει τις γυναίκες. Δεν ήθελε να του μιλούν πια γι' αυτές... Για να ξεχάσει ρίχθηκε στη δουλειά. Δούλευε έντατικά, ακούραστα... Σιγά - σιγά έγινε διάσημος.

Η γυναίκες αγαπούν την αυστηρή έκφραση που είναι ζωγραφισμένη στο πρόσωπο του Γκάρυ, τον όποιον φαίνεται σαν να θασανίζει κάποιος μυστικός πόνος. Θα ήθελαν όμως να μάθουν ποιαν αγαπάει ο αινιγματικός αυτός γόης. Και φαίνεται πως δεν αγαπά κανένα.

Αυτό είχαν πη και στη Λούπε Βελέζ, όταν τον πρωτογνώρισε. Άλλα και στον Γκάρυ οι διάφοροι «καλοθεληταί» είχαν παραστήσει την Λούπε Βελέζ ως ένα κορίτσι που ήταν έτοιμο ν' αγαπήσει όποιονδήποτε παρουσιαζόταν στα μάτια του.

Όπως οδήγησε άρχισε το γύρισμα της ταινίας τους. Το «Τραγούδι του Λύκου» ήταν μια όμορφη ερωτική ιστορία, που σε λιγάκι θα την ζούσαν και οι ίδιοι. Εκείνη έβλεπε τον Γκάρυ σαν ένα ρωμαλέο έφηβο, που ζούσε ολομόναχος μέσα στην άγρια ομορφιά της φύσεως και εκείνος έβλεπε την Λούπε — έτσι όπως θα την έβλεπε πια πάντα — σαν μια λεπτή, παράξενη και αινιγματική Μεξικανή. Η ήρωας του έργου, ένα πλούσιο και πολύ χαϊδεμένο κορίτσι, ήθελε ν' ακολουθήσει τον ωραίο τυχοδιώκτη στα βουνά όπου ζούσε.

Αυτός, άλλως τε, ήταν και ο ζωηρός ενδόμυχος πόθος του Γκάρυ, όταν σε λίγη πίστωση στα δίχτυα του μικρού παιδιού της «Αφροδίτης».

Ενώ γύριζαν ακόμη την ταινία τους, αυτός σκεπτόταν:

— Αυτή η γυναίκα, άρα γε, θα δεχόταν και στην πραγματικότητα να μ' ακολουθήσει στα βουνά; Θα μπορούσε να πάρει το ρόλο της σ' ασεβάρ, να υποκατασταθεί πραγματικά στην ήρωίδα την οποία τόσο τέλεια εν τούτοις εναρμονώνει; Θα ήταν άρα γε, ικανή για μια τέτοια θυσία αυτή η τρελλο-Λούπε, που όλοι οι άνδρες την γλυκοκυττάζουν και που σ' ε-

Η ΛΟΥΠΕ ΒΕΛΕΖ συλλογίζεται το συντριμμένο όνειρό της.

Μια φωτογραφία της Λούπε Βελέζ και του Γκάρυ Κούπερ λίγων καιρών πριν από τον χωρισμό τους.

λους χαμογελά με φιλαρέσκεια; Αυτή που διηγείται σ' όλο τον κόσμο, ότι εκεί κάτω στο Μεξικό, μια μάγισσα της προφήτεως πως θα γινόταν μια μέρα διάσημη και που έβαλε όλα τα δυνάστη της για να μη διαφυσή αυτή η προφητεία; «Όχι! Άδύνατον! Δεν υπάρχει σ' όλο το Χόλλυγουντ γυναίκα πιο κοκέττα από την Λούπε!

— Δεν υπάρχει όμως και καμμία τόσο... τόσο αξιολάτρευτη σαν κι' αυτή, αναγκάζεται να δηλολογήσει σε λίγο ο Γκάρυ, εξακολουθώντας πάντα να την κυττάζει.

— Επ' τεύλους παίρνει την απόφασή του. — Θα ήθελα κάτι να σ' πω... Θα μπορούσα να σ' απασχολήσω ιδιαίτερα λίγη ώρα;...

Η Λούπε χοροπηδά από τη χαρά της. Σκάζει δυο φιλάκια στα μάγουλα εκείνου που της κάνει την ευχάριστη αυτή ερώτηση, στέλνει και με το χέρι της ένα φιλάκι στους κομπάρσους που βρίσκονται παραπέρα και λέει στον Γκάρυ:

— Στους όρισμούς σου, αγόρι μου!

Εκείνος σηκώνεται και η Λούπε κάθεται μια στιγμή στην καρέκλα του και αρχίζει να δαγκώνει με τη λαίμαργιά μικρού παιδιού, ένα μεγάλο μήλο που θυγαίνει τα χείλη της με τους χυμούς του, ενώ συγχρόνως καρφώνει τα μάτια της στα μάτια του Γκάρυ Κούπερ.

Μ' όσα κι' αν λέει, η Λούπε δεν είχε αγαπήσει έως τότε κανένα. Και όμως ενώ δεν είχε καμμία πείρα του έρωτος, ένιωθε τώρα — ω, ήταν θεόρατα γι' αυτό — πως αγαπούσε τον Γκάρυ. Κι' ορκίζεται επάνω στο χυμένο σταυρό που κρέμεται στον λαμό της, πως δεν θ' αγαπήσει ποτέ κανένα άλλον...

— Εκείνος όμως μ' αγαπά; αναρωτιέται κάθε τόσο. Είκοσι φορές την ημέρα κάνει στον εαυτό της αυτή την ερώτηση. Τον βλέπει τόσο ήσυχο, εκείνον, και να κρατά τέτοια απόστασι, ώστε κάθε φορά αναγκάζεται με πόνο ν' απαντήσει «όχι». Και με παράπονο συλλογίζεται:

— Μα γιατί να μη μ' αγαπά;

— Άλλα νά... Τώρα θα της μιλήσει αυτός... Για ποιόν άλλο λόγο της εζήτησε αυτό το ραντεβού;...

Ετοιμάζεται να της μιλήσει. Από τα μάτια του θγαίνουν φλόγες...

— Άλλα, νά... Ένα σφύριγμα ακούγεται: ο σκηνοθέτης τους καλεί να συνεχίσουν το γύρισμα. Επιστρέφουν πάλι μαζί. Κάθε τόσο κυττάζονται σιωπηλά, δεν εμίλησαν όμως.

Της έρχεται η διάθεση να γονατίσει μπροστά στα πόδια του θλιμμένου και σιωπηλού αυτού νέου... Γιατί — κι' αυτό είναι το παράδοξο — η Λούπε, η τόσο εδύση και τόσο φλύαρη, λατρεύει, εν τούτοις, αυτή του τη σιωπή κι' αυτή του τη θλίψη... Χίλιες φορές έως τώρα είχε προσπαθήσει να βρή το κουράγιο να του πη πώς τον αγαπά, μα δεν το κατόρθωσε. Και τώρα πάλι να του πη πώς τον αγαπά και τον κυττάει στα μάτια αναλογίζετο: «Απόψε, χωρίς άλλο, θα του το πω!» Έτσι πια αποφασισμένη. Πρόκειται απόψε να γυρίσουν την ερωτική σκηνή που τελειώνει μ' ένα παρατεταμένο φιλάκι.

Νά τώρα που πλησιάζουν, που σχεδόν μίγνουν τα πρόσωπά τους. Την παίρνει εκείνος στα μπράτσα του μηχανικά, την κυττάει στα μάτια και περιμένει την διαταγή του σκηνοθέτη. Σε λίγο τα χείλη τους ενώνονται... Εκείνη σπαρταρά μέσα στην αγκαλιά του και με τη γλώσσα των ματιών του λέει, ότι δεν

-Α! Και κάτι άλλο ακόμη: Μαζί σας, θα παίξει η Λούπε Βελέζ...

Ο Γκάρυ Κούπερ σήκωσεν αδιάφορα τους ώμους. Το να κάνει τον έρωτευμένο με τη μιὰ θεντέττα, ή με την άλλη, να την αγαπάει και να την φιλά με πάθος... ενώ γυρίζει η ταινία, τί σημασία μπορούσε ναχή γι' αυτόν; Αυτές μάλιστα ή σκηνές του συμβατικού έρωτος, είναι ή πιο ανιαρές, του τόσον θαυμασίου κατά τα άλλα επάγγελματος του ήθοποιου του κινηματογράφου...

Όταν λοιπόν ο διευθυντής της Κινηματογραφικής Έταιρείας, στην όποιαν έπαιζε, ανήγγειλε στον Γκάρυ Κούπερ ότι στο νέο φιλμ που θα εγύριζε θα είχε ως παρτενάρ του την Λούπε Βελέζ, ο νεαρός ήθοποιός έρώτησε μόνο:

— Είναι καλή συνάδελφος;

Αυτό, βλέπετε, μονάχα τον ενδιέφερε για τη δουλειά του.

— Ό! ναι. Είναι λίγο παράξενη... Μα στο θάθος είναι ένα καλό πλάσμα...

Κάθε άλλος στη θέσι του Γκάρυ θα είχε ήδη μορφώσει μια γνώμη για την ωραία αυτή Μεξικανή, που ύστερα από την θριαμβευτική επιτυχία της ταινίας του «Γκαουσό», είχε γίνει ένα από τα πιο λατρευτά είδωλα του Χόλλυγουντ.

Μα ο Γκάρυ ζούσε πάντα παράμερα, στη μοναξιά — γι' αυτό άλλως τε και οι συνάδελφοί του τον είχαν θγάλει «αρκού-εσα»! Δεν ήξερε τίποτε απ' ό,τι συνέβαινε γύρω του, δεν νοιαζόταν για κανένα, κι' έτσι ήταν φυσικόν ν' αγνοή κι' αυτήν άκομα την Λούπε Βελέζ, το νέο λαμπρό αστέρι του κινηματογραφικού στερεώματος.

Όπως οδήγησε, αφού θα έπαιζαν μαζί, έπρεπε να γνωρισθούν... Και λίγο πριν αρχίσουν να γυρίζουν το «Τραγούδι του Λύκου», την νέα ταινία τους, τους παρουσίασαν τον ένα στον άλλο. Έκείνος, αφού της έριξε μια ματιά, γύρισε άλλοο του κεφάλι του, λέγοντας:

— Τι αναιδής ύφος που έχει αυτή η μικρή...

Εκείνη πάλι έκανε μια χαρακτηριστική γκριμάτσα, ψιθυρίζοντας:

— Δεν φαίνεται καθόλου εύθυμος άνθρωπος αυτός ο «μουντζούρης»...

Και άρχισε να σκέπτεται ο καθένας τους πόσον καιρό θα ήταν υποχρεωμένος να υποφέρει την παρουσία του άλλου. Εύτυχως — κι' αυτό κάπως τους παρηγορούσε — το φιλμ δεν θα βαστούσε περισσότερο από ένα μήνα — κατά τις προβλέψεις τους τουλάχιστον...

Δεν μπορούσαν, βλέπετε, να προβλέψουν πως ο έρωτάς τους θα κρατούσε περισσότερο από τρία χρόνια.

Από ποιά είχαν έρθει; Από πολύ μακριά... και από δρό-

...Έθελε την Λούπε σαν μια Μεξικανή...

την ευτυχία της, μοιραίας αγάπης. Οι προηγούμενοι έρωτές του ήταν τόσο άτυχοι !

Είχε δοκιμάσει τέτοιες απογοητεύσεις από τις γυναίκες, που ή δημιουργία τους τον είχε σαγηνεύσει, ώστε αισθανόταν μια απειροπαθή τραγωδία τώρα για την μικρή Μεξικανή, μια τραφερότητα που δεν ήταν ίσως άμοιρη κάποιας ευγνωμοσύνης για την άπειρο λαιμική λατρεία, που του έδειχνε και που φαινόταν να είναι άπολύτως ελκυστική.

Και η Λούπε ; 'Η τρελλή μικρή μας Λούπε ; Ποιος θα μπορούσε ποτέ να δώσει μια πιστή εικόνα της ευτυχίας της ; Το πιο μεγάλο, το πιο όμορφο, το πιο τολμηρό όνειρο της ζωής της είχαν εκπληρωθεί. Βέβαια και ως χορεύτρια στα καμπαρέ του Μεξικού γνώρισε επιτυχίες και ως ηθοποιός του κινηματογράφου έγινε γνωστή και αγαπητή. Αλλά κανένας θρίαμβος δεν μπορούσε να συγκριθεί με αυτόν που την μετέβαλε τώρα, τον θρίαμβο που της έζη- κριζε η κατάκτηση του μεγάλου αυτού γόητος και για τον οποίον θα την φθονούσαν όλες οι σειρήνες του Χόλλυγουντ και άπειρες γυναικείες καρδιές σ' όλο τον κόσμο.

Και ήταν τόσο ευτυχισμένη, μά τόσο ευτυχισμένη η ώρα της Μεξικανής ! 'Αν ήταν στο χέρι της, θα προτιμούσε να τ'αγκαλιάσει όλα και τον κόσμο και τα πλούτη και τη δόξα και να περάσει τη ζωή της σ' αυτή την ήσυχη γωνιά της γης στην αγκαλιά του αγαπημένου της, κυττάζοντάς τον στα μάτια και πίνον- τας από τα χείλη του το νέκταρ της έρωτικής 'Εδέμ. Μά αισθα- νόταν πως δεν είχε το δικαίωμα να θυσιάσει και το μέλλον του αγαπημένου της, να του φράξει για πάντα το δρόμο της Τέχνης, που δρέπει σ' αυτόν τόσες πνευματικές χαρές ένας αληθινός καλλιτέχνης, όπως ήταν ο Γκάρι Κούπερ.

Γι' αυτό αποφάσισε να διακόψει σύντομα την όνειρεμένη εκείνη ζωή και να γυρίσει στο Χόλλυγουντ και στην πραγματι- κότητα. 'Όταν τους είδαν να ξαναγυρίζουν, υπέθεσαν πως επέ- στρεφαν παντρεμένοι και έτρεξαν να τους συγχαρούν.

'Η Λούπε έδειχνε σ' όλους περήφανη την χρυσή θέρα που φορούσε στο χέρι της. Μά όταν κάποιος την είπε «κυρία», ξέ- σπασε σε ακράτητα γέλια.

— Με λέτε «κυρία» γιατί είδατε αυτή τη θέρα ; ρώτησε. Την έβλεπα χθές στο δρόμο που περπατούσαμε. Δεν είναι α- ληθές, Γκάρι ;

τόλμησαν τόσο και- ρό να πούν τα χείλη της.

* Σέ λίγο το Χόλλυ- γουντ μιλούσε για την αγάπη τους. Δεν χω- ριζόντουσαν ούτε σι- γη. Μπροστά σ' όλο τον κόσμο, η Λούπε ριχνόταν στον λαιμό του Γκάρι και τον έ- τραγε στα φιλά, ψι- θυρίζοντάς του συ- χρόνως σ' αυτή τη πιο τρελλά λόγια που της υπηγόρευε η α- γάπη της. 'Εκείνος, γαλήνιος πάντα και σοδαρός, περιωριζό- ταν να χαμογελά.

'Επειτα τους έχα- σαν ξαφνικά για κάμ- ποσες μέρες. Κανένας δεν ήξερε πού είχαν πάει. Είχαν πάει να κρύψουν την ευτυχία τους μακριά από τα ένοχλητικά μάτια των ανθρώπων, σ' ένα μι- κρό εξοχικό σπιτάκι, κοντά στη θάλασσα, που τους νανούριζε με το τραγούδι των κυ- μάτων της και τους δεχόταν κάθε μέρα στη δροσερή της α- γκαλιά. 'Εκεί έζησαν μια ειδυλλιακή ζωή πρωτοτόνων αν- θρώπων, τόσο σύμφωνη με τον χαρακτήρα του Γκάρι, που ο κόσμος και ο θόρυβος της ζωής του ήταν πάν- τα ξένος κι' αποκρου- στικός. 'Ο νέος αυτός που είχε μείνει στο βάθος ένα μεγάλο παιδί, πρώτη φορά δο- κίμαζε στη ζωή του

— Μά εσύ μου είπες πως την κληρονόμησες απ' τη γιαγιά σου, αποκρίθηκε γελώντας εκείνος. Και ρίχθηκαν ο ένας στην αγκαλιά του άλλου. Κανείς ωστόσο δεν μπόρεσε να μάθει αν είχαν πραγματι- κά παντρευθεί. Το μόνο βέβαιο είναι, πως ο Κάρολος Κούπερ έκανε το παν για να χωρίσει τον γιό του απ' αυτή την «τρελ- λή» που απειλούσε να καταστρέψει την καριέρα του Γκάρι, όπως έλεγε.

* Πέρασαν τρία χρόνια ευτυχισμένα. 'Ο Γκάρι γύριζε το ένα φιλμ έπάνω στο άλλο. Για να μη λείψει η Λούπε από κοντά του, αρνήθηκε να υπογράψει ένα περίφημο συμβόλαιο που θα την α- νάγκαζε ν' απομακρυνθεί από το Χόλλυγουντ. Και για να την ε- παρκώσει γι' αυτό, της υποσχέθηκε πως μόλις τελείωνε τους «Δρόμους του 'Αστεως», που γύριζε εκείνο τον καιρό, θα την έπαιρνε να κάνουν ένα μεγάλο ταξίδι. Θα πήγαιναν ίσως στο Μεξικό, που αυτή ποθούσε τόσο να του γνωρίσει, ίσως και στην Ευρώπη, που αυτός ήθελε πολύ να επισκεφθεί.

'Η Λούπε από την ώρα εκείνη, μετρούσε ανυπόμονα την κάθε μέρα που περνούσε.

Και... : Τελείωσαν πιά τα ψέματα. Σέ δυο μέρες θα ξε- κινούσαν. Μά ξαφνα, ένα θράδυ, ο Κούπερ γύρισε στο σπίτι τρέμοντας από τον πυρετό. Τον πήραν αμέσως στο νοσοκομείο. Την άλλη μέρα όμως ο Γκάρι ξέροντας πως τον χρειάζοντο στο στούντιο, σηκώθηκε από το κρεβάτι αρρωστος και πήγε στο στούντιο... 'Εργάστηκε εκεί όλη την ημέρα... Και όταν έ- γυρισε το θράδυ κατάκοπος στο νοσοκομείο, ο γιατρός βρήκε την κατάστασή του τόσο σοβαρή, ώστε ειδοποίησε τους γονείς του να τρέξουν αμέσως να τον δουν «αν ήθελαν να τον προφθα- σουν ζωντανό».

Τον είχαν γεγραμμένο πιά. 'Η δυνατή του κράσις, ωστόσο, ενίκησε ευτυχώς στο τέλος την αρρώστεια. 'Όταν η κατάστα- σίς του καλυτέρευε λίγο, οι γονείς του τον πήραν στην έξοχη, κοντά τους. 'Εκεί, βέβαια, θα γιαιρευόταν πιο γρήγορα πα- ρά στην πόλη. Την Λούπε ούτε γύρισαν να την κυττάξουν οι γέ- ροι... 'Α, πως έκλαιγε η μικρή Μεξικανή, γιατί έπαιρναν μακριά της τον αγαπημένο της...

— Για να μη την πάρουν μαζί τους, θα πή πως δεν ήταν παντρεμένοι ! συνεπέραναν οι άνθρωποι του Χόλλυγουντ. Και άφησαν την Λούπε βυθισμένη στη θλίψη της.

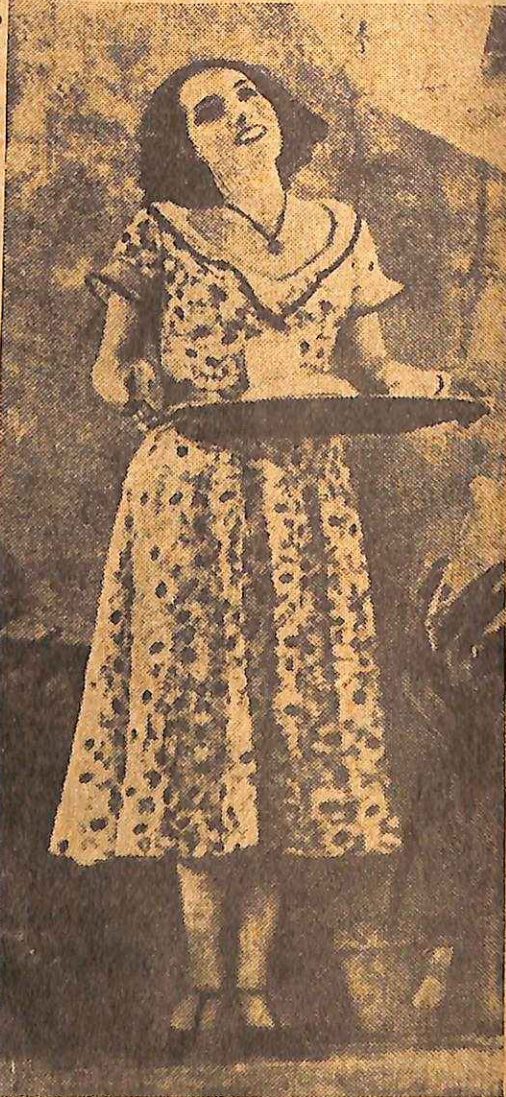
'Ο Γκάρι γιατρεύθηκε, ξαναγύρισε και έζησε πάλι ευτυ- χισμένα μαζί με την αγαπημένη του. 'Η Λούπε όμως τον καιρό που εκείνος έλειπε στην έξοχη, είχαν υπο- γράψει ένα συμβόλαιο που την υπερέβαινε να εργασθεί σε κάποιο μεγάλο μιούζικ-χόλλ της Νέας 'Υόρκης. Και τώρα... το ώραίο εκεί- νο ταξίδι που σχεδιά- ζαν να κάνουν μαζί, έ- σμυβούλεψε τον Γκά- ρι να το επιχειρήσει μόνος του, αφού αυτή δεν μπορούσε να τον ακολουθήσει. Και στο τέλος τον έπεισε.

Γιατί όμως το έκα- νε αυτό η Λούπε ; Φοβόταν μήπως ή παρουσία της του φέ- ρει έμμεσο στο δρό- μο του ; Μήπως τυχόν είχε πάψει να τον αγαπά ; 'Ηθελεν άρα γε να ξαναέρη την έλευθε- ρία της ;

Μυστήριο ! Πού κα- νείς δεν μπόρεσε να ξεδιαλύνει.

— Πήγαινε ! Πήγαι- νε μόνος σου τώρα !... τούλεγε η Λούπε. Θάρθω ίσως αργότε- ρα να σε συναντήσω ή καλύτερα ταξιδεύ- ουμε μαζί μιν άλλη ουμε μαζί τόσο φορά. 'Εχουμε τόσο καιρό μπροστά μας.

* 'Η Λούπε συνώδευ- σε τον Γκάρι έως την Νέα 'Υόρκη, όπου την καλούσε το συμβό- λαιο, το οποίο είχαν υπογράψει με το μιού-

Πριν γνωρίσει τον Γκάρι, η Λούπε είχε θριαμ- βώσει στα μιούζικ χόλλ...

ζικ - χόλλ. 'Ηταν γελαστή όταν τον αποχαιρετούσε, φαινό- ταν ήσυχη και ο Γκάρι έφυγε κι' αυτός ήσυχος, χωρίς ν' αμφι- βάλλει καθόλου για την αγάπη και την πίστι της τρελλής του α- γαπημένης. Μά μόλις το πλοίο ξεκίνησε, παίρνοντας μακριά της τον Γκάρι, η Λούπε έπαθε μια μεγάλη νευρική κρίση... Χρειά- σθηκε να την μεταφέρουν στο σπίτι της. Δυο δόκκληρα μερό- νυχτα δεν ήθελε ούτε να φάει, ούτε να κοιμηθεί, έστω και για μια ώρα. Παραληρούσε διαρκώς. Φοβήθηκαν μην τρελλαθεί. 'Υστερα, ξαφνικά, ένα πρωί, η Λούπε σηκώθηκε δροσερή, ξεκού- ραστη, με το χαμόγελο στα χείλη και έδήλωσε πως το θράδυ θα χόρευε στο μιούζικ - χόλλ.

'Εχόρεψε πραγματικά. 'Ο κόσμος την απεθέωσε... Για ώρα πολλή δεν την άφηνε να κατέβη από τη σκηνή...

Το ίδιο έγινε και τις άλλες βραδιές. Σωστός θρίαμβος !... Κάθε πρωί που ξυπνούσε, εύρισκε το σπίτι της πλημμυρι- σμένο από μιούζικα με λουλουδιά που είχαν καρφίτσωμένα έ- πάνω τους διάφορα επισκεπτήρια ανώστων θαυμαστών.

Και η Λούπε, ευτυχισμένη, μεθυσμένη από την τόσο ανέλ- πιστη επιτυχία, με τα μάτια κλειστά δεχόταν το θυμίαμα αυτό που καγόταν στο δωμά της από τόσους πιστούς και δεν ανέφε- ρε ποτέ της τον Γκάρι.

* Νά όμως : Φθάνει το ταχυδρομείο... 'Η Λούπε, νευρικά, ψάχνει... και ρίχνει μια γρήγορη ματιά στα γράμματα που εκεί- νος της στέλνει και που τελειώνουν σχεδόν όλα μ' αυτά τα στε- ρεότυπα λόγια :

«Νά είσαι φρόνιμη, μικρή μου Λούπε, όσο θα λείπω. Σκέ- ψου πως γρήγορα θα ξανακάνουμε μαζί το ώραίο αυτό ταξίδι.»

«Νά είσαι φρόνιμη !... μονολογεί εκείνη με τα μάτια δακρυ- σμένα... 'Αφού θέλει να είμαι φρόνιμη... γιατί νά φύγω ; Γιατί νά μ' αφήσει μονάχη μέσα σε τόσο κόσμο που με τριγυρίζει ;»

Παίρνει την πένα και κάθεται να του γράψει, να του πη- νά γυρίσει γρήγορα, όσο μπορεί πιο γρήγορα. Δεν προφταίνει να βουτήξει την πένα της στο μελάνι και ή πόρτα χτυπά :

— Δεσποινίς, ένας κύριος σας περιμένει στο σαλόνι.

— 'Αχ, διαρκώς κάποιος την περιμένει. Δεν έχει ούτε μια στιγμή στη διάθεσή της. Σηκώνεται λέγοντας :

— Θα απαντήσω αύριο στον Γκάρι.

Μ' αυτή ή απάντησις δεν γράφτηκε ποτέ.

* 'Ο Γκάρι ταξίδευε σέροντας τη θλίψη του σ' όλες τις πό- λεις που από καιρό όνειρευόταν να γνωρίσει. Διέσχισε την 'Ισπα- νία, την Γαλλία, την 'Ιταλία. 'Εκεί σταμάτησε για λίγο, στο σπίτι μιας κοντέσσας, που είχε ξετρελλαθεί μαζί του και ζητού- σε να τον παντρευθεί. 'Εκείνος απογοητευμένος, κουρασμένος, ακόμα λίγο και θα υποχωρούσε. Μά ξαφνικά αποφάσισε να γυ- ρίσει στην 'Αμερική.

'Εμεινε πρώτα στην Νέα 'Υόρκη, όπου έγύρισε ένα φιλμ μαζί με την Κλωντέτ Κολμπερ.

'Η Λούπε, στο μεταξύ, είχε ξαναγυρίσει στο Χόλλυγουντ. Δεν συναντήθηκαν όμως, γιατί εκείνος, μόλις τελείωσε το φιλμ του, ξαναπήρε πάλι το θαπόρι για την Ευρώπη. 'Εμεινε λίγο στην 'Ιταλία, έπειτα κατέβηκε στην Αίγυπτο, ταξίδευε στο Νεϊλο.

Και η Λούπε, η μικρή Λούπε, η Μεξικανή με το θερμό αι- μα, κυριεύθηκε από απελπισία...

'Απογοητευμένη γιατί ο Γκάρι δεν είχε ζητήσει να την δει, άρχισε να ρίχνει όλα τα άδικα έπάνω της. 'Ενοιαθε πως αυτή, πως μόνο αυτή έφταιγε για όλα... Πως είχε γκρεμίσει με τα ίδια της τα χέρια την αγάπη της...

— Ξέρετε γιατί ο Γκάρι μ' εγκατέλειψε ; έλεγε σ' όλους

που την έπλησίαζαν. Γιατί είμαι μια κακιά γυναίκα ! Μια έλει- νη γυναίκα !...

— 'Όπου στεκόταν κι' όπου θριαμβούσε, στο στούντιο, στο ρε- στωράν, στο σπίτι της, δεν έπαυε να το επαναλαμβάνει :

— Είμαι μια κακιά γυναίκα !... Δεν ήμουν αξία του... 'Αχ, Δεν μπόρεσα να μείνω αξία του... Θέλησα να δοκιμάσω αν με αγαπούσε... 'Αν δεν θα με ξεχνούσε στο ταξίδι του... Κι' όμως έγω παρασύρθηκα... Καί λέρωσα την αγάπη μας με τη ζωή που έκανα κατόπιν... 'Αχ, ναι, είμαι μια έλεινη, μια κακιά γυ- ναίκα !...

Καμιά φορά και τώρα ακόμη, τ'ά λέει αυτά και προσθέτει ξεσπώντας σε γέλια :

— Μά είμαι ευτυχισμένη, γιατί είμαι κακιά !...

Κι' έπειτα κλαίει με λυγμούς, σαν ένα παιδάκι που το μα- λώνουν.

Τότε όλοι προσπαθούν να την παρηγορήσουν, γιατί όλοι εκεί κάτω την αγαπούν αυτή την τρελλή μικρούλα, που μόνη της έγκρεμισε την ευτυχία της...

Πολλοί θέλησαν να ρωτήσουν τον Γκάρι για το άδοξο αυ- τό τέλος της αγάπης του, ή οποία, εν τούτοις είχε αρχίσει τό- σο ώραία !

Δεν κατώρθωσαν όμως τίποτε άλλο, παρά ν' αποσπάσουν ένα χαμόγελο κουρασμένο και ειρυνικό από τα χείλη του.

Ο Γκάρι δεν θέλησε ποτέ να πη λέξει για την έρωτική του αυτή περιπέτεια — τον μεγάλο έρωτα της ζωής του.

Ρίχθηκε με τα μούτρα πάλι στη δουλειά του, όπως και πριν...

Δραματική σκηνή από φιλμ του 1906

Κωμική σκηνή από φιλμ του 1906

Βαλμπύ - Τò Χόλλυγουντ του 1906

«Όσο λίγα πράγματα κι' αν ξέρη κανένας για τò Χόλλυγουντ του 1936, για τήν περίφημη αυτή αμερικανική κινηματογραφούπολη, δεν μπορεί να μη χαμογελάσει, όταν ρίξη μια ματιά στις φωτογραφίες αυτές και μάθει πώς είναι παρμένες από τò Χόλλυγουντ του 1906 και από τις περιφημότερες — αλλά και χαρακτηριστικότερες — παραγωγές του...»

Γιατί υπήρχε και στά 1906 — πριν από τριάντα ολόκληρα χρόνια! — ένα είδος Χόλλυγουντ, μια κινηματογραφούπολη — ή μάλλον ένα... κινηματογραφοχώρι! — που έβγαζε τὰ «αριστουργηματικότερα» έργα κάθε «περιόδου». Θά τὰ θυμούνται

μια τέτοια αναστάτωση σ' όλο τόν κόσμο ήταν ο "Όλε Όλσεν. Για να εξασφαλίσει τήν έπιτυχία τής έπιχειρήσεώς του, ο "Όλσεν δεν είχε διατάσει να προβή στις εξωφρενικότερες θυσίες — αλλά και σε άπερίσκεπτα έξοδα... Συνεκέντρωσε τὰ διάφορα «στούντιο» του στο Βάλμπυ, για να μπορούν να γίνονται αμέσως ή μεταβολές τής σκηνοθεσίας με τόν ίδιο φωτισμό του ήλιου... Γιατί, τήν εποχή εκείνη, οι «προβολείς» ήσαν σχεδόν άγνωστοι. Τὰ περισσότερα φιλμ έγυριζόντο στο ύπαιθρο. Και τὰ «στούντιο» άπετελούντο από διάφορα ψηλά «παραβάν» — τὰ όποια παρίσταναν άλλοτε σαλόνια, άλλοτε κρεβάτοκάμαρες κ.τ.λ. — και πού «στριφογύριζαν» με τέτοιο τρόπο, ώστε ο ήλιος να φωτίζει πάντοτε κατάλληλα τήν «σκηνή», ώστε να μπορεί να φωτογραφηθί...

Έννοείται, ότι και ή κινηματογραφική μηχανή ήσαν άτελέστατες τήν εποχή εκείνη. Δεν ήσαν παρά ένα είδος φωτογραφικών μηχανών με έναλλασσόμενες — πολύ άσφα, μάλιστα — πλάκες. Φαντασθήτε πώς για να κινηματογραφηθί μια σκηνή «μπάνιων» π.χ., άπαιτούντο... τρεις ολόκληρες ώρες... Γιατί και οι ήθοιοι ήσαν υποχρεωμένοι να παίζουν πολύ άσφα, ώστε να προφταίνη ή μηχανή να «παίρνη» τις άλληλάλληλες πλάκες τους.

Τήν μεγαλύτερη έπιτυχία από τὰ φιλμ τής εποχής εκείνης είχε «Η έρωμένη του Μαχαράγια». Στò φιλμ αυτό πρωταγωνιστούσε ο Γκούταρ Τόλνερ — ένα είδος Νοθάρρο του 1906...

Η ταινία όμως αυτή έσημείωσε, συγχρόνως και τò τέλος τής «δανικής εποχής». Ήλθαν άλλες εταιρείες — ή Γκωμόν, ή Πατέ, ή Έκκλαίρ κ.τ.λ. — ο κινηματογράφος άρχισε να τελειοποιείται, άλλα «άστέρις», όπως ή Μπερτίνι, ή Μενικέλλι, ή Ζακομπίνι, άρχισαν να επικρατούν τήν λάμψη του Φιλάντερ και τής έξ ίσου με αυτόν διασήμου συμπατριώτισσάς του Άστα Νίλσεν — και σιγά - σιγά ή αίγλη και του Βάλμπυ άρχισε να σβήνει...

Σήμερα τò Βάλμπυ δεν είναι παρά ένα είδος «μουσείου» του κινηματογράφου. Κάθε χρόνο τò επισκέπτονται πολλοί περιηγηταί... Ζή, κυριολεκτικώς, από τò πορελθόν.

«Όσο για τήν «Νόρντισκ», διατηρείται κι' αυτή άκόμα, παράγει όμως έργα ένεπλωδς δευτερευούσης άξιας, έγχωρίου μόνο καταναλώσεως...»

κινηματογραφηθεί των λουτρών διαρκούσε τρεις ώρες.

ΟΙ ΕΞΕΡΕΥΝΗΤΑΙ ΕΞΠΡΟΒΑΛΛΟΥΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΩΛΗΝΑ ΤΟΥ ΥΠΟΒΡΥΧΙΟΥ

ΤΟ ΥΠΟΒΡΥΧΙΟ ΠΕΡΝΑ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΕΝΑ ΠΑΓΟ ΒΟΥΝΟ

έπιχειρήσει να φθάση στόν Βόρειο Πόλο με υποβρύχιο, πλέοντας κάτω από τις άπέραντες παγωμένες έκτάσεις πού περιβάλλουν από όλα τὰ μέρη τò βορειότερο σημείο του πλανήτη μας.

Τò τολμηρό έγγχείρημα του σέρ Χούμπερτ απέτυχε : μέσα στους πάγους, τò υποβρύχίό του, ο «Ναυτίλος», άποδείχθηκε άκατάλληλο για ένα τόσο δύσκολο και επικίνδυνο ταξίδι. Παρ' όλες, όμως, τις τραγικές στιγμές άγωνίας πού έπέρασαν, ο Άγγλος εξερευνητής και οι γενναίοι σύντροφοί του επέστρεψαν στας Ήνωμένες Πολιτείας, άποφασισμένοι να μη έγκαταλείψουν τόν άγώνα. Και πράγματι, από τόν περασμένο Νοέμβριο ο σέρ Χούμπερτ άρχισε να έτοιμάζεται για μια νέα υποβρύχιο έκστρατεία.

Αυτή τή φορά, όμως, είναι θέβαιος για τήν έπιτυχία. Ο «Ναυτίλος» ήταν ένα παλιό υποβρύχιο πού τò ύπουργείο των Ναυτικών των Ήνωμένων Πολιτειών είχε παραχωρήσει στόν Άγγλο εξερευνητή. Για τήν νέα του εξερεύνηση, ο σέρ Χούμπερτ θά χρησιμοποιήση ένα καινούργιο σκάφος, πού κατασκευάζεται στὰ καλύτερα ναυπηγεία τής Αμερικής, σύμφωνα με τὰ σχέδιά του και πού θά είναι έτοιμο τò 1937.

Η διαστάσεις του νέου υποβρυχίου θά είναι σχετικώς μικρές : τò μήκος του δεν θά ξεπερνά τὰ 30 μέτρα και τò πλάτος του, στή μέση άκρίβως του σκάφους, τὰ 6 μ. Τὰ έξοδα κατασκευής και έφοδιασμού υπολογίσθηκαν σε 22 περίπου εκατομμύρια δραχμές. Προτού ξεκινήσει για τò μακρινό του ταξίδι, ο «Ναυτίλος II» θά δοκιμασθί στήν λίμνη Έρικ, ή όποία παγώνει τόν χειμώνα και, κατόπιν, θά μεταφερθί στο βορειότερο λιμάνι του Καναδά.

Ο σέρ Ουίλκινς θαξίζει, κυρίως, τήν θεασιότητά του για τήν έπιτυχία, στις δύο καινοτομίες πού θά παρουσιάσει τò σκάφος του.

Η πρώτη είναι ή ένεπλωδς νέος τρόπος προώθησεως πού θά χρησιμοποιήσθ «Άγγλος εξερευνητής. Τò υποβρύχίό του δεν θά κινήται με έλικα, άλλ' «υδραυλικώς». Δηλαδή, χάρις σε μίαν οϊανδήποτε έναποθηκευμένη δύναμη — πεπιεσμένο αέρα ή ηλεκτρισμό — τò νερό θ' άπορροφάται μέσα σ' ένα σωλήνα από τò μπροστινό μέρος, τού σκάφους και θά έκτοξεύεται από τήν πρόννη, δίδοντας έτσι στο υποβρύχιο μιά δυνατή προώθηση. Με αυτόν τόν τρόπο θά λείψουν ή μηχανές πού παγώνουν κάθε τόσο και άπαιτούν πολυάριθμο πλήρωμα.

Τò δεύτερο χαρακτηριστικό πλεονέκτημα είναι οι ειδικοί άεραγωγοί πού θά έπιτρέπουν στο υποβρύ-

ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΕΣ ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ

Με υποβρύχιο στόν Βόρειο Πόλο

χιο να μένη συνεχώς έν καταδύσει, κάτω από τήν παγωμένη επιφάνεια του Ωκεανού. Οι άεραγωγοί αυτοί θά τρυπούν τόν πάγο μ' ένα τρυπάνι πού θά έχουν στήν άκρη και έτσι ή άναένωσις του αέρος θά μπορεί να γίνεται ευχρά.

Άλλά τò υποβρύχιο θά είναι έφωδιασμένο και με μίαν άλλη συσκευή πού θά έπιτρέπη στο πλήρωμα τήν έξοδο από τò σκάφος, χωρίς αυτό ν' άναδυθί. Πρόκειται για ένα μεγάλο σωλήνα μήκους 5 μέτρων, πού θά τρυπά τόν πάγο άκριβώς όπως οι άεραγωγοί. Κατόπιν ή κορυφή του, πού έχει σχήμα πυργίσκου, θ' άνασηκώνεται με πεπιεσμένο αέρα και οι έπιβάται του υποβρυχίου θά μπορούν να άνέβουν στήν επιφάνεια για ν' άναπνεύσουν καθαρόν αέρα και να εξερευνησουν τήν περιοχή.

*

Ένας άλλος συντελεστής άσφαλείας του «Ναυτίλου» θά είναι τò διαμέρισμα έξόδου των δυτών από τò υποβρύχιο, για τήν έπιστροφή κάθε έξωτερικής θλάξης πού θά υπορροσεί νά πάθι τò σκάφος. Σε περίπτωση κινδύνου, ολόκληρο τò πλήρωμα, έφωδιασμένο με τεχνητούς πνεύμονας, δηλαδή μιά έλασφρά συσκευή με έναποθηκευμένο οξυγόνο, θά μπορεί να έγκαταλείψι τò υποβρύχιο και ν' άνέβι στήν επιφάνεια.

Τò πλήρωμα του «Ναυτίλου II» θ' άποτελήται από όκτώ ή έννέα άνδρας : τρεις έπιστήμονες, τρεις μηχανικούς, τόν σέρ Χούμπερτ και έναν ή δύο άλλους. Τò υποβρύχιο, για να φθάση στόν Βόρειο Πόλο, θ' άκολουθήσει, κατά τò δυνατόν, τò ρεύμα του Μεξικανικού Κόλπου (Γκόλφ - Στρήμ).

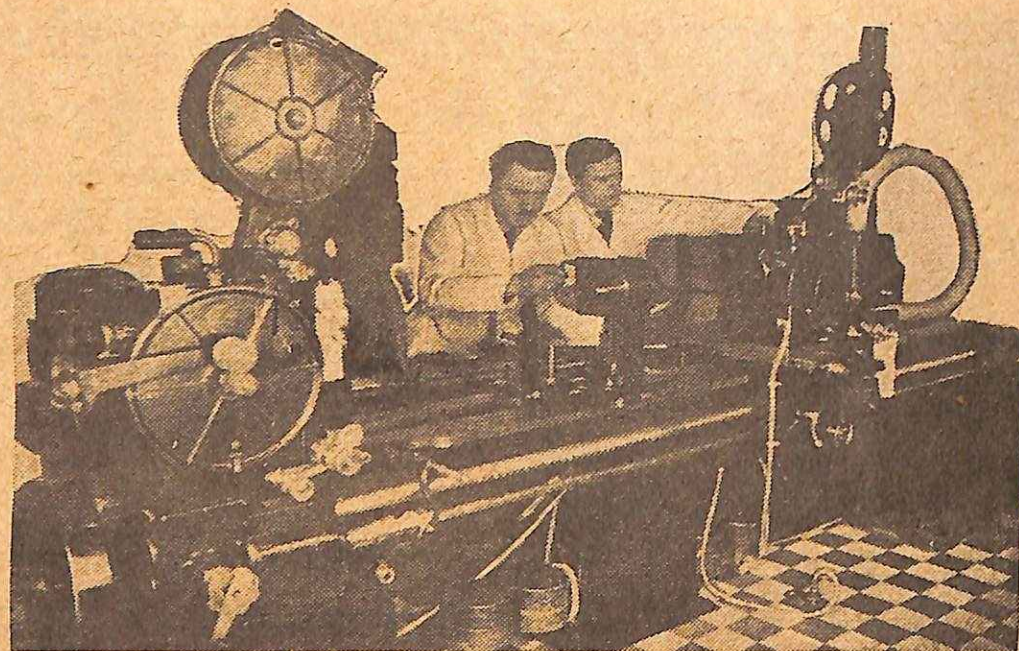
Όταν φθάση στις παγωμένες θαλάσσιες έκτάσεις, πού έκτείνονται βορείως του Καναδά, ο «Ναυτίλος» θά καταδυθί και θά συνεχίσι τò ταξίδι του υποβρυχίως.

Σημειώστε, ότι ένθ' ο Νότιος Πόλος άποτελεί μιά ξεχωριστή ήπειρο, ο Βόρειος Πόλος βρίσκεται στή μέση άκριβώς μίας άρκετά έκτεταμένης θαλάσσης. Μόλις ο «Ναυτίλος» φθάση εκεί, τò τρυπάνι του θά τεθί εις ένέργειαν και οι εξερευνηταί θά ξεπροβάλλουν μέσα από τόν σωλήνα και θά πατήσουν στο βορειότερο σημείο του πλανήτη μας.

Ας ευχηθούμε στόν τολμηρό Άγγλο και στούς συντρόφους του καλό ταξίδι και πρό πάντων αίσια έπιστροφή.

Και άκόμη, άς ελπίσουμε — όπως, άλλως τε, θεθαίναμε ο σέρ Χούμπερτ Ουίλκινς — ότι σε χρονικό διάστημα όχι πολύ μακρινό, ένα ταξίδι με τόν νεόν αυτόν τύπο υποβρυχίου έως τόν Βόρειο Πόλο, θά είναι κάτι τò προσιτό στόν καθένα... Ποιός έξερει, μάλιστα : δεν είναι άπίθανο, ή μέλλουσες γενεές, να δούν παρόμοια υποβρύχια με τήν χωρητικότητα όμως μιάς «Νορμαντίας», π.χ., να μεταφέρουν κάθε καλοκαίρι πλήθι «παραθεριστών» στις άρκτικές χώρες!...

Η μηχανή των τεχνασμάτων.

Τὰ τελευταία χρόνια, ὁ κινηματογράφος ἔχει γίνει ἡ ἀπαραίτητη διασκέδασις ὅλου τοῦ κόσμου. Χίρις οὔτις καταπληκτικὸς πρὸς τοὺς ἐπιτελεῖται καὶ, ἰδίως, χάρις στὴν τελειοποίησιν τῶν ἡχητικῶν ταινιῶν καὶ στὴν ἐπικρατήσιν τοῦ ὁμιλοῦντος, ἔχει ἀντικαταστήσει σχεδὸν τελείως τὸ θέατρο πού, ἄλλως τε, δὲν ἐγγώρισε ποτὲ τόσο δημοτικότητα.

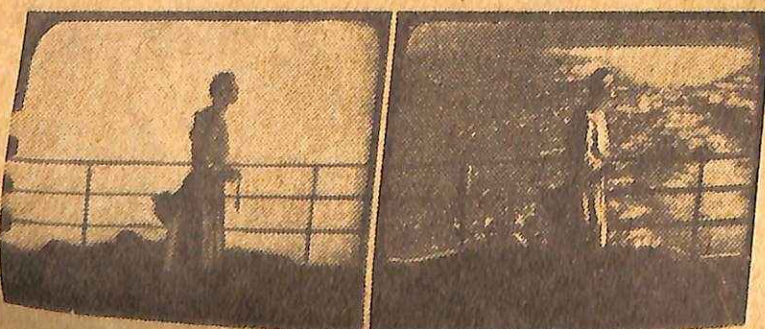
Κανείς δὲν μπορεῖ νὰ ἀμφισβητήσῃ ὅτι ἡ ἐπικρατήσιν τοῦ κινηματογράφου εἶναι ἀπολύτως δικαιολογημένη. Ἡ ἐξέλιξις τοῦ ὑπῆρξε ραγδαία καὶ σήμερὰ ὁ κινηματογράφος πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς μία πραγματικὴ τέχνη, ἰσοτιμὴ μὲ τὶς ἄλλες καὶ σὲ πολλὰ μάλιστα σημεῖα ἀνώτερη.

Τὸ γεγονός ὅτι ἡ τέχνη αὐτὴ ἔχει ἐπινοήσῃ δὲν παύει μεγάλο ρόλο. Σὲ κάθε τέχνη ἐκεῖνο πού ἔχει σημασίαν, ἐκεῖνο πού, πρὸ πάντων, δείχνει τὴν ἀξίαν εἶναι τὰ ἔργα πού μᾶς χαρίζει καὶ ὅλοι ξέρουμε ὅτι τακτικώτατα μᾶς παρουσιάζει πραγματικὰ ἀριστουργήματα ἡθοποιίας, δραματικότητος, σκηνοθεσίας. Βλέπουμε ὁλοζώοντες ἀναπαραστάσεις μαχῶν ἢ ἀλυσθασίας. Βλέπουμε ὁλοζώοντες ἀναπαραστάσεις μαχῶν ἢ ἀλυσθασίας. Βλέπουμε ὁλοζώοντες ἀναπαραστάσεις μαχῶν ἢ ἀλυσθασίας.

Καὶ ἀμέσως γεννᾶται σὸ μυαλό μας ἓνα ἐρώτημα : Πῶς ἐπιτυγχάνει ἡ κινηματογραφικὴ τέχνη τὴν πραγματοποίησιν αὐτῶν τῶν καταπληκτικῶν ἀριστουργημάτων ;

Μία τέτοια περιέργεια δὲς δὲν θὰ μπορούσε νὰ τὴν ἱκανοποιήσουμε, παρὰ εἰσδύοντες μέσα σ' ἓνα ἀπὸ τὰ στούντιο τῶν μεγάλων κινηματογραφικῶν ἐταιρειῶν καὶ παρακολουθώντας τὸ γύρισμα μιᾶς ταινίας.

Τότε θὰ βλέπαμε τὴν κινηματογραφικὴ τέχνη ὑπὸ μίαν ἐντελῶς ὁμοίαν μορφήν, πού θὰ μᾶς κατέπλησσε καὶ ἴσως στὴν ἀρχή, θὰ μᾶς ἀπογοήτευε. Μὲ τὴν πρώτη ματιά θὰ καταλαβαίναμε ὅτι ὅλη ἡ ἐκτέλεσις ἑνὸς κινηματογραφικοῦ ἔργου βασίζεται στὴν «ἐξαπάτησιν» τοῦ κοινῶ με ὁπτικά καὶ ἡχητικὰ τεχνάσματα. Καθὼς, ὅμως, εἴπαμε καὶ προηγουμένως δὲν κρι-

Η ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

Πῶς γίνεται ἡ λήψις μιᾶς σκηνῆς σὺ κατὰστρώμα ἀεροπλοίου ; Ἡ θάλασσα φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ ὁρίζων καὶ ἡ γῆ φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ ὁρίζων. Ἡ ἀντιλήψις δὲ θεατῶν τὴν ὁφθαλμοπατήν.

ΤΙ ΒΛΕΠΟΥΜΕ ΚΑΙ ΠΩΣ ΜΑΣ ΕΞΑΠΑΤΑ

νεται ἀπὸ τὸν τρόπο τῆς ἐκτέλεσως τῶν ἔργων τῆς, ἀλλὰ ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ ἔργα, ἔτσι ὅπως τὰ βλέπουμε.

Ἐκτὸς τούτου, τὰ διάφορα ὁπτικά καὶ ἡχητικὰ τεχνάσματα, χάρις στὴν τελειότητά τους, ἀποτελοῦν μόνον τοὺς μὴ ξεχωριστὴν, πραγματικὴν τέχνην, μὲ τὴν ὁποία ἀξίζει ν' ἀσχοληθοῦμε.

Ἀς εἰσδύσουμε λοιπὸν μέσα σ' ἓνα ἀπὸ τὰ κολλοσιαία στούντιο τῆς Μέτρο - Γκόλντουϊν, τῆς Φόξ ἢ τῆς Παραμάουντ καὶ ἂς ἀρχίσουμε τὴν «ἐξερεύνησιν» μας.

Τὸ πρῶτο πρᾶγμα πού θὰ μᾶς προσεγγίσῃ ἐντύπωσις, μόλις περάσουμε τὸ κατώφλι τοῦ στούντιο. εἶναι τὰ σκηνικά, χάρις στὰ ὁποῖα ὁ σκηνοθέτης μπορεῖ νὰ δημιουργήσῃ οἰοδύοτε περιβάλλον.

Ὅταν, παραδείγματός χάριν, βλέπετε ἐπάνω στὴν ὁθόνη ἓνα ζευγάρι ἐρωτευμένων μικρῶν ἔσσεως, μπορεῖτε ποτὲ νὰ φαντασθῆτε ὅτι ἡ τρυφερὴ αὐτὴ σκηνὴ ἔχει γυρισθῇ μέσα σὲ στούντιο ; Καὶ ὅμως, ἐνῶς φορὲς στὶς δέκα, συμβαίνει κάτι τέτοιο. Χάρις, ὅμως, στὰ σκηνικά, ἐμεῖς δὲν καταλαβαίνουμε τίποτε.

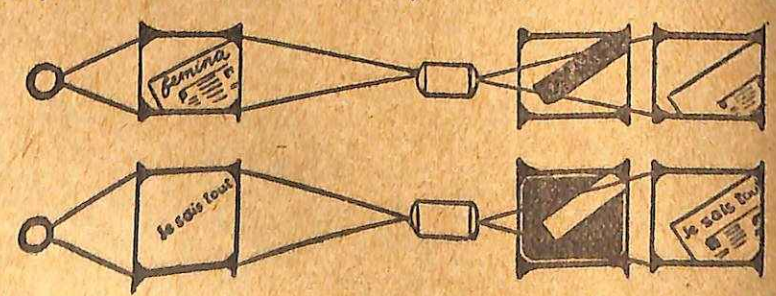
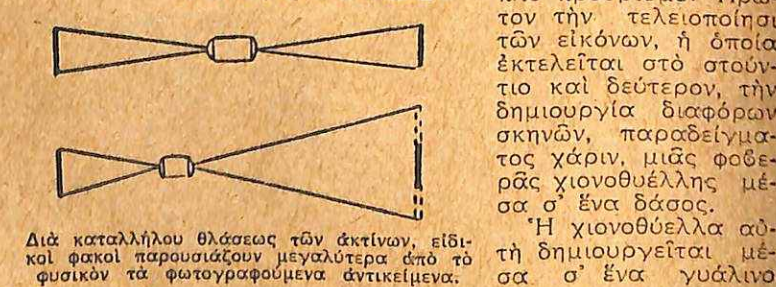
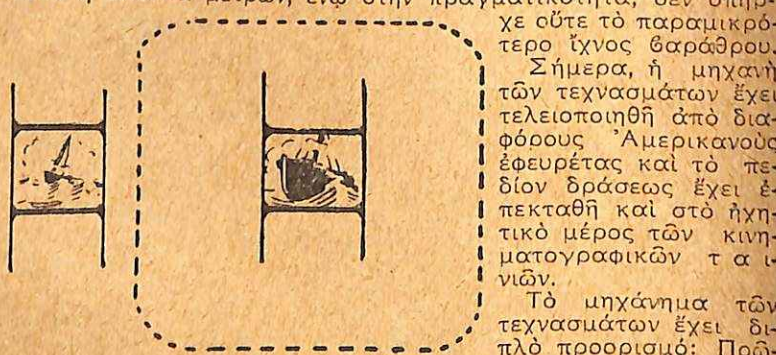
Ἐξ ἴσου μεγάλῃ ἐντύπωσι θὰ μᾶς προσεγγίσῃ μὴ μὲν μεγάλη μηχανή, ἢ «μηχανὴ τῶν τεχνασμάτων». Μ' αὐτὴν ἐπιτυγχάνονται χίλιες δυὸ ὁπτικὲς καὶ ἡχητικὲς ἀπάτες, πού κατόπιν, ἐπάνω στὴν ὁθόνη φαίνονται φυσικώτατες.

Ἡ «μηχανὴ τῶν τεχνασμάτων» δὲν εἶναι ἐντελὸς νέον ἀπόκτημα τῆς κινηματογραφικῆς τέχνης. Ἐφευρέτης τῆς εἶναι ὁ Γάλλος Georges Meliès, ὁ ὁποῖος τὴν χρησιμοποίησε γιὰ πρώτη φορὰ σ' ἓνα προπολεμικὸ φιλμ, τὸν «Περὶπλανώμενον Ἰουδαῖο» καὶ ἀργότερα, στὸ «Ταξίδι στὴν Σελήνη». Τότε, φυσικὰ, τὸ μηχανήμα αὐτὸ ἦταν καμωμένο μόνον γιὰ ὁπτικὲς ἀπάτες. Παραδείγματός χάριν, καταρῶνε νὰ δημιουργήσῃ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἓνας καβαλλάρης πηδᾷ ἐπὶ ἀπὸ ἓνα θάλαστρο πλάτους δέκα ἢ δώδεκα μέτρων, ἐνῶ στὴν πραγματικότητά, δὲν ὑπάρχει οὔτε τὸ παραμικρὸτερον ἵχνος θαλάσρου.

Σήμερα, ἡ μηχανὴ τῶν τεχνασμάτων ἔχει τελειοποιηθῇ ἀπὸ διαφόρους Ἀμερικανοὺς ἐφευρέτας καὶ τὸ πεδὸν δράσεως ἔχει ἐπεκταθῇ καὶ στὸ ἡχητικὸ μέρος τῶν κινηματογραφικῶν ταινιῶν.

Τὸ μηχανήμα τῶν τεχνασμάτων ἔχει διπλὸ προορισμό. Πρῶτον τὴν τελειοποίησιν τῶν εἰκόνων, ἢ ὁποῖα ἐκτελεῖται στὸ στούντιο καὶ δεύτερον, τὴν δημιουργίαν διαφόρων σκηνῶν, παραδείγματός χάριν, μιᾶς φοβερᾶς χιονοθύελλας μέσα σ' ἓνα δάσος.

Ἡ χιονοθύελλα αὐτὴ δημιουργεῖται μέσα σ' ἓνα γυάλινο

Πῶς μπαίνουν φανταστικοὶ τίτλοι σὲ πραγματικὴς ἐφημερίδας : Φωτογραφεῖται ἡ πραγματικὴ ἐφημερίς (ἢ «Femina» π.χ.), ἀλλὰ δι' εἰδικὸν φακοῦ, τοποθετεῖται ὁ φανταστικὸς τίτλος.

ΤΙ ΔΕΝ ΒΛΕΠΟΥΜΕ Ο ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

κουτί, πού περιέχει ἓνα δάσος ἐν μικρογραφίᾳ. Μέσα σ' αὐτὸ τὸ κουτί ρίχνουν ἓνα εἶδος ἀσπρῆς χημικῆς σκόνης. Καὶ κατόπιν διοχετεύουν ἓνα δυνατό ρεῦμα ἀέρος.

Ἐνα ἄλλο μέσον «ἐξαπατήσεως» πού θὰ θαυμάσουμε κατὰ τὴν διάρκειά τῆς «ἐξερεύνησεως» μας, εἶναι ἡ μακέττες πού χρησιμεύουν κυρίως γιὰ τὴν διακόσμισιν τῶν ταινιῶν.

Ἡ μακέττες εἶναι δύο εἰδῶν : ζωγραφιστὲς ἢ κτιστὲς (ἐκμαγεία). Ὁ ἀπλούστερος τρόπος εἶναι ἡ ζωγραφιστὲς, πού γίνονται σήμερὰ ἐπάνω σὲ γυαλί, ἰδίως ὅταν πρόκειται γιὰ χρωματιστὲς ταινίες. Παραδείγματός χάριν, πρόκειται νὰ γυρισθῇ μὴ σκηνή, ἢ ὁποῖα πρέπει νὰ ἔχῃ ὡς φόντο μὴ χιονισμένη ὁροσειρά. Ἡ σκηνὴ γυρίζεται μέσα στὸ στούντιο μὲ φόντο μὴ ζωγραφιστὴ μακέττα. Ἡ ἐπιτυχία τοῦ τεχνάσματος, ἐξαρτᾶται φυσικὰ ἀπὸ τὴν τέχνην τοῦ ζωγράφου καὶ ἀπὸ τὴν μαστοριά τοῦ ὁπερατέρ πού διευθύνει τὸν φωτισμό.

Ἡ κτιστὲς μακέττες δὲν εἶναι παρὰ ἐκμαγεία, δηλαδὴ γύψινες ἢ ἀπὸ χαρτόνι ἀναπαραστάσεις πόλεων, τοπίων, μνημείων κ.τ.λ.

Ὑπάρχουν, ὅμως, καὶ μακέττες πλοίων πού πλέουν, ἐλίσσονται, ἀλλάζουν κατεύθυνσιν καὶ στὴν κατάλληλῃ στιγμῇ ἀντινίστανται στὸν ἀέρα ἢ θυβίζονται.

Ἡ μακέττες εἶναι συχνὰ πολὺ μεγάλες. Στὴν ἀρχὴ τῆς ταινίας «Τὸ ἑκατομμύριον», ὑπῆρχε μὴ μακέττα μήκους ὀκτὼ μέτρων. Γιὰ τὴν κινηματογράφισιν τῆς, ὁ σκηνοθέτης εἰχεν ἐγκαταστήσει ἓνα θαγόνι — ἐφωδιασμένο μὲ ὅλα τὰ μηχανήματα λήψεως — ἐπάνω σὲ γραμμές.

Τὸ θαγόνι ἐφέρασε μὲ ὁρισμένη ταχύτητα ἐμπρὸς ἀπὸ τὴν μακέττα, πού παρίστανε τὴν στέγην μιᾶς πόλεως, ἐνῶ οἱ ὁπερατέρ γυρνοῦσαν τὴν σκηνή.

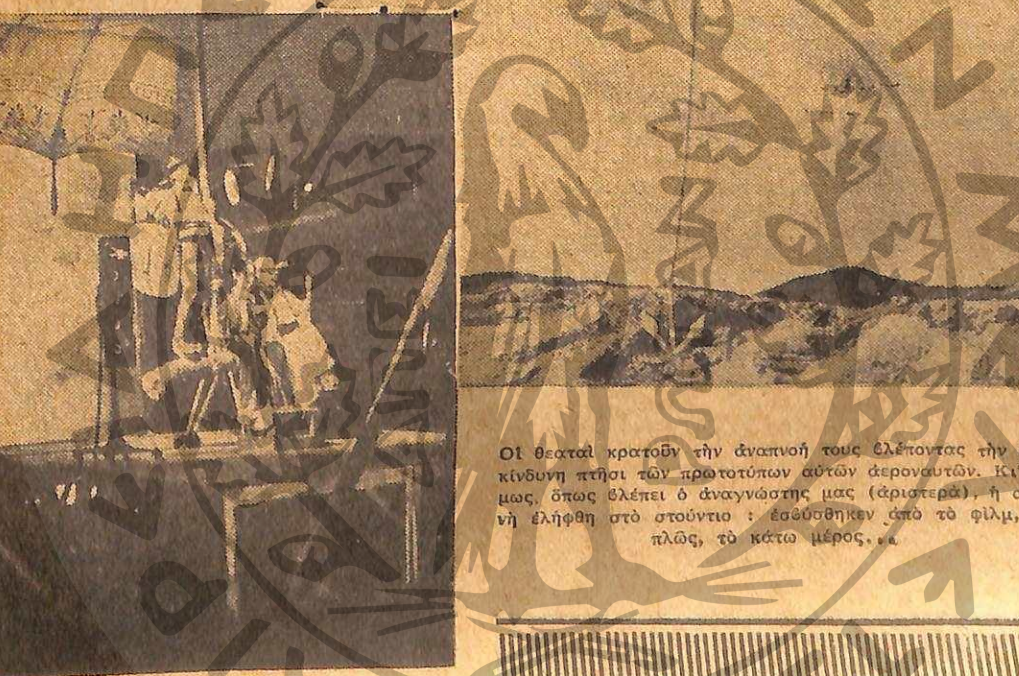
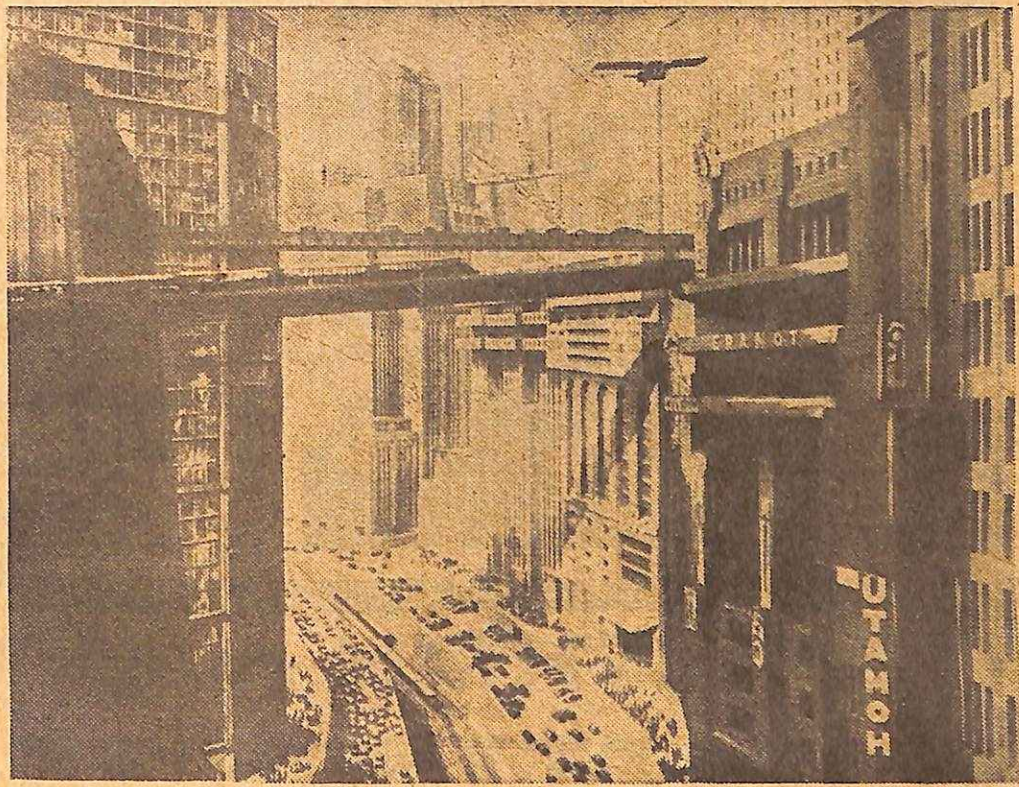
Ἐπίσης καὶ στὴν «Ἡρώικὴ Παρέλασις», τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς Φλαμανδικῆς πόλεως, ἀπετελεῖτο ἀπὸ κτιστὲς μακέττες.

Δὲν εἶναι δύσκολο ν' ἀντιληφθῇ κανεὶς πόσο μεγάλη σημασία ἔχουν γιὰ τὴν κινηματογραφικὴν τέχνην τὰ διάφορα μηχανήματα καὶ αἱ μέθοδοι ἡχητικῆς καὶ ὁπτικῆς ἀπάτης.

Γιὰ τοὺς ἡθοποιούς καὶ γιὰ τοὺς διευθυντὰς τῶν κινηματογραφικῶν ἐταιρειῶν σημαίνουν ἀποφυγὴ κινδύνων καὶ μακρυνῶν ταξιδίων, τεράστια μείωσι τῶν ἐξόδων καὶ ἀσυγκρίτως πῶς ἐπιμελημένο γύρισμα.

Ἐκτὸς τούτου, τὰ διάφορα κινηματογραφικὰ τεχνάσματα καθιστοῦν δυνατὴ τὴν πραγματοποίησιν καταπληκτικῶν φιλμ ὅπως ὁ «Ἀόρατος Ἄνθρωπος». Στὴν Ἀγγλίαν, κοντὰ στὸ Λονδίνο, γυρίζεται ἓνα ἔργο τοῦ Οὐέλλιν «Ἡ ζωὴ τοῦ μέλλοντος» καὶ στὴν Ρωσσίαν μὴ ἄλλη ταινία, τῆς ὁποίας ἡ προβολὴ θὰ ἀφήσῃ φαίνεται ἐποχή.

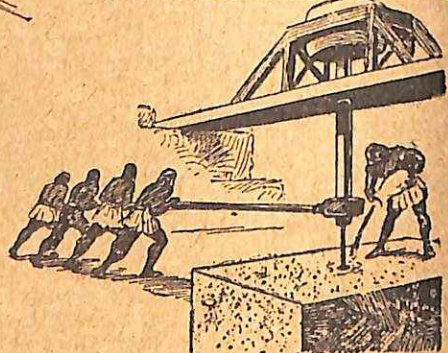
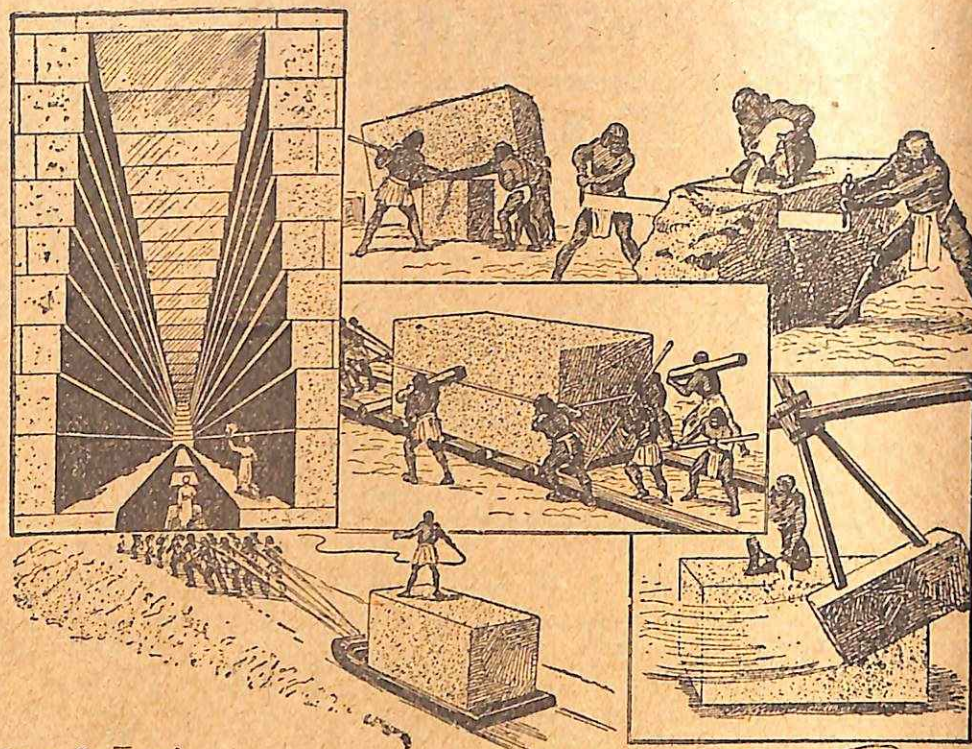
Σ' αὐτὲς τὶς ταινίες ἡ μηχανὴ τῶν τεχνασμάτων καὶ ἡ μέθοδος τῆς διαφανείας παίζουν τὸν μεγαλύτερον ρόλο.

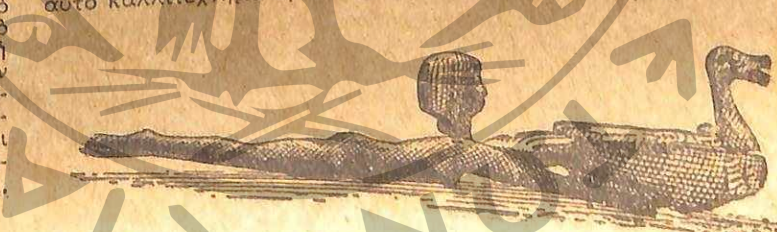
Οἱ θεαταὶ κρατοῦν τὴν ἀναπνοὴν τοῦς ἐλπίοντας τὴν ἐπικίνδυνον πτήσιν τῶν πρωτοτύπων αὐτῶν ἀεροπλοίων. Ἡ ἀντιλήψις δὲ θεατῶν τὴν ὁφθαλμοπατήν.

58 — А. О. Д. О.

A black and white photograph of the Great Pyramid of Giza, showing its massive triangular structure and surrounding desert landscape. The pyramid is the central focus, with its three faces clearly visible. The surrounding area is a flat, sandy desert with some sparse vegetation and other smaller pyramids visible in the distance. The image has a grainy, historical quality.

Για τις Πυραμίδες έχουν λεχθεί πολλά. Έχουν υποστηριχθεί πολλές απόψεις και έχουν διδαχθεί πολλές θεωρίες. Άλλοι ισχυρίζονται ότι αποτελούσαν τεραστίους σιτοβολώνες, άλλοι — και είναι οι περισσότεροι — ότι εκτίσθησαν για να χρησιμεύσουν ως μνημεία του κτίσαντος. Έκείνο όμως το όποιο είναι περισσότερο ενδιαφέρον, είναι η ιστορία των προσπαθειών που κατεβλήθησαν για να αποκαλυφθεί το μυστικό των Πυραμίδων και έρευνθούν τα θέατά τους. Τα πλέον παράδοξα ανέκδοτα, ή πιο μακάβριες ιστορίες, περιπτώσεις που θυμίζουν Έντγκαρ Πόε και καμμία φορά... Καζανόβα έχουν λεχθεί γύρω από γαρ Πόε και καμμία

«Η Λότους Τόμσον που παρεμόρφωσε τις γάμπες της — τις «τελειότερες γάμπες του κόσμου» — με βιτριόλι.

Ήταν τόσο όμορφη, ώστε δεν μπορούσε να ζήσει ευτυχισμένη. Γι' αυτό σκοτώθηκε...» Αυτή την εξέγηση έδωσε στους αστυνομικούς ή απελπισμένη μητέρα της Κάθρην Μονγκόμερ, του άραιοτέρου κοριτσιού της Πολιτείας του Μίτσιγκαν, όταν το υπέροχο σώμα της κόρης της θρήνηθηκε διαμελισμένο επάνω στις σιδηροδρομικές γραμμές.

Πράγματι η αυτοκτονία της Κάθρην Μονγκόμερ, απέδειξε ακόμη μια φορά ότι η όμορφη είναι πολλές φορές μια τρομερή κατάρα για τις γυναίκες — ένα μοιραίο δώρο που φράσσει τον δρόμο της ευτυχίας.

Πώς μπορεί να εξηγήσει κανείς διαφορετικά τις παράξενες καταστροφές που συμβαίνουν στις περισσότερες από τις διάσημες για την τελειότητα του προσώπου των και του σώματος των γυναίκες ; Υπάρχουν άπειρα παραδείγματα, παρόμοια μ' αυτή της Κάθρην Μονγκόμερ, που αποδεικνύουν ότι ο άσπονδος έρωτας της ευτυχίας μιας γυναίκας είναι η μεγάλη όμορφη.

Έχουμε το τραγικό παράδειγμα της Τζένυ Γκόλντερ, του ιδώλου του Παρισιού, που αυτοκτόνησε με μια σφαίρα στην καρδιά Έχουμε την καταπληκτική περίπτωση της Λότους Τόμσον που έχυσε βιτριόλι επάνω στις γάμπες της, τις τελειότερες γάμπες του Χόλλυγουντ, έχουμε το σπαρταρικό δράμα της Φλοριάντα Ρότσι, της ωραιότερης γυναίκας της Ιταλίας, που παρεμόρφωσε με νιτρικό οξύ το πρόσωπό της για να παύσει να την ζηλεύει ο άνδρας της — έχουμε τόσες και τόσες άλλες καλόνες που είδαν την ευτυχία τους να καταστρέφεται εξ αιτίας της όμορφιάς των.

Όταν οι νεαροί μηχανικοί που εργάζονται στα διάφορα εργοστάσια της πόλεως Φλίντ, διοργανώσουν κέντρο της Πολιτείας του Μίτσιγκαν, εδίαθσαν στις εφημερίδες την ειδηση της αυτοκτονίας της Κάθρην Μονγκόμερ, ενόμισαν ότι επρόκειτο περί μακαθρίου δημοσιογραφικής φάρσας. Δεν μπορούσαν να πιστέψουν ότι ένα τόσο όμορφο κορίτσι, που είχαν εκλεγεί πριν από λίγους καιρόν βασίλισσα της καλλονής του Μίτσιγκαν, είχε θανατηθεί την ζωή του και είχε απαλλαγεί από το θάρος της με τόσο φρικτό τρόπο. Οι περισσότεροι τους ήταν έρωτευμένοι μαζί της και πολλοί της είχαν κάνει προτάσεις γάμου.

Από μικρό κοριτσάκι η Κάθρην ήταν περήφανη για την όμορφη της. Ήταν κόρη ενός μηχανικού που κατοικούσε και εργαζόταν στην μικρή πόλη Άλπιντα της Πολιτείας του Μίτσιγκαν. Φαίνεται ότι η όμορφη ήταν κληρονομική στην οικογένειά της και συχνά η μικρή Κάθρην άκουε τους γονείς της να μιλούν για την γαμιά της, ή οποία στην εποχή της, θεωρείτο ως μια από τις ωραιότερες γυναίκες των Ηνωμένων Πολιτειών.

Τα χρόνια περνούσαν και μαζί με την ηλικία έμεγαλανε και η όμορφη της Κάθρην, η οποία έβλεπε τις πιθανότητες πραγματοποίησής του ονείρου της ν' αυξάνουν συνεχώς. Τό 1931, όταν ήταν 18 ετών, η εφημερίδες ανήγγειλαν ότι εκείνο τον χρόνο τα καλλιστεία του Μίτσιγκαν θα διεξήγοντο στην Άλπιντα, η οποία γιόρταζε τα πενήντα χρόνια της ίδρύσεώς της. Η Κάθρην, που είχαν αποφοιτήσει πριν από λίγους μήνες από το γυμνάσιο, κατάλαβε πως της παρουσιαζόταν μια μοναδική ευκαιρία να διακριθεί έπισημως. Έλαβε, λοιπόν, μέρος στα καλλιστεία και εξέλεξε παμψηφεί βασίλισσα της καλλονής της Πολιτείας του Μίτσιγκαν.

Αρχισε τότε γι' αυτήν μια περίοδος απόλυτου ευτυχίας. Τό ευτυχισμένο της είχε πραγματοποιηθεί. Εκείνο το καλοκαίρι έλαβε σαν μια πραγματική θεά μεταξύ κοινών θνητών. Όλοι την έθαύμαζαν, όλοι μιλούσαν γι' αυτήν. Οι άνδρες έδιναν τό πάν

Η ΟΜΟΡΦΙΑ ΠΟΥ

Έφήμερη δόξα... και κατόπιν απογοήλι.— Είναι λοιπόν, προτιμότερο για

για ένα της χαμόγελο. Τα καταστήματα της προσέφεραν δωρεάν τουαλέτες, καλλυντικά είδη, γάντια, παπούτσια. Οι δημοσιογράφοι της ζητούσαν συνεντεύξεις. Και σαν στεφάνωμα όλων αυτών, παρουσιάστηκε ξαφνικά το βασιλόπουλο των παραμυθιών, ο άνδρας που επρόκειτο να κατακτήσει την καρδιά της, ο Μπίλλ Μπίσοπ.

Ήταν γιός ενός πλούσιου γερουσιαστού και είχε τελειώσει εκείνο τον χρόνο τις σπουδές του στο Πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ. Η Κάθρην τον γνώρισε σ' ένα χορό και άμέσως τον αγάπησε. Ο Μπίλλ μαγεμένος από την τόση της όμορφη, ανταποκρίθηκε φυσικά στο αίτημά της. Ένας φλογερός έρωτας δημιουργήθηκε μεταξύ τους και πολύ γρήγορα άρχισε να κυκλοφορή η φήμη ότι επρόκειτο ν' αρραβωνισθούν.

Τό καλοκαίρι, όμως, επέτρεψε και η δόξα της Κάθρην διαλύθηκε σιγά - σιγά σαν ένα χρυσό σύννεφο, σαν ένα άξεχαστο όνειρο. Η «βασίλισσα» της είχε τελειώσει. Και, απροσδόκητα, ένα πρωί, η Κάθρην έμαθεν ότι ο νεαρός Μπίσοπ είχε φύγει από την Άλπιντα. Πριν από λίγες μέρες της είχαν υποσχεθεί ότι θα την έκανε γυναίκα του και τώρα την εγκατέλειπε χωρίς καν να την προειδοποιήσει. Η αλήθεια είναι ότι ο πλούσιος γερουσιαστής είχε γίνει έξω φρενών όταν έμαθε την πρόθεση του γιού του και τον είχε στείλει άμέσως στο Παρίσι για να συμπληρώσει τις σπουδές του και συγχρόνως να ξεχάσει την κόρη του μηχανικού.

Μια θαθεία μελαγχολία κυρίευσε την Κάθρην. Της ήταν αδύνατον να ξεχάσει τις δόξες και τις τιμές της εφήμερης θαύμασής της. Και συγχρόνως, η ανάμνησις της αγάπης του Μπίλλ Μπίσοπ, την έθασάνιζε νύχτα και μέρα. Οι γονείς της την έστειλαν τότε στο Φλίντ, σέ κάποιον φίλη της. Τίποτε, όμως, δεν μπορούσε να παρηγορήσει την Κάθρην, ούτε αϊ διασκεδάσεις, ούτε ο θαυμασμός των νεαρών μηχανικών που της έκαναν συνεχώς προτάσεις γάμου.

Όλες οι όμορφες γυναίκες έχουν τραγική μοίρα, έλεγε κάθε τόσο στην φίλη της. Η περισσότερες αυτοκτονούν. Νά, διάβασε τις εφημερίδες ! Ούτε μια βασίλισσα καλλονής δεν γνώρισε την ευτυχία !...

Κατήντησε νευρασθενική και έζησε τέσσαρα ολόκληρα χρόνια αφάνστατης δυστυχίας. Ο θαυμασμός που προκαλούσε η όμορφη της, αποτελούσε γι' αυτήν άφορητο μαρτύριο. Στο τέλος δεν μπόρεσε ν' αντέξει και ένα πρωί την βρήκαν διαμελισμένη επάνω στις σιδηροδρομικές γραμμές, έξω από τον σταθμό του Φλίντ.

Η Τζένυ Γκόλντερ, μια από τις ωραιότε-

«Η Κάθρην Μονγκόμερ που αυτοκτόνησε με τον τραγικότερο τρόπο, επειδή η όμορφη της την είχε κάνει δυστυχισμένη.

ΦΕΡΝΕΙ ΔΥΣΤΥΧΙΑ

ήτευσις, ζήλεια, αυτοκτονία ή βιτριμιά γυναίκα να γεννηθί άσχημη ;...

ρες χορεύτριες που γνώρισε ποτέ τό Παρίσι, αυτοκτόνησε έπίσης, επειδή η όμορφη της δεν της επέτρεπε να ζήσει ευτυχισμένη. Σε ηλικία 25 ετών ήταν η αναμφισβήτητη βασίλισσα της Πόλεως των Φώτων και του τρελλού γλεντιού. Οι πλουσιώτεροι διουμήχανοι, οι μεγαλύτεροι πολιτικοί, πρίγκηπες και βασιλείς ακόμη, έκλιπαρούσαν την ευνοία της.

Έν τούτοις, η Τζένυ δεν ήταν ευτυχισμένη. «Ήξερε ότι η δόξα και τό πλούτη της ώφείλοντο αποκλειστικώς στην όμορφη της. Ποιά θα ήταν η μοίρα της όταν τό πρόσωπό της θα μαραινόταν, όταν τό σώμα της θα έχανε τις αρμονικές γραμμές του ; Αυτή η σκέψις έθασάνιζε συνεχώς τό μυαλό της Τζένυ, ήταν ένας πραγματικός έφιάλης γι' αυτήν.

Ένα θράδυ κάποιος της έδειξε μια ηλικιωμένη γυναίκα που πουλούσε εφημερίδες.

Αυτή η δυστυχισμένη ήταν άλλοτε η ωραιότερη χορεύτρια του Παρισιού, της έπτε.

Μόλις άκουσε αυτά τό λόγια η Τζένυ κυριεύθηκε από μια τρομερή μελαγχολία. Στο γλέντι όπου ήταν προσκαλεσμένη εκείνο τό θράδυ τό σκυθρωπό της ύφος επροξένισε τόσην έντύπωσιν, ώστε όλοι διερωτώντο τί μπορούσε να της είχε συμβή για να φαίνεται τόσο στενοχωρημένη.

Δεν μπορώ να καταλάβω τί έπαθε, έλεγε συνεχώς ο συνοδός της. Όταν ξεκίνησαμε φαίνονταν εξαιρετικά ευθυμ.

Ξαφνικά η Τζένυ πλησίασε έναν από τους προσκαλεσμένους, κάποιον διάσημο παθολόγο :

Γιατρέ, του έπτε, θα ήθελα να μου δείξετε σέ ποιά μέρος ακριβώς βρίσκεται η καρδιά. Αισθάνομαι έναν έλαφρό πόνο στο στήθος και δεν ξέρω σέ τί όφειλεται...

Ο γιατρός άκούμπησε τό δάκτυλό του στο στήθος της.

Η καρδιά σας βρίσκεται εδώ ακριβώς, της έπτε.

Και επρόσθεσε γελώντας :

Αν θελήσετε ν' αυτοκτονήσετε, δεν έχετε παρά ν' άκουμπήσετε την κάνη ενός περιστρόφου στο σημείο όπου έχω άκουμπισμένο τό δάκτυλό μου και να πιέσετε την σκανδάλη...

Η Τζένυ χαμογέλασε :

Σας ευχαριστώ, γιατρέ, έπτε. Θα τό έχω ύπ' όψη μου...

Τό παράξενο είναι ότι από εκείνη την στιγμή ξαναβρήκε τό κέφι της : έχόρεψε, τραγούδησε, ήπτε σαμπάνια, διασκέδασε...

Έν τούτοις κατά τις ένδεκα έξήτησε συγγνώμην από τους άλλους προσκαλεσμένους και έφυγε για τό σπίτι της.

Τό ίδιο θράδυ η Τζένυ Γκόλντερ αυτοκτόνησε με μια σφαίρα στην καρδιά.

Μια άλλη χορεύτρια, η Λότους Τόμσον, είχε κατακτήσει τό Χόλλυγουντ με τις ωραίες της γάμπες. Όλη η Άμερική έλεγε ότι είχε τις τελειότερες γάμπες του κόσμου. Γι' αυτό άκριβώς οι σκηνοθέτι της άνέθεταν πάντοτε ρόλους, στους οποίους δεν έκανε τίποτε άλλο από τό να δείχνει τις γάμπες της, πράγμα που την κατεδικάζε, φυσικά, να παίξει μόνο σε έλαφρά φιλμ και σε όπερέτες.

Η Λότους, όμως, είχε την πεποίθησι ότι ήταν προικισμένη με πραγματικό δραματικό ταλέντο και κάθε τόσο διεμαρτύρετο και ικέτευε τους διευθυντές των εταιρειών όπου εργαζόταν να της αναθέσουν σοφιστικότερους ρόλους.

Προτιμούμε τις γάμπες σου από τό ταλέντο σου, της άπαντούσαν αυτοί χαμογελώντας.

Στό τέλος, η Λότους, απελπισμένη, άδειασε ένα μπουκάλι νιτρικό οξύ επάνω στις γάμπες της, καταστρέφοντας τελείως την όμορφη της. Σήμερα ζή φτωχή και δυστυχισμένη σέ μια μικρή πόλη της Αυστραλίας.

Όταν η Φλοριάντα ντέ Βέκκια παντρεύθηκε τον κ. Ρότσι, ένα πλούσιο Ιταλό έμπορο, όλα της έφάνιντο ρόδινα. Ήταν θεαία, ότι ολόκληρη η ζωή της θα κυλούσε ήσυχη και ευτυχισμένη. Γρήγορα, όμως, κατάλαβε ότι η εξαιρετική όμορφη της θα την έκανε μοιραίως δυστυχισμένη.

Τό πρόσωπό της ήταν τόσο όμορφο, τό σώμα της τόσο εύγραμμο, ώστε στο πέρασμά της οι άνδρες έστέκοντο άκίνητοι, σαν άπολιθωμένοι για να την θαυμάσουν, πράγμα που έκανε τον άνδρα της να ζηλεύει τρομερά.

Την κατηγορούσε ότι προσπαθούσε έσκεμμένως να γοητεύσει τους άλλους άνδρες και όταν η Φλοριάντα τό έλεγε ότι δεν έφταιγε εκείνη άν η όμορφη της προσείλκυε την προσοχή των άλλων, αυτός άπαντούσε ότι θα ήθελε να ήταν τόσο άσχημη, ώστε η θέα του προσώπου της να προκαλεί μόνο την αποστροφή.

Αφού εξέλασε τις τουαλέτες της, της άνέφερε ρούχα υπηρετίας και της άπτόρεσε να βγαίνει μόνη από τό σπίτι.

Στό τέλος η Φλοριάντα δεν μπόρεσε ν' αντέξει. Έχυσε νιτρικό οξύ επάνω σέ μια θούρσα και έτριψε με αυτήν τό μέτωπό της, τό μάγουλο, την μύτη και τό χέλι της.

Όταν, τρελλή από τους

Α. Ο. Δ. Ο. — 67

«Αντί : Η Κα Φλοριάντα Ρότσι που κατέστρεψε την όμορφη της με νιτρικό οξύ, για να παύσει να την ζηλεύει ο άνδρας της. Δεξιά : Η Έλλην Ούώλς, η ωραιότερη χορεύτρια του Μπρόντγουεϊ που πέθανε παραμορφωμένη φρικτά.

πόνους, εκύτταζε μέσα σ' ένα καθρέφτη, τό θέαμα που αντίκρυσε ήταν τόσο φρικτό, ώστε έσωριάθηκε άναίσθητη στο πάτωμα.

Τό τραγικότερο είναι ότι ύστερα από μερικές εβδομάδες ο άνδρας της την εγκατέλειψε...

Η όμορφη ήταν πραγματική κατάρα για την δυστυχισμένη Φλοριάντα !

Και γι' αυτήν «Έλλην Ούώλς, τό «στολίδι του Μπρόντγουεϊ», η όμορφη υπήρξε πρόξενος δυστυχίας και θανάτου. Ήταν χορεύτρια σ' ένα από τό μεγαλύτερα μιούζικ - χόλ της Νέας Υόρκης και η εξαιρετική καλλονή της την είχε καταστήσει διάσημη σ' όλη την Βόρειο Άμερική. Οι πλουσιώτεροι νέοι της Νέας Υόρκης την πολιορκούσαν και σπαταλούσαν εκατομμύρια για να ικανοποιήσουν τό εξωφρενικότερο καπρίτσιο της.

Ένα θράδυ κάποιος από τους θαυμαστές της την προσέκαλε στην θαλαμηγό του. Εκεί συνέβη ένα τραγικό και έντελως ανέξηγτο δυστύχημα. Ένώ η «Έλλην έπεσκέπτετο τό μηχανοστάσιο, ένας λείψς έξεροάγη περιλούζοντας την με ζεματιστό νερό. Την μετέφεραν σέ κακά χάλια στο πλησιέστερο νοσοκομείο.

Η πρώτες λέξεις της «Έλλην μόλις ανέκτησε τις αισθήσεις της ήταν : «Έλπίζω ότι τό πρόσωπό μου δεν έπαθε τίποτε... Είναι τό πάν για μένα... η ζωή μου !»

Αλλ' όχι μόνο τό πρόσωπό της είχε παραμορφωθεί από τό έγκαυσίμα, αλλά και ολόκληρο σχεδόν τό σώμα της.

Ευτυχώς η σκληρή μοίρα την λυπήθηκε. Και της έστελε τό θάνατο...

A. O. Δ. O. - 13

= Θά σας καταγγείλω στὸν ἀστυνόμο τοῦ σταθμοῦ, ἀπὴν-
τησεν ὁ μηχανικός καὶ μῆκαν καὶ οἱ δύο τοὺς στὸ γραφεῖο
τοῦ ἀστυνομικοῦ.

Ἀφοῦ ἄκουσε καὶ τοὺς δύο, ὁ ἀστυνόμος ἐστράφηκε στὸ
σύντροφό μου καὶ τοῦ εἶπε :

— Βέβαια, τὰ χαρτιά σας καθὼς καὶ τῆς μητέρας σας εἶναι
ἐν τάξει, μὰ προκαλεῖτε τὴν ὑπόψιν μας μὲ τὴν αὐθάδεια ποὺ
μιλάτε στὸν στρατιώτη αὐτὸν τοῦ Ἐρυθροῦ στρατοῦ, ἐνῶ
ἐμεῖς, ἂν καὶ ἀνώτεροι ἱεραρχικῶς, μιλοῦμε πάντα μὲ ἐξαιρετι-
κὴ εὐγένεια στοὺς ἐρυθροὺς φρουροὺς κι' ἂν ἀκόμα ἔχουμε
κάποτε μιὰν ὑπηρεσιακὴ παρατήρησι νὰ τοὺς κάνουμε. Ἐπει-
δὴ λοιπὸν φαίνεται πὼς ἀγνοεῖτε ἕνα πρᾶγμα τόσο γνωστὸ,
εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ σὰς κρατήσω, ἕως δτου μὰς πιστοποιή-
σουν τὴν ταυτότητά σας ἢ ἀρχὲς ποὺ ἐπιθεώρησαν προηγουμέ-
νως τὸ διαβατήριό σας.

Ὅταν ἔμαθα τὴν τροπὴ ποὺ πῆρε τὸ ἐπεισόδιο, δὲν μπο-
ροῦσα νὰ μὴν ἀντιληφθῶ τὴν σοβαρότητα τοῦ κινδύνου ποὺ
μὰς ἀπειλοῦσε. Μόλις ἡ ταυτότητάς μας ἀνεκαλύπτετο, ὁ θάνα-
τος θὰ ἦταν χωρὶς ἄλλο ἡ ποινὴ ποὺ θὰ ἐπιβαλόταν στὸν σύν-
τροφό μου καὶ ἡ φυλακὴ τοῦλάχιστον σὲ μένα, χωρὶς νὰ μπο-
ρῶ νὰ ἔχω πιά τὴν παραμικρὴ ἐλπίδα πὼς θὰ μπορούσα νὰ ξε-
φύγω κι' αὐτὴ τὴ φορὰ.

Ἐξαφνα, εἶδα τὸν σύντροφό μου νὰ διευθύνεται καὶ πάλι
στὸ γραφεῖο τοῦ ἀστυνομικοῦ.

— Τὰ διαβατήριά μας, τοῦ εἶπε μόλις μῆκε, ἐθεωρήθη-
σαν ἀπὸ τὸ κεντρικὸ Σοβιὲτ τῆς Μόσχας, καθὼς καὶ ἀπ' ὅλους
τοὺς σταθμοὺς ποὺ περάσαμε ἕως τώρα. Μὰς ἔχουν ἐφωδιά-
σει ἀκόμα καὶ μὲ εἰδικὲς ἀδείες ταξιδίου. Ζητήσατε πληροφο-
ρίες γιὰ μὰς τηλεγραφικῶς καὶ ἀφήστε μας νὰ ἐξακολουθή-
σουμε τὸ ταξίδι μας. Γιατὶ ἂν χάσουμε τώρα τὸ τραῖνο ποὺ πρό-
κειται νὰ περάσῃ σὲ λίγο, δὲν θὰ θροῦμε πιά τὸ ἀμάξι ποὺ μὰς
περιμένει στὸν σταθμὸ τοῦ μέρους ποὺ πηγαίνουμε καὶ ποὺ με-
αὐτὸ πρόκειται νὰ συνεχίσουμε τὸ μακρινὸ μας ταξίδι. Ἀλ-
λὼς τε τί ἔχετε νὰ χάσετε ; Ἀφοῦ πρόκειται νὰ περάσωμε
ἀκόμη 48 ὥρες μέσα στὸ σιδηρόδρομο, ἔχετε ὅλο τὸν καιρὸ νὰ
διατάξετε τηλεγραφικῶς νὰ μὰς συλλάβουν σὲ ἕναν ἀπὸ τοὺς
παρακάτω σταθμοὺς.

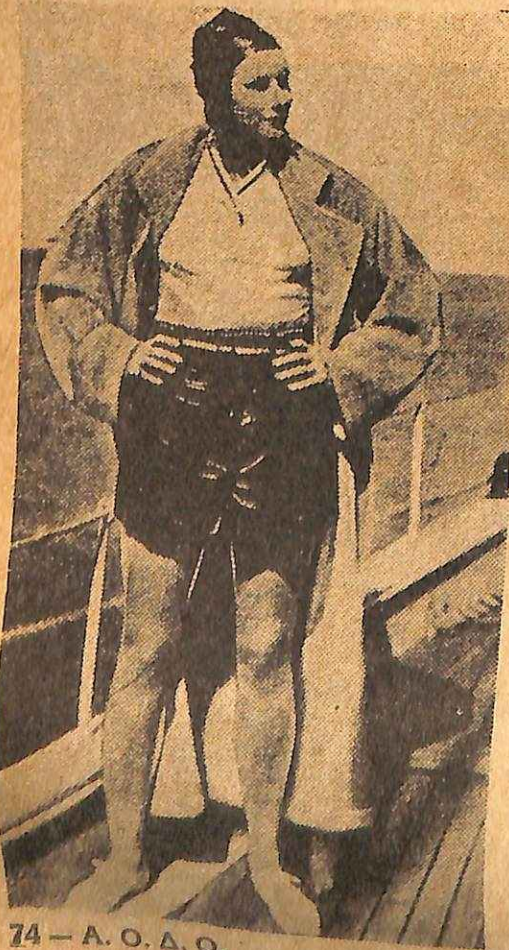
Ὁ ἀστυνόμος ἐδίωξε γιὰ λίγο, ξανακτύταξε μὲ προσο-
χὴ τὰ χαρτιά μας καὶ εἶπε :

— Καλὰ πηγαίνετε ! Θὰ εἰδοποιήσω τοὺς συναδέλφους μου
τῶν ἀκολουθῶν σταθμῶν...

Μέσα στὸ τραῖνο περάσαμε ὥρες ἀληθινῆς αγωνίας, μὴ
ξέροντας πιά τυχὴ μὰς περιμένε στὸν προσεχὴ σταθμὸ. Φαντά-
ζεσθε, λοιπὸν, πόσο μεγάλῃ ἀνακούφισι αἰσθανθήκαμε ὅταν
ἐπήραμε τὴν ἀδεία νὰ ἐξακολουθήσουμε τὸ ταξίδι μας.

Ἡ πείρα ὅμως μὰς ἔκαμε ν' ἀποφύγουμε στὸ ἐξῆς ἄλλες
συναντήσεις μὲ τοὺς Μπολσεβίκους. Καὶ γι' αὐτὸ μῆκαμε μέ-
σα στὰ ἀτέραντα δάση ποὺ ἀπλώνονται ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τῶν
Οὐραλῶν. Κι' ἔτσι ἐσώθηκα ἄλλῃ μιὰ φορὰ ἀπὸ τὴν φυλακὴν,
κι' ἴσως ἀπὸ τὸν θάνατο...

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΠΡΕΣΚΟΒΣΚΑΓΙΑ

74 - Α. Ο. Δ. Ο.

ΚΡΑΤΗ - ΝΑΝΟΙ

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΡΙΝΟΥ

Ἐκτασίς : 38 τετραγ. χιλ. Συνοριακὴ γραμμή : 23 χιλιόμε-
τρα. Πληθυσμός : 13.948 (ἀπογραφή τοῦ 1932).

Τὸ Κράτος τοῦ Ἁγίου Μαρίνου, τὸ ὁποῖον θρίσκειται στὴν περιοχή τῶν
Ἀπεννίνων, στὸ κέντρον δηλαδὴ τῆς Ἰταλίας, καυχάται ὅτι εἶναι τὸ πάλαιο-
τερο Κράτος τῆς Εὐρώπης καὶ ὅτι ἱδρύθηκε τὸν 4ον (μ. Χ.) αἰῶνα. Τὸ Κρά-
τος τοῦ Ἁγίου Μαρίνου συνήψε σύμφωνον φιλίας μὲ τὴν Ἰταλίαν, στὸ 1908,
τὸ ὁποῖον ἀνεθεωρήθη τὸ 1921, καὶ συνήκην ἀμοιβαίως παραδόσεως τῶν ἐγ-
κληματίων μὲ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας καὶ ἄλλα Κράτη.

Ἡ Δημοκρατία τοῦ Ἁγίου Μαρίνου κυβερνᾶται ἀπὸ ἕνα εἶδος ἐξηντα-
μελὸς Βουλῆς ἐκλεγομένης ἀπὸ τὸν λαόν· ὅσο μέλη τῆς Βουλῆς αὐτῆς ἀσκού-
ν τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ ἐξῆς μῆνης. Ἡ στρατιωτικὴ τῆς δυνάμει ἀποτελεῖ-
ται ἀπὸ...39 ἀξιωματικούς καὶ 950 ὁπλίτας. Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους,
στὸ 1932 — 33, ἔφθασε τὰ 5.134.880 λιρέττες, καὶ στὸ 1933 — 34, 4.410.510
λιρέττες. Δημόσιον χρέος δὲν ἔχει ὁ Ἅγιος Μαρίνος.

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΑΝΔΟΡΡΑΣ

Ἐκτασίς : 191 τετρ. χιλιόμε. Πληθυσμός : 5.231 κάτοικοι, κα-
τὰ τὴν ἀπογραφή τοῦ 1921, διανεμημένοι σὲ 30 χωριά.

Ἡ Ἀνδorra — ἡ πρὶ μικροσκοπικὴ Δημοκρατία τοῦ κόσμου — θρίσκειται
σὲ μιὰ κοιλιά τῶν Πυρηνῶν καὶ διατελεῖ ἀπὸ τὴν κυριαρχία τῆς Γαλλίας.
Ἀπὸ τὸ 1278 δὲν τὴν ἐνόηλσε κανένας. Στὰ 1806 ὁ Ναπολεὼν τῆς παρ-
χώρησε δημοκρατικὸν σύνταγμα. Ἡ Ἀνδorra πληρῶναι στὴν Γαλλίαν φέρε ἐτή-
σιο 1420 φράγκων. Κυβερνᾶται ἀπὸ ἕνα εἰκοσιτετραμελὲς συμβούλιον, τὸ ὁ-
ποῖον ἐκλέγουν ἐπὶ δέκα τῶρα περίπου αἰῶνες, οἱ ἀρχιερεῖς τῶν σπουδαιωτέρων
οἰκονομιῶν τοῦ τόπου.

ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΟΥ ΒΑΤΙΚΑΝΟΥ

Ἐκτασίς : 108,7 στρέμματα. Πληθυσμός : 1.006 κάτοικοι, ἀπὸ
τοὺς ὁποίους οἱ 716 εἶναι πολῖται τοῦ Βατικανοῦ (ἀπογραφή τοῦ 1932).

Ἦγεν τὸν Κράτος τοῦ Βατικανοῦ εἶναι ὁ Ἀνώτατος Ποντίφης, ὁ
Πάπας. Σήμερα Πάπας εἶναι Πίος ὁ 11ος (Ἀχιλλεὺς Ράτι), διαδεχθεὶς στὰ
1922, τὸν Βενέδικτον 15ον.

Ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνες, μὲ μικρὰ μόνον διαλείμματα, οἱ Πάπαι εἶχαν ὀχι μόνον
τὴν θρησκευτικὴν, ἀλλὰ καὶ τὴν πολιτικὴν ἡγεμονίαν τῆς Μέρους Ἰταλίας (τῶν
Παπικῶν, λεγομένων, Κρατῶν), ἡ ὁποία ἐξετίετο ἀπὸ θαλάσσης σὲ θάλασ-
σαν, μὲ ἔκτασι 16.000 περίπου τετραγωνικῶν χιλιομέτρων καὶ μὲ πληθυσμὸν —
κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα — 3.000.000 περίπου ψυχῶν. Τὸ ἔδαφος αὐτὸ παρεχω-
ρήθη ἐπὶ Πίου τοῦ 9ου στὸ Βασίλειον τῆς Ἰταλίας καὶ ὁ Πάπας περιωρίσθη
ἐν τῇ παλαιᾷ τοῦ Βατικανοῦ, τοῦ Ἀστερίου καὶ τῆς ἑλλας Καστέλ Γκραν-
δύφο. Ἡ πολιτεία τοῦ Βατικανοῦ περιλαμβάνει τὸν ναὸ τοῦ Ἁγίου Πέτρου,
τὸ ἀνάκτορον καὶ μουσεῖον τοῦ Βατικανοῦ, τοὺς κήπους τοῦ καὶ τὰ πλησίον
κτίρια ποὺ θρίσκονται μετὰ τοῦ Βιῶνος Βατικανὸν καὶ τοῦ Ἁγίου Πέτρου.

Ἡ πολιτικὴ διοίκησις τοῦ Βατικανοῦ ἀντιθέτῃ ἀπὸ τὸν Πάπα, στὰ 1933,
σὲ μιὰ τετραμελὴ ἐπιτροπὴν, προεδρευομένην ἀπὸ τὸν ἀνελὺ τοῦ, τὸν κλητῆ-
φράνκο Ράτι. Τὰ ἄλλα τρία μέλη εἶναι ἐπὶ κεφαλῆς τῶν καλλιτεχνικῶν ζητη-
μάτων, τῆς διοικήσεως καὶ τῶν τεχνικῶν υπηρεσιῶν.

Οἱ νόμοι τοῦ Κράτους ἀποτελοῦνται ἀπὸ τὸ Κανονικὸν Δίκαιο καὶ ἀπὸ
παπικὸν νόμους καὶ διατάξεις. Σ' ὅσες περιπτώσεις δὲν προβλέπονται ἀπὸ
τοὺς νόμους τοῦ Βατικανοῦ, γίνεται προσφυγὴ στὴν νομοθεσίαν τοῦ Ἰταλικοῦ
Κράτους. Ἡ σημαία τοῦ Κράτους τοῦ Βατικανοῦ εἶναι λευκὴ καὶ κίτρινη μὲ
δύο σταυρωμένα κλειδιά καὶ μὲ τριπλὴν τιάρα. Τὸ Κράτος τοῦ Βατικανοῦ ἔχει
ἐκδόσει γραμματόσημα· στὸ 1931 μάλιστα ἔκαμε καὶ κοινὴ νομισμάτων. Μία
διπλὴ ἐπίσης σιδηροδρομικὴ γραμμὴ, μήκους 188 μέτρων, λειτουργεῖ ἀπὸ τὸν
Μάρτιον τοῦ 1932. Ἡ γραμμὴ αὕτη ἀρχίζει ἀκριβῶς ἐξω ἀπὸ τὸν Ἅγιον Πέτρον
καὶ καταλήγει σ' ἕνα σταθμὸ μέσα στοὺς κήπους τοῦ Βατικανοῦ· ἡ ἀμαξοτο-
χία ποὺ τὴν διατρέχει ἀποτελεῖται ἐκ τῶν τριῶν θαγόνων : στὸ ἕνα θρίσκειται ὁ
θρόνος τοῦ Πάπα, στὸ ἄλλο ἕνα ἐκκληράκι καὶ τὸ τρίτον εἶναι τὸ ἱδιώτερον ἐα-
γόνι τοῦ Πάπα. Στὰ 1930 ἔγινε καὶ ἐγκατάστασις ἀσφυκτοῦ στὸ Βατικανόν.

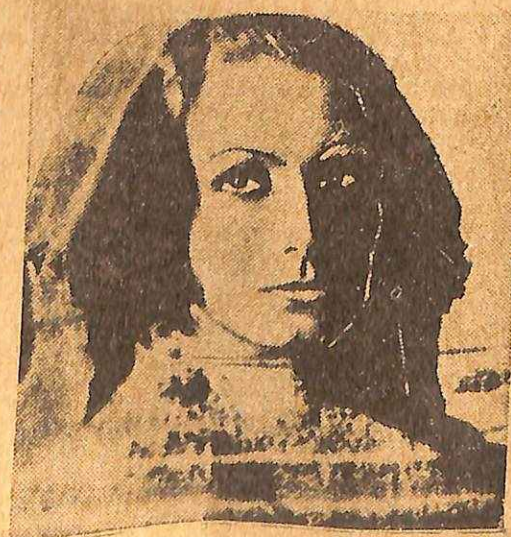
Τρεῖς περίεργες φωτογραφίες τῆς

ΓΚΡΕΤΑ ΓΚΑΡΜΠΟ

Ἀριστερά : Ἡ Γκρέτα Γκάρμπο μὲ κοστούμι μπάνιου. Μέσον : Τὴν ἐποχὴ ποὺ
ἡ Γκάρμπο ἦταν τῆς μόδας, ὅλα τὰ ἀμερικανικὰ φηγουρίνια ἀνεδημοσίευσαν τὴς πα-
ραμικρὲς τουαλέττες τῆς.

Κάτω : Ἡ «Σφιγὲς τοῦ Χόλλυγουντ», ὅ-
πως τὴν παρουσιάζουν τὰ ἀμερικανικὰ
περιοδικά.

(Φωτογραφίες ποὺ μὰς ἐστάλησαν ἀπὸ ἁ-
ναγνώστη μας «εἰς συμπλήρωσιν τοῦ ἁρ-
θρου τοῦ περασμένου φύλλου μας».)

■ Δανία, ■

ἡ χώρα τῆς τιμιότητος

Στὴν χώρα τοῦ Ἀμλέτου, στὴ Δανία, τὸ ποδήλατο ἐξα-
κολουθεῖ νὰ εἶναι τὸ συχνότερον ἀπαντῶμενον μεταφορικὸ μέ-
σο, ὅπως καὶ στὸ Βασίλειον τῆς Βιελμίνας, στὴν Ὁλλανδία.
Εἶναι πάντοτε θέαμα καταπληκτικὸ γιὰ κάθε ξένο νὰ βλέπῃ
στοὺς δρόμους τῶν Δανικῶν πόλεων νὰ παρελαύνουν ἀπειρά-
ριθμα ποδήλατα, μὲ αξιοθαύμαστη τάξι καὶ προσοχή. Ἐκεῖνο
ὅμως ποὺ καταπλήσσει ἀκόμη περισσότερο, ἐκεῖνο ποὺ κρατεῖ
καὶ τὸν πληροφορημένον ἀκόμη ἐπισκέπτη μὲ ἀνοικτὸ τὸ στό-
μα, εἶναι νὰ βλέπῃ τὴς μικρὲς αὐτὲς μηχανές, ὅταν δὲν τρέχουν,
νὰ εἶναι ἐγκαταλελειμμένες ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, κατὰ μῆκος τῶν πε-
ζοδρομίων, ἐμπρὸς στὴς θιτρίνες τῶν καταστημάτων, στὴς δη-
μόσιες πλατεῖες, ἢ ἀκόμη συσσωρευμένες φύρδην - μίγδην γύ-
ρω ἀπὸ κάποιο πεδοσφαιρικὸ γήπεδο.

Πῶς, διαδόλε, οἱ ἰδιοκτῆται τοὺς ἐτόλμησαν νὰ ἐγκατα-
λείψουν ἔτσι, στὴν τύχη, ὅλα αὐτὰ τὰ ποδήλατα, δίχως καμ-
μιὰν ἐπιθῶλιν, στὸ ἔλεος τοῦ πρώτου τυχόντος διαβάτου, ὁ ὁ-
ποῖος δὲν ἐπιθυμοῦσε νὰ προμηθευθῇ ἕνα ἢ περισσότερα ἀπὸ
αὐτὰ σὲ...τόσο φτηνὴ τιμὴ !

Ἐ, λοιπὸν, ἂν οἱ Δανοὶ τολμοῦν ἕνα τέτοιο πρᾶγμα, τοῦ-
το γίνεται ἐπειδὴ στὴ Δανίαν ὑπάρχει ἕνας κανὼν χωρὶς καμ-
μιὰν ἐξαίρεσι, ἕνας ἀγραφὸς νόμος ποὺ κανεὶς δὲν θὰ σκεπτό-
ταν νὰ τὸν παραβιάσῃ καὶ ποὺ εἶναι αὐστηρότερος ἀπὸ ὅποιον
ὀνόηποτε ἄλλο γραπτὸ νόμο : Ἀπλούστατα ὅλος ὁ κόσμος ἐ-
κεῖ εἶναι τίμιος !

Πρόκειται περὶ μιᾶς ἀρχαιοτάτης παραδόσεως. Καὶ οἱ
πανάρχαιοι Δανοὶ ἔτσι ἦσαν. Οἱ σημερινοὶ ἀπόγονοί τους, οἱ
ἐποιοὶ ἄλλως δὲν ἐδοκίμασαν οὔτε τὴν ἀναρχίαν, οὔτε τὸν
κλονισμό τῆς καλῆς πίστεως, ἐξ αἰτίας τοῦ πολέμου καὶ τῆς
μεταπολεμικῆς κρίσεως, ὅπως οἱ περισσότεροι ἄλλοι λαοί, ἔ-
μειναν καὶ αὐτοὶ ἀπόλυτοι, ἀναντίρρητοι, καταπληκτικὰ τίμιοι.
Γιατὶ λοιπὸν τότε νὰ μὴν ἀφήνουν τὰ ποδήλατά τους ἐγκατα-
λελειμμένα στὸ πεζοδρόμιον δίχως ἐπιθῶλιν ; Ποῖον θὰ εἶχαν
νὰ φοβέσθουν ;

Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἕνας ἄλλος λόγος ἀκόμη. Ὅλοι οἱ Δα-
νοὶ, ὅπως εἶπαμε, ἔχουν ἰδιόκτητα ποδήλατα. Ἐλάχιστοι εἶναι
ὅσοι δὲν ἔχουν.

Τὸ ζήτημα ὅμως εἶναι ὅτι στὴν εὐλογημένη αὕτη χώρα ὁ
καθένας ξέρει νὰ κἀνὴ διάκρισι μεταξὺ τῶν ἰδικῶν του πρα-
γμάτων καὶ τῶν ξένων ! Πολυάριθμοι ἄλλως τε εἶναι ἡ ἀποδει-
ξις αὐτοῦ τοῦ φαινομένου, ποὺ σὲ ἄλλες χώρες θὰ φαινόταν
τούλάχιστον παράδοξο.

Ἰδοὺ ἕνα παράδειγμα ἀκόμη.
Τελευταίως ὁ ἰδιοκτῆτὴς ἐνὸς ποδήλατου, τὸ ἔφησε στὸ
πεζοδρόμιον, ἐπάνω ὅμως σὲ μιὰ στρόφι, ὅπου ἔνα φορτηγὸ αὐτοκίνη-
το. Σὲ λίγη ὥρα ἐπέρασε ἀπὸ κεῖ ἕνα ὑπολογίζοντας ἐσφαλμέ-
ως. Ὁ δρόμος ἦταν στενὸς καὶ ὁ σφῆρ ὑπολογίζοντας ἐσφαλμέ-
ως τὴν στρόφι ποὺ ἔπρεπε νὰ δώσῃ

Ζευγάρὶ Δανῶν χωρικῶν.

Ὅταν ὁ ἐφ'μεριδοπό-
λης πάει νὰ γευματίσῃ...

ποὺ εἶναι δίπλα στὴς ἐφημερίδες — ἔ, αὐτὸ δὲν συμβαίνει παρὰ
μόνο στὴ Δανίαν. Καὶ δὲν παρουσιάσθηκε ἕως τώρα κρούσμα
τοῦ νὰ κλαπῇ καμμιά ἐφημερίδα ἢ τὰ χρήματα ποὺ θῆκε, ὅ-
ταν γύρισε ὁ ἐφημεριδοπώλης στὸ κασκέτο του νὰ εἶναι λιγώ-
τερα, ἀπὸ τὸ ἀντίτιμό τῶν ἐφημεριδῶν ποὺ ἔλειπαν. Τὸ ἴδιο,
ἄλλως τε, κάνουν κι' ἡ ἀνθοπώλιδες. Δὲν μποῦκεται θρίσκον-
ται στὴς προθήκες, ἔχοντας καρφωμένες ἐπάνω τὴς τιμὲς τους.
Καὶ οἱ πελάτες περνώντας παίρνουν τὸ μπουκέτο ποὺ τοὺς ἀρέ-
σει, ἀφήνουν δίπλα τὸ ἀντίτιμό των καὶ φεύγουν...χωρὶς σ' ὅ-
λο αὐτὸ τὸ διάστημα ν' ἀντικρύσουν καθόλου τὴν πωλήτρια !

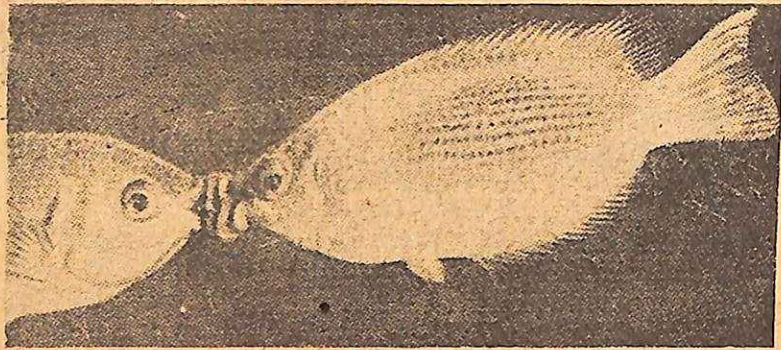
Ἐάν τώρα σὰς τύχῃ καμμιά μέρα στὴν Κοπεγχάγη νὰ ἀ-
νεβῆτε στὸ τραμ καὶ τὴ στιγμὴν ποὺ πρόκειται νὰ πληρώσετε
τὸ εἰσιτήριό σας, ἀντιληφθῇτε μὲ ὀδυνηρὴν κατάπληξι ὅτι λη-
σιμονήσατε τὸ πορτοφύλι σας, μὴ στενοχωρεῖσθε καθόλου ! Ὁ
εἰσπράκτωρ δὲν θὰ πάρῃ ὕψος κερδέρου, οὔτε θὰ σὰς διατάξῃ
νὰ κατεβῆτε ἀμέσως, κάποτε μάλιστα μὲ ἄγριο τρόπο, ὅπως
θὰ συνέβαινε ἄλλοι — ἐδῶ π.χ. Ἀπεναντίας, μὲ τὸν πιὸ γλυκὸ
τρόπο θὰ σὰς δώσῃ εἰσιτήριον, μόνον ποὺ μαζί μὲ τὸ εἰσιτήριον
θὰ σὰς ἐγγειρήσῃ ἕνα χρεωστικὸν γραμματίον ποὺ θὰ ἀναγραφῇ
ποῖον ποσοῦ χρεώσεως ἐστὶν πρὸς τὴν διεθύνουσιν. Μὲ αὐτὸ πα-
ρακαλεῖσθε νὰ περάσετε, ὅταν θὰ εὐκαιρῇτε, ἀπὸ τὸ γραφεῖο
γιὰ νὰ πληρώσετε.

Τὸ πιὸ καταπληκτικὸν εἶναι ὅτι ἡ Διεύθυνσις τῶν Δα-
νικῶν τροχιοδρομῶν δὲν ἔχει ἕως τώρα ζημιωθῇ οὔτε πεντάρα
ἀπὸ τοὺς ἀφηρημένους αὐτοὺς χρεώστας τῆς.

Πῶς λοιπὸν νὰ μὴ τοὺς ἔχη ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη ;
Στὸ ταχυδρομεῖο γίνεται τὸ ἴδιο. Ἄν ταχυδρομηθῇ μιὰ ἐ-
πιστολὴ χωρὶς γραμματόσημον, δὲν θὰ ξανασταλῇ στὸν ἀποστο-
λέα τῆς. Ἀπλούστατα. Ἡ ἴδια ἡ ὑπηρεσία τοῦ Ταχυδρομείου ἐ-
πικολοῦ τὸ γραμματόσημον ποὺ λείπει καὶ τὴν στέλνει στὸν
πρὸς ὃν δρον. Ταυτοχρόνως ὁ ἀφηρημένος ἀποστολέας λαμ-
βάνει ἕνα μικρὸ χαρτάκι, διὰ τοῦ ὁποῦ παρακαλεῖται νὰ λά-
βῃ τὴν καλωσύνην νὰ στείλῃ στὰ Τ.Τ.Τ. τὸ τίμημα τοῦ λησιμονη-
μένου γραμματοσήμου.

Ἀξίζει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία, ὅχι μόνον
ὅταν ὁ ἀποστολέας εἶναι Δανὸς δὲν ἀπατάται ποτὲ στὴς
προσδοκίας τῆς, ἀλλ' ὅτι τὸ ἴδιο γίνεται, τὴς περισσότερες φορὲς
καὶ ὅταν ὁ ἀποστολέας εἶναι ξένος, γιατί κι' αὐτὸς ἐπηρεάζε-
ται ἀπὸ τοὺς τόσο πολιτισμένους τρόπους τῆς χώρας ἐκείνης.

Βλέποντας τέτοια αξιοθαύμαστα πράγματα, θαρρεῖ κανεὶς
ὅτι δὲν θρίσκειται στὴν Εὐρώπῃ, στὴν σημερινῇ Εὐρώπῃ, ποὺ εἶ-
ναι παραδομένη σὲ τόσες ἀνετιμότητες καὶ ὅπου ὁ ἀγὼν περὶ
ὁπαρξέως ἐπεμβαίνει παντοῦ καὶ κάθε στιγμὴ, εἴτε γιὰ μέ-
νολα εἴτε γιὰ μικρὰ πράγματα πρόκειται.

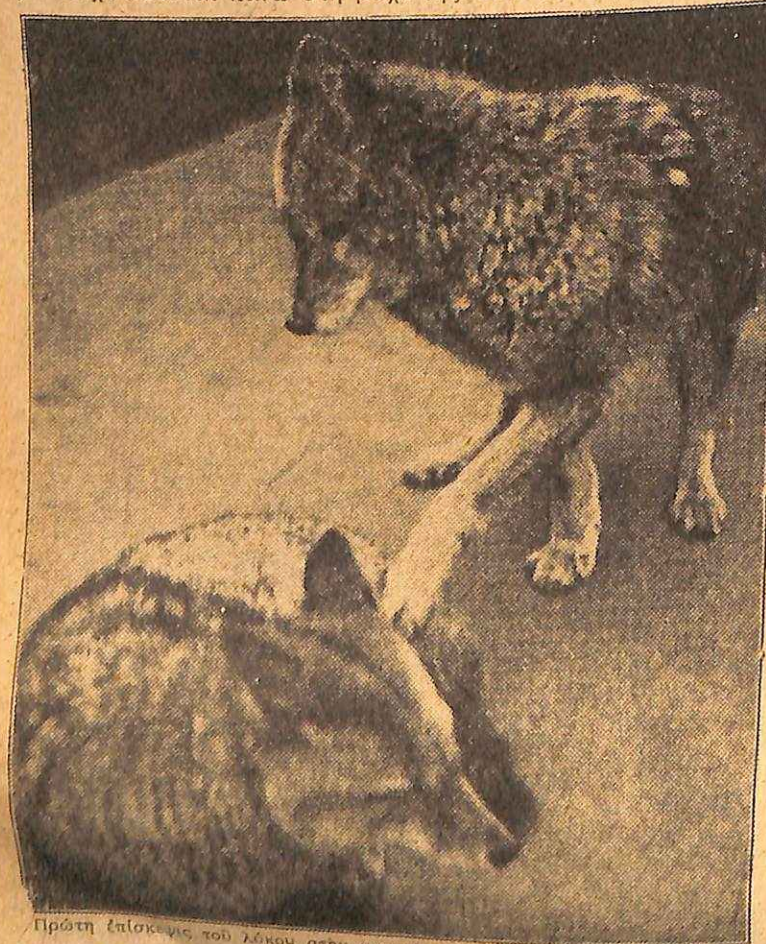

Φιλιοῦνται ἢ... μαλλώνουν ;

Δέν ὑπάρχει, ἀσφαλῶς, πῶς εὐχάριστο θέαμα, γιὰ τὸν ἐπισκέπτη τοῦ Ζωολογικοῦ Κήπου τοῦ Λονδίνου ἢ τοῦ Βερολίνου ἀπὸ τὴν παρακολούθησι τῆς πρᾶγματικῆς «ἐνωτικῆς στοργῆς», μετὰ τὴν ὁποίαν αἱ «σύζυγοι» τῶν διαφόρων ἀγρίων θηρίων περιποιοῦνται τοὺς «σὺζυγο-ς» τῶν, καθὼς καὶ τὶς φροντίδες ποὺ καταβάλλουν γιὰ νὰ τοὺς ἀνταποδίδουν τὶς περιποιήσεις τους.

Ἡ χονδροαρκούδα, π.χ., εἶναι ἐξαιρετικὰ τρυφερὴ πρὸς τὸν ἄνδρα τῆς. Κάθε τόσο τὸν πλησιάζει, τὸν κυττάζει μ' ἕνα βλέμμα — μὰ τὴν ἀλήθεια — πραγματικὰ ἐρωτικό, κι' ὅταν ὁ ἀγαπημένος τῆς καταδεχθῇ νὰ τῆς ἀνταποδώσῃ τὸ βλέμμα τῆς — ἔ, σὰν «άντρας», βλέπετε, εἶναι πῶς θαρῶς... — ἀρχίζει δειλὰ νὰ τοῦ χαϊδεύῃ τὸν ὤμο μὲ τὸ πελώριο μπροστινὸ τοῦ πόδι. Ἀλλὰ τότε κι' αὐτὸς συγκινεῖται... Ἀφήνει κατὰ μέρος τὴν «ἀξιοπρέπεια» καὶ... κι' ὅταν προσέξουμε περισσότερο καὶ ἰδοῦμε μὲ πόσο στοργικὴ φροντίδα ὁ σύζυγος μαζεύει τὰ καλύτερα κομμάτια ἀπὸ τὸ κρέας ποὺ τοῦ ἔδωσαν καὶ τὰ χώνει προσεκτικὰ ὁ ἴδιος στὸ στόμα τῆς ἀγαπημένης του, ἔ, τότε, δὲν θὰ ἔχουμε καμμιὰ ἀμφισβόλια γιὰ τὰ σχεδὸν ἀνθρώπινα αἰσθήματα συζυγικῆς ἀφοσιώσεως ποὺ κρύβουν στὴν καρδιά τους τὰ ζῶα αὐτά.

Ἀξιοθαύμαστες εἶναι ἐπίσης ἡ ἀφελεία ἀπόπειρες ποὺ κάνει ὁ λύκος γιὰ νὰ πλησιάσῃ ἐρωτικὰ τὴ λύκαινα. Τόση τρυφερότητα εἶναι, ἀλήθεια, ἀσυμβίβαστη μετὰ τὴ συνηθισμένη ιδέα ποὺ ἔχουν οἱ ἄνθρωποι γιὰ τὴν αἰμοχαρὴ σκληρότητα αὐτοῦ τοῦ ζώου. Καὶ ὅμως ἐδῶ, πίσω ἀπὸ τὰ κάγκελλα τοῦ κήπου, μὰς δίνει παραδείγματα ὑπερόχου ἐρωτικῆς ἡμερότητας. Διαρκῶς τὸν βλέπετε νὰ ρίχνῃ ματιὲς παραπονετικὰ στὴ συντρόφισσά του, ἢ ὁποία κάνοντας διέβηκε τὴν ἀδιάφορη, εἶναι γεφυμένη μετὰ τὴν ὁποία πέρασεν ἐν τῇ γωνίᾳ καὶ περιμένει νὰ τὴν πλησιάσῃ ὁ νοχέλειος πᾶς ἐν τῇ γωνίᾳ καὶ περιμένει νὰ τὴν πλησιάσῃ ὁ φίλος τῆς. Σὲ λίγο ὁ λύκος, μετὰ σχεδὸν ντροπαλὴ εὐγένεια στοὺς τρόπους — ἀντίθετα βλέπετε ἀπὸ τὸν... «ἀρκούδο» — πλησιάζει ! Ἀλλὰ μὲ ἀποφασιστικὴ τὴν κυττάζει ἀπὸ πίσω καὶ ἀρχίζει νὰ χαϊδεύεται πάνω στὴ ράχη τῆς. Δὲν θὰ ἀργήσῃ τότε καὶ

Πρῶτὴ ἐπίσκεψις τοῦ λύκου στὴν μητρί του. Ἡ λύκαινα... προσποιεῖται τὴν ἀδιάφορη.

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΕΝΟΣ ΑΓΓΛΙΚΟΥ

ἡ ἀγαπημένη του νὰ γυρίσῃ τὰ μάτια τῆς καὶ νὰ τοῦ φανερώσῃ μὲ νάζι καὶ χάρι — χάρι λεκτικὰ ! — ὅτι καὶ αὐτὴ τὸν ἀγαπᾷ...

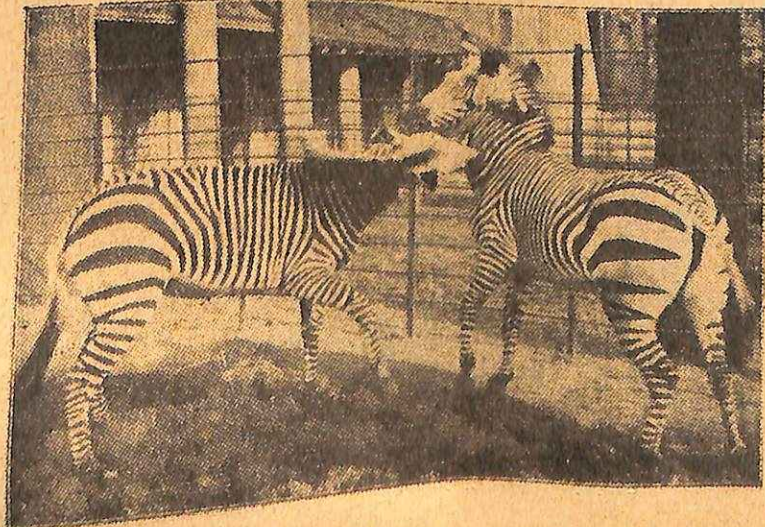
Οἱ ἄνθρωποι — οἱ πολιτισμένοι τοῦλάχιστον, γιὰ τὴν ὑπάρχον ἀγρίων φυλὰς ποὺ ἔχουν ἄλλες συνήθειες — ἐκδηλώνουν τὸ αἰσθηματὶ τῆς ἀγάπης τους, τῆς στοργῆς τους, τῆς τρυφερότητός τους, τοῦ ἔρωτός τους, τέλος πάντων, μὲ τὸ φιλίμα. Ἐ, λοιπόν, θὰ τὸ πιστέψετε ! Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ἐκδηλώνουν καὶ τὰ περισσώτερα ζῶα τὸ ἐρωτικὸ τους αἰσθηματὶ ! Φυσικὰ, τὸ «εἶδος» τοῦ φιλήματός τους διαφέρει, ἀναλόγως κυρίως τῆς σωματικῆς τους διατάξεως. Ὅλοι ἔχουμε δὴ, π.χ., περισσότερὰ ἐρωτευμένα, νὰ φιλοῦνται στῶμα μὲ στῶμα. Ἀλλὰ καὶ οἱ ἐλέφαντες φιλοῦνται μὲ τὸν ἴδιο τρόπο. Μόνο πὼς φιλοῦνται... προσεγγίσουμε μιά τέτοια εἰκόνα φιλοῦ ἑλεφάντων, τρυφεροῦ, δηλαδή, συμπλέγματος προσδοκίδων. Οἱ κροκόδειλοι, γιὰ νὰ ἐκδηλώσῃ τὸν ἔρωτά τους, τρίβουν μὲ στοργὴ τὰ τεράστια μουσοῦδια τους τὸ ἕνα πάνω στὸ ἄλλο. Ἡ θαλάσσιος ἀρκούδας φιλοῦνται σὰν τοὺς ἀνθρώπους : χεῖλ' ἐπὶ χεῖλ' ! Φιλοῦνται καὶ τὰ ψάρια — ὅπως δείχνει ἡ εἰκόνα μας. Ἀσφαλῶς ὅμως πῶς νέοστιμο καὶ πῶς περιπλεγμένο ἀπ' ὅλα εἶναι τὸ φιλί τῶν... καμηλοπαρδάλων !

Ἐνας Γερμανὸς φυσιοδίφης, ὁ Γκάουπνερ, ἀνεκοίνωσε τελευταίως, ὅτι παρατήρησε ἀξιοπεριέργους πράγματι περιπτώσεις φιλημάτων μεταξὺ ζώων τῆς ἰδίας συνομοταξίας. Καὶ κατὰ τὸν Γκάουπνερ μὲν, τὰ φιλήματα δὲν προέρχονται ἀπὸ κανένα αἰσθηματὶ στοργῆς, σὰν ἐκεῖνα ποὺ ἔχει ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' εἶναι μᾶλλον ἐνστικτώδεις κινήσεις τῶν ζώων, μετὰ τὶς ὁποῖες εἴτε προσπαθοῦν μὲ τὴν ὁσφρσί τους νὰ γνωρισθοῦν καλύτερα, εἴτε «παίζουν» μεταξὺ τους.

Ὅπως δὲν ὅμως καὶ ἂν χαρακτηρίσουμε τὶς κλίσεις ποὺ ἐνώνουν δυὸ ζῶα ὅταν φιλοῦνται, πάντως ἔχουμε ἐδῶ ἕνα φαινόμενο ποὺ δίχως ἄλλο εἶναι ὁμοίας φύσεως μετὰ τὰ ἀνθρώπινα αἰσθήματα τοῦ ἔρωτος. Ἔστω καὶ ἂν δὲν πρέπῃ νὰ ἐφαρμοδύσουμε στὰ ζῶα ἐκεῖνο ποὺ εἶπεν ἕνας ποιητὴς, ὅτι δηλαδή «τὸ φιλίμα εἶναι ἡ ἀπόστροφος ἀνάμεσα τῆς λέξεως : σ' ἀγαπᾷ» !

Κάποτε τὰ αἰσθήματα τῆς ἐρωτικῆς ἀφοσιώσεως μεταξὺ τῶν ζώων παίρνουν μιά μορφή ποὺ θὰ νομίσει κανεὶς ὅτι μόνον στοὺς ἀνθρώπους μπορεῖ νὰ τὴν συναντήσῃ. Ἀπὸ τὰ πολλὰ παραδείγματα θὰ ἀναφέρουμε ἕνα μόνο : Διηγοῦνται μιά πολὺ πένθιμη ἱστορία γιὰ μιά βελκτικὴ λεοπαρδαλὴ ἐρωτευμένη δυνατὰ μὲ ἕνα ἀπὸ τοὺς ἀρσενικοὺς λεοπαρδάλεις τοῦ Ζωολογικοῦ Κήπου. Γιὰ κάμ.τ.ε.ς χρόνια τοὺς εἶχαν κλεισμένους καὶ τοὺς δύο στὸ ἴδιο κλουβὶ καὶ ἐπὶ ὥρες πολλὰς οἱ θεαταὶ ἐβλεπαν τὰ δύο ζῶα νὰ θρῖσκωνται σὲ μιά συγκινητικὴ ἐρωτικὴ κατάνυξι καὶ ν' ἀνταλλάσσον τὴν ἄφωρη ἐρωτικὴ τους ἐξομολόγησι μὲ μιά παράξενη καὶ ἀρκετὰ ἀνθρώπινη τρυφερότητα. Μιά μέρα ὁ ἀρσενικὸς θρέθηκε νεκρὸς. Ἡ ἀγαπημένη του, μετὰ τὴν θλίψη ζωγραφισμένη ἔντονα στὸ πρόσωπό της, ἔπῃρε τὸ κρῦο πύδι τοῦ καὶ τὸ κρατοῦσε μέσα στὰ στήθη τῆς ὥρα πολλὰ, σὰν νὰ ἤθελε νὰ τὸ ξαναζεστάνῃ καὶ νὰ τοῦ ξαναδόσῃ τὴ χαμένη ζωὴ. «Ποτὲ — διηγείται ὁ φύλαξ τοῦ Κήπου — δὲν θὰ ἐσχάσω σὲ ὅλη μου τὴ ζωὴ, τὶς γοερὲς κραυγὰς καὶ τὸ σπαρτακτικὸ βλέμμα τοῦ ζώου αὐτοῦ, τὴ στιγμὴ ποὺ πῆραν τὸ πτώμα τοῦ πόφιου συντρόφου τῆς ἀπὸ τὸ κλουβί. Καὶ ὥς καὶ οἱ πῶς σκληρόκαρδοι ἀκόμη φύλακες τοῦ Κήπου ἔνοιωσαν, τὴ στιγμὴ ποὺ ἐκτελοῦσαν τὸ θλιβερὸ αὐτὸ καθήκον, τὴν καρδιά τους νὰ σφιγγεταὶ σὰ νὰ συμπονοῦσαν ἕνα ὁμοῖό τους ποὺ ὑπέφερε...» Ἀπὸ τὴν ἐπομένη ἡ θηλυκὴ λεοπαρδαλὴ καρφώθηκε ἀκίνητη σὲ μιά γωνία καὶ δὲν ἐννοοῦσε νὰ πάρῃ καθόλου τροφή. Κάθε μέρα τὸ σῶμά της ἐδυνάτιζε καὶ τὸ ἄλλοτε δροσερὸ τῆς πρόσωπο ἄρχισε νὰ σκετάζεται ἀπὸ γεροντικὰς ρυτίδες, σὰν μιάς πολὺ ἡλικιωμένης γυναίκας.

Ὅχτὼ μέρες ὑστέρᾳ ἀπὸ τὸν θάνατο τοῦ συντρόφου τῆς,

ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟΥ

ἐπῆγε ἕνα ἀπόγευμα στὸ ἴδιο ἀκριβὲς μέρος ὅπου εἶχε σῶριασθῇ ἐκεῖνος τὶς τελευταῖες του στιγμὲς, τετάρθηκε μιά φορὰ, ἀκούμπησε σχεδὸν σὰν εὐτυχισμένη τὸ κεφάλι της στὸ ἴδιο μέρος ὅπου εἶχεν ἀκούμπησῃ ἐξουχώντας αὐτὸς τὸ δικό του καὶ ἀπὸ τότε δὲν ξανασηκώθηκε πιά. Πῆγε νὰ συναντήσῃ τὸν πεθαμένο τῆς σύντροφο.

Δὲν εἶναι συγκινητικὴ αὐτὴ ἡ ἐρωτικὴ ἱστορία ; Ἡ ἱστορία αὐτὴ ἐνὸς ἔρωτος πέραν καὶ τοῦ τάφου ἀκόμη. Δὲν εἶναι πραγματικὰ ἀνθρώπινη ;...

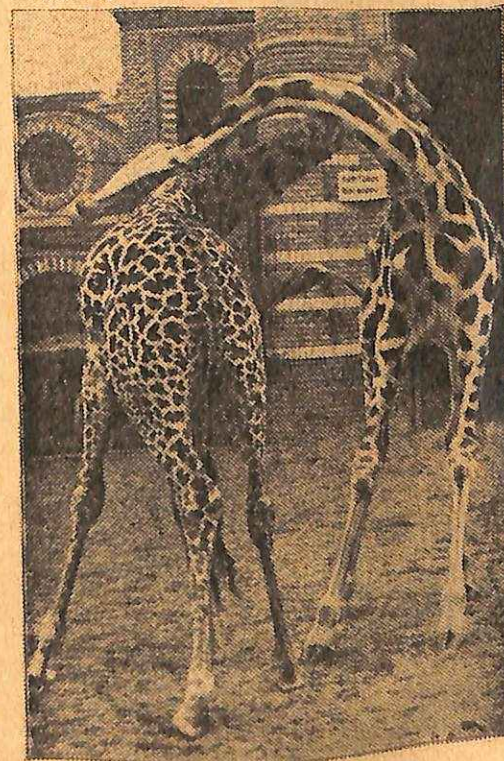
Τὸ φαινόμενο τῆς ἐρωτικῆς, μητρικῆς καὶ φιλικῆς ἀκόμῃ ἀφοσιώσεως ἐνὸς ζώου σὲ ἄλλο ζῶο, τὸ ἐμελέτησαν μὲ ἰδιαίτερη ἐπιμονὴ οἱ Ἀγγλοὶ φυσιοδίφαι καὶ ἐξερευνηταὶ τῆς ζούγκλας. Στὶς ἀγγλοσαξωνικὰς χώρας τὸ ζήτημα αὐτὸ ἐγίνε καὶ θέμα ζωηροτάτων ἐπιστημονικῶν συζητήσεων. Ἐγινε δὲ ἀκόμῃ καὶ θέμα σὲ πολλὰ ἀγγλικά μυθιστορήματα ἀπὸ συγγραφεῖς ποὺ παρηκολούθησαν στὰ δάση ἐπὶ πολλὰ ἔτη τὴν κοινωνικὴ ζωὴ τῶν ζώων. Τέλος ἀσχολήθηκαν μὲ τὸ ζήτημα καὶ οἱ ζωολόγοι καὶ κοινωνιολόγοι ποὺ μελέτησαν τὶς λεγόμενες «Κοινωνίες τῶν Ζώων», ὅπως ὁ Δαρβίνος, ὁ Ἑσπινὰ καὶ ἄλλοι.

Δὲν πρόκειται λοιπὸν περὶ παραδοξολογιῶν, ἀλλὰ περὶ πραγματικῶν γεγονότων ἐπιστημονικῶς ἐξηκριβωμένων.

Μερικοὶ ὑπεστήριξαν ὅτι μόνον στοὺς ζωολογικοὺς κήπους μποροῦν νὰ παρατηρηθοῦν τέτοια ἐξαιρετικὰ φαινόμενα ἔρωτος, γιὰτὶ ἐκεῖ τὰ θηρία ζῶντα διαρκῶς κατὰ ζεύγη, ἐκφυλίζονται καὶ χάνουν τὴν ζωὴν τους φύσι. Καὶ ὅμως ἡ ἐκδηλώσεις τῶν αἰσθημάτων ἀγάπης ποὺ παρατηρήθηκαν στὰ ἀνημέρωτα ἀγρία ζῶα τοῦ δάσους καὶ τῆς ζούγκλας εἶναι ἀκόμῃ πῶς καταπληκτικὰ ἀπὸ ὅσα ἀναφέρουμε παραπάνω γιὰ τοὺς Ζωολογικοὺς Κήπους.

Ἡ ἀγάπη ἐξαφῆς τῆς ἐλεφαντίνης ἐκεῖνης τοῦ Ζωολογικοῦ Κήπου τοῦ Βερολίνου ποὺ πέθανε πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια μὲ μιά «ἀπεργία πείνας», ἐπειδὴ τῆς πῆραν τὸν ἀγαπημένο τῆς ἐλέφαντα, δὲν μπορεῖ καθόλου νὰ συγκριθῇ μετὰ τὶς ἀξιοθαύμαστες περιπτώσεις ποὺ εἶχε γιὰ πολλὰ χρόνια ἡ ἀγάπη τῶν «Ανατολίων» ἑνὸς θηλυκοῦ ζαρκάδι σὲ μιά μεγάλη ζούγκλα τῶν Ἰνδιῶν. Τὶς διηγήθηκε προσφάτως ἕνας Ἀμερικανὸς ἐξερευνητὴς καὶ συγγραφεὺς, ποὺ ἔζησε 17 ὁλόκληρα χρόνια μαζὶ μὲ τοὺς Ἀγγλοὺς δασοφύλακες σὲ κείνη τὴν ζούγκλα. Ἡ ἱστορία αὐτὴ εἶναι ἀληθινή καὶ δὲν ἔχει καμμιὰ ἀσάφεια ἀισθημάτων καὶ τὶς κινηματογραφικὰς ταινίες ποὺ γυρίζονται μέσα στὰ στούντιο. Καὶ ἔχει τοῦτο τὸ ἐξαιρετικὸ ἐνδιαφέρον, ὅτι μᾶς δείχνει τὸ θαύτατο καὶ ἀνθρώπινον αἰσθηματὶ τοῦ μακροχρονίου ἀφοσιώσεως ἐνὸς ζώου σὲ ἕνα ἄλλο, ὅχι μόνον τοῦ ἴδιου εἴδους, ἀλλὰ καὶ ἐντελῶς διαφορετικοῦ. Καὶ μάλιστα εἶδους ποὺ εἶναι ἀπολύτως ἐχθρικό του. Ὅλοι ἔχουν δὲ τὴν λίστα εἶδους μὲ τὰ ζαρκάδια ἔχουν προαιωνία ἔχθρα μεταξὺ τους. Ἡ τίγρης μὲ τὰ ζαρκάδια ἔχουν προαιωνία ἔχθρα μεταξὺ τους. Ἐ, λοιπόν, ἕνα μικροσκοπικὸ τιγρὰκι, 15 ἔως 30 ἡμέρες μετὰ τὴν γέννησί του, ἔλασε τὴν μητέρα του ποὺ τὴν ἐσκότωσε ἢ τὴν σφαίρα ἐνὸς κυνηγοῦ, λίγο πῶς ἔξω ἀπὸ τὸ συρματοπλέχτο φράχτη ἐνὸς προτύπου ἀγγλικοῦ δασονομικοῦ σταθμοῦ.

Ἡ κόρη τοῦ δασοκόμου, ὁδηγμένη ἀπὸ τοὺς γοερούς ὁλολυγμούς τοῦ μικροῦ ζώου, ἐπάνω στὸ πτώμα τῆς μητέρας του,

Ἀριστερά : Πῶς ἀγκαλιάζονται ἡ καμηλοπαρδαλὴ καὶ ὁ κροκόδειλος. Μέσον : Πρῶτὴ ἐρωτικὴ προσέγγισις δυὸ κοράκιων. Δεξιά : ἕνα τρυφερὸ ζευγάρὶ τίγρεων.

Συζυγικὴ ἁρμονία καὶ γαλήνη...

ποὺ ἐθάσταξαν ὅλη τὴ νύχτα, ἐπλησίασε τὸ πρῶτὴ τῆς ἄλλης ἡμέρας καὶ ἔπιασε τὸ τιγρὰκι. Τὸ πῆγε στὸ φυλάκιο. Ἦταν χαριτωμένο καὶ ἀπεφάσισαν νὰ τὸ ἀναθρέψουν καὶ νὰ τὸ ἐξημερώσουν. Στὸν κήπο τοῦ ὁ δασοφύλαξ εἶχε μαζὶ μὲ ἄλλα ζῶα καὶ ἕνα μικρὸ θηλυκὸ ζαρκάδι. Τὰ δύο ζῶα, τὸ ἀρσενικὸ τιγρὰκι καὶ τὸ θηλυκὸ ζαρκάδι δὲν ἀργησαν σιγὰ - σιγὰ νὰ νοιώσουν ἕνα θαθὺ αἰσθηματὶ ἀγάπης, «μιά ἐρωτικὴ φιλία», τὸ ἕνα γιὰ τὸ ἄλλο «παρὰ τὴν ἀντίθετη φύσιν τους» ὅπως λέει ὁ Ἀμερικανὸς ἐξερευνητὴς ποὺ παρηκολούθησε τὸ σύνδεσμά τους γιὰ κάμποσα χρόνια στὸ σπῆτι τοῦ δασοφύλακος.

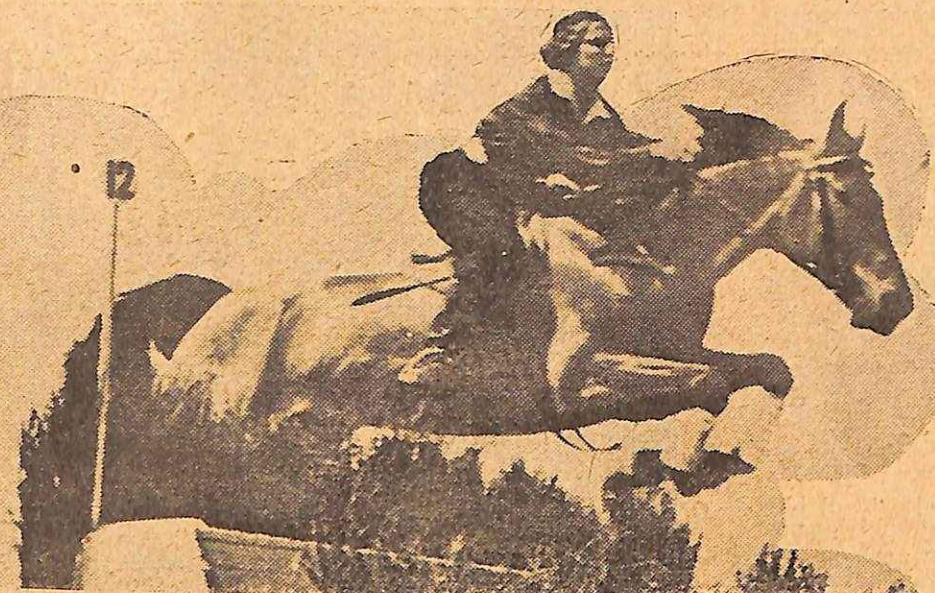
Τὸ ἀγαπημένο αὐτὸ ζευγάρὶ μεγάλωνε μέσα σὲ ὁμορφες καὶ γλυκὲς περιπτώσεις καὶ διαχύσεις ἀγάπης καὶ ἀμοιβαίας ἀφοσιώσεως. Ἀλλὰ ὁ ἀέρας καὶ ἡ φωνὴ τῆς ζούγκλας ἐμπνέει σὲ τὸ τέλος μέσα στὰ δύο ζῶα τὴν ἀγρία φύσιν τους. Καὶ μιά ἡμέρα ὁ δασοκόμος καὶ ἡ κόρη του τάχασαν ἀπὸ τὰ μάτια τους. Εἶχαν ξαναγυρίσει στὴν μητέρα τους φύσιν καὶ στὸ φυσικὸ τους λίκνο, τὸ ἀγριο δάσος.

Λίγο προτοῦ ξαναγυρίσει στὴν Ἀμερική, ὁ ἐξερευνητὴς μας ἔζησε, γράφει, ἕνα ἀπὸ τὰ πῶς καταπληκτικὰ περιστατικὰ τῆς ζωῆς του.

Μιά μέρα, στὸ ἡλιεβασιλεῖμα, τρέχει ἡ κόρη τοῦ δασοκόμου καὶ τὸν φωνάζει. Ὅταν ἐφθασε στὸν κήπο τοῦ ἀγγλικοῦ δασοκομίου, εἶναι ἐκστατικός. Μπροστὰ του ἔβλεπε «ἀγαλακισμένα» τὸν τίγρη μὲ τὸ ζαρκάδι. Εἶχαν πιά τώρα γίνῃ πελώρια θηρία — ἔξη χρόνια εἶχαν περάσει ἀπὸ τὸν ξαναγυρισμό τους στὸ δάσος.

Ἐγείδων περιπαθὸς τὸ ἕνα τὸ ἄλλο μετὰ τὴν γλῶσσα, μετὰ τὰ δόντια καὶ μετὰ τὰ μπροστὰ πόδια τὸ ζαρκάδι μάλιστα ἐπείραζε τὸν φίλο τοῦ κουτελιῶντας τὸν χαϊδεύει μὲ τὰ μεγάλα του κέρατα.

Μὲ βάσι τὸ ἐπεισόδιον αὐτὸ, πολλοὶ συγγραφεῖς στὴν Ἀγγλία καὶ στὴν Ἀμερική ἔγραψαν μυθιστορήματα καθὼς καὶ σενάρια κινηματογραφικῶν ταινιῶν, ποὺ μερικὲς προβλήθηκαν καὶ στὴν Ἑλλάδα τὰ τελευταῖα χρόνια.

Γερμανία
Αρμάρι

Ο κίνδυνος της Χιτλερικής Γερμανίας γίνεται ολοένα απειλητικότερος για την Ρωσία.

Στην απειλή αυτή, η Ρωσία απαντά με τις δηλώσεις των νέων στρατηγών της που θεωρούν ότι ποτέ ο Σοβιετικός στρατός δεν ήταν τόσο ισχυρός και τόσο πειθαρχημένος και διακηρύσσουν, μπροστά στους λόχους και τα έρυθρα συντάγματα, ότι όποιος τολμήσει να επιτεθεί εναντίον της Σοβιετικής Ρωσίας, θα το μετανοήσει πικρά. Η δηλώσεις αυτές προκαλούν, καθώς φαίνεται, φρενίτιδα ένθουςιασμού μεταξύ των Ρώσων νεοσυλλέκτων, οι οποίοι — κι' αυτό είναι το πιο ενδιαφέρον — δεν είναι μόνον άνδρες, αλλά και γυναίκες.

Πραγματικά, στον σημερινό Ρωσικό στρατό η γυναίκα δεν ύπηρετεί, όπως στους στρατούς των άλλων Κρατών, ως νοσοκόμος μόνον, αλλά ως αληθινός στρατιώτης. Το 1934, ψηφίσθηκε στη Ρωσία ένας στρατιωτικός νόμος, ο οποίος έπροκάλεσε μεγάλο θόρυβο. Σύμφωνα με αυτόν τον νόμο, η γυναίκα γίνεται οριστικώς δεκτή στον Σοβιετικό στρατό. Έν καιρῷ εἰρήνης, η στρατιωτική θητεία είναι γι' αυτές εθελουσία, έν καιρῷ πολέμου, όμως, οφείλουν να υπηρετούν υποχρεωτικῶς, σέ ώρισιμένα εἰδικά τάγματα τῶν μετόπισθεν. Ο ἴδιος νόμος προβλέπει καί τήν εἰσαγωγήν κατ' ἐκλογὴν ὠρισμένων ἀριθμοῦ γυναικῶν σέ στρατιωτικές σχολές γιά νά ἀποκτήσουν τὸν βαθμὸ τοῦ ἀξιωματικοῦ εἰδικῶν Σωμάτων καί εἰδικὴν δικαιοδοσίαν.

Γιά τὴν εθελουσία θητεία ἐν καιρῷ εἰρήνης, ἀνετέθησαν πρῶτα σὲς γυναίκες ἡ ὑπηρεσίες «συνδέσμου» καί μεταφορᾶς ὀλικοῦ πολέμου με τούς σιδηροδρόμους. Κατόπιν ὅμως τὲς ἐπεφόρτισαν καί με ἰα-

τρικὲς καί νοσοκομειακὲς ὑπηρεσίες. Ἀλλά, ὅταν οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ Ρωσικοῦ στρατοῦ διεπίστωσαν τὴν σωματική, καθῶς καί τὴν ἡθική ἀντοχή τῶν γυναικῶν σὲ στρατῷ, ἀπεφάσισαν νά τὲς χρησιμοποιοῦν καί ὡς ἀληθινούς στρατιώτες. Ἐκαμιν, λοιπόν, μιά ἀπογραφή τῶν Ρωσίδων γυναικῶν ἡλικίας 20 μέχρι 40 ἐτῶν, ἡ ὁποία, ὕστερα ἀπὸ κατάλληλη ἐκγύμνασι καί ἐκπαίδευσιν, θά μπορούσαν νά γίνουν καλοὶ «στρατιῶτες» καί καλοὶ ἀξιωματικοί.

Ἡ εἰσοδος τῆς γυναικὸς σὲν τακτικὸ ρωσικὸ στρατῷ ἔδωσε τόσο λαμπρὰ ἀποτελέσματα, ὥστε ὁ ἐπίτροπος ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ἐξέδωκε διαταγή, σύμφωνα με τὴν ὁποία ὅλες ἡ ὑγιεῖς γυναικὲς ποὺ δὲν ἔχουν παιδιὰ, οφείλουν σὲ μέλλον νά προσέρχονται σέ γυμνάσια ἐνὸς μηνός. Ἡ περίοδος αὐτὴ ἐλαττώνεται σέ 15 ἡμέρες γιά τὲς γυναίκες ποὺ ἀνήκουν σὲ «Κομσοκόλ» (Κομμουνιστικὴ Νεολαία) καί γιά ὅσες μποροῦν νά πιστοποιήσουν ὅτι ἀκολούθησαν τακτικὰ μαθήματα σκοποβολῆς.

Οἱ νόμοι αὐτοὶ ἐγένιναν δεκτοὶ με ἐνθουσιασμό ἀπὸ τὸν γυναικεῖο πληθυσμὸ τῆς Ρωσίας. Καί ἡ Ρωσίδες ἀρχισαν νά συρρέουν, περισσότερο παρὰ ποτέ, σὲ σκοπευτήρια γιά νά ἐξασκηθοῦν σὲν χειρισμῷ τοῦ τουφεκιοῦ, τῶν αὐτομάτων ὀπλῶν, τῶν μυδραλλιοβόλων κ.τ.λ. Ἐπίσης, πολυάριθμες ἀμαζόνες ἔκαναν τὴν ἐμφάνισιν τους σὲς στίβους τῶν ἱππευτικῶν γυμνασίων. Ἐπεριώνοντας

σέ τόλμη καί σέ ἱππευτικὴ δεινότητα καί αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς Κοζάκους.

Τέλος καί σὲν ἀεροπορία ἡ Ρωσίδες ἔκαμαν καταπληκτικὲς προόδους. Στὴν «Όσοαβιακίμ», τὴν μεγάλη ὀργάνωσι τῆς Σοβιετικῆς ἀεροπορικῆς προπαγάνδας, ὅπου εἶχαν καταταχθῇ γυναίκες γιά διάφορες ὑπηρεσίες — γιά νά ὀδηγοῦν ἀεροπλάνα, γιά νά πέφτουν με ἀλεξιπτῶτα κ.τ.λ. — ἐδημιουργήθησαν εἰδικοί στρατιωτικοὶ βαθμοὶ γιά τὰς νεοσυλλέκτους, ἡ ὁποία εἶναι περισσότερο ἐξοικειωμένες σήμερα με τὰ ἀεροπλάνα καί τὰ μοτέρ, ἀπὸ ὅτι ἦσαν ἄλλοτε με τὰ μαγειρικά σκεύη καί με τὸ ράψιμο.

★

Ἔτσι, λοιπόν, ἡ Ρωσίδα παρασκευάζει σήμερα ἕνα πραγματικὸ γυναικεῖο στρατῷ, ποὺ περιλαμβάνει στρατιῶτας — ἢ μάλλον στρατιώτισσες — ὀλων τῶν ὀπλῶν : ἀμαζόνες, γυναίκες ὀπλίτας, πυροβολητῶς, γυναίκες ἀεροπόρους, ἀνάμεσα σὲς ὁποίες διακρίνεται ἡ περίφημη Νίνα Καμένσβα, ποὺ ἔχει τὸ παγκόσμιον ρεκόρ πτώσεως με κλειστὸ ἀλεξιπτῶτα, μηχανικούς, στρατιωτικὲς γιατρίνες κλπ.

Ἀλλά καί σὲν Γερμανία γίνονται τὰ ἴδια καί δὲν εἶναι καθόλου ἀπίθανον νά ἴδωμε μιά μέρα μάχες μεταξύ Χιτλερικών καί Ἐρυθρῶν ἀμαζόνων. Ὅπως καί ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, ἡ γυναίκα - στρατιώτης εἶναι σήμερα σὲ Ρωσία πολὺ τῆς μέδας.

Θά διαρκέση ἀρα νῆ αὐτὴ ἡ μόδα ; Ἡ θά δοῦμε πολὺ γρήγορα τὲς Ρωσίδες ν' ἀφήνουν κατὰ μέρος τὰ ἀεροπλάνα καί τὰ πολυβόλα καί νά ἐπιστρέφουν σέ ἀσχολίες πὺ εἰρηνικὲς καί πὺ...γυναικεῖες ;

Καί ποῖος δὲν ξέρει ὅτι ὁ Τζιμ Λόντος, εἶναι ὁ ἄλλοτε παγκόσμιος πρωτοπαλαστής στὴν ἐλευθέρα πάλη. Αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη ἀλήθεια, γύρω ἀπὸ τοὺς θρύλους ποὺ ἐγράψαν γι' αὐτόν.

Ἀξίζει ὅμως νά ἴδωμε με ποῖον τρόπο γράφεται ἡ ἱστορία, ἔστω καί προκειμένου περὶ τοῦ Λόντου, ὅταν... ἡ ἀλήθεια δὲν συμβιβάζεται με τὲς ἀπαιτήσεις τοῦ κοινῷ καί τὲς κυκλοφοριακῆς ἀνάγκης τῶν ἐφημερίδων. Ὁ Λόντος, ἄπλοῦστα, ἔγινε θρύλος ! Ἐγένιν ἡμίθεος, ἔγινε ἀκατάβλητος. Ἐγένιν...τέρας, ἔγινε καννίβαλος, ἔγινε δισεκατομμυριοῦχος, ἔγινε Δὸν Ζουάν, ἀλλά καί...εὐνοῦχος ! Ὅπως ἔγινε ὁ μεγαλύτερος φαγᾶς τοῦ κόσμου καί θῶμα...φακίρῶν, οἱ ὁποῖοι ζήλησαν τὴν δόξαν του καί ἔγιναν παλαισταί ! Τί τὰ θέλετε...

Ἔτσι ἐπὶ χρόνια τώρα, συντηροῦνται εἰδικὲς ἐφημερίδες. Με τὲς ἐξωφρενικὲς ἱστορίες καί τὰ παρακύνια εἰς...θάρος τοῦ Λόντου ! Γιά ὅσους τυχόν δὲν ἔχουν διαβάσει τοὺς ἐξωφρενικοὺς ἄθλους τοῦ Λόντου, ἀλλά καί γιά τοὺς φιλάθλους ἀκόμη, ποὺ δὲν ξέρουν πὺς γράφονται, ἀξίζει τὸν κόπο νά ποῦμε μερικὰ πράγματα. Καί πρῶτα - πρῶτα, ὅτι ἡ ἀφεντιά μας...διέπραξε ! Ἐξομολογούμεθα λοιπόν :

Ἦταν ἡ ἐποχὴ ποὺ ἡ ἀθλητικὴ στήλη μῆς ἐφημερίδος διαβάζονταν πολὺ. Καί ἔπρεπε κάθε ἡμέρα, ὁ ἀθλητικὸς συνεργάτης ποὺ ἐσέθετε αὐτόν καί τὴν ἐφημερίδα του — ὄχι φυσικὰ καί τοὺς ἀναγνώστας του — νά ἔχη μιά ἐπιτυχία. Καί τέτοιες ἐπιτυχίες εὐκόλα ἐδημιουργοῦντο εἰς θάρος τοῦ Λόντου.

Μεγαλύτερα ὅμως αὐτῆς ποῦ...ἐπλάσα δὲν θά ξαναγίνῃ. Ἐγραφα πὺς ὁ Λόντος θά ἐνυμφεῖτο τὴν Διπληράκου, ἡ ὁποία τότε θρισκόταν στὴν Ἀμερικὴ ὡς ὀπονητρία «μῆς Ὑψηλίας». Ἡ εἰδησις ἔγινε «καμπάνια» σ' ὅλες τὲς ἀθηναϊκὲς ἐφημερίδες, τηλεγραφήθηκε σ' ὅλον τὸν κόσμον καί στὴν Ἀμερικὴ, φυσικὰ, ὅπου ἔγινε ἐξωφρενικὴ καμπάνια, λεπτομέρειες τῆς ὁποίας ἀναδημοσιεύθηκαν ἀμέσως ἐδῶ. Λεπτομέρειες δηλαδὴ σχετικὲς με τὸν τόπο τοῦ γάμου τους, με τὰ σχέδιά τους. Καί ἦταν τόσο πειστικὲς ἡ λεπτομέρειες αὐτῆς, ποὺ μ' ἔκαναν νά πιστέψω ὅτι κατὰ τὴν εἶχα γράψει κάτι ποὺ συνέβαινε πραγματικά.

Δὲν ἔμαθα τὴν ἀλήθεια, παρὰ μονάχα ὅταν πῆρα γράμμα ἀπ' τὸν ἴδιο τὸν Τζιμ, ὁ ὁποῖος ὄχι χωρὶς παράπονον, μοῦ ἔγραφε πὺς τὸν εἶχα θέλει σ' ἐτρανοῦς μελᾶδες.

Γιά δευτέρο φορὰ ἔδρασα εἰς θάρος τοῦ Λόντου ὅταν ἦλθε γιά νά παλαίῃ με τὸν Κεαρίανι. Ἐπρεσε τότε σὰ χέρια μου μιά φωτογραφία τοῦ σὲ τραπέζι τὴν ὥρα τοῦ φαγητοῦ. Μιά φωτογραφία ποὺ τὸν εἶδεινε εὐχαριστήμενον μπροστὰ ἀπὸ μερικὰ φαγητά. Καί ἔγραφα, με τίτλο «Τί τρώει ὁ Τζιμ Λόντος», ὅτι τρώει...ὄλο τὸν κόσμο ! Γιά δρεκτικὸ, ὅπως θυμάμαι, ἔγραψα πὺς τρώει πέντε μιλιόκλια...δέκα μακαρονάδες, 8 γιανούρια καί...35 πορτοκάλια. Ἐπίσης ὅτι ἀντὶ νερὸ ἔπινε στὴν κατῆσά του...τρεῖς ὀκάδες γάλα ! Ἐξωφρενισμοί, ἀλήθεια. Ἀλλά ποὺ ἔγιναν πιστευτοί, γιὰτὶ ἄλλοι τὸν παρουσίαζον πολὺ τοομερώτερο. Ἰδοὺ μερικὰ χαρακτηριστικὰ ἐξωφρενικὰ δημοσιεύματα γιά τὸν Τζιμ Λόντο :

Δημοσιεύθηκε λοιπόν σέ κάποια ἐφημερίδα ὅτι μιά μέρα

Δέν ἔχει γραφὴ καμμιά ἀλήθεια !

Καί ποῖος δὲν ξέρει ὅτι ὁ Τζιμ Λόντος, εἶναι ὁ ἄλλοτε παγκόσμιος πρωτοπαλαστής στὴν ἐλευθέρα πάλη. Αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη ἀλήθεια, γύρω ἀπὸ τοὺς θρύλους ποὺ ἐγράψαν γι' αὐτόν.

Ἀξίζει ὅμως νά ἴδωμε με ποῖον τρόπο γράφεται ἡ ἱστορία, ἔστω καί προκειμένου περὶ τοῦ Λόντου, ὅταν... ἡ ἀλήθεια δὲν συμβιβάζεται με τὲς ἀπαιτήσεις τοῦ κοινῷ καί τὲς κυκλοφοριακῆς ἀνάγκης τῶν ἐφημερίδων. Ὁ Λόντος, ἄπλοῦστα, ἔγινε θρύλος ! Ἐγένιν ἡμίθεος, ἔγινε ἀκατάβλητος. Ἐγένιν...τέρας, ἔγινε καννίβαλος, ἔγινε δισεκατομμυριοῦχος, ἔγινε Δὸν Ζουάν, ἀλλά καί...εὐνοῦχος ! Ὅπως ἔγινε ὁ μεγαλύτερος φαγᾶς τοῦ κόσμου καί θῶμα...φακίρῶν, οἱ ὁποῖοι ζήλησαν τὴν δόξαν του καί ἔγιναν παλαισταί ! Τί τὰ θέλετε...

Ἔτσι ἐπὶ χρόνια τώρα, συντηροῦνται εἰδικὲς ἐφημερίδες. Με τὲς ἐξωφρενικὲς ἱστορίες καί τὰ παρακύνια εἰς...θάρος τοῦ Λόντου ! Γιά ὅσους τυχόν δὲν ἔχουν διαβάσει τοὺς ἐξωφρενικοὺς ἄθλους τοῦ Λόντου, ἀλλά καί γιά τοὺς φιλάθλους ἀκόμη, ποὺ δὲν ξέρουν πὺς γράφονται, ἀξίζει τὸν κόπο νά ποῦμε μερικὰ πράγματα. Καί πρῶτα - πρῶτα, ὅτι ἡ ἀφεντιά μας...διέπραξε ! Ἐξομολογούμεθα λοιπόν :

Ἦταν ἡ ἐποχὴ ποὺ ἡ ἀθλητικὴ στήλη μῆς ἐφημερίδος διαβάζονταν πολὺ. Καί ἔπρεπε κάθε ἡμέρα, ὁ ἀθλητικὸς συνεργάτης ποὺ ἐσέθετε αὐτόν καί τὴν ἐφημερίδα του — ὄχι φυσικὰ καί τοὺς ἀναγνώστας του — νά ἔχη μιά ἐπιτυχία. Καί τέτοιες ἐπιτυχίες εὐκόλα ἐδημιουργοῦντο εἰς θάρος τοῦ Λόντου.

Μεγαλύτερα ὅμως αὐτῆς ποῦ...ἐπλάσα δὲν θά ξαναγίνῃ. Ἐγραφα πὺς ὁ Λόντος θά ἐνυμφεῖτο τὴν Διπληράκου, ἡ ὁποία τότε θρισκόταν στὴν Ἀμερικὴ ὡς ὀπονητρία «μῆς Ὑψηλίας». Ἡ εἰδησις ἔγινε «καμπάνια» σ' ὅλες τὲς ἀθηναϊκὲς ἐφημερίδες, τηλεγραφήθηκε σ' ὅλον τὸν κόσμον καί στὴν Ἀμερικὴ, φυσικὰ, ὅπου ἔγινε ἐξωφρενικὴ καμπάνια, λεπτομέρειες τῆς ὁποίας ἀναδημοσιεύθηκαν ἀμέσως ἐδῶ. Λεπτομέρειες δηλαδὴ σχετικὲς με τὸν τόπο τοῦ γάμου τους, με τὰ σχέδιά τους. Καί ἦταν τόσο πειστικὲς ἡ λεπτομέρειες αὐτῆς, ποὺ μ' ἔκαναν νά πιστέψω ὅτι κατὰ τὴν εἶχα γράψει κάτι ποὺ συνέβαινε πραγματικά.

Δὲν ἔμαθα τὴν ἀλήθεια, παρὰ μονάχα ὅταν πῆρα γράμμα ἀπ' τὸν ἴδιο τὸν Τζιμ, ὁ ὁποῖος ὄχι χωρὶς παράπονον, μοῦ ἔγραφε πὺς τὸν εἶχα θέλει σ' ἐτρανοῦς μελᾶδες.

Γιά δευτέρο φορὰ ἔδρασα εἰς θάρος τοῦ Λόντου ὅταν ἦλθε γιά νά παλαίῃ με τὸν Κεαρίανι. Ἐπρεσε τότε σὰ χέρια μου μιά φωτογραφία τοῦ σὲ τραπέζι τὴν ὥρα τοῦ φαγητοῦ. Μιά φωτογραφία ποὺ τὸν εἶδεινε εὐχαριστήμενον μπροστὰ ἀπὸ μερικὰ φαγητά. Καί ἔγραφα, με τίτλο «Τί τρώει ὁ Τζιμ Λόντος», ὅτι τρώει...ὄλο τὸν κόσμο ! Γιά δρεκτικὸ, ὅπως θυμάμαι, ἔγραψα πὺς τρώει πέντε μιλιόκλια...δέκα μακαρονάδες, 8 γιανούρια καί...35 πορτοκάλια. Ἐπίσης ὅτι ἀντὶ νερὸ ἔπινε στὴν κατῆσά του...τρεῖς ὀκάδες γάλα ! Ἐξωφρενισμοί, ἀλήθεια. Ἀλλά ποὺ ἔγιναν πιστευτοί, γιὰτὶ ἄλλοι τὸν παρουσίαζον πολὺ τοομερώτερο. Ἰδοὺ μερικὰ χαρακτηριστικὰ ἐξωφρενικὰ δημοσιεύματα γιά τὸν Τζιμ Λόντο :

Δημοσιεύθηκε λοιπόν σέ κάποια ἐφημερίδα ὅτι μιά μέρα

στὴν Βαλτιμόρη, γιά νά μὴ χάσῃ τὸ τραῖνο ποὺ ἐκκινῶσε τὴν ὥρα ποὺ ἔμπαινε σὲ σταθμὸ, ἔτρεξε καί μόλις ἔφτασε τὸ τελευταῖο βαγόνι, τὸ ἀρπάξε καί συνεκράτησε ὅλη τὴν ἀμαξοστοιχία !

Ἄλλοτε πάλι δημοσιεύθηκε κάπου, ὅτι ἐνῶ ταξίδευε ἀπὸ μιά πολιτεία στὴν ἄλλη, ἐπέπεσε κατὰ τοῦ αὐτοκινήτου τοῦ ἀγέλη λύκων. Σταμάτησε τότε τὸ αὐτοκίνητο, κατέβηκε καί ἀρχισε νά...σχίζει σὰ δυὸ τοὺς λύκους. Ἐνας γὰρ ἀπὸ τὰ δέρματά τους. Ἐγράφη ἀκόμη ὅτι ἐπάλαψε με πιθηκάνθρωπον, με γορίλλα, με διαφόρους φανταστικούς παλαιστάς, τὰν ὀπλων τὰ δόματα...κατασκευάζονται ἐδῶ !

Ἀπὸ ὅλες δὲ αὐτῆς τὲς φανταστικὲς πάλες, πῶ χαριτωμένη εἶναι αὐτὴ με τὸν Ἰνδὸ πρίγκηπα φακίρην, ὁ ὁποῖος γιά νά καταβάλλῃ τὸν Λόντον τὸν...ὑπνώτισε !

Ἐκτός ὅμως ἀπ' ὀλους τοὺς θρύλους, ὑπάρχουν καί ἄλλοι γύρω ἀπὸ τὲς κατακτήσεις τοῦ Λόντου, ὅπως καί γύρω ἀπὸ τὴν περιουσία του. Ἄν πιστεύαμε πὺς τὸν ἀγάπησαν, κατὰ τὲς ἀθηναϊκὲς ἐφημερίδες, θά ἔπρεπε νά εἶχε θῦματά του ὅλες τὲς στάρ τοῦ ἀμερικανικοῦ κινηματογράφου, ἀπὸ τὲς ὁποῖες μάλιστα ἡ Μαίη Μούραην ἔβαλε γκάγκστερς νά τὸν ἀπαγάγουν στὰ παλάτια τῆς. Ἄν πιστεύαμε δὲ τοὺς ἐδῶ... διαχειριστᾶς τῆς περιουσίας του, πρέπει νά ἔχη... 5.000.000 δολάρια, 60 μεγάλα ξενοδοχεῖα, διακόσια ἐστιατόρια, 3000 αὐτοκίνητα καί...καί...καί... ὅλη τὴν Ἀμερικὴ τὸν διάθεσι του.

Τὸ πὺ ἐνδιαφέρον ὅμως ἀπ' ὀλα εἶναι ὁ τρόπος ἐξευρέσεως ἀντιπάλων τοῦ Τζιμ Λόντου. Ἔτσι σὲς ἡμερομηνίες ποὺ τὸν παρουσίαζαν ἡ ἀμερικανικὲς ἐφημερίδες ὡς ταξιδεύοντα ἀπὸ τὴν Ν. Ὀρκη σὲ Λος Ἀντζελες — ταξίδι 5 περίπου ἡμερῶν — ἐδῶ ἔγραφαν ὅτι ἔδινε θριαμβευτικούς ἀγῶνας. Ἡ μιά ἐφημερίδα τὸν παρουσίαζε παλαιόντα ἐναντίον ἀνθρωπομόρφων θηρίων καί ἡ ἄλλη ἐναντίον ἐνός... λόρδου Χ ! Τὴν εἶναι ἡ μανία τῶν...δημιουργῶν ἀγῶνων τοῦ Τζιμ Λόντου, ὥστε κατὰ τὸ 1935 τὸν ἔβαλαν νά παλαίῃ 388 φορές !

Ἡ ἴδια μανία τῶν «Λοιτοκαπήλων», ὅπως ἔχουν χαρακτηρίσῃ ἀπὸ τοὺς «σοβαροὺς φιλάθλους» ὠδήγησε καί σὲν ἐξῆς ἐξωφρενισμῷ, ποὺ εἶδε φυσικὰ τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος ! «Ὁ Μικᾶδος τῆς Ἰαπωνίας, ὁ Ἰάπων δηλαδὴ αὐτοκράτωρ, παρακολουθῶν τὴν δρᾶσι τοῦ Λόντου, διέταξε μιά μέρα νά τοῦ παρουσιάσουν τοὺς πέντε πὺ νερούς παλαιστάς ἀπὸ τοὺς ὑπάρχοντες σὲς τοὺς ὁποῖους ὁ αὐτοκράτωρ εἶπε αὐστηρά : «Ἐκεῖ στὴν Ἀμερικὴ, σὲ ἀγώνισμα τῆς ἐλευθέρας πάλης, ποὺ δὲν εἶναι ἄλλο ἀπὸ τὸ ἐθνικὸ μας «ζῆλον» - ζήτσον» θριαμβεύει ἕνας «Γραικός». Ἐγὼ ἂν ἦμουν παλαιστής Ἰάπων, θά τὸ ἔφερνα θάρως». Οἱ πέντε παλαισταί ἀντελήθησαν ὅτι ἔπρεπε νά ἐκκινήσουν γιά τὴν Ἀμερικὴ γιά νά νικήσουν τὸν Λόντο. Ὁ αὐτοκράτωρ συνάμα τοὺς χάρισε ἀπὸ ἕνα χρυσὸ ἐγχειρίδιο, ποὺ ἐσήμαινε ὅτι ἔπρεπε νά κάνουν χαρακίρι ἐάν δὲν νικοῦσαν τὸν Λόντο. Αὐτὰ ἐγράψαν σὲ μιά ἐφημερίδα, ἡ ὁποία προσέθετε τὸ ἔδαφος γιά πέντε φανταστικούς ἀγῶνας τοῦ Λόντου, μεγάλου ἐνδιαφέροντος γιά τοὺς...Λοντμανεῖς μας ! Ν. ΚΑΠΙΤΣ ΟΓΛΟΥ

